MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

RAPORT
privind
STAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR DIN ROMÂNIA
2024 - 2025

București, 2025

CUPRINS

INTRODUCERE....3
REZUMAT EXECUTIV....4
PARTEA I - ANALIZA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR DE BAZĂ....8
CAPITOLUL I. PARTICIPARE ȘCOLARĂ ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR....8
I.A. Ansamblul sistemului de învățământ....8
I.B. Învățământul antepreșcolar și preșcolar....12
I.C. Învățământul primar și gimnazial....17
I.D. Învățământul liceal și profesional....28
I.E. Învățământul postliceal....38
CAPITOLUL II. RESURSELE UMANE ALE SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR....41
II.A. Evoluția efectivelor de personal din învățământul preuniversitar....41
II.B. Ponderea personalului didactic calificat....44
II.C. Ponderea personalului didactic cu normă întreagă....46
II.D. Ponderea personalului didactic feminin 47
II.E. Ponderea personalului didactic pe grupe de vârstă....50
II.F. Numărul de copii/elevi ce revine unui cadru didactic....53
CAPITOLUL III. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA INTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR....55
III.A. Rezultatele elevilor din învățământul gimnazial....55
III.B. Rezultatele elevilor din învățământul liceal....60
III.C. Rezultatele elevilor din învățământul postliceal....67
CAPITOLUL IV. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA EXTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT....68
IV.A. Nivelul de instruire al populației de 15-64 de ani....69
IV.B. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-64 de ani....70
IV.C. Participarea la viața economică a populației de 15-24 de ani....72
CAPITOLUL V. SITUAȚIA EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR EUROPENI 2020....73
V. A. Rata de participare la învățământul preșcolar....73
V.B. Rata de părăsire timpurie a școlii....75
V. C. Participarea adulților la învățare pe tot parcursul vieții....75
CAPITOLUL VI - ANALIZĂ DE IMPACT A APLICĂRII LEGII 141/2025 ÎN SISTEMUL DE EDUCAȚIE PREUNIVERSITAR....77
PARTEA A II-A - ACȚIUNI PRINCIPALE ȘI REZULTATE OBȚINUTE ÎN ANUL ȘCOLAR 2024 - 2025....87
CAPITOLUL I. EDUCAȚIA TIMPURIE 87
CAPITOLUL II. EDUCAȚIE INCLUZIVĂ DE CALITATE PENTRU TOȚI COPIII....90
CAPITOLUL III. CURRICULUM ȘI EVALUARE CENTRATE PE COMPETENȚE; EDUCAȚIE ȘTIM; ALFABETIZARE FUNCȚIONALĂ....103

CAPITOLUL IV. ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL TEHNOLOGIC, INCLUSIV DUAL.....114
CAPITOLUL V. MANAGEMENTUL ȘI GUVERNANȚA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE; REZILIENȚĂ.....121
CAPITOLUL VI. CARIERA DIDACTICĂ.....129
CAPITOLUL VII. FINANȚAREA ȘI INFRASTRUCTURA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR.....137
CAPITOLUL VIII. DIGITALIZAREA PROCESELOR EDUCAȚIONALE.....141
CAPITOLUL IX. ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE.....143
CAPITOLUL X. DIMENSIUNEA INTERNAȚIONALĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR ȘI PROCESUL DE ADERARE LA ORGANIZAȚIA PENTRU COOPERARE ȘI DEZVOLTARE ECONOMICĂ.....148
CAPITOLUL XI. SUBDOMENII TRANSVERSALE.....151
PARTEA a III-a - DIRECȚII DE DEZVOLTARE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR – 2026.....155
III. 1 Dezvoltarea educației timpurii.....155
III.2 Asigurarea educației incluzive și de calitate, pentru toți copiii.....157
III.3 Revizuirea curriculumului și realizarea evaluării centrate pe competențe. Educație ȘTIM. Alfabetizare funcțională.....159
III.4 Dezvoltarea învățământului liceal tehnologic, inclusiv dual.....160
III. 5 Îmbunătățirea managementului și a guvernanței sistemului de educație. Reziliență.....161
III.6 Dezvoltarea carierei didactice.....161
III. 7 Îmbunătățirea finanțării și infrastructurii sistemului de învățământ preuniversitar.....162
III.8 Digitalizarea proceselor educaționale.....163
III.9 Susținerea învățământului în limbile minorităților naționale.....163
III.10 Dimensiunea internațională a învățământului preuniversitar și procesul de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.....164
III. 11 Subdomenii transversale.....164
ANEXA 1 - ANALIZA RISCURILOR DE SEGREGARE ȘCOLARĂ ÎN SISTEMUL DE EDUCAȚIE DIN ROMÂNIA.....167
ANEXA 2 - LISTĂ DE ABREVIERI.....174

INTRODUCERE

România a continuat să fie, în anul școlar 2024 - 2025, parte din raportul anual Education at a Glance al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), ceea ce demonstrează un angajament ferm de țară, atât pentru aderarea la prestigioasa organizație internațională, cât și pentru luarea în considerare a recomandărilor sale privind sistemul de educație din România. Aceste recomandări provin din cea mai autorizată sursă, ce oferă informații exacte și relevante despre starea educației în cele 38 de state membre OCDE și într-o serie de țări partenere și privesc rezultatele și impactul învățării asupra economiei și vieții sociale, resursele financiare și umane investite în educație, accesul și participarea la educație, mediul de învățare și organizarea școlilor ș.a.

Raportul OCDE „Reforma învățământului preuniversitar în România: consolidarea sistemelor de guvernanță, de evaluare și de sprijin" a oferit Ministerului Educației și Cercetării recomandări privind implementarea reformelor adoptate prin Legea învățământului preuniversitar, care sunt importante pentru elaborarea legislației secundare și care transformă sistemul într-unul eficient și echitabil. Documentul propune o perspectivă care explorează patru domenii esențiale ale politicilor educaționale: evaluarea și sprijinul unităților de învățământ, alocarea resurselor pentru educație, cariera didactică și sistemul de date și monitorizarea acestora. Legislația secundară, elaborată în continuare și în anul școlar 2024-2025, a luat în considerare aceste recomandări ale experților internaționali.

În acest cadru conceptual, în anul școlar 2024-2025, sistemul românesc de educație a fost orientat, în continuare, de Cadrul Strategic Național pentru Educație și Formare, la toate nivelurile, în corelare cu documente strategice și programatice, atât internaționale și europene (recomandări ale OCDE și ale Comisiei Europene, Mecanismul de Redresare și Reziliență, Pactul Verde European, Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, Pilonul European al Drepturilor Sociale, Rezoluția Consiliului UE privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației 2030), cât și naționale (Programul de guvernare, Planul Național de Redresare și Reziliență componenta C15 Educație, Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023 și Planul Strategic Instituțional 2024-2027 al Ministerului Educației și Cercetării). Validat de Comisia Europeană, acest cadru, aflat în implementare, contribuie la îndeplinirea și monitorizarea menținerii criteriilor aferente condiției favorizante tematice pentru sistemul de educație, asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene, acestea condiționând acordarea de fonduri europene FSE+ pentru finanțarea sistemului de educație din România în perioada 2021-2027.

În luna mai 2025, ministrul educației și cercetării, Daniel David, a publicat „Raport de diagnostic al educației și cercetării din România. Realizări prezente și implicații pentru noi reforme"(Raportul QX) , care urmărește să identifice provocările sistemului și să ofere o viziune pentru viitor. Raportul QX evidențiază mai multe probleme majore din sistemul educațional: condiții socio-economice precare, fragmentări cu impact negativ asupra procesului educațional, deficite de competență ale absolvenților, ecosistem educațional necoordonat, risc mare de abandon școlar, analfabetism funcțional, proces de învățământ nemodernizat, infrastructură deficitară, politizare și ideologizare și alocări financiare insuficiente. Raportul QX nu se limitează la diagnostic, ci oferă și propuneri concrete de reformă, privind curriculumul pentru liceu, modificări propuse la sistemul de evaluare a elevilor pentru a reflecta mai bine competențele, măsuri sociale, educaționale și de sprijin pentru elevi vulnerabili pentru a reduce abandonul școlar, necesitatea

întăririi statutului profesorului și asigurarea formării sale continue, recunoașterea importanței acestuia în societate și în procesul de transmitere a competențelor moderne.

La sfârșitul anului școlar 2024 -2025, Legea nr. 141/2025 a avut un impact semnificativ asupra sistemului educațional preuniversitar, vizând reorganizarea rețelei, creșterea normei didactice a profesorilor, modificări în componența claselor, redimensionarea burselor școlare și schimbări privind plata cu ora, ceea ce a creat nemulțumiri în rândul profesorilor și proteste sindicale. Măsurile prevăzute, necesare, nu dorite în această formă și în acest ritm, au asigurat plata salariilor și burselor pentru tot anul 2025 și pregătesc sistemul pentru dezvoltare în anul școlar 2025-2026. Măsurile s-au bazat pe analize fiscal-bugetare și pe repere educaționale OECD, astfel încât impunerile fiscal-bugetare să nu ducă la practici educaționale în afara unor repere OECD (chiar dacă nu pot fi atinse mereu cele mai bune practici OECD).

În acest context, ne dorim ca raportul de față să reflecte toate aceste aspecte ale sistemului de învățământ preuniversitar în evoluția sa din anul școlar 2024-2025 și să reprezinte un instrument util specialiștilor în domeniu, partenerilor Ministerului Educației și Cercetării, tuturor factorilor interesați și opiniei publice, în vederea informării transparente și continuării colaborării pentru proiectarea și furnizarea unei educații de calitate, esențiale pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile.

REZUMAT EXECUTIV

Partea I a Raportului privind starea învățământului preuniversitar din România pentru anul școlar 2024-2025 cuprinde date statistice care evidențiază valoarea indicatorilor în anul de referință al raportului, precum și tendințele generale ale indicatorilor, înregistrate în ultimii zece ani școlari la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar. În cazul indicatorilor care utilizează informații colectate la începutul anului școlar (indicatori de intrare), analiza a fost realizată având ca reper anul școlar 2024-2025. Pentru indicatorii care utilizează informații colectate la final de an școlar (indicatori de ieșire), analiza a fost realizată având ca reper anul școlar 2023-2024, datele de ieșire ale INS pentru anul școlar 2024-2025 nefiind disponibile la momentul realizării raportului. Indicatorii analizați în cadrul raportului oferă informații din perspectiva următoarelor dimensiuni majore care reflectă stadiul învățământului preuniversitar din România într-un anumit interval de timp: acces și participare la educație, resursele umane implicate și rezultatele elevilor la evaluările naționale.
Seturile de date statistice utilizate sunt eterogene din perspectiva perioadei de raportare, fiind exprimate fie pe an universitar, fie pe an calendaristic.

Acces și participare la educație

- În anul școlar 2024/2025, numărul de elevi din învățământul preuniversitar a fost de 2.868,8 mii, în scădere ușoară față de anul școlar anterior. Rata brută de cuprindere școlară în toate nivelurile de învățământ (de la învățământul preșcolar la cel superior), ca raport din populația în vârstă de 3-23 de ani, a fost de 75,2%, valoare în creștere față de anul școlar anterior.
- În învățământul antepreșcolar au fost cuprinși 35,3 mii de copii. Numărul copiilor înscriși în creșe este considerabil mai redus în mediul rural decât în mediul urban. În învățământul preșcolar au

fost cuprinși, în anul școlar 2024/2025, 513,7 mii de copii, în scădere cu 2,2 mii de copii față de anul școlar anterior. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar crește față de anul anterior (86,3%). Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar din mediul rural continuă să rămână semnificativ mai mică decât în mediul urban.

- Efectivele de elevi din învățământul primar și gimnazial au cuprins 1.579,8 mii de elevi (cu 7,7 mii mai puțin decât în anul școlar precedent). În anul școlar 2024/2025, rata de cuprindere în învățământul primar și gimnazial a crescut (83,2%). Mediul rural continuă să rămână defavorizat în privința ratei brute de cuprindere, în special la nivelul învățământului gimnazial, unde diferențele între rural și urban ajung la valori de peste 30 de puncte procentuale (p.p.) (65,6% rural și 96% urban). În anul școlar 2023/2024, rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial a scăzut față de anul școlar anterior: la nivel general, 1% dintre elevii de nivel primar și gimnazial (15,9 mii de elevi) au abandonat școala.
- În anul școlar 2024/2025, rata brută de cuprindere în învățământ secundar superior a fost de 78,6%, valoare relativ constantă față de anul școlar anterior. Aproape opt din zece elevi, înscriși în clasa a VIII-a cu un an în urmă, și-au continuat studiile la liceu, iar doi din zece s-au înscris în învățământul profesional. La nivelul anului școlar 2023/2024,o pondere de 0,8% dintre elevii de liceu au abandonat studiile, cei mai mulți dintre aceștia provenind din filiera tehnologică. În învățământul profesional, rata abandonului a fost de 1,5%, în scădere față de anul școlar anterior.
- Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal și de maiștri a scăzut față de anul școlar anterior. Ratele specifice de cuprindere pe vârste înregistrează valori similare cu cele înregistrate în anul școlar anterior. O pondere importantă a tinerilor cuprinși în acest nivel de educație se regăsește în grupele de vârstă de peste 21 de ani. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal și de maiștri a înregistrat o tendință descendentă și în anul școlar 2023/2024, având valoarea de 7,6%.

Resurse umane

- În anul școlar 2024/2025, numărul angajaților din învățământul preuniversitar (personal didactic, didactic auxiliar, administrativ, de întreținere și operațional) a crescut față de anul școlar precedent, ajungând la valoarea de 308,2 mii de persoane. Peste jumătate din personal funcționează în ciclul primar și gimnazial, puțin peste un sfert la liceu, o cincime în învățământul preșcolar și ponderi reduse în învățământul profesional și în cel postliceal și de maiștri.
- La nivelul ansamblului învățământului preuniversitar, personalul didactic are o pondere de 71,8% din totalul angajaților. În anul școlar 2024/2025, ponderea personalului didactic calificat a avut valori cuprinse între 94,4% (la nivel postliceal) și 99% (la nivel liceal). Peste 60% dintre profesorii din sistemul de învățământ preuniversitar au vârste cuprinse între 35-54 de ani.
- Față de anul școlar anterior, numărul elevilor ce revine unui cadru didactic a rămas constant pentru majoritatea nivelurilor de învățământ; rata de elevi per cadru didactic este în ușoară scădere în învățământul preșcolar și liceal, profesional, postliceal cumulat.

Rezultate ale elevilor la evaluările naționale

- Rata de absolvire a învățământului gimnazial a fost de 77% la finele anului școlar 2023/2024, în creștere față de anul școlar anterior. Pe medii de rezidență, rata de absolvire este constant mai ridicată în mediul urban, în comparație cu mediul rural (92,3% în urban și 61,5% în rural).

- La Evaluarea Națională de la finalul anului școlar 2024-2025, ponderea elevilor cu medii peste 5 a fost de 83,2%, în creștere cu 8,7 p.p. față de anul școlar anterior. Media generală la nivel național a fost de 7,57, în creștere față de anul școlar anterior (cu 1,06 p.p.).
- În anul școlar 2023/2024, rata de absolvire a învățământului liceal (cu și fără examen de bacalaureat) a înregistrat o creștere față de anul școlar anterior, ajungând la valoarea de 68,6%.
- 77% dintre absolvenții de liceu au promovat examenul de bacalaureat, la finalul anului școlar 2024-2025. Pe filiere de formare, cea mai mare rată de promovare a fost înregistrată la liceele teoretice, iar cea mai redusă, la liceele tehnologice.
- În anul școlar 2023/2024, rata de absolvire a învățământului profesional a ajuns la 9,3%, valoarea fiind în scădere față de anul școlar anterior.

Situația educației și formării profesionale din perspectiva indicatorilor europeni

- Din perspectiva indicatorilor europeni, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională a înregistrat o tendință oscilantă. Decalajul dintre România și media UE-27 a avut tendințe generale descendente, însă ținta asumată de România pentru acest indicator în 2020 (11,3%), nu a fost atinsă. În 2024, rata de părăsire timpurie a școlii în România a fost de 16,8%.
- Participarea la educația preșcolară a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul primar obligatoriu este un indicator european care a avut ca țintă, pentru anul 2020, valoarea de 95%. La nivelul anului 2023, media UE-27 privind acest indicator a fost de 96,4%. În România, chiar dacă s-au înregistrat unele creșteri ale valorii indicatorului, în 2023, aceasta a fost de 79,4%, în ușoară creștere față de anul anterior.
- În ultimul deceniu, România nu a înregistrat un progres consistent privind participarea adulților (25-64 de ani) la învățare pe tot parcursul vieții. Valorile indicatorului s-au situat în intervalul 1-2% în perioada 2015-2020; pentru 2024, valoarea indicatorului a crescut până la 8,9%, însă valoarea este inferioară țintei europene (15%), precum și mediei UE-27 (12,8%).

Partea a II-a a raportului prezintă principalele acțiuni întreprinse în anul școlar 2024-2025, în linie cu direcțiile anterioare de dezvoltare asumate. Ministerul Educației și Cercetării a continuat să susțină proiectele destinate educației timpurii, având ca obiectiv creșterea accesului și îmbunătățirea calității serviciilor pentru copiii mici. În domeniul educației incluzive, s-au extins programele adresate elevilor aflați în situații de risc, prin măsuri care vizează prevenirea abandonului școlar, a bullying-ului și a altor forme de violență în mediul școlar, prin acțiuni socio-educaționale, remediale și consiliere psihologică. Intervențiile pentru elevii cu cerințe educaționale speciale și pentru copiii cu părinți plecați în străinătate au fost intensificate.

Reforma curriculară a progresat prin definitivarea și aprobarea planurilor-cadru pentru liceu, actualizarea programelor școlare și realizarea de resurse auxiliare. Evaluările și examenele naționale s-au desfășurat conform unor proceduri modernizate, punând accent pe standardizare și digitalizare. Învățământul tehnologic a beneficiat de ajustarea planurilor de școlarizare în conformitate cu cerințele pieței muncii, precum și de consolidarea colaborării cu operatorii economici.

Cariera didactică a fost sprijinită prin programe de formare continuă, care au inclus pedagogia digitală și mentoratul. De asemenea, s-au realizat investiții importante în infrastructură, digitalizare și resurse educaționale, ceea ce a contribuit semnificativ la modernizarea unităților școlare. În domeniile

transversale, au continuat inițiativele pentru asigurarea accesului la educație pentru elevii aparținând minorităților, precum și pentru calitatea educației și promovarea învățării pentru dezvoltare durabilă.

Partea a III-a conturează direcțiile de dezvoltare pentru anul 2026. Este necesar ca educația timpurie să dispună de un curriculum modern, asociat cu resursă umană pregătită și infrastructură de calitate. Reducerea inechităților și asigurarea unei educații incluzive pentru toți copiii sunt esențiale, inclusiv prin utilizarea de intervenții socioeconomice adecvate. Consilierea psihologică și orientarea profesională sunt concepute în așa fel încât să contribuie major la reducerea abandonului școlar. Se va reanaliza reorganizarea unităților școlare, respectiv comasarea și eficientizarea activității tuturor structurilor, în urma monitorizării funcționării acestora în anul școlar 2025-2026. Este nevoie de asigurarea resursei umane și adaptări curriculare pentru ca demersurile CES să nu rămână fără fond. Se va încheia procesul de elaborare a programelor școlare pentru liceu, astfel încât acestea să intre în vigoare la începutul anului școlar 2026 -2027. Reducerea abandonului școlar, a analfabetismului funcțional, precum și educația STEM/ȘTIM, devin prioritare. Cariera didactică va fi susținută prin formare continuă, mentorat și implementarea mecanismelor de evaluare bazate pe competențe și performanță, astfel încât cadrele didactice să utilizeze metode de predare-învățare cât mai adaptate elevilor și contextului de cunoaștere al lumii contemporane. Îmbunătățirea managementului și a guvernanței instituțiilor școlare va viza creșterea eficienței și rezilienței sistemului. Vor fi organizate concursuri pentru ocuparea posturilor de directori și directori adjuncți în unitățile școlare. Vor fi aplicate în continuare planuri și măsuri de prevenire și combatere a violenței, segregării și consumului de droguri. Învățământul tehnologic va fi dezvoltat prin adaptarea ofertei educaționale la cerințele economiei și prin consolidarea colaborărilor cu sectorul privat. Finanțarea și infrastructura educațională vor fi întărite prin investiții în spații moderne și resurse adecvate procesului didactic. Digitalizarea educației va continua, prin extinderea platformelor, instrumentelor și dezvoltarea competențelor digitale. Vor fi consolidate programele dedicate învățământului în limbile minorităților, cooperarea internațională și pregătirea pentru aderarea la OCDE.

PARTEA I - ANALIZA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR DE BAZĂ

CAPITOLUL I. PARTICIPARE ȘCOLARĂ ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

I.A. Ansamblul sistemului de învățământ

Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

În anul școlar 2024/2025, numărul total de elevi din învățământul preuniversitar a fost de 2868,8 mii, în scădere ușoară față de anul școlar anterior. Pe niveluri de învățământ s-au înregistrat creșteri ale efectivelor de elevi în învățământul primar, liceal și profesional. Față de anul școlar anterior, cea mai mare scădere a efectivelor de elevi se regăsește în învățământul gimnazial de masă.

În ultimii ani, efectivele de elevi cuprinse în sistemul românesc de învățământ preuniversitar au fost în scădere de la un an la altul, singura excepție fiind anul școlar 2021/2022. În anul școlar de referință al acestui raport, 2024/2025, a continuat tendința de scădere a numărului de elevi (cu 7,1 mii de elevi față de anul anterior), populația școlară totală din învățământul preșcolar, primar, secundar și terțiar nonuniversitar fiind de 2868,8 mii de elevi. Astfel, în comparație cu anul școlar 2015/2016 sistemul de educație școlarizează cu 211,1 mii de elevi mai puțin, ca efect principal al tendințelor demografice negative și al migrației.

Pe niveluri de învățământ, tendința efectivelor de elevi este ascendentă la nivelurile primar (de masă și special), liceal și profesional, în timp ce la celelalte niveluri de învățământ se înregistrează scăderi ale efectivelor de elevi, cea mai consistentă fiind înregistrată la nivelul învățământului gimnazial de masă (peste 21 de mii de elevi). Astfel, în anul școlar 2024/2025:

- La nivelul învățământului preșcolar, se constată o scădere a efectivelor de preșcolari cu peste 2 mii de copii, scăderea înregistrându-se în grădinițele din mediul urban.
- În ansamblul învățământului primar, continuă tendința ascendentă a ultimilor trei ani școlari, creșterea față de anul anterior fiind de aproape 14 mii de elevi, ajungându-se la acest nivel de educație, la 891,2 mii de elevi. Creșterea valorii indicatorului s-a înregistrat atât în mediul urban, cât și în mediul rural.
- La nivelul învățământului gimnazial, au fost cuprinși 688,6 mii de elevi, în scădere cu 21,5 mii de elevi față de anul școlar anterior; scăderi ale efectivelor de elevi de gimnaziu se observă în ambele medii de rezidență (cu peste 10 mii de elevi în urban, respectiv în rural).
- Învățământul liceal a cuprins 598,2 mii de elevi, înregistrând o ușoară creștere a efectivelor de elevi (cu 423 de elevi față de anul anterior).

- Învățământul profesional înregistrează o valoare ascendentă a indicatorului față de anul anterior (cu 3,6 mii de elevi), după 3 ani în care efectivele de elevi au fost în scădere.
- În învățământul postliceal, efectivele de elevi au scăzut cu 1,1 mii de elevi, până la 81,5 mii, acest nivel educațional fiind cel mai puțin reprezentat în totalul populației școlare.

Tabel 1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

Nivel de învățământ		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**Total**	**3079944**	**3034127**	**3006995**	**2979797**	**2947012**	**2903424**	**2905342**	**2891765**	**2875944**	**2868830**
Preșcolar	**Total**	**534742**	**521196**	**521161**	**525411**	**526216**	**505179**	**517898**	**521826**	**515934**	**513653**
	Urban	300817	292953	297244	304483	307018	292910	301464	303469	298801	295303
	Rural	233925	228243	223917	220928	219198	212269	216434	218357	217133	218350
Primar	**Total**	**935394**	**924419**	**944170**	**927783**	**899964**	**873118**	**862248**	**868689**	**877540**	**891246**
	Urban	514512	512872	528959	524550	513137	497715	492896	499441	508684	519995
	Rural	420882	411547	415211	403233	386827	375403	369352	369248	368856	371251
Primar de masă	**Total**	**928340**	**917387**	**937200**	**920912**	**893169**	**866553**	**855764**	**861880**	**870557**	**883824**
	Urban	507809	506172	522275	517951	506623	491419	486702	492924	501972	512813
	Rural	420531	411215	414925	402961	386546	375134	369062	368956	368585	371011
Primar special	**Total**	**7054**	**7032**	**6970**	**6871**	**6795**	**6565**	**6484**	**6809**	**6983**	**7422**
	Urban	6703	6700	6684	6599	6514	6296	6194	6517	6712	7182
	Rural	351	332	286	272	281	269	290	292	271	240
Gimnazial	**Total**	**768035**	**762547**	**725202**	**717321**	**712895**	**707201**	**737212**	**727857**	**710054**	**688592**
	Urban	405079	413280	402892	407280	412045	409428	430367	426925	418418	407626
	Rural	362956	349267	322310	310041	300850	297773	306845	300932	291636	280966
Gimnazial de masă	**Total**	**757668**	**752271**	**715291**	**707560**	**703045**	**697429**	**727381**	**718037**	**700063**	**678378**
	Urban	395319	403593	393573	398027	402685	400122	420966	417536	408883	397835
	Rural	362349	348678	321718	309533	300360	297307	306415	300501	291180	280543
Gimnazial special	**Total**	**10367**	**10276**	**9911**	**9761**	**9850**	**9772**	**9831**	**9820**	**9991**	**10214**
	Urban	9760	9687	9319	9253	9360	9306	9401	9389	9535	9791
	Rural	607	589	592	508	490	466	430	431	456	423
Liceal	**Total**	**673615**	**647940**	**634448**	**626511**	**614767**	**616533**	**593586**	**590441**	**597745**	**598168**
Profesional	**Total**	**68682**	**84309**	**90125**	**90396**	**100693**	**109636**	**104918**	**96204**	**92065**	**95668**
Postliceal	**Total**	**99476**	**93716**	**91889**	**92375**	**92477**	**91757**	**89480**	**86748**	**82606**	**81503**

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Note: Începând cu anul școlar 2014/2015, INS nu mai oferă date defalcate după domiciliul părinților pentru învățământul liceal, profesional și postliceal. Datele nu includ elevii cuprinși în Programul „A doua Șansă".

Figura 1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

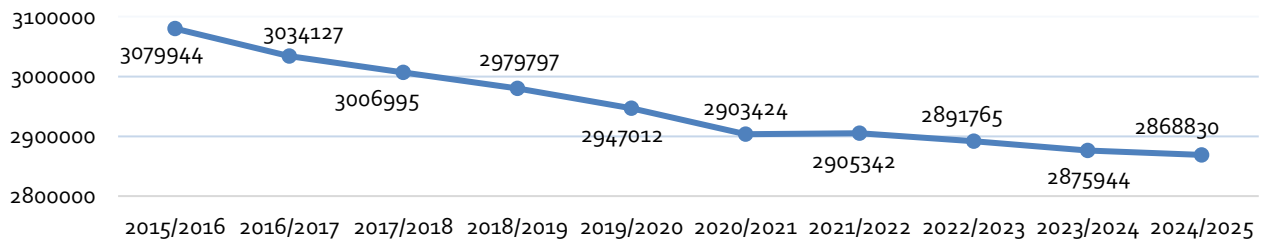

În anul școlar 2024/2025, rata brută de cuprindere la toate nivelurile de învățământ (de la învățământul preșcolar la cel superior) a fost de 75,2%, iar valoarea indicatorului pentru învățământul preuniversitar a fost de 71,7%. Diferențe semnificative între valorile indicatorului pe sexe se înregistrează în favoarea populației feminine, în special la nivelul populației școlare din învățământul postliceal și din învățământul superior.

Rata brută de cuprindere școlară în toate nivelurile de învățământ se calculează prin raportarea numărului total de elevi și studenți cuprinși în toate nivelurile de învățământ, indiferent de vârstă, la populația totală din grupa de vârstă oficială de cuprindere în învățământ (3-23 de ani), rezidentă la data de 1 iulie a anului respectiv.

Pentru anul școlar 2024/2025, **rata brută de cuprindere la toate nivelurile de învățământ** evidențiază următoarele:

- Indicatorul înregistrează o tendință ușor ascendentă (75,2%), după 3 ani de valori în scădere, accentuate în perioada post-pandemică; valoarea maximă a acestui indicator (78,8%) din ultimii zece ani, a fost înregistrată în anul școlar 2020/2021, fiind cu 3,6 p.p. mai mare decât cea din anul școlar de referință a raportului.
- Pe sexe, creșterea valorii indicatorului, comparativ cu anul școlar precedent, este mai evidentă în cazul băieților (cu 0,4 p.p.) decât al fetelor (cu 0,2 p.p.); diferența pe sexe a valorii indicatorului se menține mai ridicată în favoarea fetelor (cu 3,8 p.p.).

Tabel 2. Rata brută de cuprindere de la învățământul preșcolar la cel superior, ca raport din populația în vârstă de 3-23 de ani - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**78,3**	**78,2**	**78,5**	**78,7**	**78,5**	**78,8**	**77,2**	**76,0**	**74,9**	**75,2**
Feminin	79,8	79,7	80,0	80,4	80,7	80,0	79,4	78,1	77,0	77,2
Masculin	76,8	76,7	77,0	77,0	76,6	75,8	75,1	74,0	73,0	73,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

În ultimii zece ani, **rata brută de cuprindere de la învățământul primar la cel superior** (6-23 de ani) a înregistrat tendințe oscilante. Pentru anul școlar 2024/2025, se evidențiază următoarele:

- Valoarea indicatorului înregistrează o relativă stabilitate față de anul școlar anterior, încheind tendința constant descendentă din perioada postpandemică.
- Pe sexe, valorile indicatorului au înregistrat, în general, tendințe similare celor înregistrate la nivelul populației școlare generale. Valoarea indicatorului continuă să fie mai mare în cazul fetelor (75,8%) decât al băieților (71,4%), diferența fiind de 4,4 p.p.

Tabel 3. Rata brută de cuprindere de la învățământul primar la cel superior, ca raport procentual din populația în vârstă de 6-23 de ani - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**76,4**	**76,1**	**76,3**	**76,7**	**76,9**	**77,0**	**76,1**	**74,6**	**73,4**	**73,5**
Feminin	78,2	77,9	78,1	78,7	79,7	79,5	78,7	77,0	75,8	75,8
Masculin	74,8	74,4	74,6	74,9	74,7	74,6	73,6	72,3	71,1	71,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Raportat la **rata brută de cuprindere în învățământul preuniversitar,** la nivelul anului școlar 2024/2025, se observă că:

- Valoarea indicatorului a fost de 71,7% (raportată la populația de 3-21 de ani), continuând tendința descendentă din perioada 2017-2023.
- Scăderea valorii indicatorului se regăsește la nivelul populației școlare feminine (cu 0,4 p.p.); la nivelul populației școlare masculine, valoarea indicatorului este constantă față de anul anterior.
- Populația școlară feminină înregistrează o rată de cuprindere mai mare cu 1,3 p.p. față de cea masculină; diferența pe sexe este în scădere, în ultimii ani.

Tabel 4. Rata brută de cuprindere în învățământul preuniversitar (de la învățământul preșcolar la cel postliceal) ca raport procentual din populația în vârstă de 3-21 de ani - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**76,5**	**76,4**	**76,5**	**76,4**	**76,0**	**75,0**	**74,3**	**73,0**	**71,8**	**71,7**
Feminin	77,1	77,1	77,3	77,4	77,3	76,1	75,4	74,0	72,7	72,3
Masculin	75,9	75,7	75,7	75,5	75,0	74,0	73,2	72,1	71,0	71,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

În cazul populației de 3-18 ani, **rata brută de cuprindere de la învățământul preșcolar la cel liceal** evidențiază:

- după o tendință general descendentă a valorii indicatorului, în anul școlar de referință se înregistrează o creștere a valorii indicatorului atât pe total, cât și pe sexe;
- valoarea indicatorului în anul de referință al raportului este de 82,5%, în creștere cu 0,5 p.p. față de anul anterior.

Tabel 5. Rata brută de cuprindere în învățământul preuniversitar (de la învățământul preșcolar la cel liceal) ca raport procentual din populația în vârstă de 3-18 ani - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**88,3**	**88,1**	**88,2**	**88,1**	**87,7**	**86,4**	**84,8**	**82,7**	**82,0**	**82,5**
Feminin	88,0	88,0	88,2	88,1	87,8	86,4	84,8	82,8	81,9	82,5
Masculin	88,6	88,3	88,3	88,1	87,6	86,4	84,8	82,7	82,0	82,6

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Având în vedere evoluțiile diferitelor rate de cuprindere analizate în această secțiune și tendințele ușor ascendente ale unora dintre indicatorii analizați, se poate concluziona că există încă un număr semnificativ de elevi care renunță să continue studiile într-un nivel superior de educație sau abandonează studiile încă din învățământul primar. Se evidențiază ca fiind necesară reluarea unor studii tematice dedicate copiilor aflați în afara sistemului de educație, utilizând metodologia studiilor tematice în această arie realizate de Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Științe ale Educației și Reprezentanța UNICEF România, în perioada 2012-2016.

I.B. Învățământul antepreșcolar și preșcolar

Învățământul antepreșcolar

În anul școlar 2024/2025, în învățământul antepreșcolar au fost cuprinși 35,3 mii de copii. În creșe sunt înscriși mai mulți băieți decât fete. Numărul de copii înscriși în creșele din mediul rural este semnificativ mai redus față de numărul celor din mediul urban, reflectând disparitățile cu privire la ofertă. 8 din 10 copii înscriși în învățământul antepreșcolar au vârsta de 2 ani și peste.

- ***Numărul creșelor și al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar***

Numărul de creșe și numărul de copii din învățământul antepreșcolar au crescut mult în ultimii patru ani. În anul școlar 2024/2025, în învățământul antepreșcolar au fost cuprinși 35,3 mii de copii, valoare în creștere cu 3,5 mii de copii față de anul școlar anterior. Activitățile educaționale și de îngrijire s-au desfășurat în 583 de unități independente și secții din cadrul grupurilor școlare (cu 98 de unități mai multe decât în anul școlar anterior).

Din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, 90,4% se regăsesc în mediul urban (31,9 mii de copii înscriși), respectiv 9,6% în mediul rural (3,4 mii de copii).

Valorile indicatorului pe sexe arată că sunt mai mulți băieți înscriși în învățământul antepreșcolar decât fete (18,2 mii de băieți, respectiv 17 mii de fete).

Cei mai mulți dintre copiii cuprinși în învățământul antepreșcolar se regăsesc în instituții publice (95,3%), ponderea continuând tendința descendentă din anii școlari anteriori (cu aproximativ 1 p.p.).

Tabel 6. Ponderea copiilor înscriși în creșe, pe medii de rezidență, sexe și forma de proprietate - %

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Total	**21.872**	**22.506**	**17.400**	**21.690**	**27.000**	**31.814**	**35.318**
Urban	98,4	97,9	97,5	96,8	94,1	92,6	90,4
Rural	1,6	2,1	2,5	3,2	5,9	7,4	9,6
Feminin	47,6	48,3	48,7	48,1	48,5	47,8	48,3
Masculin	52,4	51,7	51,3	51,9	51,5	52,2	51,6
De stat	96,6	96,9	97,2	97,5	97,7	96,4	95,3
Particular	3,4	3,1	2,8	2,5	2,3	3,6	4,7

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019-2025

- ***Copiii înscriși în învățământul antepreșcolar, după programul de funcționare al creșei***

La nivelul anului 2024/2025, din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, 2,8% (aproximativ 1000) dintre copii frecventează programul normal, valoarea indicatorului crescând de peste 4 ori față de anul școlar precedent; 97,2% dintre copiii din creșe sunt cuprinși în programul prelungit.

Analiza valorilor indicatorului pe medii de rezidență arată că:

- numărul copiilor cuprinși în creșe cu program normal a crescut semnificativ atât în mediul urban, cât și în mediul rural;
- numărul copiilor înscriși în creșe din mediul urban este cu mult mai mare decât al copiilor înscriși în creșe din mediul rural;
- numărul copiilor din creșe cu program prelungit continuă tendința ascendentă din anii anteriori atât pe total, cât și pe medii de rezidență;
- în intervalul de timp analizat, scade diferența dintre ponderea copiilor cuprinși în creșele din mediul urban și ponderea celor cuprinși în creșele din mediul rural; mediul rural rămâne încă defavorizat din perspectiva capacității de cuprindere în creșe a antepreșcolarilor.

Tabel 7. Numărul copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, după programul de funcționare a creșei și pe medii de rezidență

		2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Total	**Total**	**21872**	22506	17400	21690	**27000**	**31814**	**35318**
	Urban	**21512**	22027	16971	20992	**25419**	**29452**	**31913**
	Rural	**360**	479	429	698	**1581**	**2362**	**3405**
Program normal	**Total**	288	172	228	150	159	210	1059
	Urban	288	172	228	150	114	114	618
	Rural	-	-	-	-	45	96	441
Program prelungit	**Total**	21206	21964	17023	21307	26721	31595	34234
	Urban	20846	21485	16594	20609	25185	29329	31270
	Rural	360	479	429	698	1536	2266	2964
Program săptămânal și special	**Total**	378	370	149	233	120	9*	25*
	Urban	378	370	149	233	120	9*	25*
	Rural	-	-	-	-	-	-	-

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019-2025

** Copii cuprinși doar în programul special.*

- ***Copiii înscriși în învățământul antepreșcolar, pe vârste***

În anul școlar 2024/2025, din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, 0,5% au vârsta mai mică de 1 an, 18,4% au 1 an, 70,1% au 2 ani, iar 11% au 3 ani. Față de anul școlar anterior, se constată ușoare scăderi ale ponderii copiilor înscriși în creșe la vârstele mici (sub 1 an, respectiv 1 an), concomitent cu creșteri ale valorii indicatorului la vârstele mai mari (2 ani și 3 ani). Cea mai mare creștere a ponderii copiilor cuprinși în creșe se înregistrează, în continuare, la copiii de 2 ani (cu 1,1 p.p.), iar cea mai mare scădere la copiii de 1 an (cu 1,3 p.p.).

Valorile indicatorului pe sexe relevă o situație relativ echilibrată.

Tabel 8. Ponderea copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, pe vârste și pe sexe - %

		2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
sub 1 an	**Total**	**1,0**	**1,9**	**1,1**	**1,5**	**0,6**	**1,0**	**0,5**
	Feminin	1,0	2,2	1,1	1,8	0,7	1,1	0,5
	Masculin	0,8	1,6	1,2	1,3	0,5	0,9	0,4
1 an	**Total**	**27,0**	**26,8**	**17,9**	**22,6**	**22,7**	**19,7**	**18,4**
	Feminin	28,0	27,2	17,7	22,6	23,0	19,9	18,6
	Masculin	26,1	26,5	18,0	22,5	22,4	19,5	18,3
2 ani	**Total**	**63,0**	**62,7**	**64,4**	**64,3**	**65,5**	**69,0**	**70,1**
	Feminin	61,4	62,3	64,3	64,3	65,4	68,9	70,4
	Masculin	63,7	63,1	64,4	64,3	65,6	69,0	69,8
3 ani	**Total**	**9,0**	**8,6**	**16,6**	**11,6**	**11,2**	**10,4**	**11,0**
	Feminin	9,6	8,3	16,8	11,2	11,0	10,1	10,6
	Masculin	9,4	8,7	16,4	11,9	11,4	10,6	11,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019-2025

Învățământul preșcolar

Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar

În anul școlar 2024/2025, rata brută de cuprindere a copiilor în învățământul preșcolar a fost de 86,3%, valoare în creștere față de anul școlar anterior. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar din mediul rural este semnificativ mai redusă decât în mediul urban, ca urmare a ponderii mai mici a copiilor care frecventează grădinițele în mediul rural.

În anul școlar 2024/2025, învățământul preșcolar a cuprins 513,7 mii de copii, în scădere cu 2,2 mii față de anul școlar anterior. Preșcolarii sunt cuprinși în 1.334 de grădinițe independente și în 9.142 de secții din cadrul grupurilor școlare sau al altor unități furnizoare de educație și formare.

Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar - reprezentând numărul copiilor cuprinși în grădiniță, indiferent de vârstă, ca raport procentual din populația de vârstă corespunzătoare nivelului preșcolar (3-5 ani) - a crescut în 2024/2025 față de anul școlar anterior (cu 1,9 p.p.). În anii școlari 2016/2017 și 2017/2018 indicatorul a înregistrat cele mai mari valori din ultimii zece ani; după această perioadă, se observă scăderi ale valorii indicatorului, urmate de o tendință ascendentă.

Tabel 9. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**90,3**	**92,2**	**92,9**	**91,1**	**88,5**	**82,8**	**83,7**	**84,4**	**84,4**	**86,3**
Urban	97,0	98,2	99,1	95,8	93,4	86,2	90,8	95,1	95,5	98,4
Rural	83,0	85,5	85,7	85,3	82,3	78,6	75,5	73,0	72,7	74,0
Feminin	90,4	92,2	93,0	91,2	88,4	82,8	83,8	84,5	84,2	86,2
Masculin	90,3	92,2	92,7	91,0	88,5	82,8	83,7	84,3	84,6	86,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021, valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Valorile indicatorului pe sexe, în anul școlar de referință, înregistrează o tendință ascendentă față de anul școlar anterior (cu 2 p.p. în cazul fetelor, respectiv cu 1,8 p.p. în cazul băieților). Pe întregul interval analizat, se observă o situație echilibrată după criteriul sexului.

La nivelul populației de preșcolari, continuă să se manifeste discrepanțe pe medii de rezidență. Diferențele pe medii au fost mari în perioada 2015-2021, fiind situate între 10,5-15,3 p.p. în favoarea mediului urban, cu excepția anului 2020/2021 marcat de pandemie, când aceasta s-a redus considerabil. Din 2021/2022, diferența pe medii de rezidență a crescut considerabil, în anul școlar 2024/2025 înregistrându-se cea mai mare diferență din întreaga serie de timp analizată: 24,4%. Opțiunea părinților din mediul rural de a nu-și trimite copiii la grădiniță la vârste mai mici este determinată atât de diferite dificultăți de acces (de exemplu, distanțe mari între casă și grădiniță), cât și de factori culturali sau factori specifici socio-economici. Datele evidențiază necesitatea susținerii continue a învățământului din mediul rural, prin proiecte și măsuri specifice privind dezvoltarea rețelei de unități de învățământ preșcolar și susținerea participării la educația timpurie.

Figura 2. Evoluția ratei brute de cuprindere în învățământul preșcolar, pe medii de rezidență

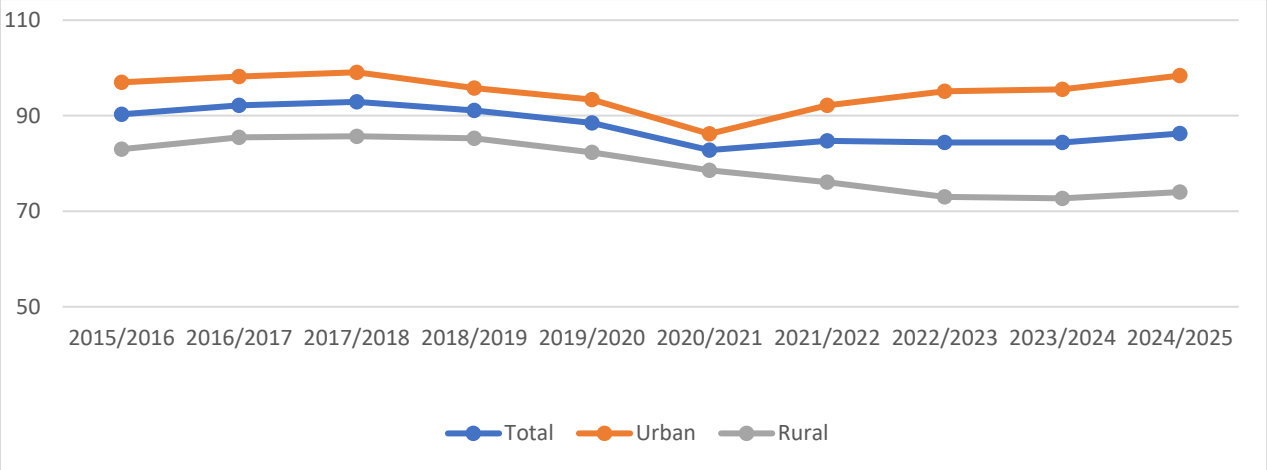

Ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar

Analiza ratelor specifice de cuprindere în învățământul preșcolar, în anul școlar de referință al raportului, reflectă o ușoară creștere a participării la învățământul preșcolar pentru copiii de 3, 4 și 5 ani, respectiv o ușoară scădere a participării pentru copiii de 6 ani.

În ultimii zece ani școlari, ponderea copiilor de 6 ani cuprinși în grădinițe a avut evoluții oscilante (între 13,9%-18,2%). În anul de referință al raportului, 15,2% dintre copiii de 6 ani au fost cuprinși în grădinițe. Valorile reduse ale ratei specifice de cuprindere în grădinițe a copiilor de 6 ani evidențiază faptul că introducerea clasei pregătitoare de la vârsta de 6 ani a constituit un răspuns adecvat la tendința anterioară a părinților de a amâna vârsta debutului școlar.

Față de anul școlar anterior, ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar au înregistrat creșteri la toate vârstele (3-5 ani). Mediul rural continuă să fie în dezavantaj. În anul școlar de referință al raportului, diferențele dintre valorile acestui indicator au fost de peste 18 p.p. în favoarea mediului urban (18,2 p.p. la 3 ani, 20,3 p.p. la 4 ani, 20,5 p.p. la 5 ani). Trei din zece copii în vârstă de 5 ani din mediul rural nu frecventează grădinița. Pentru copiii de 6 ani din grădinițe (care ar trebui să fie deja la școală), diferența pe medii de rezidență are valori considerabil mai reduse față de celelalte vârste specifice învățământului preșcolar; diferența pe medii pentru copii de 6 ani din grădinițe crește față de valoarea înregistrată în anul școlar anterior.

Tabel 10. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul preșcolar - %

Vârsta		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
3 ani	**Total**	**85,7***	**72,2**	**70,1**	**69,5**	**68,8**	**61,6**	**63,7**	**65,9**	**66,7**	**69,2**
	Feminin	86,9	73,0	71,0	70,0	67,8	62,1	64,3	66,8	67,4	70,5
	Masculin	84,7	71,5	69,3	69,0	68,0	61,1	63,0	65,0	66,1	68,1
	Urban	95,0	77,6	75,3	75,0	73,4	64,1	69,0	74,6	75,3	78,4
	Rural	75,5	66,1	63,9	62,8	63,0	58,3	57,4	56,7	57,9	60,2
4 ani	**Total**	**83,0**	**88,6**	**85,6**	**82,2**	**80,1**	**77,6**	**77,6**	**77,3**	**77,5**	**79,1**
	Feminin	83,3	89,2	85,8	83,0	79,0	78,3	77,9	77,9	77,8	79,2
	Masculin	82,8	88,1	85,3	81,6	79,9	77,0	77,4	76,6	77,3	79,0
	Urban	88,6	93,5	90,7	84,6	84,0	80,4	83,3	86,4	87,0	89,2
	Rural	77,0	83,2	79,8	79,3	75,2	74,2	71,2	67,7	67,7	68,9
5 ani	**Total**	**86,5**	**85,0**	**91,9**	**89,5**	**85,6**	**83,7**	**82,5**	**81,2**	**79,7**	**80,7**
	Feminin	86,5	84,6	91,8	89,0	82,4	83,3	82,8	80,9	79,4	80,5
	Masculin	86,5	85,4	91,9	90,0	86,1	84,0	82,2	81,5	79,9	80,9
	Urban	93,2	89,9	97,3	91,8	88,5	86,4	88,4	89,5	88,5	90,7
	Rural	79,2	79,6	85,7	86,7	82,1	80,2	75,7	72,2	70,2	70,2
6 ani	**Total**	**14,3**	**13,9**	**15,4**	**16,6**	**18,2**	**16,9**	**16,5**	**16,2**	**15,5**	**15,2**
	Feminin	13,2	12,5	14,1	15,3	15,9	15,6	14,9	14,9	13,9	13,5
	Masculin	15,3	15,1	16,6	17,8	19,5	18,2	18,0	17,5	17,0	16,9
	Urban	13,5	13,7	15,6	16,6	18,7	17,6	18,3	19,0	18,2	18,2
	Rural	15,1	14,0	15,2	16,6	17,5	16,2	14,4	13,3	12,7	12,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025;

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

**Datele referitoare la copii de 3 ani includ și datele referitoare la copiii de 2 ani.*

I.C. Învățământul primar și gimnazial

Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial

În anul școlar de referință, rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial a crescut până la valoarea de 83,2%, încheind tendința descendentă din ultima perioadă. Se mențin diferențe pe cicluri de învățământ; rata brută de cuprindere în învățământul primar este de 85,1%, în creștere față de anul anterior, iar în învățământul gimnazial este de 80,7%, în scădere față de anul anterior. Mediul rural continuă să rămână defavorizat în privința ratei de participare la educație, mai evident la nivelul învățământului gimnazial.

În anul școlar 2024/2025, învățământul primar și gimnazial (de masă și special) a cuprins 1579,8 mii de elevi (cu 7,7 mii mai puțin decât în anul școlar anterior), școlarizați în unități de învățământ cu personalitate juridică și structuri fără personalitate juridică.

Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial reprezintă numărul elevilor cuprinși în ciclurile primar și gimnazial, indiferent de vârstă, ca raport procentual din populația totală de vârstă oficială corespunzătoare celor două niveluri de învățământ (6-14 ani). Pentru intervalul de timp analizat, valorile indicatorului evidențiază:

- o tendință constant descendentă de la 89,2% în 2015 până la 82,7% în 2023;
- o creștere a valorii indicatorului cu 0,5 p.p. în anul de referință al raportului, față de anul școlar anterior;
- tendința ascendentă a valorii indicatorului pe sexe; diferența pe sexe se menține, și în anul școlar 2024/2025, în favoarea băieților cu 0,9 p.p. (82,7% fete, respectiv 83,6% băieți);
- evoluția oscilantă de la un an la altul a valorii indicatorului în mediul urban și scăderea constantă a valorii indicatorului în mediul rural. În anul școlar 2024/2025, valoarea ratei brute de cuprindere a înregistrat o creștere cu 1,5 p.p. față de anul precedent, în mediul urban, ajungând la 97,4%; în mediul rural valoarea indicatorului continuă tendința descendentă, ajungând la 68,8%. Diferența pe medii de rezidență este, în anul de referință al raportului, cea mai mare din seria de timp analizată (28,6 p.p.).

Tabel 11. Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**89,2**	**88,6**	**88,3**	**88,2**	**87,7**	**86,8**	**85,9**	**83,5**	**82,7**	**83,2**
Feminin	88,5	87,9	87,6	87,6	88,0	86,2	85,4	83,1	82,3	82,7
Masculin	89,8	89,2	88,9	88,8	88,2	87,4	86,3	84,0	83,2	83,6
Urban	99,8	99,6	99,8	100,0	99,2	97,0	97,1	95,8	95,9	97,4
Rural	79,3	78,0	77,0	76,5	75,9	76,0	74,2	71,0	69,4	68,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Figura 3. Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial

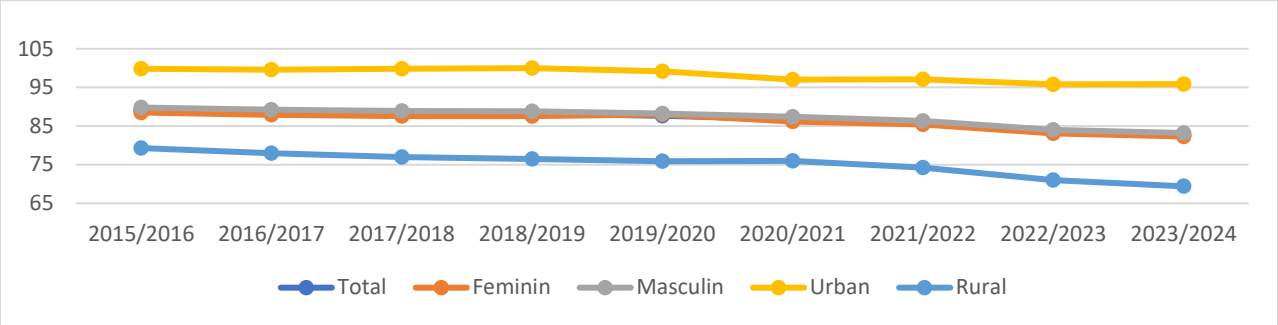

Tendința înregistrată de rata brută de cuprindere din învățământul primar și gimnazial în anul școlar 2024/2025 se regăsește diferit pe fiecare ciclu de învățământ. Astfel, în învățământul primar:

- Rata brută de cuprindere a oprit tendința descendentă din ultimii 6 ani, înregistrând în anul școlar de referință o creștere cu 1,1 p.p. O pondere încă semnificativă a copiilor de 6 ani se regăsește în grădinițe (15,2%, valoare ușor mai scăzută față de anul școlar anterior).
- Diferența pe sexe se menține în favoarea băieților (cu 0,9 p.p.), creșterea valorii indicatorului față de anul anterior fiind echilibrată pe fiecare dintre sexe (cu 1,2 p.p.).
- Discrepanțele între valoarea acestui indicator pe medii de rezidență evidențiază situația defavorizată a învățământului din mediul rural (71,5% rural și 98,5% urban). Valoarea indicatorului pentru mediul rural este constantă față de anul școlar anterior, în timp ce în mediul urban crește cu 2,3 p.p. Diferența dintre valorile indicatorului pe medii de rezidență este de 27 p.p., cea mai mare din seria de timp analizată; se evidențiază încă o dată, nevoia unor intervenții adaptate pentru școlile din mediul rural, în vederea stimulării participării la educație.

Tabel 12. Rata brută de cuprindere în învățământul primar - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**87,5**	**86,5**	**89,9**	**90,8**	**90,7**	**90,0**	**86,9**	**84,5**	**84,0**	**85,1**
Feminin	86,9	85,9	89,5	90,4	92,3	89,6	86,5	84,0	83,5	84,7
Masculin	88,0	87,2	90,2	91,1	91,0	90,4	87,4	84,9	84,4	85,6
Urban	96,1	95,1	99,0	100,1	99,5	97,2	95,8	95,6	96,2	98,5
Rural	78,8	77,9	80,4	80,9	81,2	81,9	77,4	73,0	71,5	71,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

În învățământul gimnazial, rata de participare la educație prezintă următoarele caracteristici:

- valoarea indicatorului continuă tendința descendentă din anii anteriori, fiind cu 0,6 p.p. mai redusă față de anul anterior;
- în ultimii zece ani școlari, valoarea indicatorului a scăzut cu 10,7 p.p. (de la 91,4% în 2015/2016 la 80,7% în 2024/2025);

- valoarea indicatorului a scăzut echilibrat pe ambele sexe (cu 0,5 p.p.), diferența menținându-se în favoarea băieților;
- discrepanța pe medii de rezidență a valorii indicatorului este mai mare la nivelul învățământului gimnazial, decât în învățământul primar (65,6% rural și 96% urban, valoarea indicatorului pentru mediul urban fiind în creștere, iar pentru mediul rural în scădere și cea mai mică din seria de timp analizată).

Tabel 13. Rata brută de cuprindere în învățământul gimnazial - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**91,4**	**91,2**	**86,3**	**85,1**	**84,2**	**83,1**	**84,7**	**82,4**	**81,3**	**80,7**
Feminin	90,5	90,5	85,3	84,2	84,2	82,3	84,3	81,9	80,8	80,3
Masculin	92,1	91,8	87,1	86,0	84,9	83,9	85,2	82,8	81,7	81,2
Urban	105,0	106,0	100,8	99,8	98,9	96,7	98,6	96,0	95,6	96,0
Rural	79,8	78,2	73,1	71,3	70,0	69,7	70,8	68,6	66,9	65,6

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul primar și gimnazial

Rata de cuprindere a copiilor de 6 ani în învățământul primar a înregistrat ușoare oscilații de la un an școlar la altul; în 2024/2025, valoarea indicatorului a rămas relativ constantă față de anul școlar anterior. O pondere încă ridicată dintre copiii de 6 ani se află în grădiniță. Ratele specifice de cuprindere pentru celelalte vârste corespunzătoare învățământului primar și gimnazial au înregistrat unele oscilații față de anul anterior. Există în continuare procente relativ ridicate de elevi care depășesc grupele oficiale de vârstă corespunzătoare învățământului primar (peste 10 ani), respectiv gimnazial (peste 14 ani).

Rata specifică de cuprindere pe vârste exprimă ponderea elevilor de o anumită vârstă cuprinși în sistemul de educație, indiferent de nivelul de învățământ, din totalul populației (rezidente) de aceeași vârstă; indicatorul reflectă gradul de participare la educație a unei anumite cohorte de vârstă specifică. Ca și alți indicatori, ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste au prezentat tendințe oscilante în ultimii ani, influențate mai ales de schimbările de la nivelul sistemului de învățământ.

Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul primar:

- În anul școlar 2024/2025, aproape trei sferturi (73,7%) dintre copiii de 6 ani sunt cuprinși în învățământul primar, valoarea indicatorului fiind relativ constantă față de anul școlar anterior. În același timp, 15,2% dintre copiii de 6 ani (valoare ușor redusă față de anul școlar anterior) au fost cuprinși în învățământul preșcolar. Ponderea copiilor de 6 ani din mediul urban cuprinși în învățământul primar este mai mare decât a celor din rural cu 24 p.p. (85,4% în urban, respectiv 61,4% în rural). În mod constant, diferența valorii indicatorului pe sexe este în favoarea fetelor:

mai multe fete decât băieți își fac debutul școlar la vârsta de 6 ani (74,9% fete, respectiv 72,6% băieți în anul școlar de referință).

- O relativă stabilitate a valorii indicatorului se înregistrează și în cazul elevilor de 7 ani (82,5%). Diferența pe medii de rezidență este semnificativă, ca și pentru celelalte vârste specifice învățământului primar (între 25,4 p.p. și 28,4 p.p. în favoarea mediului urban). Diferența pe sexe dintre valorile indicatorului este cea mai mare în seria de timp analizată și se înregistrează în favoarea fetelor (cu 0,6 p.p.).
- La celelalte vârste corespunzătoare învățământului primar, ratele specifice de cuprindere înregistrează creșteri față de anul anterior, cu valori cuprinse între 1,3 p.p. și 2,2 p.p. Cea mai mare creștere a valorii indicatorului se înregistrează pentru elevii de 10 ani.
- Pe medii de rezidență, ratele de cuprindere sunt mai mari în mediul urban, în comparație cu mediul rural, la toate vârstele corespunzătoare învățământului primar, cea mai mare diferență înregistrându-se la vârsta de 9 ani (28,4 p.p.), iar cea mai mică la vârsta de 6 ani (24 p.p.).
- Se remarcă prezența, în învățământul primar, a unei ponderi relativ ridicate de elevi care depășesc vârsta oficială corespunzătoare acestui nivel de studii: 17% dintre copiii de 11 ani și 2,8% dintre copiii de 12 ani sunt cuprinși în învățământul primar. Această stare de fapt poate avea multiple cauze: debutul școlar întârziat (mai ales în învățământul special, dar nu numai); fenomenul repetenției, cu impact asupra eficienței interne a sistemului de educație și cu efecte asupra riscului de abandon școlar.

Tabel 14. Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul primar - %

Vârsta		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
6 ani	**Total**	**81,8**	**81,2**	**79,3**	**83,8**	**78,9**	**75,0**	**73,9**	**74,3**	**73,6**	**73,7**
	Feminin	83,1	82,4	80,8	85,7	76,5	76,0	75,0	75,5	75,0	74,9
	Masculin	80,7	80,0	77,9	82,1	77,5	74,0	72,8	73,1	72,3	72,6
	Urban	91,8	91,4	88,3	92,6	86,0	79,2	81,0	84,6	84,6	85,4
	Rural	71,4	70,1	69,5	74,1	70,5	69,8	65,6	63,2	62,0	61,4
7 ani	**Total**	**90,3**	**88,4**	**87,2**	**86,7**	**91,7**	**88,3**	**84,1**	**81,6**	**82,4**	**82,5**
	Feminin	90,0	88,4	87,2	86,7	91,2	88,5	84,3	81,4	82,4	82,8
	Masculin	90,5	88,4	87,2	86,7	91,5	88,0	83,9	81,7	82,4	82,2
	Urban	99,0	97,6	97,6	95,8	100,6	94,8	92,7	93,5	95,2	96,2
	Rural	81,4	78,9	76,2	76,9	81,9	80,7	74,6	69,1	69,2	68,5
8 ani	**Total**	**90,5**	**91,0**	**90,1**	**88,8**	**88,9**	**93,8**	**87,4**	**84,1**	**83,8**	**85,1**
	Feminin	90,2	90,6	89,7	88,6	95,2	93,9	87,1	83,8	82,8	84,8
	Masculin	90,9	91,4	90,4	89,0	88,9	93,7	87,6	84,4	83,1	85,3
	Urban	98,6	100,2	100,1	100,0	98,7	102,7	97,4	96,1	96,1	99,5
	Rural	82,5	81,6	79,7	77,0	78,2	84,1	76,7	71,9	69,5	70,5
9 ani	**Total**	**88,1**	**89,4**	**90,9**	**89,4**	**88,8**	**88,1**	**88,2**	**81,5**	**81,8**	**83,8**
	Feminin	88,0	88,8	90,7	89,2	95,3	87,9	88,2	81,5	81,4	83,5
	Masculin	88,2	90,0	91,0	89,6	88,9	88,4	88,3	81,5	82,2	84,0
	Urban	96,5	97,9	101,2	100,1	100,2	97,6	99,4	92,9	94,1	97,9
	Rural	79,9	80,9	80,5	78,5	76,6	78,0	76,8	69,8	69,3	69,5

10 ani	**Total**	**74,1**	**69,6**	**82,6**	**83,9**	**83,4**	**82,7**	**78,8**	**79,5**	**77,4**	**79,6**
	Feminin	72,7	68,1	81,6	83,3	84,1	82,3	78,1	79,1	76,7	79,0
	Masculin	75,5	71,0	83,4	84,4	84,0	83,1	79,4	79,8	78,1	80,2
	Urban	82,4	75,3	89,4	91,8	91,7	91,8	87,2	89,7	89,1	92,4
	Rural	66,2	64,0	75,8	75,9	74,9	73,0	69,9	69,1	65,7	67,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Figura 4. Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul primar

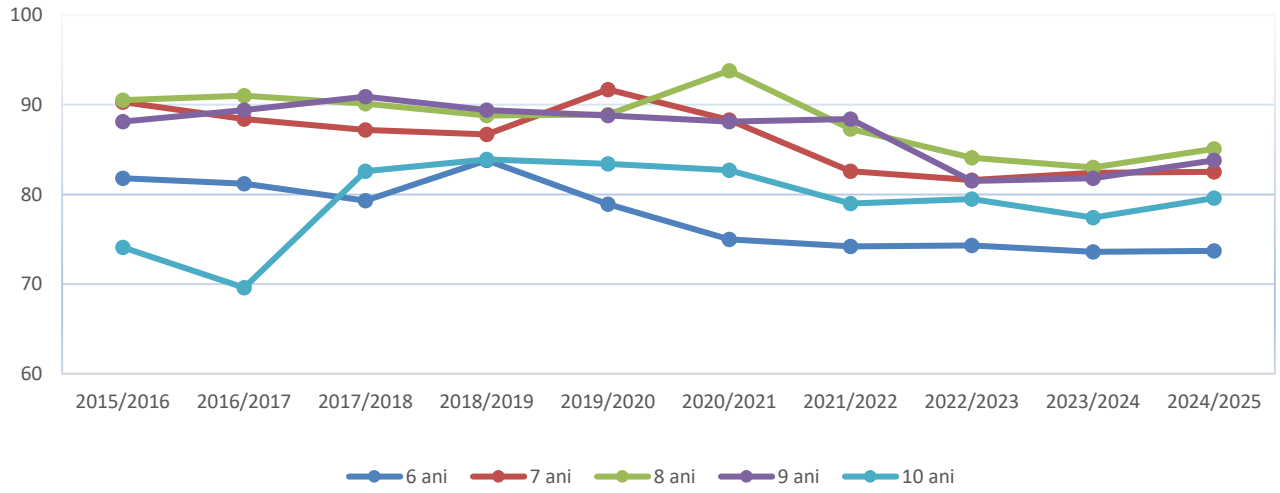

Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul gimnazial

- Cu excepția vârstei de 12 ani, celelalte rate specifice de cuprindere a elevilor în învățământul gimnazial înregistrează scăderi față de anul școlar anterior.
- Ca și în învățământul primar, ratele de cuprindere în gimnaziu sunt sensibil mai mari în urban, în comparație cu mediul rural, la toate vârstele corespunzătoare acestui nivel de studiu (cea mai mică diferență fiind înregistrată la elevii de 14 ani - 27,7 p.p., iar cea mai mare la elevii de 12 ani - 31,1 p.p.).
- Observăm că aproape două treimi dintre elevii de 11 ani sunt cuprinși în învățământul gimnazial cu diferențe semnificative pe medii de rezidență: peste trei sferturi în urban și numai jumătate în rural.
- Ponderea elevilor care depășesc vârsta oficială corespunzătoare învățământului gimnazial se păstrează la valori mari: 14,8% dintre copiii de 15 ani și 3,4% dintre copiii de 16 ani sunt cuprinși în acest nivel. Valorile indicatorului pentru aceste categorii de vârstă sunt apropiate de cele din anul școlar anterior. Această categorie de elevi este în risc de abandon și necesită intervenții focalizate prin programe inițiate atât la nivel național, cât și la nivel local.

Tabel 15. Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul gimnazial - %

Vârsta		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
11 ani	**Total**	**82,3**	**82,0**	**72,7**	**72,5**	**73,8**	**72,8**	**69,3**	**65,1**	**66,4**	**64,3**
	Feminin	83,1	83,0	73,9	73,5	74,3	74,2	70,6	66,2	68,1	65,7
	Masculin	81,4	81,0	71,6	71,6	72,6	71,4	68,0	64,0	64,8	62,9
	Urban	94,4	95,5	85,2	85,4	88,1	86,3	82,9	77,2	80,1	78,6
	Rural	71,4	69,3	60,6	59,8	59,5	58,9	55,1	52,6	52,9	50,1
12 ani	**Total**	**88,5**	**87,6**	**87,7**	**83,9**	**84,7**	**85,6**	**83,0**	**80,0**	**76,7**	**79,3**
	Feminin	88,5	87,6	87,8	84,1	84,4	85,9	83,4	80,5	77,0	79,8
	Masculin	88,4	87,7	87,7	83,7	84,6	85,3	82,6	79,6	76,5	78,8
	Urban	101,0	100,7	102,2	97,6	97,9	99,5	96,8	94,3	90,0	95,0
	Rural	77,8	76,1	74,2	70,5	71,7	71,7	69,1	65,4	63,3	63,9
13 ani	**Total**	**88,5**	**88,5**	**88,1**	**88,4**	**84,6**	**85,7**	**84,8**	**82,3**	**80,5**	**78,5**
	Feminin	88,5	88,5	87,9	88,4	85,3	85,4	84,5	82,3	80,5	78,3
	Masculin	88,5	88,6	88,2	88,4	84,6	86,0	85,0	82,3	80,4	78,7
	Urban	100,6	101,9	101,9	103,4	98,9	99,4	98,6	96,2	96,1	93,1
	Rural	78,4	77,2	75,9	74,6	70,7	72,3	71,0	68,2	64,7	64,0
14 ani	**Total**	**70,5**	**70,6**	**71,6**	**71,4**	**71,0**	**66,3**	**76,8**	**76,1**	**75,2**	**74,6**
	Feminin	69,1	69,3	70,0	69,7	68,7	64,7	76,1	75,4	74,4	74,1
	Masculin	71,8	71,8	73,2	73,0	72,4	67,9	77,5	76,8	75,8	75,0
	Urban	82,4	82,0	83,7	83,6	83,8	76,0	87,7	87,1	86,9	88,3
	Rural	60,9	61,2	61,5	60,7	59,1	57,0	66,2	65,1	63,4	60,6

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Figura 5. Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul gimnazial

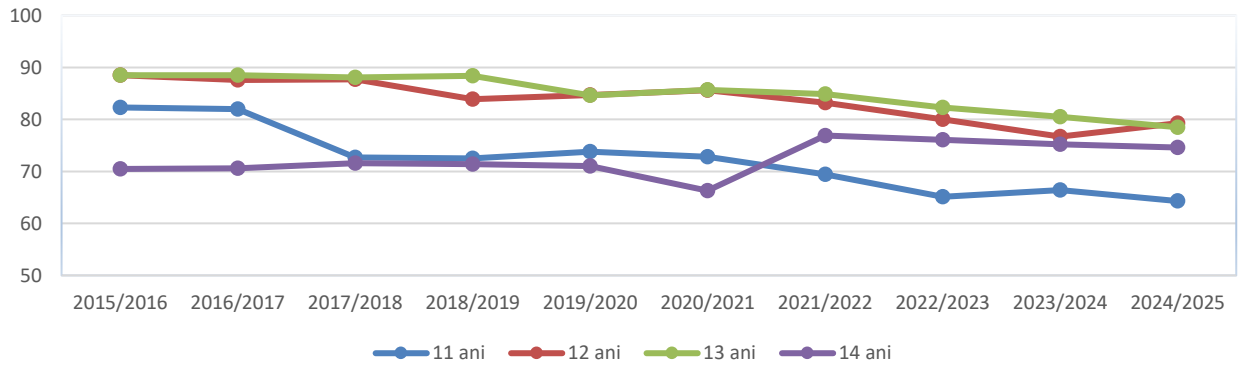

Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial

În anul școlar 2023/2024 rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial înregistrează o valoare descendentă în raport cu anul școlar anterior. La nivel general, 1% dintre elevii de nivel primar și gimnazial au abandonat școala. Mediul rural, respectiv clasele de început de ciclu înregistrează valori ridicate ale abandonului școlar. Cele mai mari valori ale ratei abandonului școlar

din învățământul primar și gimnazial s-au înregistrat la nivelul populației școlare din mediul rural (1,5% total, 1,4% primar, 1,6% gimnaziu), respectiv la nivelul elevilor de clasele pregătitoare, I și a V-a.

La finalul anului școlar 2023/2024, învățământul primar și gimnazial de masă cuprindea 1554,1 mii de elevi (exclusiv elevii din Programul „A Doua Șansă"). Din acest total, 97,4% au fost declarați promovați și 2,6% repetenți. Față de anul școlar anterior, rata de promovare a crescut cu 0,1 p.p. Datele corespunzătoare pentru învățământul special evidențiază creșterea ponderii elevilor promovați din învățământul primar și gimnazial, cu 0,2 p.p. față de anul școlar anterior, valoarea indicatorului ajungând la 98,5%; rata repetenției în învățământul special primar și gimnazial este de 1,5% în anul școlar 2023/2024.

Pe ansamblul învățământului primar și gimnazial, rata abandonului școlar (indicator calculat pe baza metodei „intrare-ieșire"), în anul 2023/2024, a fost de 1% (procent ce reprezintă, în cifre absolute, 15,5 mii de elevi).

- În comparație cu anul școlar anterior, valoarea indicatorului a scăzut cu 0,2 p.p., tendința descendentă fiind înregistrată atât în mediul urban, cât și în mediul rural.
- Diferența dintre valorile indicatorului pe medii este de 0,8 p.p. în favoarea mediului urban.
- În ceea ce privește abandonul școlar pe sexe, diferența dintre fete și băieți este de 0,1 p.p., indicatorul înregistrând o scădere semnificativă în cazul băieților.

Tabel 16. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial -%

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Învățământ primar și gimnazial										
Total	**1,8**	**1,8**	**1,6**	**1,7**	**1,6**	**1,3**	**1,2**	**1,2**	**1,2**	**1,0**
Urban	1,5	1,4	1,1	1,1	1,2	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7
Rural	2,2	2,3	2,3	2,4	2,2	1,8	1,7	1,7	1,7	1,5
Feminin	1,7	1,6	1,0	1,5	1,5	1,2	1,1	1,1	1,1	0,9
Masculin	2,0	2,0	2,2	1,8	1,7	1,3	1,2	1,2	1,3	1,0
Învățământ primar										
Total	**1,8**	**1,7**	**1,5**	**1,6**	**1,6**	**1,3**	**1,3**	**1,3**	**1,2**	**1,0**
Urban	1,6	1,4	1,1	1,1	1,2	0,9	0,9	0,9	0,8	0,7
Rural	2,0	2,0	2,1	2,2	2,1	1,7	1,8	1,8	1,8	1,4
Feminin	1,6	1,5	1,4	1,4	1,5	1,2	1,2	1,2	1,1	0,9
Masculin	1,9	1,8	1,7	1,7	1,7	1,3	1,4	1,4	1,3	1,1
Învățământ gimnazial										
Total	**1,9**	**2,0**	**1,8**	**1,8**	**1,7**	**1,2**	**1,0**	**1,0**	**1,2**	**1,0**
Urban	1,5	1,5	1,2	1,2	1,2	0,8	0,6	0,6	0,8	0,6
Rural	2,3	2,5	2,5	2,7	2,3	1,9	1,6	1,6	1,7	1,6
Feminin	1,7	1,8	0,6	1,7	1,5	1,2	1,0	0,9	1,1	1,0
Masculin	2,1	2,1	2,8	2,0	1,8	1,3	1,0	1,1	1,2	1,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2014-2025

În învățământul primar

- Abandonul școlar înregistrează o valoare descendentă față de anul școlar anterior (cu 0,2 p.p.).
- Rata abandonului școlar a scăzut semnificativ în mediul rural, diferența pe medii de rezidență reducându-se la 0,7 p.p.; totuși mediul rural rămâne în continuare defavorizat, fiind necesare, în continuare, intervenții de stimulare a participării la educație.
- În ce privește abandonul școlar pe sexe, în învățământul primar se constată o scădere cu 0,2 p.p. a valorii indicatorului, atât pentru fete, cât și pentru băieți.
- Decalajul pe sexe se menține de 0,2 p.p., la fel ca în anii școlari anteriori, în favoarea fetelor (0,9% fete din ciclul primar au abandonat școala, comparativ cu 1,1% băieți).

Figura 6. Rata abandonului școlar în învățământul primar, pe medii de rezidență

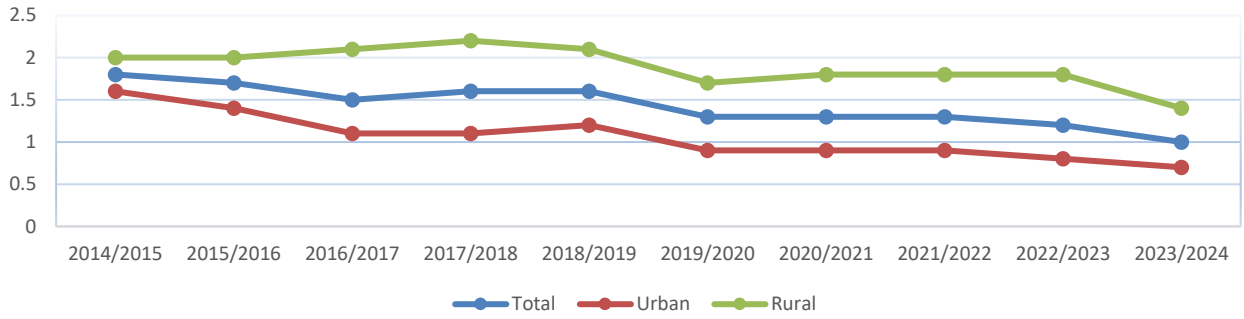

În învățământul gimnazial

- Se înregistrează o scădere a valorii indicatorului, în raport cu anul școlar anterior cu 0,2 p.p.; valoarea indicatorului a revenit la cea înregistrată în urmă cu 2-3 ani.
- Diferența dintre valorile indicatorului pe medii de rezidență este de 1 p.p., în defavoarea mediului rural (0,6% rata abandonului școlar la gimnaziu în mediul urban, 1,6% rata abandonului școlar la gimnaziu în mediul rural).
- Nu există diferență între valorile indicatorului pe sexe.

Figura 7. Rata abandonului școlar în învățământul gimnazial, pe medii de rezidență

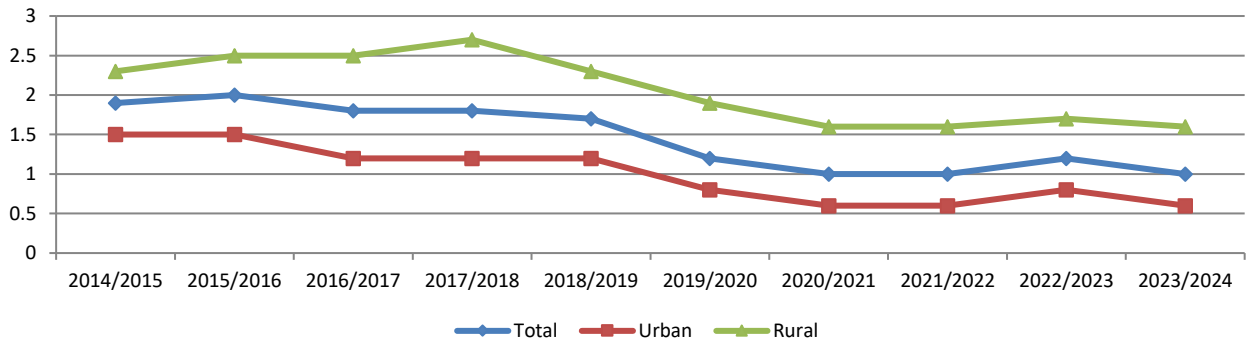

Relevantă în contextul de față este și analiza abandonului școlar pe clase. Datele evidențiază că:

- Ratele cele mai ridicate ale abandonului se înregistrează la clasele de început de cicluri de școlaritate: clasa pregătitoare (1,4) și clasa I (1,6), respectiv clasa a V-a (1,2).
- La nivelul clasei pregătitoare și al clasei I, valoarea indicatorului a scăzut în comparație cu anul școlar anterior cu 0,2 p.p., respectiv cu 0,4 p.p., iar la clasa a V-a cu 0,1 p.p.
- Diferența pe medii de rezidență evidențiază situația defavorizată a mediului rural, cele mai mari diferențe înregistrându-se la clasele pregătitoare, I și a VI-a și a VII-a.

Tabel 17. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial, pe clase și medii de rezidență - %

		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Clasa pregătitoare	**Total**	**1,7**	**1,8**	**1,6**	**1,8**	**2,0**	**1,5**	**1,7**	**1,8**	**1,6**	1,4
	Urban	1,7	1,6	1,2	1,3	1,5	1,1	1,2	1,2	0,9	1,0
	Rural	1,7	1,9	2,1	2,3	2,5	2,1	2,4	2,7	2,6	2,0
I	**Total**	**2,4**	**2,5**	**2,3**	**2,6**	**2,6**	**2,1**	**2,6**	**2,6**	**2,0**	**1,6**
	Urban	1,9	1,9	1,6	1,7	1,6	1,4	1,8	1,6	1,3	1,1
	Rural	3,0	3,2	3,3	3,7	3,8	2,9	3,7	3,8	3,1	2,3
a II-a	**Total**	**2,4**	**1,4**	**1,3**	**1,4**	**1,2**	**0,9**	**0,8**	**0,8**	**0,8**	**0,6**
	Urban	2,0	1,1	0,9	0,9	0,9	0,7	0,6	0,6	0,6	0,4
	Rural	2,8	1,7	1,7	1,9	1,6	1,3	1,1	1,0	1,1	0,8
a III-a	**Total**	**1,2**	**1,2**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**0,9**	**0,6**	**0,5**	**0,7**	**0,5**
	Urban	1,2	0,8	0,7	0,6	0,7	0,6	0,3	0,4	0,6	0,4
	Rural	1,3	1,7	1,4	1,5	1,3	1,3	1,0	0,8	1,0	0,7
a IV-a	**Total**	**1,4**	**1,4**	**1,4**	**1,2**	**1,2**	**1,0**	**0,8**	**0,8**	**0,9**	**0,8**
	Urban	1,3	1,3	1,0	0,9	1,1	0,8	0,7	0,7	0,8	0,7
	Rural	1,5	1,6	1,8	1,5	1,5	1,3	1,0	1,0	1,0	0,9
a V-a	**Total**	**2,4**	**2,4**	**2,2**	**2,4**	**1,9**	**1,5**	**1,2**	**1,2**	**1,3**	**1,2**
	Urban	1,9	1,8	1,5	1,5	1,3	1,0	0,8	0,6	0,9	0,8
	Rural	2,9	3,0	3,2	3,5	2,7	2,3	1,6	1,9	1,9	1,7
a VI-a	**Total**	**1,7**	**1,8**	**1,6**	**1,6**	**1,7**	**1,0**	**0,9**	**1,0**	**1,1**	**0,9**
	Urban	1,4	1,4	1,1	1,0	1,3	0,7	0,5	0,6	0,8	0,5
	Rural	2,1	2,2	2,2	2,4	2,2	1,5	1,4	1,5	1,7	1,6
a VII-a	**Total**	**1,8**	**2,0**	**1,7**	**1,7**	**1,6**	**1,4**	**1,0**	**1,0**	**1,1**	**1,1**
	Urban	1,4	1,6	1,0	1,1	1,1	0,8	0,6	0,7	0,7	0,7
	Rural	2,3	2,4	2,4	2,4	2,2	2,2	1,4	1,5	1,6	1,7
a VIII-a	**Total**	**1,6**	**1,7**	**1,6**	**1,7**	**1,5**	**1,0**	**1,0**	**0,8**	**1,1**	**0,9**
	Urban	1,1	1,2	1,0	1,0	1,0	0,6	0,4	0,4	0,8	0,5
	Rural	2,1	2,3	2,3	2,5	2,1	1,7	1,9	1,5	1,5	1,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2025

Figura 8. Rata abandonului școlar în învățământul primar, pe clase

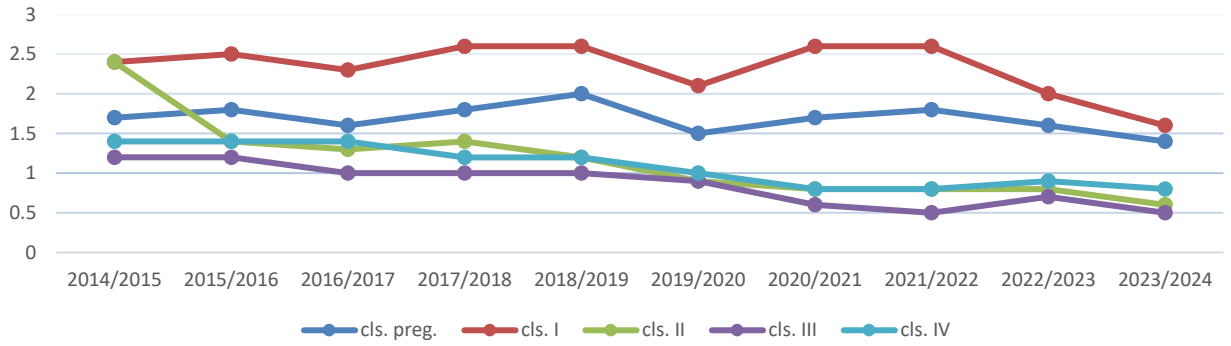

Figura 9. Rata abandonului școlar în învățământul gimnazial, pe clase

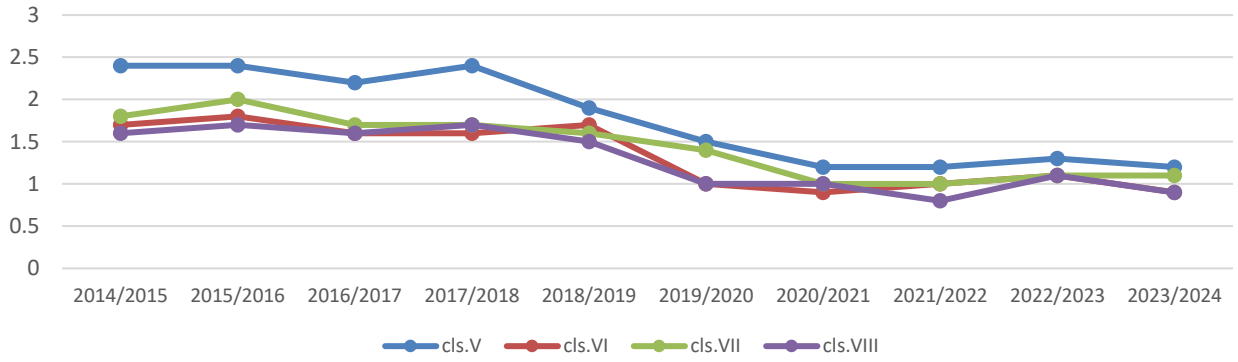

La nivel general, ratele ridicate ale abandonului școlar la început de ciclu de școlaritate au drept cauză dificultățile de adaptare cu care se confruntă elevii la tranziția de la un nivel de învățământ la altul: stiluri de predare diferite, solicitări mai complexe în plan curricular; nu în ultimul rând diferențele semnificative în ceea ce privește numărul de ore de program școlar/săptămână. Este de remarcat tendința generală de scădere a ratei abandonului școlar de la clasele de debut către cele de final de ciclu de școlaritate, cel mai probabil determinată de adaptarea progresivă a elevilor la solicitările școlare.

Analiza pe cohortă: abandon școlar și pierderi școlare

Indicatorii urmăresc viața școlară a elevilor de la debutul în învățământul primar la finalul învățământului gimnazial. Analizând zece cohorte de elevi, observăm că atât abandonul pe cohortă, cât și pierderile pe cohortă la nivelul învățământului primar și gimnazial au valori ridicate. Ca aspect pozitiv, ambii indicatori înregistrează tendințe descendente în perioada de timp analizată. Se observă o scădere consistentă a valorilor indicatorilor odată cu introducerea clasei pregătitoare. Pentru perioada de referință a raportului se constată următoarele:

- abandonul pe cohortă - de la valori de 13-14% în perioada 2014-2017 a ajuns la valori de 7-8% în perioada 2020-2023; cele mai recente date indică o ușoară tendință descendentă a valorii indicatorului;

- pierderile școlare - de la 16-17% în perioada 2014-2017, a urmat o tendință constant descendentă în seria de timp analizată, cele mai recente date evidențiind că 1 din 10 elevi dintr-o cohortă se pierde din clasa I până la finalul învățământului gimnazial.

Astfel, dacă în 2014/2015, numai 8 din 10 elevi înscriși cu opt ani în urmă în clasa I ajungeau să absolve clasa a VIII-a, în anul 2023/2024, 9 din 10 elevi înscriși cu nouă ani în urmă în clasa pregătitoare au ajuns la final de ciclul gimnazial.

Tabel 18. Evoluția elevilor (de la înscrierea în ciclul primar la finalul ciclului gimnazial)

Debutul școlar		**Finalul învățământului gimnazial**			**Ponderi** (din total elevi înscriși în clasa I cu opt ani în urmă)			
An școlar	**Elevi clasa I/ clasa pregătitoare**	**An școlar**	**Absolvenți clasa a VIII-a**	**Repetenți clasa a VIII-a**	**% Absolvenți clasa a VIII-a**	**% Pierderi ciclul primar și gimnazial**	**% Repetenți clasa a VIII-a**	**% Abandon ciclul primar și gimnazial ***
2007/2008	221185	**2014/2015**	185097	6592	83,7	16,3	3,0	13,3
2008/2009	212022	**2015/2016**	177651	6916	83,8	16,2	3,3	12,9
2009/2010	203895	**2016/2017**	169483	6508	83,1	16,9	3,2	13,7
2010/2011	203926	**2017/2018**	170663	6403	83,7	16,3	3,1	13,2
2011/2012	206055	**2018/2019**	174737	6410	84,8	15,2	3,1	12,1
2012/2013	202134	**2019/2020**	178913	3805	88,5	11,5	1,9	9,6
2013/2014	156991**	**2020/2021**	140600	4835	89,6	10,4	3,1	7,4
2013/2014	183633***	**2021/2022**	167937	5883	91,5	8,5	3,2	5,3
2014/2015	193590	**2022/2023**	173145	5302	89,4	10,6	2,7	7,8
2015/2016	192275	**2023/2024**	172528	5092	89,7	10,3	2,6	7,6

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2008-2025

** Inclusiv cazurile de deces, migrație, exmatriculare, precum și elevii cu situația școlară neîncheiată*

*** Sunt cuprinși, deopotrivă, elevii de clasa I care au avut debutul școlar în anul școlar 2012/2013, în clasa pregătitoare, și elevii care au avut debutul școlar în 2013/2014 direct în clasa I (conform reglementărilor OMEN 3434/2013).*

**** Sunt cuprinși elevii care au avut debutul școlar în 2013/2014, în clasa pregătitoare.*

Analiza pe cohortă a abandonului școlar și a pierderilor școlare în funcție de mediul de rezidență evidențiază diferențe foarte mari între mediul rural și mediul urban, situând mediul rural într-o situație defavorizată. Astfel:

- la nivelul anului 2023/2024, rata abandonului pe cohortă la elevii din urban, care provin din cohorta 2015-2023, este de 0,9%, în creștere față de cohorta anterioară cu 0,2 p.p.; valoarea aceluiași indicator pentru elevii din mediul rural s-a ameliorat ușor, reducându-se cu 0,4 p.p. față de anul școlar anterior, ajungând la 16,1%; cu toate acestea, diferența pe medii este considerabilă, evidențiind nevoia unor politici de sprijin pentru participarea la educație a elevilor din mediul rural;
- aproape o cincime (19,7%) din cohorta școlară 2015-2023 s-a pierdut pe parcursul învățământului primar și gimnazial, în mediul rural.

După o perioadă în care s-a observat o tendință de egalizare a valorilor abandonului școlar pe cohortă și ale pierderilor școlare din clasa I/clasa pregătitoare până în clasa a VIII-a, cele mai recente date evidențiază un nou decalaj pe sexe, în favoarea fetelor. În anul școlar de referință, valoarea abandonului școlar pe cohortă pentru fete a fost de 7,3%, iar pentru băieți de 8,0%; diferența pe sexe a valorii indicatorului s-a redus ușor față de anul școlar anterior.

Tabel 19. Evoluția cohortei de elevi 2015-2023, pe sexe și medii de rezidență

	Elevi înscriși în clasa pregătitoare 2015/ 2016	Absolvenți clasa a VIII-a 2023/ 2024	Repetenți clasa a VIII-a 2023/ 2024	Ponderi (din total elevi înscriși în clasa pregătitoare cu 9 ani în urmă)			
				% absolvenți clasa a VIII-a	% pierderi ciclul primar și gimnazial	% repetenți clasa a VIII-a	% abandon ciclul primar și gimnazial*
Total, din care:	**192275**	**172528**	**5092**	**89,7**	**10,3**	**2,6**	**7,6**
- **feminin**	93086	83969	2350	90,2	9,8	2,5	7,3
- **masculin**	99189	88559	2742	89,3	10,7	2,8	8,0
- **urban**	107016	104027	2055	97,2	2,8	1,9	0,9
- **rural**	85259	68501	3037	80,3	19,7	3,6	16,1

Sursa: Calculat pe baza datelor INS, 2016, 2025

** Inclusiv cazurile de deces, migrație, exmatriculare, precum și elevii cu situația școlară neîncheiată*

I.D. Învățământul liceal și profesional

Rata brută de cuprindere în învățământul liceal și profesional

> **La nivelul anului școlar 2024/2025, rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior a ajuns la valoarea de 78,6%, relativ constantă față de anul anterior, dar în scădere față de perioada precedentă. Reducerea valorii indicatorului se înregistrează numai la nivelul învățământului liceal; pentru învățământul profesional, valoarea indicatorului este în creștere. Liceul a continuat să aibă cea mai mare rată brută de cuprindere (67,8%), comparativ cu învățământul profesional (14,4%). Diferența de participare pe sexe (aproximativ 7 p.p.) s-a înregistrat în favoarea populației școlare feminine la liceu, respectiv în favoarea populației școlare masculine în învățământul profesional.**

Rata brută de cuprindere în învățământul liceal şi profesional reprezintă raportul procentual dintre numărul elevilor, indiferent de vârstă, cuprinși în aceste niveluri de învățământ și totalul populației de vârstă corespunzătoare (15-18 ani).

Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior (învățământul liceal și cel profesional):

- În ultimii zece ani școlari, indicatorul a înregistrat valori fluctuante determinate de modificări de structură ale sistemului de educație (reorganizarea învățământului profesional începând din 2014/2015, introducerea clasei pregătitoare din 2012).

- Pe fondul reorganizării învățământului profesional cu durata de 3 ani, rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior a început să crească (de la 84,4% în 2016/2017 la 88,4% în 2020/2021).
- Anul școlar 2021/2022 înregistrează o întrerupere a trendului ascendent, valoarea indicatorului ajungând la 83,1% (cu 5,3 p.p. mai mică față de anul anterior). Scăderea valorii indicatorului a fost determinată de schimbările de structură ale sistemului de educație din 2012 când au fost școlarizați în clasa pregătitoare copiii de 6 ani. Modificările de la nivelul sistemului, de la acea vreme, au determinat o scădere a ratei brute de cuprindere a copiilor în învățământul primar cu 7 p.p. Acea cohortă de elevi a ajuns în învățământul secundar superior în anul școlar 2021/2022, acest fapt aducând după sine scăderea ratei de cuprindere la acest nivel.
- Valoarea indicatorului a ajuns la 78,6% la nivelul anului școlar 2024/2025, fiind relativ constantă față de anul școlar anterior.
- Analiza ratei brute de cuprindere pe sexe evidențiază valori mai mari în cazul populației școlare feminine, comparativ cu cea masculină; diferențele sunt de aproximativ 2-3 p.p. în ultimii nouă ani.

Tabel 20. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal și profesional - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**85,1**	**84,4**	**85,1**	**85,8**	**86,9**	**88,4**	**83,1**	**79,8**	**78,5**	**78,6**
Feminin	85,4	85,3	86,2	87,0	88,6	89,8	84,3	80,9	79,5	79,4
Masculin	84,8	83,6	84,0	84,7	85,5	87,0	82,1	78,8	77,6	77,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Observație: Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-18 ani, vârstă oficială corespunzătoare învățământului secundar superior.

La nivelul învățământului liceal

- În ultimii zece ani, rata brută de cuprindere în liceu a înregistrat o evoluție concordantă cu modificările de la nivelul sistemului. După o perioadă de relativă stabilitate a valorii indicatorului, în jurul valorii de 75% (2016-2020), a urmat o scădere determinată de evoluția cohortei de elevi care a avut debutul școlar odată cu introducerea clasei pregătitoare (și care a determinat scăderea ratei de cuprindere în fiecare dintre nivelurile în care a fost școlarizată: în 2012 pentru nivelul primar, în 2017 pentru nivelul gimnazial, în 2021 pentru nivelul secundar superior).
- La nivelul anului școlar 2024/2025, valoarea indicatorului a ajuns la 67,8% (cu 0,3 p.p. mai puțin față de anul precedent și cu aproximativ 7 p.p. mai puțin față de cea din intervalul 2016-2020).
- Rata de participare la liceu a populației școlare feminine a fost, în ultimii zece ani școlari, în mod constant mai mare decât a populației școlare masculine. Diferențele au fost cuprinse între 6,9 și 10,5 p.p. în contextul reînființării învățământului profesional, unde ponderea populației școlare masculine este mai mare.

Tabel 21. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**77,2**	**74,7**	**74,5**	**75,0**	**74,7**	**75,0**	**70,6**	**68,6**	**68,1**	**67,8**
Feminin	80,7	79,2	79,4	80,0	80,2	80,4	75,4	73,0	71,9	71,3
Masculin	73,8	70,5	69,9	70,3	69,7	69,9	66,1	64,5	64,4	64,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Figura 10. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal

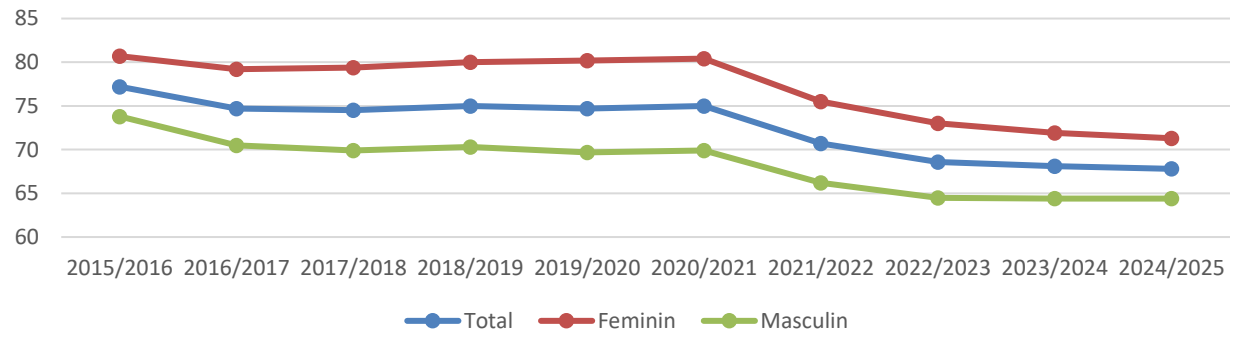

La nivelul învățământului profesional

- Reorganizarea învățământului profesional de 3 ani, începând cu anul școlar 2014/2015, a determinat creșterea constantă și semnificativă a ratei brute de cuprindere, de la un an la altul, în perioada 2014-2020.
- Anul școlar 2021/2022 marchează o întrerupere a acestui trend ascendent, indicatorul ajungând la valoarea de 16,5%. Tendința descendentă a fost determinată de faptul că, în acel an școlar, cohorta de elevi care a intrat în clasa pregătitoare în 2012 (și care a adus cu sine reducerea ratelor de cuprindere în învățământul primar în 2012/2013, respectiv în învățământul gimnazial în 2017/2018) se regăsește la începutul nivelului secundar superior.
- În 2024/2025, valoarea indicatorului crește cu 0,5 p.p.
- Distribuția pe sexe a valorilor indicatorului evidențiază o mai mare cuprindere în învățământul profesional a populației școlare masculine față de cea feminină, cu o diferență de 7,1-10,2 p.p. în intervalul analizat. În anul de referință al raportului, se înregistrează cea mai redusă diferență a valorii indicatorului pe sexe, în intervalul analizat.

Tabel 22. Rata brută de cuprindere în învățământul profesional - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**10,5**	**12,9**	**14,1**	**14,5**	**16,4**	**17,7**	**16,5**	**14,7**	**13,9**	**14,4**
Feminin	6,2	8,1	9,1	9,5	11,1	12,4	11,6	10,4	10,1	10,7
Masculin	14,5	17,5	18,9	19,3	21,2	22,6	21,0	18,8	17,5	17,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Figura 11. Rata brută de cuprindere în învățământul profesional

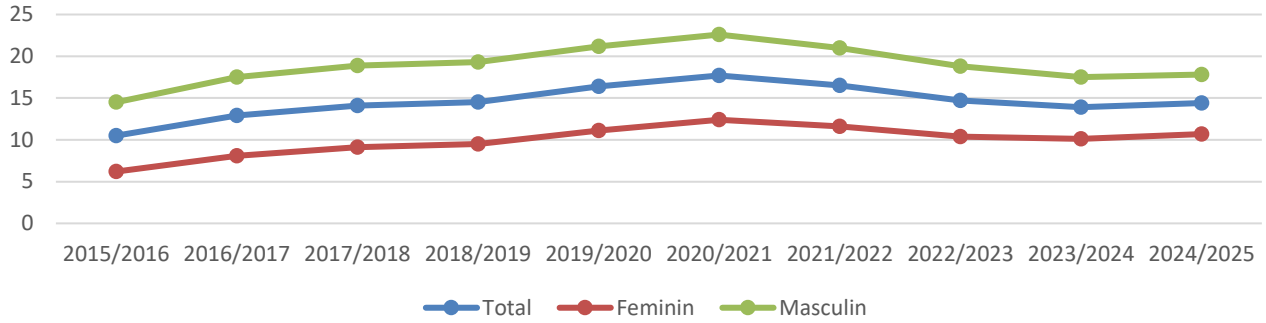

Analiza participării la învățământul secundar superior în funcție de filiere și profiluri de formare evidențiază următoarele aspecte:

- La nivelul învățământului secundar superior, rata brută de cuprindere înregistrează o întrerupere a trendului ascendent din perioada 2016-2020, valoarea sa ajungând la 78,6% în 2024/2025. Față de anul școlar anterior, rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior este relativ constantă.
- La nivelul liceului, în perioada 2015-2021, rata brută de cuprindere în liceele teoretice și vocaționale s-a menținut în intervalul de 43-45%, iar în cazul celor tehnologice a scăzut constant în intervalul 34-28%. Față de anul școlar anterior, în 2024/2025 se înregistrează scăderea valorii indicatorului la nivelul filierelor teoretică și vocațională (cu 0,2 p.p.), respectiv o valoare constantă a indicatorului la filiera tehnologică.
- La nivelul învățământului profesional și tehnic (care include liceele tehnologice și școlile profesionale), după un trend ușor ascendent în perioada 2016-2020, valoarea indicatorului a scăzut în următorii trei ani până la 37,9% în 2023/2024. În anul de referință al raportului se observă o ușoară creștere a valorii indicatorului (cu 0,3 p.p.).

Tabel 23. Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior, pe filiere de formare - %

Nivelul de învățământ	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total învățământ secundar superior	**85,1**	**84,4**	**85,1**	**85,8**	**86,9**	**88,4**	**83,1**	**79,6**	**78,5**	**78,6**
Total învățământ liceal, din care:	**77,2**	**74,7**	**74,5**	**75,0**	**74,7**	**75,0**	**70,6**	**68,5**	**68,1**	**67,8**
- Licee teoretice și vocaționale	43,0	43,0	43,4	43,9	44,5	44,9	42,7	41,4	40,6	40,4
- Licee tehnologice	34,1	31,7	31,1	31,1	30,2	30,1	27,9	27,1	27,4	27,4
Total învățământ profesional și tehnic:	**42,0**	**41,5**	**41,7**	**41,9**	**42,5**	**43,4**	**40,4**	**38,2**	**37,9**	**38,2**

Sursa: Date preluate și/sau calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul liceal și în cel profesional înregistrează evoluții oscilante, influențate direct de schimbările de structură implementate în sistemul de educație. În învățământul liceal se constată o cuprindere mai mare a populației feminine decât a celei masculine, pentru toate vârstele; situația este inversă în cazul învățământului profesional.

Ratele specifice de cuprindere în aceste niveluri de învățământ se calculează prin raportarea numărului de elevi de liceu/școală profesională de o anumită vârstă la totalul populației rezidente de aceeași vârstă.

La nivelul învățământului liceal:

- În ultimii ani, ratele specifice de cuprindere au înregistrat evoluții specifice în cazul fiecărei vârste, cu ușoare creșteri sau scăderi de la un an la altul. Valorile ratelor au fost influențate de cuprinderea în liceu, în perioada 2021-2024, a elevilor care au avut debutul școlar cu clasa pregătitoare (în anul școlar 2012/2013) și de restructurarea învățământului profesional.
- În anul școlar 2024/2025, în liceu au fost cuprinși 54,4% dintre elevii de 15 ani, ponderi relativ similare cu cele ale elevilor de 16 ani (59,6%) și de 17 ani (60,2%), și aproape jumătate dintre cei de 18 ani (47,5%). Cu excepția valorii indicatorului pentru vârsta de 18 ani, toate celelalte valori specifice învățământului liceal înregistrează tendințe ascendente.
- Pentru fiecare vârstă, rata specifică de cuprindere a fost mai mare în cazul populației școlare feminine, comparativ cu populația școlară masculină; cea mai mică diferență se întâlnește la elevii în vârstă de 18 ani.
- Pe lângă elevii din grupa oficială de vârstă (15-18 ani), în unitățile de învățământ liceal sunt cuprinși și elevi cu vârste mai mici (6,5% din totalul populației de 14 ani), dar și elevi cu vârste mai mari (8,5% din populația de 19 ani și 3,7% din populația de 20 de ani, precum și un număr semnificativ de elevi de 21 de ani și peste). Situațiile care depășesc vârsta corespunzătoare acestui nivel de studiu pot fi determinate de: debut școlar întârziat, repetenție multiplă, amânarea continuării studiilor liceale în raport cu momentul absolvirii clasei a VIII-a, ruta progresivă de formare în învățământul secundar superior, elevii din unitățile de învățământ liceal special etc.

Tabel 24. Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul liceal - %

Vârsta		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
15 ani	**Total**	**62,4**	**59,9**	**60,8**	**60,3**	**57,8**	**58,7**	**55,0**	**53,8**	**53,7**	**54,4**
	Feminin	68,4	65,8	66,7	66,1	62,6	64,7	59,7	57,9	57,6	58,5
	Masculin	56,7	54,3	55,1	54,8	52,3	53,0	50,6	49,9	49,9	50,7
16 ani	**Total**	**67,2**	**64,6**	**63,0**	**63,6**	**63,4**	**60,8**	**61,0**	**59,1**	**59,5**	**59,6**
	Feminin	72,2	70,4	68,7	69,6	68,9	66,4	66,6	63,5	63,6	63,8
	Masculin	62,5	59,1	57,6	58,0	57,9	55,5	55,7	55,0	55,5	55,8
17 ani	**Total**	**70,6**	**66,3**	**64,9**	**63,3**	**64,3**	**64,4**	**60,9**	**60,6**	**59,6**	**60,2**
	Feminin	74,5	71,0	70,2	68,7	70,2	69,9	66,2	65,5	63,8	64,1
	Masculin	66,9	62,0	59,9	58,1	58,7	59,2	56,0	55,9	55,6	56,5

18 ani	**Total**	**52,2**	**53,1**	**52,5**	**53,4**	**51,2**	**51,1**	**51,9**	**50,1**	**50,1**	**47,5**
	Feminin	52,7	55,2	54,4	55,5	55,0	53,8	53,9	52,3	51,9	48,5
	Masculin	51,6	51,1	50,7	51,3	49,3	48,6	49,9	47,9	48,4	46,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

La nivelul învățământului profesional

- Ratele specifice de cuprindere au crescut de la un an la altul, începând cu 2014/2015 (anul școlar corespunzător reorganizării acestei rute de formare) și până în 2020/2021, după care au început să scadă.
- În anul școlar 2024/2025, învățământul profesional a cuprins ponderi între 9,7-13,8% din populația de 15 ani, 16 ani și 17 ani.
- Pentru toate vârstele corespunzătoare învățământului profesional, ratele specifice au valori mai mari în cazul populației școlare masculine, comparativ cu populația școlară feminină.
- Ca și la nivelul liceal, în învățământul profesional sunt incluși și elevi cu vârste mai mici sau mai mari decât intervalul corespunzător acestui nivel de studiu, dar în ponderi mult mai reduse (0,8% din populația de 14 ani; 4,4% din populația de 18 ani).

Tabel 25. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul profesional - %

Vârsta		**2015/ 2016**	**2016/ 2017**	**2017/ 2018**	**2018/ 2019**	**2019/ 2020**	**2020/ 2021**	**2021/ 2022**	**2022/ 2023**	**2023/ 2024**	**2024/ 2025**
15 ani	**Total**	**10,4**	**10,6**	**11,0**	**11,3**	**13,8**	**14,4**	**11,0**	**10,4**	**10,9**	**9,7**
	Feminin	6,6	7,0	7,5	7,6	9,9	10,7	7,9	7,8	8,3	7,5
	Masculin	14,1	14,0	14,3	14,9	17,4	18,0	14,0	12,9	13,2	11,7
16 ani	**Total**	**10,1**	**12,4**	**12,9**	**13,1**	**14,2**	**16,7**	**16,1**	**13,4**	**13,0**	**13,8**
	Feminin	5,9	7,7	8,2	8,5	9,5	11,9	11,5	9,4	9,6	10,6
	Masculin	14,2	16,9	17,4	17,5	18,6	21,1	20,4	17,2	16,2	16,9
17 ani	**Total**	**5,5**	**9,6**	**11,1**	**11,1**	**11,5**	**12,7**	**14,6**	**13,2**	**10,9**	**12,4**
	Feminin	2,9	5,6	6,7	7,0	7,3	8,3	10,4	9,2	7,6	8,8
	Masculin	8,0	13,3	15,3	15,0	15,5	16,9	18,5	17,0	14,1	15,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021, valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional

În anul școlar 2024/2025, aproape opt din zece elevi de clasa a VIII-a și-au continuat studiile în liceu și mai puțin de doi din zece s-au înscris în învățământul profesional. 3,5% dintre elevi nu și-au continuat studiile în clasa a IX-a/anul I din învățământul profesional. Față de anul școlar anterior, rata de tranziție a scăzut ușor la nivelul învățământului profesional, concomitent cu o creștere în învățământul liceal. Continuă să se înregistreze diferențe pe sexe: tranziția în învățământul liceal este mai mare în cazul fetelor, iar în învățământul profesional este mai mare în cazul băieților.

Rata de tranziție de la învățământul secundar inferior (gimnaziu) la cel secundar superior (liceu și învățământ profesional) se calculează prin raportarea numărului de elevi înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a, la numărul de elevi înscriși, în clasa a IX-a (liceu) și anul I (învățământ profesional) în anul școlar curent. Indicatorul este relevant pentru analiza accesului la învățământul secundar superior și a capacității sistemului educațional de cuprindere a elevilor în acest nivel de studiu.

Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional

- Acest indicator a avut valori oscilante în intervalul analizat, cu un minim de 93,7% în 2016/2017 și un maxim de 97,3% în 2020/2021; în anul școlar 2024/2025, valoarea indicatorului a înregistrat o ușoară creștere (cu 0,7 p.p.) față de anul școlar anterior.
- O pondere de 96,5% dintre elevii înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a și-au continuat studiile la liceu în clasa a IX-a sau în anul I din învățământul profesional, în anul școlar 2024/2025.
- O pondere de 3,5% dintre elevii înscriși în clasa a VIII-a cu un an în urmă, nu și-au continuat studiile în învățământul secundar superior (abandon pe parcursul anului școlar, repetenție sau alte categorii de pierderi școlare).

Tabel 26. Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional - %

		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Învățământ liceal și profesional	**Total**	**93,9**	**93,7**	**94,9**	**94,3**	**95,3**	**97,3**	**95,8**	**96,1**	**95,8**	**96,5**
	Feminin	93,9	93,8	94,7	94,5	95,4	97,1	95,8	95,8	95,1	96,4
	Masculin	93,8	93,6	95,2	94,2	95,1	97,5	95,7	96,4	96,4	96,7
Învățământ liceal	**Total**	**78,0**	**77,4**	**77,8**	**77,1**	**73,2**	**75,9**	**76,5**	**77,9**	**76,8**	**78,3**
	Feminin	84,0	83,4	83,5	83,1	79,5	81,8	82,5	82,7	81,2	82,7
	Masculin	72,3	71,7	72,3	71,4	67,1	70,3	70,9	73,3	72,5	74,0
Învățământ profesional	**Total**	**15,9**	**16,3**	**17,1**	**17,2**	**22,1**	**21,4**	**19,3**	**18,2**	**19,0**	**18,3**
	Feminin	9,9	10,4	11,2	11,4	15,9	15,3	13,3	13,2	14,5	13,6
	Masculin	21,6	21,8	22,9	22,8	28,0	27,2	24,8	23,1	23,3	22,7

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Rata de tranziție în învățământul liceal

- În perioada analizată, rata de tranziție în învățământul liceal a înregistrat o tendință descendentă în intervalul 2015-2019 și o tendință ascendentă în perioada 2020-2022.
- La nivelul anului școlar 2024/2025, aproape opt din zece elevi (78,3%) au optat pentru liceu - valoarea indicatorului fiind în ușoară creștere față de anul anterior (cu 1,5 p.p.).
- În intervalul analizat, rata de tranziție la liceu a fost mai mare în cazul populației școlare feminine, comparativ cu populația școlară masculină. Această diferență s-a păstrat în intervalul analizat, fiind cuprinsă între 8,7-12,4 p.p. În ultimii doi ani școlari se înregistrează cele mai mici diferențe ale valorilor indicatorului pe sexe.

Figura 12. Rata de tranziție în învățământul liceal

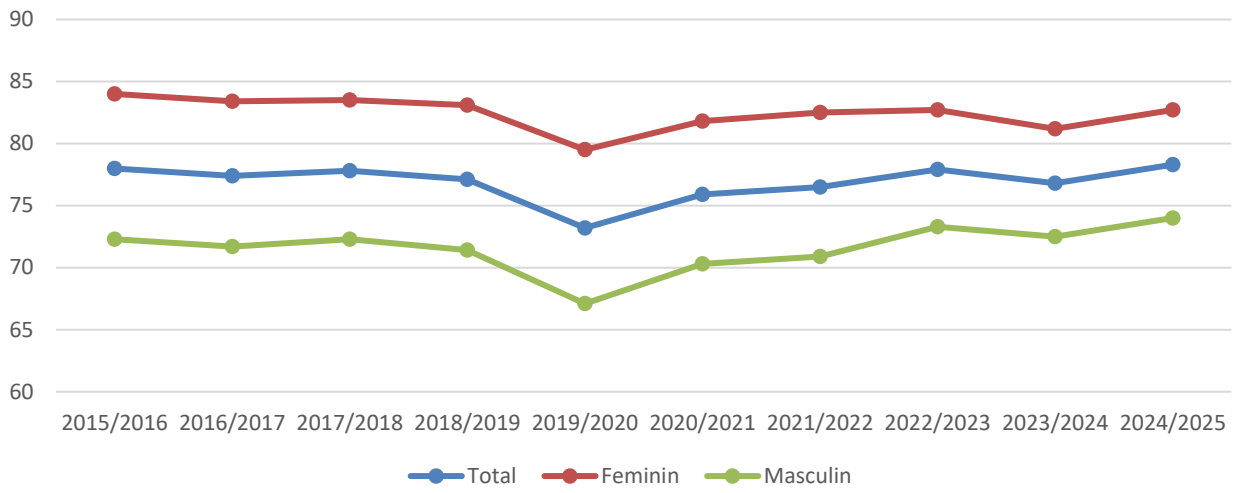

Rata de tranziție în învățământul profesional

- Valoarea indicatorului a crescut de la un an școlar la altul, începând cu 2014/2015 (anul de reînființare a învățământului profesional) și până în 2019/2020; în perioada 2020-2024, valoarea indicatorului a fost în ușoară scădere.
- În anul școlar 2024/2025, 18,3% dintre elevi au optat pentru învățământul profesional.
- Diferența pe sexe s-a menținut în favoarea populației școlare masculine, comparativ cu populația școlară feminină pe întreaga perioadă de timp analizată (între 8,8-12,1 p.p.). Cea mai mică diferență între valorile indicatorului pe sexe s-a înregistrat în anul școlar 2023/2024 (8,8 p.p.), în anul de referință al raportului diferența fiind de 9,1 p.p.

Figura 13. Rata de tranziție în învățământul profesional

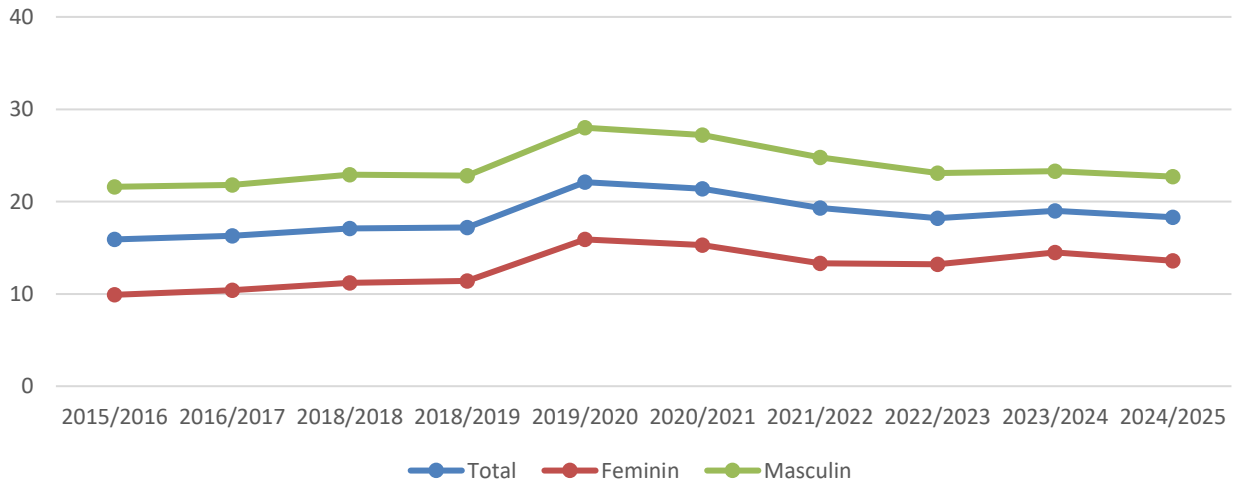

În anul școlar 2023/2024, rata abandonului școlar la nivelul liceului s-a menținut constantă față de anul precedent, fiind de 0,8% (cea mai mică valoare din intervalul analizat). Cei mai mulți dintre elevii de liceu care au abandonat studiile provin din filiera tehnologică, iar cei mai puțini din filierele teoretică și vocațională. Ponderea populației școlare masculine care abandonează studiile în învățământul liceal este egală cu cea a populației feminine (ambele 0,8%).

Rata abandonului școlar este calculată prin raportarea numărului de elevi aflați în evidență la sfârșitul unui an școlar, la numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar (metoda intrare-ieșire).

Rata abandonului școlar în învățământul liceal

- Reînființarea învățământului profesional în 2014/2015 a determinat scăderea treptată a ratei abandonului școlar la liceu (cu excepția anului 2021/2022, când a intrat în clasa a IX-a prima cohortă de elevi care a avut debutul școlar cu clasa pregătitoare, în 2012/2013).
- În anul școlar 2023/2024, valoarea indicatorului s-a menținut constantă față de anul precedent, fiind de 0,8%, cea mai mică valoare din intervalul analizat.
- În intervalul 2014-2021 s-au păstrat diferențele pe sexe cu privire la abandonul școlar: în mod constant, o pondere mai mare a băieților abandonează liceul, comparativ cu fetele; la nivelul ultimilor doi ani școlari, valorile indicatorului au înregistrat o situație echilibrată pe sexe.

Tabel 27. Rata abandonului școlar în învățământul liceal - %

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Total	**3,7**	**3,5**	**2,5**	**2,5**	**2,5**	**1,9**	**1,6**	**2,0**	**0,8**	**0,8**
Feminin	2,9	2,8	2,1	2,1	2,0	1,6	1,0	1,7	0,8	0,8
Masculin	4,5	4,2	3,0	2,9	2,9	2,2	2,2	2,4	0,9	0,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2025

Figura 14. Rata abandonului școlar în învățământul liceal

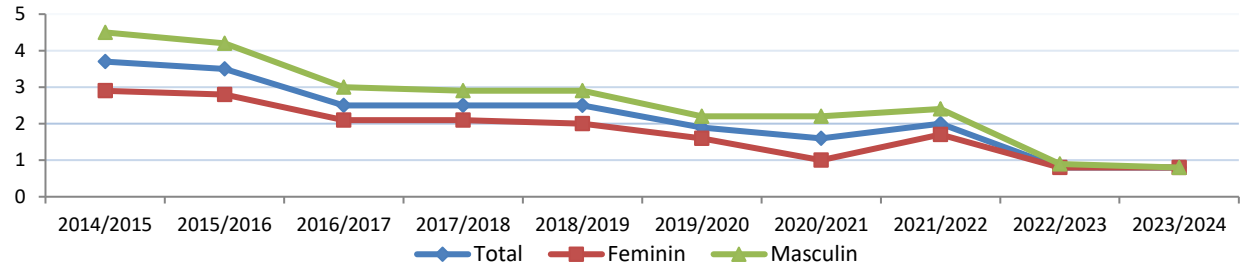

Analiza situației abandonului școlar în intervalul 2014-2023 de la nivelul învățământului liceal relevă, în general, tendințe descendente ale valorii indicatorului la nivelul tuturor filierelor. La nivel general, anul

școlar 2021/2022 se abate de la tendința descendentă. Pentru intervalul menționat, se evidențiază următoarele aspecte:

- Filiera teoretică - rata abandonului școlar a scăzut de la un an la altul, odată cu reînființarea învățământului profesional (2014/2015), ajungând la cea mai mică valoare din perioada analizată (0,3%); această valoare este constantă în ultimii doi ani școlari. Valoarea indicatorului este mai ridicată la profilul real, față de profilul umanist. La profilul umanist, valoarea indicatorului este negativă (cel mai probabil, ca urmare a situațiilor de transfer al elevilor pe parcursul liceului, de la alte profiluri către profilul umanist).
- Filiera tehnologică - rata abandonului rămâne cea mai ridicată dintre toate filierele, chiar dacă și la nivelul acesteia valoarea indicatorului este în ușoară scădere în anul școlar 2023/2024 (cu 0,1 p.p.). Există diferențe între profiluri: cele mai mari valori ale abandonului se înregistrează la profilul tehnic și la profilul resurse naturale și protecția mediului, iar cele mai mici la profilul servicii. Învățământul special înregistrează valori oscilante în intervalul de timp analizat; efectivele de elevi care abandonează studiile la acest nivel sunt reduse.
- Filiera vocațională - ratele de abandon au avut valori reduse (sub 1,6%) pe toată perioada analizată, ajungând la 0,4%, în anul școlar 2023/2024; această valoare, înregistrată și în anul școlar 2020/2021, este cea mai scăzută din seria de timp analizată.

Tabel 28. Rata abandonului școlar în învățământul liceal, pe filiere și profiluri de formare -%

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Total	**3,5**	**3,5**	**2,5**	**2,5**	**2,5**	**1,9**	**1,6**	**2,0**	**0,8**	**0,8**
Filiera teoretică	**1,8**	**1,9**	**1,1**	**1,1**	**1,1**	**0,7**	**0,6**	**0,9**	**0,3**	**0,3**
- profil real	2,2	2,4	1,3	1,3	**1,4**	0,8	0,7	1,0	0,7	0,7
- profil umanist	1,2	1,1	0,9	0,8	**0,7**	0,6	0,5	0,6	-0,1	-0,1
- profil special	-	-	-	2,2	**1,0**	2,1	12,3	6,4	0	0,4
Filiera tehnologică	**5,4**	**5,7**	**4,3**	**4,3**	**4,5**	**3,6**	**3,1**	**3,9**	**1,6**	**1,5**
- profil tehnic	6,9	7,3	5,7	5,7	5,8	4,6	3,9	5,0	1,9	1,7
- profil resurse naturale si protecția mediului	5,4	6,1	4,8	4,5	5,1	3,9	3,0	4,0	1,6	1,6
- profil servicii	3,4	3,5	2,7	2,9	2,9	2,5	2,3	2,6	1,3	1,1
- profil special	-	-	-	5,0	7,6	2,6	5,3	4,4	3,2	4,8
Filiera vocațională	**1,6**	**1,4**	**1,5**	**1,2**	**0,8**	**0,8**	**0,4**	**0,9**	**0,5**	**0,4**

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2025

Rata abandonului școlar în învățământul profesional

- Odată cu reorganizarea învățământului profesional în 2014/2015, rata abandonului a scăzut semnificativ, până la valoarea de 1,5% la finalul anului 2023/2024. Este cea mai redusă valoare din seria de timp analizată.
- În învățământul profesional, se constată o pondere mai mare a abandonului în cazul populației feminine în comparație cu populația masculină, în tot intervalul analizat. La nivelul anului școlar

2023/2024, valorile sunt de 1,7% pentru populația feminină, respectiv de 1,4% pentru cea masculină diferența pe sexe reducându-se la 0,3 p.p.

Tabel 29. Rata abandonului școlar în învățământul profesional - %

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Total	**5,0**	**4,2**	**3,5**	**3,9**	**3,8**	**2,7**	**2,3**	**2,8**	**2,1**	**1,5**
Feminin	6,2	4,9	4,1	4,9	4,5	3,1	2,6	3,1	2,5	1,7
Masculin	4,5	3,9	3,2	3,4	3,5	2,5	2,1	2,7	1,8	1,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2025

Figura 15. Rata abandonului școlar în învățământul profesional

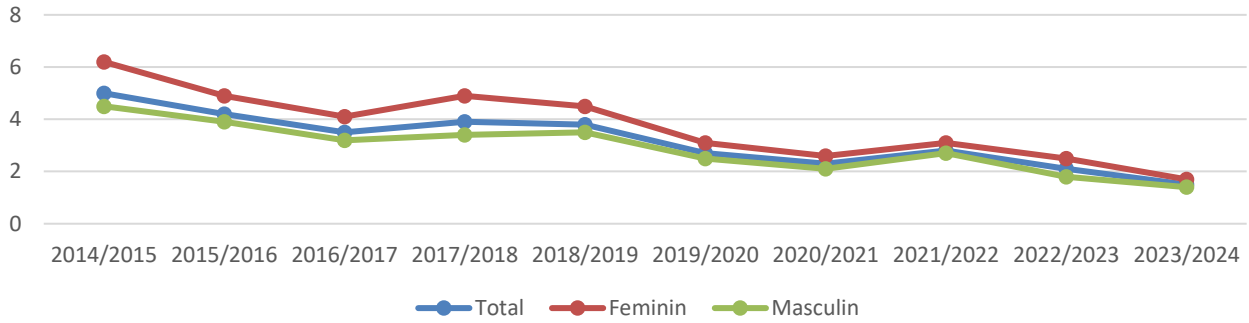

I.E. Învățământul postliceal

Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal

În anul de referință al raportului, rata brută de cuprindere în învățământul postliceal a înregistrat o scădere față de perioada precedentă. Populația școlară feminină cuprinsă în acest nivel de educație este mai numeroasă decât cea masculină.

Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal:

- În perioada 2015-2022, rata de cuprindere în învățământul postliceal a avut valori relativ constante, în jur de 15%. În ultimii doi ani valoarea indicatorului s-a redus.
- În anul școlar 2024/2025, valoarea indicatorului este de 13%, în scădere față de anul anterior cu 0,9 p.p.
- Analiza valorilor indicatorului pe sexe, de-a lungul perioadei analizate, relevă o creștere a decalajului în favoarea populației școlare feminine de la 10-11 p.p. la începutul intervalului de timp analizat, până la 12-13 p.p. în cea de-a doua parte a intervalului analizat. În anul de referință al raportului, diferența scade la 9,3 p.p., în special datorită reducerii ratei brute de cuprindere a populației școlare feminine la acest nivel de educație.

Tabel 30. Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal - %

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**15,3**	**14,7**	**14,7**	**14,9**	**14,9**	**14,9**	**15,2**	**15,2**	**13,9**	**13,0**
Feminin	20,7	20,2	20,4	21,1	21,5	21,6	22,2	22,2	20,0	17,8
Masculin	10,2	9,5	9,2	9,0	8,9	8,6	8,5	8,6	8,0	8,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Observație: În calcularea indicatorului, raportarea s-a făcut la populația de 19-21 ani

Figura 16. Evoluția ratei brute de cuprindere în învățământul postliceal

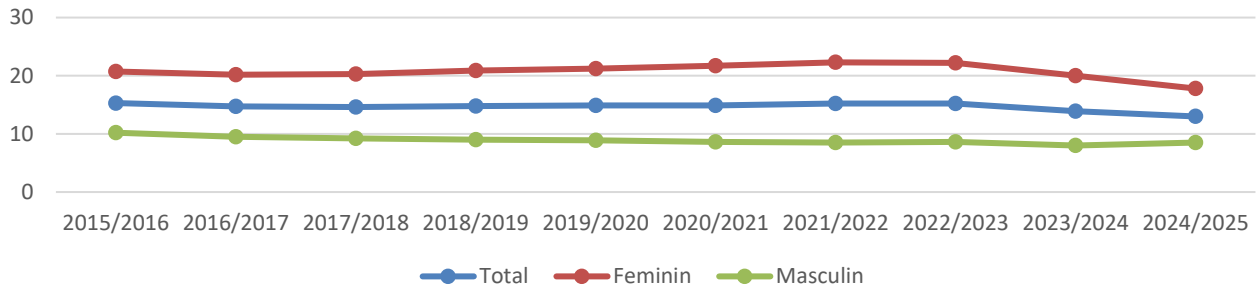

Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal

În anul de referință al raportului, ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal înregistrează valori apropiate de cele din anul precedent. La toate vârstele corespunzătoare acestui nivel de studiu, populația școlară feminină înregistrează o rată de cuprindere mai mare, comparativ cu cea masculină.

Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal înregistrează următoarea situație:

- În ultimii doi ani școlari, valorile indicatorului înregistrează o scădere față de perioada 2015-2022, fiind cele mai reduse din seria de timp analizată.
- La toate vârstele corespunzătoare învățământului postliceal, populația școlară feminină înregistrează, în intervalul 2015-2022, valori de peste două ori mai mari, comparativ cu populația școlară masculină; ultimii doi ani aduc o reducere a acestui decalaj, pentru vârstele de 19 și 20 de ani.
- În învățământul postliceal, există ponderi semnificative de elevi care depășesc vârsta teoretică de școlarizare corespunzătoare acestui nivel de studiu. Se poate estima că intrarea în învățământul postliceal se face, în general, după vârsta de 20 de ani. Opțiunea pentru școlile postliceale la o vârstă mai mare decât cea teoretică este determinată, cel mai probabil, de aspecte precum: nevoia absolvenților de liceu, angajați pe piața muncii, de a-și completa formarea profesională, respectiv continuarea studiilor într-un nivel superior de educație de către absolvenții de liceu fără diplomă de bacalaureat.

Tabel 31. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul postliceal - %

Vârsta		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
19 ani	**Total**	**4,5**	**4,4**	**4,3**	**4,1**	**3,9**	**3,8**	**3,9**	**3,7**	**3,1**	**3,2**
	Feminin	6,2	6,1	6,1	5,7	5,6	5,5	5,7	5,4	4,4	3,9
	Masculin	2,8	2,7	2,7	2,5	2,3	2,3	2,1	2,1	1,9	2,6
20 ani	**Total**	**5,1**	**5,1**	**5,0**	**4,7**	**4,6**	**4,6**	**4,6**	**4,6**	**4,1**	**4,1**
	Feminin	7,0	7,1	7,1	6,7	6,6	6,7	6,7	6,7	5,9	5,0
	Masculin	3,2	3,3	2,9	2,8	2,7	2,7	2,6	2,6	2,4	3,3
21 ani	**Total**	***	***	***	***	**3,8**	**4,0**	**4,0**	**3,9**	**3,8**	**3,6**
	Feminin	***	***	***	***	5,7	5,9	5,9	5,7	5,7	5,0
	Masculin	***	***	***	***	2,0	2,2	2,2	2,1	2,0	2,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2015-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Figura 17. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul postliceal

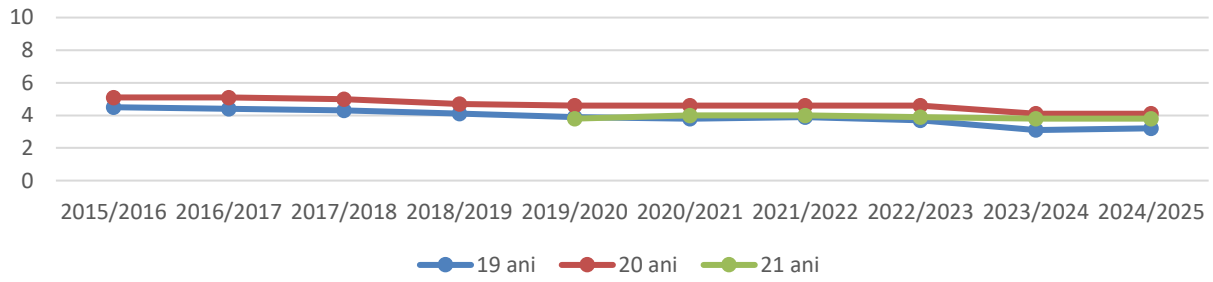

Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

La finalul anului școlar 2023/2024, rata abandonului școlar în învățământul postliceal a scăzut față de anul școlar anterior, iar diferența pe sexe a crescut ușor, în defavoarea populației feminine.

- Evoluția valorilor indicatorului în ultimii zece ani școlari este oscilantă; în perioada 2014-2018, s-au situat în intervalul 9-11%, iar ulterior între 7-9%.
- La finalul anului școlar 2023/2024, s-a înregistrat o scădere a valorii indicatorului față de anul precedent, aceasta ajungând la 7,6%.
- În intervalul 2014-2022, populația școlară feminină înregistrează rate de abandon mai scăzute decât cele masculine; la nivelul anului de referință al raportului, se inversează situația, populația masculină având o valoare a ratei abandonului cu aproape 1 p.p. mai mică decât în cazul populației școlare feminine.

Tabel 32. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal - %

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Total	**10,7**	**9,7**	**10,0**	**9,2**	**9,7**	**7,5**	**7,1**	**8,7**	**8,0**	**7,6**
Feminin	9,8	8,6	9,5	8,7	9,7	7,1	6,9	8,6	7,9	7,8
Masculin	12,4	11,8	11,0	10,3	9,8	8,5	7,5	8,8	8,3	6,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2025

Figura 18. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

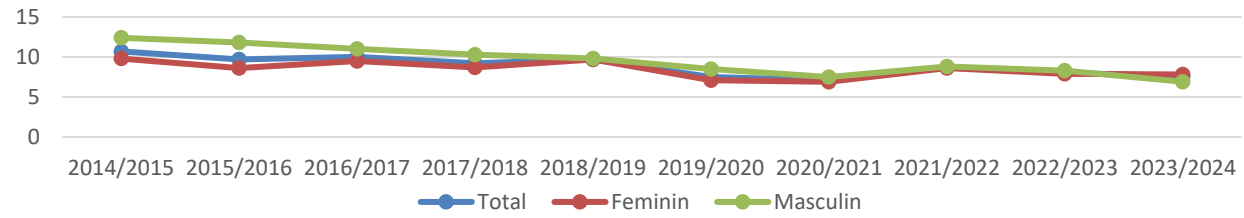

CAPITOLUL II. RESURSELE UMANE ALE SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

II.A. Evoluția efectivelor de personal din învățământul preuniversitar

În ansamblu, efectivul de personal din învățământul preuniversitar este pe un ușor trend ascendent. Per total, au crescut atât efectivele de personal didactic din mediul urban, cât și cele din mediul rural.

În anul școlar 2024/2025, numărul angajaților din învățământul preuniversitar înregistrează o creștere față de anul școlar anterior cu 8.046 de persoane. Creșteri ale efectivelor de personal din învățământul preuniversitar se constată la nivelul tuturor categoriilor de personal, cea mai consistentă fiind pentru personalul didactic (cu 5.774 de persoane) și pentru personalul administrativ (cu 1.202 persoane).

Tabel 33. Structura efectivelor personalului din învățământul preuniversitar în anul școlar 2024/2025

Nivel învățământ	Personal didactic	Personal didactic auxiliar	Personal adminis-trativ	Personal întreținere și opera-țional	Total personal	% din total personal	% personal didactic din total personal/ nivel de studiu
Preșcolar	39.337	2.230	1.525	19.642	62.734	20,4%	62,7%
Primar și gimnazial	123.594	10.212	3.665	21.508	158.979	51,6%	77,7%
Liceal	54.787	8.978	3.058	13.438	80.261	26,0%	68,3%
Profesional	1.703	405	215	357	2.680	0,9%	63,5%
Postliceal	1.967	399	693	454	3.513	1,1%	56,0%
Total personal 2024/2025	**221.388**	**22.224**	**9.156**	**55.399**	**308.167**	**100%**	**71,8%**
% personal pe categorii din total personal 2024/2025	71,8%	7,2%	3,0%	18,0%	100%	-	-

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2020-2025

Figura 19. Efective de personal din învățământul preuniversitar în perioada 2019-2024

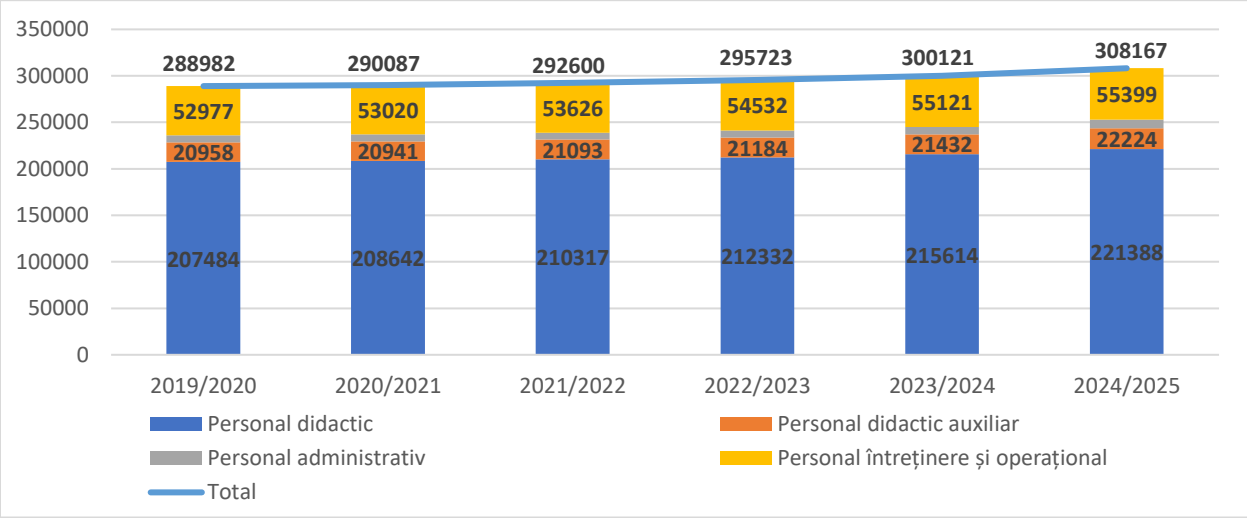

La nivelul categoriilor de personal din învățământul preuniversitar, cea mai mare pondere este înregistrată de personalul didactic (71,8%), urmată de personalul de întreținere și operațional (18%), personalul didactic auxiliar (7,2%) și personalul administrativ (3%). Valorile sunt relativ constante față de anul școlar anterior pentru personalul didactic și didactic auxiliar, în ușoară creștere în cazul personalului administrativ, respectiv în ușoară scădere pentru personalul de întreținere și operațional.

Se observă creșteri ale efectivelor de personal pe fiecare nivel de învățământ. Comparativ cu anul școlar anterior, cea mai importantă creștere a efectivelor de personal a avut loc la nivelul învățământului primar și gimnazial (cu 3.465 de persoane), urmată de cea din învățământul preșcolar (cu 2.555 de persoane), învățământul liceal (cu 1.333 de persoane), învățământul profesional (cu 348 de persoane) și învățământul postliceal (cu 345 de persoane).

Figura 20. Ponderea personalului din învățământul preuniversitar, pe niveluri de învățământ

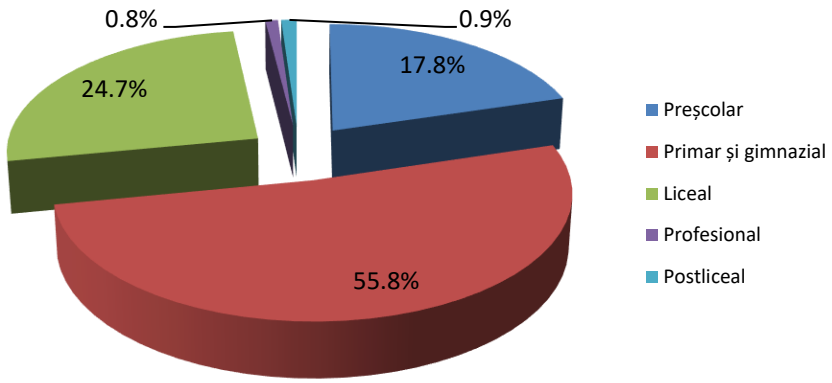

Ponderea **personalului didactic** din învățământul preuniversitar din totalul angajaților din învățământ este de 71,8%, datele fiind constante față de anul școlar anterior. Distribuția pe niveluri de învățământ a personalului didactic arată că:

- peste jumătate (55,8%) este încadrat în învățământul primar și gimnazial;
- un sfert din personalul didactic se regăsește în învățământul liceal (24,7%);
- mai puțin de 2 din 10 cadre didactice (17,8 %) sunt cuprinse în învățământul preșcolar;
- în învățământul profesional și în cel postliceal se regăsesc 0,8%, respectiv 0,9% dintre profesori;
- tendințe ascendente ale efectivelor de cadre didactice se regăsesc la toate nivelurile: primar și gimnazial (cu 2.930 de persoane), preșcolar (cu 1.441 de persoane), liceal (cu 1.098 de persoane), profesional (cu 249 de persoane), postliceal (cu 56 de persoane).

Evoluția efectivelor de personal didactic diferă în funcție de mediul de rezidență al școlii și nivelul de învățământ la care predau profesorii. În anul școlar de referință al raportului:

- s-au înregistrat creșteri ale efectivelor de personal atât în mediul urban (cu 4.030 de persoane), cât și în mediul rural (cu 1.744 de persoane);
- cele mai mari creșteri la nivelul mediului urban au fost înregistrate pentru personalul didactic care predă la liceu (cu 1.004 persoane), respectiv personalul din învățământul preșcolar (cu 917 persoane);
- cea mai consistentă creștere a personalului didactic din mediul rural se regăsește în învățământul gimnazial de masă (cu 685 de persoane), respectiv în învățământul preșcolar (cu 524 de persoane);
- în mediul rural, personalul didactic din învățământul liceal și personalul didactic din învățământul primar special au avut tendințe ușor descendente față de anul școlar anterior.

Tabel 34. Evoluția numărului de cadre didactice pe niveluri de învățământ și medii de rezidență

Nivel de învățământ		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**Total**	**210.008**	**208.566**	**209.194**	**207.393**	**207.484**	**208.642**	**210.317**	**212.332**	**215.614**	**221.388**
	Urban	131.069	130.580	131.765	131.884	132.699	133.389	134.567	136.520	139.474	143.504
	Rural	78.939	77.986	77.429	75.509	74.785	75.253	75.750	75.812	76.140	77.884
Preșcolar	**Total**	34.598	34.322	34.720	34.590	34.897	35.143	36.266	37.164	37.896	39.337
	Urban	21.513	21.412	21.867	22.011	22.356	22.495	23.344	23.960	24.480	25.397
	Rural	13.085	12.910	12.853	12.579	12.541	12.648	12.922	13.204	13.416	13.940
Primar	**Total**	48.591	48.009	48.935	48.156	47.414	47.048	47.126	47.769	48.755	50.145
	Urban	24.463	24.244	24.930	24.944	24.913	24.815	24.981	25.536	26.362	27.327
	Rural	24.128	23.765	24.005	23.212	22.501	22.233	22.145	22.233	22.393	22.818
Primar de masă	**Total**	46.126	45.548	46.406	45.596	44.840	44.446	44.511	45.188	46.103	47.342
	Urban	22.146	21.918	22.536	22.508	22.452	22.316	22.481	23.065	23.819	24.628
	Rural	23.980	23.630	23.870	23.088	22.388	22.130	22.030	22.123	22.284	22.714
Primar special	**Total**	2.465	2.461	2.529	2.560	2.574	2.602	2.615	2.581	2.652	2.803
	Urban	2.317	2.326	2.394	2.436	2.461	2.499	2.500	2.471	2.543	2.699
	Rural	148	135	135	124	113	103	115	110	109	104
Gimnazial	**Total**	69.238	68.704	68.248	67.284	68.347	69.555	70.941	71.216	71.909	73.449
	Urban	31.981	31.884	32.241	32.032	32.946	33.435	34.444	34.982	35.667	36.497
	Rural	37.257	36.820	36.007	35.252	35.401	36.120	36.497	36.234	36.242	36.952
Gimnazial	**Total**	65.349	64.820	64.389	63.341	64.286	65.376	66.629	66.803	67.327	68.726

de masă	Urban	28.342	28.238	28.608	28.311	29.120	29.491	30.370	30.823	31.355	32.069
	Rural	37.007	36.582	35.781	35.030	35.166	35.885	36.259	35.980	35.972	36.657
Gimnazial special	**Total**	3.889	3.884	3.859	3.943	4.061	4.179	4.312	4.413	4.582	4.723
	Urban	3.639	3.646	3.633	3.721	3.826	3.944	4.074	4.159	4.312	4.428
	Rural	250	238	226	222	235	235	238	254	270	295
Liceal	**Total**	55.409	54.942	54.257	53.835	53.464	53.569	52.714	52.720	53.689	54.787
	Urban	51.072	50.713	50.101	49.809	49.566	49.771	48.941	49.003	50.054	51.058
	Rural	4.337	4.229	4.156	4.026	3.898	3.798	3.773	3.717	3.635	3.729
Profesional	**Total**	376	730	1.155	1.542	1.499	1.566	1.430	1.469	1.454	1.703
	Urban	278	505	775	1.143	1.090	1.141	1.049	1.076	1.033	1.299
	Rural	98	225	380	399	409	425	381	393	421	404
Postliceal	**Total**	1.796	1.859	1.879	1.986	1.863	1.761	1.840	1.994	1.911	1.967
	Urban	1.762	1.822	1.851	1.945	1.828	1.732	1.808	1.963	1.878	1.926
	Rural	34	37	28	41	35	29	32	31	33	41

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Figura 21. Evoluția personalului didactic din învățământul preuniversitar

a. Total

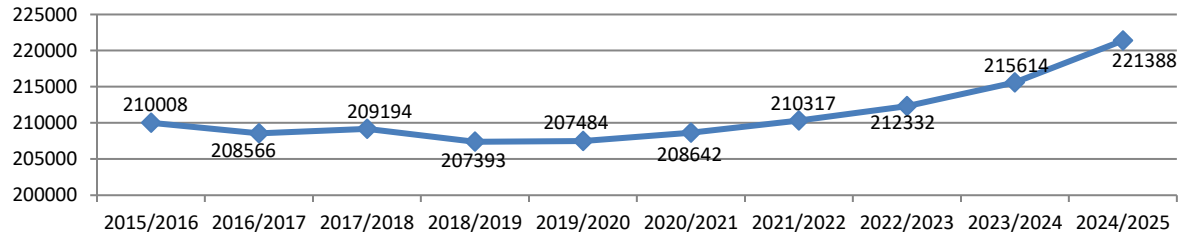

b. Pe niveluri de învățământ

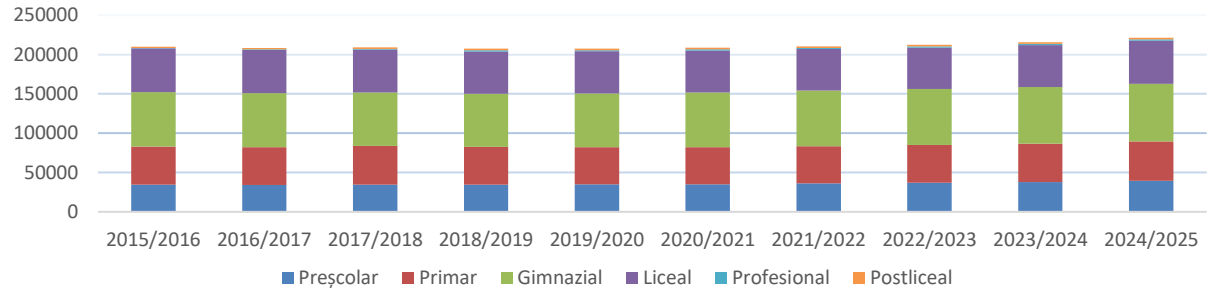

II.B. Ponderea personalului didactic calificat

În anul școlar 2024/2025, ponderea personalului didactic calificat a înregistrat tendințe variabile pe niveluri de învățământ, cea mai consistentă modificare fiind înregistrată în învățământul postliceal, unde ponderea personalului calificat a crescut cu 3,7 p.p. La nivelul învățământului preșcolar și postliceal, ponderea cadrelor didactice calificate este mai mare în mediul rural decât în mediul urban.

În anul școlar 2024/2025, ponderea personalului didactic calificat a înregistrat tendințe variabile pe diferite niveluri de învățământ. Se evidențiază stagnarea valorii indicatorului în învățământul liceal și ușoară creștere în învățământul profesional; la nivelul învățământului postliceal ponderea profesorilor

calificați înregistrează o creștere semnificativă (cu 3,7 p.p.), apropiindu-se de valoarea înregistrată în urmă cu 2 ani. Cea mai mare scădere a valorii indicatorului se înregistrează în învățământul gimnazial (cu 0,5 p.p.). Învățământul preșcolar și învățământul primar de masă înregistrează, de asemenea, tendințe negative ale ponderii personalului didactic calificat.

La nivelul ansamblului personalului didactic calificat, pe medii de rezidență (a unităților de învățământ) se observă următoarele:

- diferența pe medii este de 0,2 p.p. (în favoarea mediului urban) pentru nivelurile de învățământ primar și gimnazial;
- diferența dintre profesorii calificați din liceele din mediul urban și profesorii calificați din liceele din mediul rural este de 1,4 p.p., valoare în creștere față de anul anterior;
- în învățământul preșcolar și în învățământul postliceal, ponderea cadrelor didactice calificate din mediul rural este mai mare decât a celor din mediul urban;
- cea mai mare diferență pe medii a personalului calificat se înregistrează în școlile postliceale, comparativ cu celelalte niveluri de învățământ, în favoarea mediului rural; totuși, trebuie menționat că numărul profesorilor calificați din școlile postliceale din mediul rural este extrem de redus.

Tabel 35. Ponderea cadrelor didactice calificate pe niveluri de învățământ și medii de rezidență

Nivel de învățământ		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Preșcolar	**Total**	**91,9**	**95,9**	**96,6**	**96,7**	**97,0**	**97,1**	**96,8**	**96,7**	**96,7**	**96,3**
	Urban	91,3	96,0	96,4	96,3	96,6	96,6	96,5	96,3	96,4	95,9
	Rural	92,9	95,5	97,0	97,3	97,7	98,0	97,5	97,4	97,3	97,0
Primar de masă	**Total**	**96,8**	**97,8**	*	**98,3**	**98,4**	**98,7**	**98,6**	**98,4**	**98,4**	**98,2**
	Urban	96,7	98,2	*	98,7	98,5	98,9	98,8	98,8	98,6	98,3
	Rural	96,9	97,4	*	97,8	98,2	98,5	98,4	98,0	98,1	98,1
Gimnazial de masă	**Total**	**96,3**	**97,2**	*	**98,1**	**97,8**	**97,9**	**98,0**	**97,7**	**98,0**	**97,5**
	Urban	96,5	97,5	*	98,5	97,9	98,1	98,2	98,0	98,5	97,6
	Rural	96,1	96,9	*	97,7	97,7	97,7	97,9	97,4	97,6	97,4
Liceal	**Total**	**98,6**	**98,8**	**99,1**	**99,1**	**99,3**	**99,4**	**99,1**	**99,2**	**99,0**	**99,0**
	Urban	98,6	98,9	99,2	99,2	99,4	99,5	99,1	99,2	99,0	99,1
	Rural	98,3	97,7	98,0	97,9	97,8	97,8	98,3	98,3	98,5	97,7
Profesional	**Total**	**88,6**	**94,2**	**95,5**	**95,2**	**93,9**	**92,6**	**95,3**	**94,0**	**94,6**	**94,7**
	Urban	91,4	95,8	96,5	95,6	94,4	91,8	95,1	94,6	94,8	95,8
	Rural	80,6	90,7	93,4	94,0	92,4	94,8	95,8	92,4	94,1	91,3
Postliceal	**Total**	**94,1**	**95,6**	**96,3**	**95,3**	**96,6**	**95,6**	**94,4**	**94,3**	**90,7**	**94,4**
	Urban	94,1	95,7	96,3	95,2	96,7	95,6	94,3	94,2	90,6	94,2
	Rural	94,1	91,9	100,0	100,0	94,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Observații: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Datele nu includ informații referitoare la profesorii calificați din învățământul special, acestea nefiind disponibile defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

** În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic calificat, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.*

Figura 22. Ponderea cadrelor didactice calificate, pe niveluri de învățământ

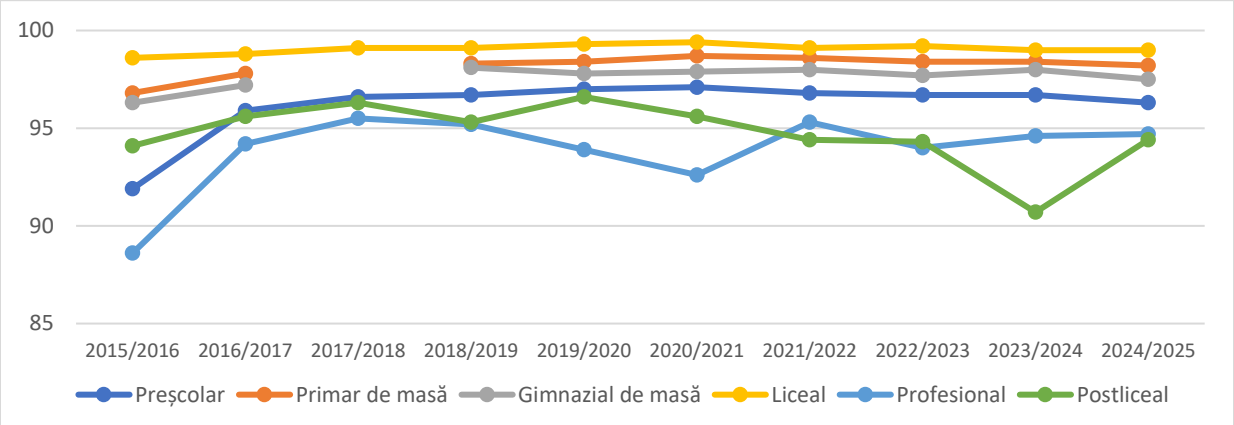

Evoluția ponderii personalului didactic calificat indică nevoia identificării posturilor dificil de acoperit cu personal calificat, precum și evaluarea oportunității dezvoltării unor programe prin care să fie atras personalul calificat în unitățile de învățământ preuniversitar.

II.C. Ponderea personalului didactic cu normă întreagă

În anul școlar 2024/2025, s-au înregistrat variații ușoare ale ponderii cadrelor didactice cu normă întreagă pe diferite niveluri de învățământ. Cea mai mare creștere a valorii indicatorului se înregistrează în învățământul postliceal, iar în învățământul preșcolar și primar de masă aproape tot personalul lucrează cu normă întreagă.

Pe niveluri de învățământ, ponderea personalului didactic cu normă întreagă are valorile cele mai mari în învățământul preșcolar, în învățământul primar de masă și în învățământul liceal. Cele mai reduse ponderi de personal didactic cu normă întreagă se regăsesc la nivel postliceal, profesional și gimnazial de masă. Față de anul școlar anterior, se evidențiază următoarele:

- învățământul postliceal este nivelul cu cea mai mare creștere a valorii indicatorului, față de anul anterior (cu 6,1 p.p.);
- în învățământul preșcolar și în învățământul primar ponderea cadrelor didactice cu normă întreagă este relativ constantă față de anul școlar anterior;
- pentru învățământul gimnazial de masă și învățământul liceal se constată creșteri ușoare ale valorii indicatorului de 0,5, respectiv 0,8 p.p., în ambele situații creșterile fiind mai evidente în mediul urban decât în mediul rural;
- în învățământul profesional, scăderea valorii indicatorului este de 1,5 p.p., tendința negativă a valorii indicatorului fiind înregistrată și în mediul urban, și în cel rural;
- la nivelurile de învățământ preșcolar, profesional și postliceal se înregistrează valori mai mari ale indicatorului în mediul rural decât în mediul urban.

Tabel 36. Ponderea cadrelor didactice cu timp integral de lucru (normă întreagă) pe niveluri de învățământ și medii de rezidență

Nivel de învățământ		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Preșcolar	**Total**	**99,1**	**99,3**	**99,4**	**99,6**	**99,6**	**99,7**	**99,6**	**99,6**	**99,7**	**99,7**
	Urban	99,0	99,3	99,3	99,5	99,4	99,6	99,5	99,6	99,7	99,7
	Rural	99,4	99,4	99,7	99,7	99,9	99,9	99,8	99,7	99,8	99,8
Primar de masă	**Total**	**98,7**	**98,8**	*	**99,0**	**98,9**	**99,0**	**98,9**	**99,1**	**99,1**	**99,0**
	Urban	98,7	98,7	*	98,9	98,7	99,0	98,9	99,1	99,1	99,2
	Rural	98,7	98,9	*	99,2	99,0	99,1	98,9	99,0	99,1	98,9
Gimnazial de masă	**Total**	**82,1**	**83,0**	*	**84,9**	**83,9**	**83,8**	**84,6**	**85,1**	**86,4**	**86,9**
	Urban	82,4	83,5	*	86,3	84,9	84,3	85,1	86,5	88,2	88,8
	Rural	81,9	82,6	*	83,8	83,1	83,4	84,2	83,9	84,9	85,2
Liceal	**Total**	**89,9**	**89,5**	**90,2**	**91,2**	**90,6**	**91,6**	**91,9**	**92,3**	**92,3**	**93,1**
	Urban	89,8	89,4	90,2	91,2	90,6	91,6	91,9	92,4	92,3	93,1
	Rural	90,8	91,2	89,4	91,4	91,0	92,4	92,0	91,4	93,1	93,1
Profesional	**Total**	**88,6**	**92,2**	**90,0**	**90,5**	**89,5**	**88,4**	**89,7**	**89,9**	**90,5**	**89,0**
	Urban	87,4	91,5	91,5	91,4	91,4	90,0	89,8	89,7	89,3	87,9
	Rural	91,8	93,8	86,8	88,0	84,4	84,2	89,2	90,3	93,6	92,6
Postliceal	**Total**	**65,1**	**67,6**	**68,0**	**65,8**	**68,2**	**70,4**	**70,5**	**73,6**	**70,0**	**76,1**
	Urban	64,8	67,0	67,6	65,4	68,0	69,9	70,0	73,2	69,4	75,9
	Rural	85,3	94,6	92,9	85,4	80,0	100,0	96,9	96,8	100,0	82,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Datele nu includ informații referitoare la profesorii cu timp integral de lucru din învățământul special, acestea nefiind disponibile defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

** În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic cu normă întreagă, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.*

Figura 23. Ponderea cadrelor didactice cu normă întreagă, pe niveluri de învățământ

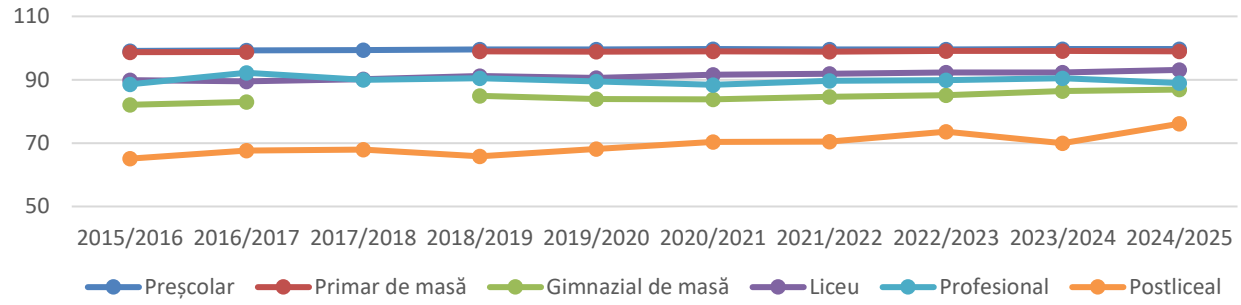

II.D. Ponderea personalului didactic feminin

În anul școlar 2024/2025, ponderea personalului didactic feminin a înregistrat o relativă stabilitate, comparativ cu anul anterior, singurul nivel unde se

înregistrează variație semnificativă fiind cel postliceal. Similar cu situația de la nivel european, pe niveluri de învățământ se înregistrează următoarea situație: cu cât copiii/elevii au vârste mai mici, cu atât ponderea personalului didactic feminin este mai mare.

Ponderea personalului didactic feminin în sistemul românesc de învățământ are cele mai ridicate valori la nivel preșcolar și primar. De altfel, cu cât copiii/elevii au vârste mai mici, cu atât numărul personalului didactic feminin este mai mare. Indicatorul înregistrează, în ultimii zece ani școlari, evoluții ușor ascendente pentru învățământul primar, ajungând la o pondere de aproape 94%, respectiv gimnazial de masă, ajungând la puțin peste La nivelul învățământului liceal, profesional și postliceal are tendințe negative, cea mai evidentă fiind în învățământul postliceal (cu 4,5 p.p.). În cazul gimnaziului, liceului și învățământului postliceal, personalul didactic feminin reprezintă aproape trei sferturi din totalul personalului didactic. Învățământul profesional are cea mai mică pondere a personalului feminin (aproximativ două treimi), iar în învățământul preșcolar aproape toate cadrele didactice sunt femei, valoare constantă în seria de timp analizată.

Tabel 37. Ponderea personalului feminin din totalul personalului didactic, pe niveluri de învățământ și medii de rezidență

Nivel de învățământ		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Preșcolar	**Total**	**99,6**	**99,7**	**99,7**	**99,7**	**99,7**	**99,7**	**99,7**	**99,7**	**99,7**	**99,7**
	Urban	99,6	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7
	Rural	99,6	99,6	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7
Primar	**Total**	**89,5**	**89,8**	*	**90,6**	**91,1**	**91,8**	**92,6**	**93,2**	**93,5**	**93,7**
	Urban	92,8	93,0	*	93,3	93,6	94,2	94,5	94,9	95,0	95,1
	Rural	86,3	86,6	*	87,6	88,3	89,3	90,5	91,2	91,6	92,0
Primar de masă	**Total**	**89,5**	**89,7**	*	**90,5**	**91,1**	**91,9**	**92,7**	**93,3**	**93,6**	**93,8**
	Urban	93,0	93,1	*	93,6	93,9	94,5	94,9	95,2	95,4	95,4
	Rural	86,3	86,6	*	87,6	88,3	89,2	90,4	91,2	91,6	92,0
Primar Special	**Total**	**90,4**	**91,8**	**92,3**	**91,3**	**91,1**	**91,4**	**91,7**	**92,1**	**91,9**	**92,1**
	Urban	90,5	91,8	92,2	91,1	91,0	91,3	91,6	92,0	91,9	92,1
	Rural	89,2	91,9	93,3	94,4	92,0	92,2	93,0	94,5	93,6	93,3
Gimnazial	**Total**	**72,2**	**72,6**	*	**73,3**	**73,5**	**73,8**	**74,0**	**74,4**	**74,4**	**74,4**
	Urban	76,2	77,0	*	77,6	77,9	78,2	78,2	78,2	78,2	78,3
	Rural	68,7	68,8	*	69,5	69,5	69,7	70,2	70,6	70,8	70,5
Gimnazial de masă	**Total**	**71,5**	**71,9**	*	**72,6**	**72,8**	**72,9**	**73,2**	**73,5**	**73,6**	**73,5**
	Urban	75,2	76,0	*	76,6	76,9	76,9	77,0	77,0	76,9	77,1
	Rural	68,6	68,7	*	69,4	69,3	69,6	70,0	70,5	70,6	70,4
Gimnazial Special	**Total**	**83,9**	**84,3**	**85,0**	**85,1**	**85,5**	**87,4**	**86,7**	**87,4**	**87,3**	**87,4**
	Urban	84,1	84,4	85,1	85,1	85,3	87,2	86,6	87,4	87,0	87,2
	Rural	81,2	82,8	84,5	85,6	88,1	89,8	88,7	87,4	91,1	89,8
Liceal	**Total**	**70,4**	**70,9**	**71,5**	**71,7**	**72,0**	**72,4**	**72,7**	**72,8**	**72,9**	**72,7**
	Urban	70,8	71,2	71,8	72,0	72,3	72,6	72,9	73,0	73,0	72,9
	Rural	65,7	67,4	67,8	68,0	67,8	69,1	69,2	70,5	70,4	70,6
Profesional	**Total**	**62,0**	**69,9**	**68,2**	**67,8**	**66,9**	**67,5**	**66,9**	**68,3**	**67,3**	**67,1**
	Urban	64,0	75,0	71,4	71,8	70,5	71,1	70,5	71,6	69,7	69,8

	Rural	56,1	58,2	61,8	56,1	57,5	57,9	56,7	59,5	61,3	58,2
Postliceal	**Total**	**78,3**	**78,3**	**77,0**	**77,6**	**77,1**	**78,6**	**79,1**	**76,8**	**79,1**	**74,6**
	Urban	79,4	79,4	77,7	78,6	78,0	79,6	80,1	77,5	79,9	75,3
	Rural	23,5	21,6	25,0	31,7	31,4	20,7	25,0	29,0	30,3	41,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Observație: Pentru mediul de rezidență, s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic feminin, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

Pe niveluri de învățământ, se evidențiază următoarele:

- Cele mai multe cadre didactice femei profesează în învățământul preșcolar (99,7%) și primar (93,7%).
- În învățământul gimnazial, la nivel general, 74,4% din personalul didactic este reprezentat de femei, dar procentul este cu 13,9 p.p. mai mare în învățământul special decât în cel de masă.
- Ponderea cea mai scăzută a femeilor se înregistrează în învățământul profesional (67,1%), în ușoară scădere față de anul școlar anterior cu 0,2 p.p.

Figura 24. Ponderea personalului feminin din totalul personalului didactic, pe niveluri de învățământ

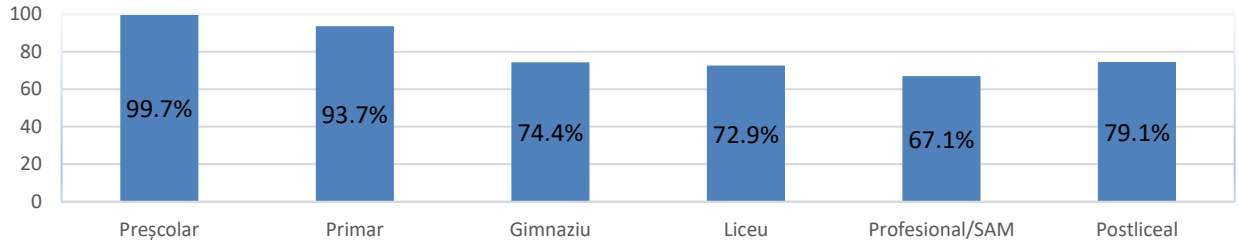

În cazul acestui indicator se mențin anumite diferențe în funcție de **mediul de rezidență al unității de învățământ**:

- Diferențele pe medii sunt foarte ample în învățământul postliceal, profesional și gimnazial, și inexistente în învățământul preșcolar; totuși, trebuie avut în vedere faptul că personalul didactic din mediul rural angajat în învățământul postliceal, profesional și liceal este mult mai redus față de alte niveluri de învățământ, în concordanță cu distribuția rețelei școlare pe medii de rezidență.
- La nivelul învățământului gimnazial special și profesional se înregistrează cele mai mari scăderi ale ponderii cadrelor didactice femei din mediul rural (cu 1,3 p.p., respectiv cu 3,1 p.p.), după ce în anul anterior acestea înregistraseră tendințe ascendente evidente.
- În învățământul postliceal din mediul urban se înregistrează cea mai mare scădere a ponderii cadrelor didactice femei (cu 4,6 p.p.).
- La nivelul învățământului special, distribuția pe sexe a cadrelor didactice este apropiată de cea din învățământul de masă. Atât în învățământul primar special, cât și în învățământul gimnazial special, personalul didactic feminin are o pondere ușor mai ridicată în mediul rural față de mediul urban. Se remarcă, totuși, faptul că personalul didactic angajat în unitățile de învățământ special din mediul rural are o pondere redusă în totalul personalului didactic.

Dezechilibrul de gen în profesia de cadru didactic este o problemă cu care se confruntă majoritatea sistemelor educaționale. În general, proporția relativ scăzută a bărbaților este prezentă la toate nivelurile de educație, fiind cu atât mai evidentă cu cât vârsta copiilor/școlarilor este mai mică. În 2023, la nivelul ISCED o (educație timpurie) majoritatea semnificativă a cadrelor didactice din UE erau femei: cele mai mici ponderi s-au înregistrat în Olanda (87,9%), Franța (91,5%), Danemarca (92,7%), Spania (92,9%), iar cele mai ample în România (99,7%), Slovacia (99,6%) și Ungaria (99,5%).

Tabel 38. Ponderea personalului feminin din totalul personalului didactic, pe niveluri de educație, în țările UE, 2023

	Preșcolar	Primar	Gimnazial	Liceal
UE	**95,3**	**85,6**	**69,1**	**61,7**
Austria	97,0	91,6	71,5	55,2
Belgia	95,4	82,7	67,1	62,2
Bulgaria	99,2	93,9	79,0	75,7
Cipru	99,1	84,3	73,2	62,6
Croația	98,6	93,4	74,7	68,2
Danemarca	92,7	67,2	61,1	50,9
Estonia	*	90,1	81,9	69,3
Finlanda	96,8	79,7	73,6	61,2
Franța	91,5	84,7	65,1	56,0
Germania	93,7	87,3	66,4	57,3
Grecia	98,4	75,6	69,3	59,3
Italia	98,5	94,4	76,2	66,0
Letonia	99,0	92,5	83,1	78,5
Lituania	98,7	96,0	82,6	78,1
Luxemburg	93,8	76,0	60,4	52,0
Malta	99,1	85,9	71,8	60,5
Olanda	87,9	87,2	56,3	57,6
Polonia	98,3	87,6	76,0	65,5
Portugalia	99,0	81,9	72,1	68,6
România	**99,7**	**93,2**	**74,4**	**72,7**
Slovacia	99,6	89,0	78,7	71,4
Slovenia	98,2	88,6	*	66,9
Spania	92,9	77,8	62,6	56,8
Suedia	96,4	81,7	64,9	54,1
Ungaria	99,5	95,3	75,3	63,0

** Date indisponibile*

Sursă: EUROSTAT, 2025

II.E. Ponderea personalului didactic pe grupe de vârstă

În anul școlar 2024/2025, cele mai multe cadre didactice (60%) sunt în grupa de vârstă 35-54 de ani. În învățământul preșcolar întâlnim cea mai mică medie de

vârstă, aproape un sfert din personalul didactic având sub 29 de ani. În învățământul liceal și profesional, se observă cea mai accentuată tendință de îmbătrânire, 1 din 4 profesori care predau la fiecare dintre aceste niveluri având vârsta de peste 55 de ani. Media de vârstă mai mare se corelează cu activitatea desfășurată în niveluri mai ridicate de învățământ.

Peste 60% dintre profesorii din sistemul de învățământ preuniversitar au vârste cuprinse între 35-54 de ani. Grupele de vârstă de 40-44 de ani, respectiv 45-49 de ani au cele mai ridicate valori, mai mult de unul din trei profesori încadrându-se în aceste grupe (36,1%), chiar dacă ponderea personalului de 40-44 de ani din total cadre didactice este în scădere față de anul anterior. Cele mai reduse valori ale indicatorului se înregistrează la grupele de vârstă de peste 65 de ani (2,3%) și sub 25 de ani (5,1%), valori în creștere față de anul școlar anterior.

Tabel 39. Ponderea cadrelor didactice pe grupe de vârstă, din total personal didactic pe nivel de învățământ - %

	sub 25 de ani	25-29 de ani	30-34 de ani	35-39 de ani	40-44 de ani	45-49 de ani	50-54 de ani	55-59 de ani	60-64 de ani	peste 65 de ani
Total	**5,1**	**7,4**	**8,1**	**11,8**	**16,7**	**19,4**	**13,8**	**10,1**	**5,3**	**2,3**
Preșcolar	10,9	12,0	10,7	14,8	15,1	15,7	9,4	5,5	4,6	1,3
Primar	6,5	7,4	8,0	10,6	16,1	20,4	14,4	10,1	4,5	2,0
• primar de masă	6,7	7,4	7,9	10,4	16,0	20,5	14,4	10,1	4,6	2,0
• primar special	4,0	8,7	9,8	14,6	17,1	17,4	13,7	9,5	3,7	1,5
Gimnazial	3,9	7,4	8,6	12,8	18,0	19,5	13,5	9,7	4,8	1,7
• gimnazial de masă	3,9	7,4	8,7	12,7	18,1	19,6	13,4	9,7	4,8	1,7
• gimnazial special	3,3	6,6	7,6	15,0	16,9	18,1	15,6	10,1	4,4	2,4
Liceal	1,5	4,4	5,6	9,4	16,6	21,1	16,6	13,7	7,1	4,0
Profesional	1,4	5,6	7,9	10,8	14,5	15,6	16,5	14,1	8,5	5,2
Postliceal	1,1	4,4	7,0	11,0	16,6	22,1	16,2	10,1	4,7	7,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2025

Pe grupe de vârstă și **niveluri de învățământ,** se observă următoarele:

- cei mai mulți dintre profesorii care au mai puțin de 25 de ani se regăsesc în învățământul preșcolar;
- categoriile de 25-29 de ani și 30-34 de ani sunt cel mai bine reprezentate de profesorii de preșcolar, urmați de profesorii din învățământul gimnazial și primar;
- ponderea profesorilor de peste 55 de ani care predau la liceu, în învățământul profesional și în cel postliceal este mai ridicată în raport cu ponderea profesorilor de peste 55 de ani care predau la celelalte niveluri de învățământ, evidențiindu-se nevoia unor intervenții ameliorative pe termen scurt privind resursa umană din sistemul de educație.

Figura 25. Ponderea cadrelor didactice pe grupe de vârstă și niveluri de învățământ, 2024/2025

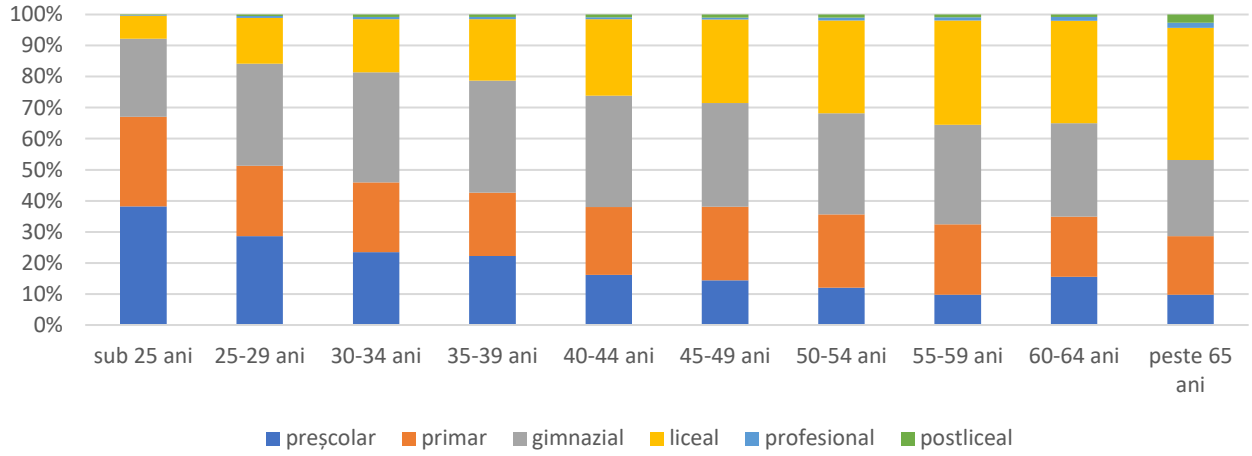

Pe **sexe,** se observă următoarele:

- efectivele de profesori pe grupe de vârstă urmează aceeași tendință generală atât pentru personalul didactic feminin, cât și pentru personalul didactic masculin - cel mai bine reprezentate sunt grupele de vârstă 40-44 de ani și 45-49 de ani;
- profesorii (bărbați) de peste 60 de ani sunt mai numeroși decât cei de până în 30 de ani; în cazul profesoarelor situația este inversă - profesoarele de până în 30 de ani sunt mai numeroase decât profesoarele de peste 60 de ani;
- cele mai mari diferențe dintre femei și bărbați se regăsesc la grupa de vârstă sub 25 de ani (un raport de 9 la 1 în favoarea femeilor), iar cele mai reduse diferențe se regăsesc la grupele de vârstă 60-64 de ani și peste 65 de ani (un raport de 3 la 1 în favoarea femeilor pentru grupa de vârstă 60-64 de ani, și aproximativ 3 la 2 în favoarea femeilor de peste 65 de ani).

Figura 26. Distribuția profesorilor pe grupe de vârste și sexe, 2024/2025

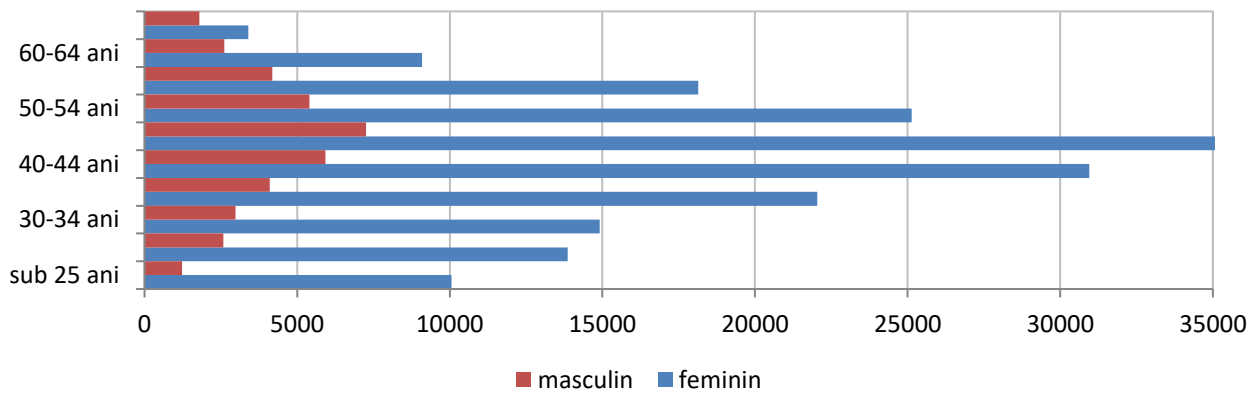

II.F. Numărul de copii/elevi ce revine unui cadru didactic

În comparație cu anul școlar anterior, numărul de copii/elevi ce revine unui cadru didactic a înregistrat tendințe descendente la nivel preșcolar, gimnazial și cumulat liceal, profesional, postliceal. Nivelul gimnazial din mediul rural continuă să aibă cel mai redus raport, 8 elevi la un cadru didactic. Raportul elevi per cadru didactic, pe ansamblul învățământului preuniversitar, este de 13.

În ultimii ani școlari, raportul elevi per cadru didactic a înregistrat valori relativ constante pe fiecare nivel de învățământ. În anul școlar 2024/2025, se constată scăderea valorii indicatorului la nivelurile preșcolar, gimnazial și, cumulat, la nivelurile liceal, profesional și postliceal. Cele mai crescute valori ale indicatorului continuă să se înregistreze în învățământul primar (18-19 elevi/cadru didactic).

Pe niveluri de învățământ, se observă că:

- Cel mai scăzut raport (9 elevi/cadru didactic) rămâne în învățământul gimnazial, în timp ce în învățământul primar de masă indicatorul are cea mai ridicată valoare (19 elevi/cadru didactic).
- Atât în învățământul primar, cât și în învățământul gimnazial se înregistrează diferențe semnificative între învățământul special și cel de masă, determinate de specificul activității didactice: în învățământul special, un cadru didactic lucrează în medie cu 2-3 copii, comparativ cu media de 19 copii din învățământul primar de masă sau de 10 copii în învățământul gimnazial de masă.

Mediul de rezidență al unității de învățământ rămâne un important factor de diferențiere a valorilor acestui indicator. Astfel:

- În ultimii ani, în cazul învățământului preșcolar, numărul de copii per cadru didactic este semnificativ mai mare în mediul rural, în comparație cu mediul urban (16 copii, respectiv 12 copii la un cadru didactic).
- În învățământul primar și gimnazial, raportul se inversează, valoarea indicatorului fiind mai mare în mediul urban. Diferența pe medii de rezidență se reduce în anul școlar de referință al raportului atât în învățământul primar de masă, cât și în învățământul gimnazial de masă.

În anul școlar 2024/2025, **cel mai redus raport număr de elevi/profesor din întregul sistem de învățământ** (exceptând învățământul special) **s-a înregistrat în învățământul gimnazial din mediul rural**: 8 elevi la 1 profesor. Acest lucru evidențiază faptul că politicile de personal și măsurile de raționalizare a rețelei în școlile rurale nu au încă eficacitatea așteptată. De asemenea, politicile în aria formării profesionale continue a cadrelor didactice rămân o prioritate și trebuie să țină seama într-o măsură mai mare de diferențele existente în prezent în sistemul de educație, în ceea ce privește numărul mediu de elevi cu care se lucrează la clasă.

Tabel 40. Numărul elevilor per cadru didactic în învățământul preuniversitar

Nivel de învățământ		2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Preșcolar	**Total**	**15**	**15**	**15**	**15**	**15**	**14**	**14**	**14**	**14**	**13**
	Urban	14	14	14	14	14	13	13	13	12	12
	Rural	18	17	18	17	17	17	17	17	16	16
Primar	**Total**	**19**	**19**	**19**	**19**	**19**	**19**	**18**	**18**	**18**	**18**
	Urban	21	21	21	21	21	20	20	20	19	19
	Rural	17	17	17	17	17	17	17	17	16	16
Primar de masă	**Total**	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**	**19**	**19**	**19**	**19**	**19**
	Urban	23	23	23	23	23	22	22	21	21	21
	Rural	18	17	17	17	17	17	17	17	17	16
Primar special	**Total**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**2**	**3**	**3**	**3**
	Urban	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3
	Rural	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2
Gimnazial	**Total**	**11**	**10**	**11**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**	**9**
	Urban	13	12	13	12	13	12	12	12	12	11
	Rural	10	9	9	9	8	8	8	8	8	8
Gimnazial de masă	**Total**	**12**	**11**	**11**	**11**	**11**	**11**	**11**	**11**	**10**	**10**
	Urban	14	13	14	13	14	14	14	14	13	12
	Rural	10	9	9	9	9	8	8	8	8	8
Gimnazial special	**Total**	**3**	**3**	**2**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
	Urban	3	3	2	3	2	2	2	2	2	2
	Rural	2	3	2	3	2	2	2	2	2	1
Liceal, profesional și postliceal	**Total**	**15**	**14**	**15**	**14**	**14**	**14**	**14**	**14**	**14**	**13**
	Urban	15	15	14	15	14	14	14	14	14	13
	Rural	14	13	13	13	13	13	13	12	13	13

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Observație: Indicatorul s-a calculat prin raportarea numărului de elevi la numărul de cadre didactice (persoane fizice). Pentru învățământul secundar superior, datele sunt estimate, indicatorul fiind calculat prin raportarea numărului de elevi din învățământul liceal, profesional și postliceal (cumulat) la numărul personalului didactic din învățământul liceal, profesional și postliceal (cumulat). Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Situația raportului elevi per cadru didactic pentru nivelurile ISCED 1-3 (învățământ primar, învățământ secundar) **la nivel european** este foarte variată. În 2023, valori ale acestui indicator apropiate de ale României (13,8) s-au înregistrat în Cehia (13,6) și Germania (13,4), țara noastră fiind în grupul țărilor cu un număr mediu de elevi per profesor relativ ridicat (puține țări europene au un raport de peste 14 elevi/profesor). La nivelul aceluiași an, cele mai mici valori ale indicatorului s-au înregistrat în Grecia (8,4) și Luxemburg (8,8), în timp ce valorile cele mai mari au fost înregistrate în Olanda (16) și Franța (14,9).

Tabel 41. Raportul elevi/cadru didactic la nivelurile ISCED 1-3, date comparative în țările UE

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
UE 27	**13,5**	**12,5**	**12,9**	**13,4**	**12,3**	**12,3**	**12,1**	**12,1**	**12,2**
Belgia	*	10,7	10,7	10,6	10,6	10,4	9,3	9,9	10,0
Bulgaria	14,0	13,9	13,3	12,8	12,1	11,4	11,1	10,9	10,9
Cehia	13,7	13,8	13,9	14,2	13,8	13,5	13,2	13,0	13,6
Danemarca	12,0	11,6	11,5	11,5	11,5	11,9	11,8	11,9	12,1
Finlanda	13,2	13,3	13,6	13,7	13,2	12,8	12,8	12,7	12,8
Franța	15,2	15,2	15,1	15,0	14,9	14,9	14,9	15,0	14,9
Germania	13,8	13,7	13,7	13,6	13,4	13,3	13,2	13,3	13,4
Grecia	9,1	8,8	8,9	8,9	8,7	8,5	8,2	8,3	8,4
Italia	12,2	8,3	11,0	10,9	10,9	10,7	10,6	10,4	10,6
Letonia	9,8	9,9	10,6	10,7	10,9	11,2	11,4	11,5	11,9
Lituania	8,2	8,1	8,3	8,6	10,8	11,0	11,0	11,4	11,4
Luxemburg	10,8	10,0	9,3	9,3	*	9,2	9,3	8,5	8,8
Malta	9,8	9,3	9,0	9,1	8,9	8,8	8,7	8,7	8,8
Olanda	16,8	16,9	16,9	16,7	16,6	16,5	16,4	16,0	16,0
Romania	**14,8**	**14,8**	**14,8**	**14,5**	**14,5**	**14,3**	**14,1**	**14,0**	**13,8**
Slovacia	13,7	14,0	14,1	14,2	14,2	14,3	14,3	14,2	14,7
Slovenia	12,7	11,2	11,2	11,2	11,4	*	11,0	11,1	12,7
Spania	12,5	12,3	12,3	12,2	12,1	11,9	11,3	11,3	11,2
Suedia	13,1	13,1	12,9	13,0	12,6	12,7	12,7	12,7	12,3
Ungaria	11,1	10,8	10,9	11,0	10,9	10,9	10,6	10,8	10,8

****** Date indisponibile***

Sursă: EUROSTAT, 2025

CAPITOLUL III. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA INTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

III.A. Rezultatele elevilor din învățământul gimnazial

Rata de absolvire a învățământului gimnazial

Indicatorul vizează momentul de final al unui an școlar și se calculează ca raport între numărul total de absolvenți ai clasei a VIII-a și populația (rezidentă la 1 iulie) de vârstă corespunzătoare finalului de gimnaziu (14 ani).

În intervalul de timp 2014-2019, rata de absolvire a gimnaziului a înregistrat valori cuprinse între 81,9-86,1%, cu ușoare variații de la un an școlar la altul. La nivelul anului 2020/2021, indicatorul înregistrează o valoare cu mult inferioară celei din anul școlar precedent, ajungând la aproape 66%.

Această valoare a indicatorului trebuie analizată în contextul modificărilor de structură ale sistemului de învățământ (absolvenții de gimnaziu din anul școlar 2020/2021 sunt, preponderent, elevi din prima cohortă care a avut debutul școlar la 6 ani în clasa pregătitoare, în anul școlar 2012/2013). O pondere consistentă a copiilor din această cohortă (17,8%) a avut debutul școlar întârziat, aspect care a determinat scăderea valorii indicatorului. În anul școlar 2023/2024, valoarea indicatorului continuă trendul ușor ascendent din ultimii doi ani școlari.

Tabel 42. Rata de absolvire a învățământului gimnazial - %

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Total	86,1	85,6	81,9	82,2	83,1	84,3	65,6	75,8	76,5	77,0
Urban	100,7	101,5	96,3	96,8	97,3	101,9	78,6	90,2	91,5	92,3
Rural	74,2	72,5	69,8	69,4	69,9	67,4	52,9	61,5	61,4	61,5
Feminin	86,9	86,2	82,7	82,8	83,2	84,6	64,3	76,3	76,7	77,0
Masculin	85,3	85,0	81,1	81,6	82,9	84,1	67,0	75,4	76,3	77,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2016-2025

Notă: Pentru perioada 2014-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Pe medii de rezidență, rata de absolvire a gimnaziului evidențiază că:

- Este constant mai ridicată în mediul urban, în comparație cu mediul rural. Acest fapt este determinat în primul rând de situațiile de abandon școlar mai frecvente în rural, dar și de alte pierderi școlare sau aspecte precum migrarea unora dintre elevii din rural la școli din urban, către finalul gimnaziului (ca o opțiune pentru o educație de o calitate mai ridicată, care oferă șanse mai mari pentru continuarea studiilor în învățământul liceal).
- Pentru anul școlar 2023/2024, tendința ascendentă a indicatorului se observă atât în mediul urban, cât și în mediul rural (cu 0,8 p.p., respectiv cu 0,1 p.p.).

Figura 27. Rata de absolvire a învățământului gimnazial, pe medii de rezidență

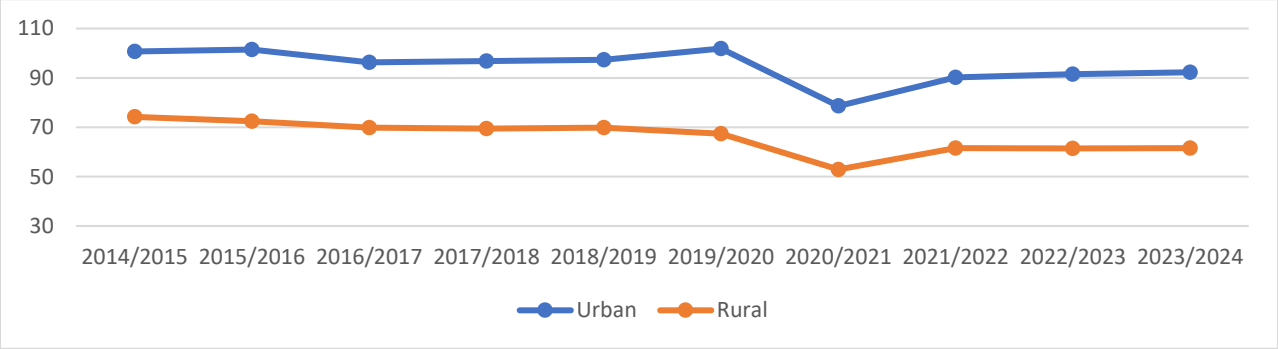

Prin analiza ratei de absolvire a învățământului gimnazial, pe sexe, se observă:

- În anul școlar 2023/2024, valorile indicatorului pe sexe sunt egale (77%), după o perioadă în care ponderea fetelor absolvente de gimnaziu era ușor mai crescută decât a băieților.

- Față de anul școlar anterior, băieții înregistrează o creștere a valorii indicatorului mai mare decât în cazul fetelor.

Figura 28. Rata de absolvire a învățământului gimnazial, pe sexe

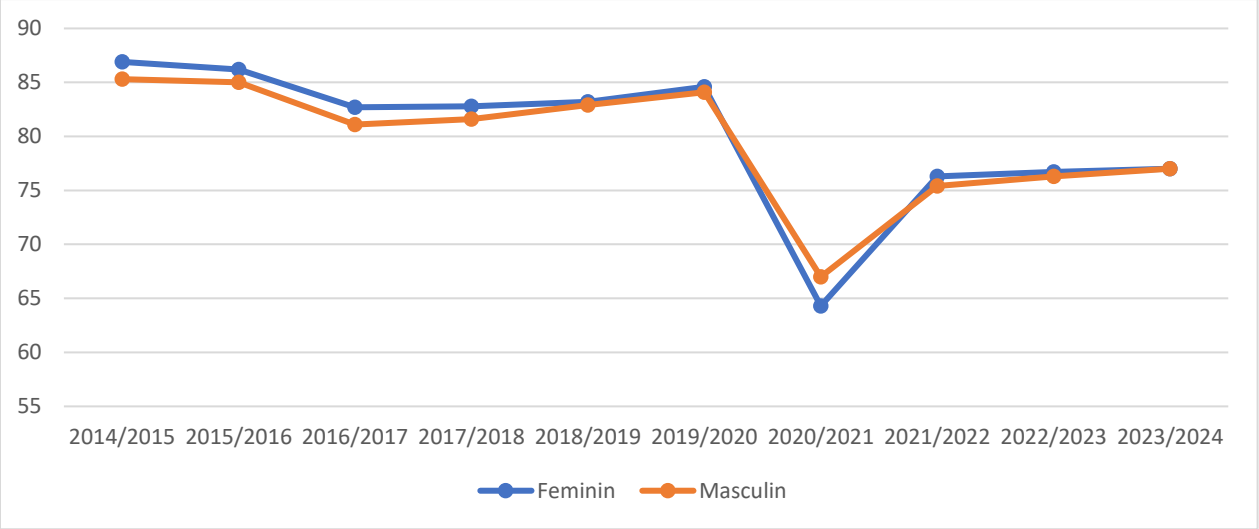

Rezultatele elevilor la evaluarea națională de la clasa a VIII-a

La evaluarea națională EN VIII din anul 2025, 83,2% dintre elevii participanți (procent în creștere cu 8,7 p.p. față de anul școlar anterior) au obținut medii peste 5.

Tabel 43. Numărul absolvenților de clasa a VIII-a prezenți și care au obținut medii peste 5 la evaluarea națională EN VIII, 2017 - 2025

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Prezenți	**140.738**	**142.847**	**146.105**	**160.663**	**123.180**	**148.496**	**154.115**	**152.903**	**152.235**
Feminin	72.718	73.489	74.751	80.749	63.719	74.837	77.182	76.700	76.101
Masculin	68.020	69.358	71.354	79.914	67.461	73.659	76.933	76.203	76.134
Cu medii peste 5	**108.320**	**105.108**	**107.000**	**122.358**	**102.655**	**122.301**	**117.798**	**113.911**	**126.617**
Feminin	60.047	57.651	58.752	65.818	52.437	64.519	61.921	59.985	65.545
Masculin	48.273	47.457	48.248	56.540	50.218	57.782	55.877	53.926	61.072
Rata mediilor peste 5	**77,0%**	**73,6%**	**73,2%**	**76,2%**	**76,8%**	**82,4%**	**76,4%**	**74,5%**	**83,2%**
Feminin	82,6%	78,4%	78,6%	81,5%	81,4%	86,2%	80,2%	78,2%	86,1%
Masculin	71,0%	68,4%	67,6%	70,8%	72,4%	78,4%	72,6%	70,8%	80,2%
Media generală	**6,73**	**6,20**	**6,36**	**7,73**	**6,56**	**6,86**	**7,62**	**6,51**	**7,57**
Feminin	7,06	6,05	6,65	7,87	6,82	7,11	7,74	6,73	7,67
Masculin	6,38	6,34	6,05	7,57	6,31	6,59	7,48	6,29	7,46

Surse: Ministerul Educației și Cercetării, 2017-2025

La nivelul EN VIII 2025, se constată o distribuție relativ uniformă a elevilor pe intervale de medii mai mari de 5, cu excepția celor din partea superioară a grilei (cu medii între 8 și 9,50), a căror pondere înregistrează o creștere față de anul școlar anterior. Există diferențe semnificative pe sexe: ponderea elevilor care au obținut medii mai mari este mai ridicată la nivelul fetelor, iar ponderea elevilor care au obținut note mai mici (5-6,5) este mai ridicată la nivelul băieților. Această tendință, întâlnită în anii școlari anteriori, se menține și în anul de referință al raportului.

Figura 29. Distribuția elevilor cu medii peste 5 la evaluarea națională EN VIII 2024 și 2025, pe categorii de medii obținute și sexe

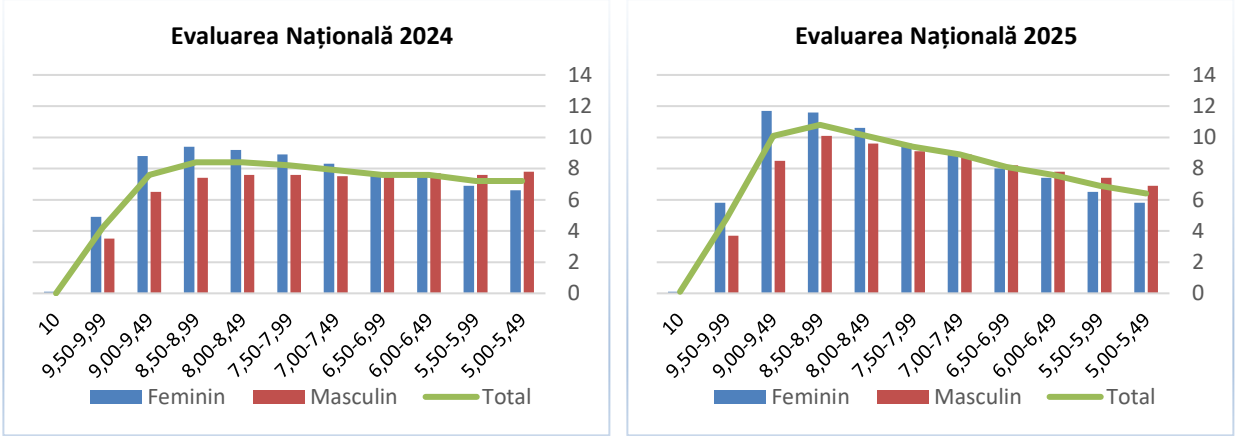

Sursa: Ministerul Educație și Cercetăriii, 2024-2025

O evaluare comparativă la nivelul județelor evidențiază variații ale ponderii elevilor cu medii peste 5, dar și o tendință generală ascendentă a acestor ponderi.

La nivelul EN VIII 2025, județele care au înregistrat cele mai mari ponderi de elevi cu medii peste 5 sunt: municipiul București (94%), Cluj (92,2%) și Brăila (89,4%); acestea s-au situat pe primele locuri și în anul anterior. Județele cu cele mai mici ponderi ale elevilor cu medii peste 5 sunt: Călărași (70,6%), Teleorman (72,4%) și Mehedinți (72,6%). Ponderi identice cu media pe țară se înregistrează în județele Buzău, Constanța, Timiș (83,2%).

Tabel 44. Procentul elevilor cu medii peste 5 la EN VIII 2024 - 2025, pe județe și sexe

	Evaluare națională 2024			Evaluare națională 2025		
	Total	**Feminin**	**Masculin**	**Total**	**Feminin**	**Masculin**
Total participanți	**152.903**	76.700	76.203	152.235	76.101	76.134
Procent mediu de elevi cu medii peste 5, pe țară	**74,5%**	78,2%	70,8%	83,2%	86,1%	80,2%
AB	**74,9%**	78,0%	71,9%	82,6%	85,1%	80,4%
AG	**76,2%**	82,2%	70,6%	85,0%	88,2%	81,8%
AR	**69,5%**	73,1%	65,9%	76,9%	80,1%	74,0%
B	**88,4%**	90,1%	86,7%	94,0%	95,0%	93,1%
BC	**74,2%**	78,3%	69,9%	84,6%	86,8%	82,2%
BH	**71,5%**	76,4%	66,7%	80,1%	83,5%	77,1%
BN	**76,2%**	79,4%	72,8%	85,1%	87,2%	83,0%
BR	**80,5%**	83,7%	77,0%	89,4%	91,1%	87,7%
BT	**65,6%**	70,8%	60,1%	75,4%	81,0%	69,5%
BV	**76,4%**	78,0%	74,9%	84,7%	87,1%	82,2%
BZ	**70,1%**	75,9%	64,5%	83,2%	87,5%	78,7%
CJ	**86,1%**	88,7%	83,4%	92,2%	93,0%	91,3%

CL	**60,8%**	65,0%	56,2%	70,6%	71,2%	69,9%
CS	**63,9%**	68,6%	59,0%	76,5%	81,9%	71,0%
CT	**73,8%**	78,4%	69,3%	83,2%	85,7%	80,8%
CV	**71,8%**	76,3%	67,3%	77,2%	80,6%	73,7%
DB	**68,4%**	73,6%	63,3%	77,8%	80,4%	75,1%
DJ	**71,7%**	76,2%	67,6%	79,5%	84,1%	75,3%
GJ	**75,4%**	81,4%	69,5%	85,3%	89,6%	81,2%
GL	**79,2%**	83,5%	74,8%	86,4%	89,3%	83,3%
GR	**75,3%**	78,9%	71,4%	84,2%	87,0%	81,5%
HD	**73,5%**	76,5%	70,3%	82,2%	86,0%	78,4%
HR	**73,0%**	78,3%	67,7%	80,4%	84,4%	76,3%
IF	**71,9%**	74,8%	69,1%	81,5%	85,0%	78,1%
IL	**66,5%**	70,2%	62,5%	77,1%	80,5%	73,6%
IS	**75,7%**	79,1%	72,2%	84,7%	87,0%	82,3%
MH	**64,0%**	69,3%	58,7%	72,6%	78,4%	66,6%
MM	**72,5%**	78,4%	66,6%	81,3%	86,1%	76,7%
MS	**68,6%**	71,7%	65,7%	75,3%	79,9%	70,6%
NT	**68,4%**	72,6%	64,4%	77,8%	82,1%	73,5%
OT	**68,7%**	72,9%	64,3%	80,7%	83,4%	78,0%
PH	**80,3%**	81,9%	78,7%	88,2%	90,6%	85,8%
SB	**76,5%**	78,2%	74,7%	83,6%	84,8%	82,4%
SJ	**70,0%**	76,0%	63,3%	77,9%	84,2%	72,3%
SM	**70,2%**	74,3%	65,8%	76,7%	80,5%	72,8%
SV	**76,3%**	80,3%	72,1%	86,4%	90,0%	82,7%
TL	**64,7%**	68,2%	61,6%	73,9%	79,6%	67,8%
TM	**73,3%**	76,0%	70,6%	83,2%	85,5%	80,9%
TR	**65,1%**	69,2%	60,8%	72,4%	74,7%	70,0%
VL	**75,3%**	79,8%	70,5%	83,6%	86,7%	80,5%
VN	**66,8%**	72,3%	61,1%	75,0%	79,7%	70,3%
VS	**59,8%**	64,1%	55,4%	74,0%	78,1%	69,6%

Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, 2024-2025

Figura 30. Distribuția procentului elevilor cu medii peste 5 la EN VIII 2024 - 2025, pe județe

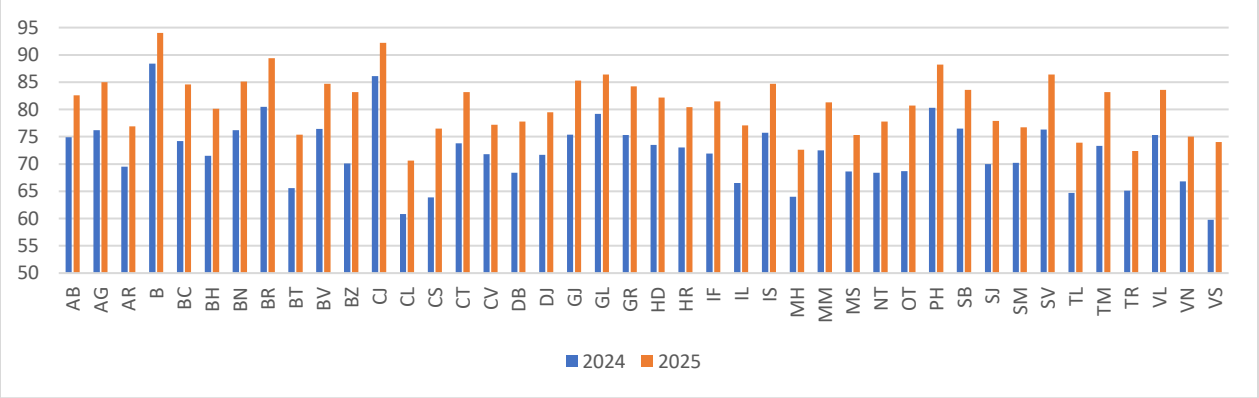

Sursa: Ministerul Educație și Cercetăriii, 2024-2025

III.B. Rezultatele elevilor din învățământul liceal

Rata de absolvire a învățământului liceal

În anul școlar 2023/2024, rata de absolvire a învățământului liceal (cu și fără examen de bacalaureat) a înregistrat o creștere față de anul școlar anterior, ajungând la valoarea de 68,6%. Rata de absolvire a liceului cu examen de bacalaureat este în creștere față de anul precedent. Fetele înregistrează o situație mai bună decât băieții, în ceea ce privește absolvirea liceului.

Rata de absolvire a învățământului liceal (cu și fără examen de bacalaureat) este calculată prin raportarea numărului de absolvenți de liceu la populația în vârstă teoretică de absolvire de 18 ani. Referitor la analiza și interpretarea acestui indicator, trebuie precizat faptul că nu toți elevii finalizează învățământul liceal la vârsta de 18 ani, dată fiind varietatea vârstelor de debut, precum și faptul că anumite forme de organizare a învățământului liceal au durate diferite.

La nivelul intervalului de timp analizat, situația este următoarea:

- Valorile acestui indicator au fost influențate de măsurile educaționale din domeniu: parcurgerea acestui nivel de studiu de către cele două generații de elevi care au avut debutul școlar în 2003/2004 (la 6 ani și la 7 ani concomitent) și care au ieșit din clasa a XII-a în 2014/2015; reînființarea învățământului profesional cu durata de 3 ani, începând cu anul școlar 2014/2015. În acest context, trebuie analizată scăderea bruscă a valorii indicatorului, cu 18,2 p.p., în anul școlar 2015/2016 față de 2014/2015.
- În perioada 2015-2021, valoarea indicatorului a oscilat între un minim de 69,7% și un maxim de 73,3%. În anul școlar 2023-2024, valoarea indicatorului a fost sub 70%, cele mai recente date indicând o rată de absolvire a învățământului liceal (cu și fără examen de bacalaureat) de 68,6%.
- Diferența dintre valorile indicatorului pe sexe este în favoarea populației școlare feminine în tot intervalul analizat, la nivelul anului 2023/2024, aceasta fiind de 11 p.p., în creștere față de anul școlar anterior.

Tabel 45. Rata de absolvire a învățământului liceal, cu și fără examen de bacalaureat - %

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Total	**89,0**	**70,8**	**71,6**	**69,7**	**71,7**	**73,3**	**71,1**	**70,2**	**66,2**	**68,6**
Feminin	93,8	74,3	75,7	74,7	77,8	79,1	76,3	75,6	71,4	74,3
Masculin	84,4	67,5	67,7	64,9	66,0	67,9	66,1	65,2	61,4	63,3

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2025

Notă: Pentru perioada 2014-2021, valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Rata de absolvire a învățământului liceal cu examen de bacalaureat

- După scăderea bruscă cu 10 p.p. în 2015/2016 față de 2014/2015 (an în care au ieșit din clasa a XII-a cele două generații de elevi care au avut debutul școlar în 2003/2004), valorile indicatorului se stabilizează în intervalul 42-48%.
- În anul 2023/2024, ponderea elevilor care au absolvit liceul cu examen de bacalaureat are o valoare mai mare față de cea din anul școlar precedent, ajungând la 47,5%.
- În întreg intervalul analizat, populația școlară feminină a fost în avantaj, înregistrând valori mai mari cu cel puțin 13 p.p. față de populația școlară masculină. În anul școlar 2023/2024, valorile indicatorului sunt de 54,6% pentru fete, respectiv de 40,8% pentru băieți.

Tabel 46. Rata de absolvire a învățământului liceal, cu examen de bacalaureat -%

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Total	**51,6**	**41,6**	**44,1**	**42,6**	**44,8**	**47,1**	**44,9**	**45,1**	**44,4**	**47,5**
Feminin	61,8	49,3	52,2	50,5	53,4	55,5	52,8	52,5	51,1	54,6
Masculin	41,8	34,4	36,4	35,2	36,8	39,3	37,5	38,2	37,9	40,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2025

Notă: Pentru perioada 2014-2021,, valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Figura 31. Rata de absolvire a învățământului liceal

a. Cu și fără examen de bacalaureat

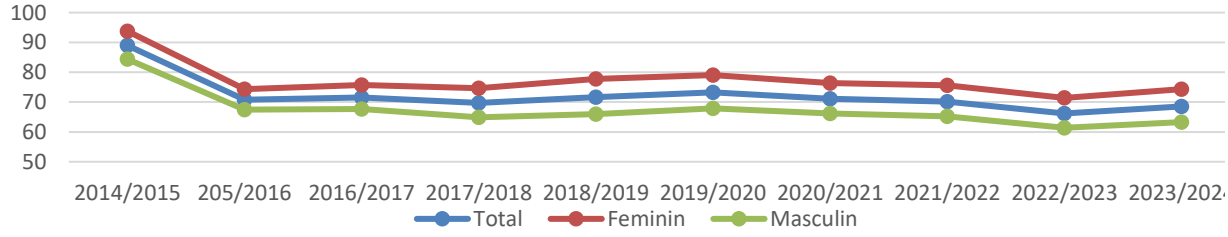

b. Cu examen de bacalaureat

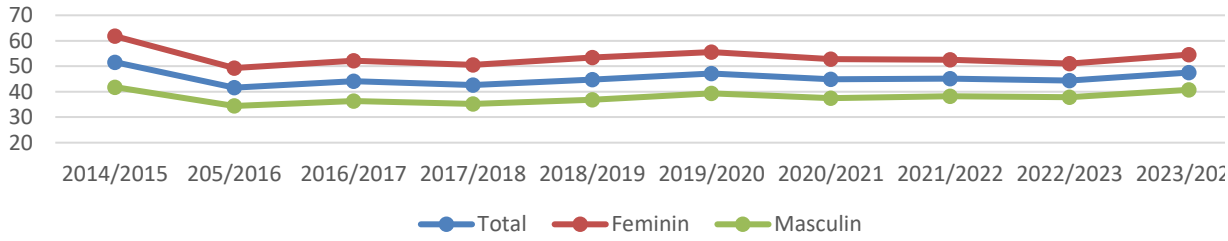

Rezultatele elevilor la examenul de bacalaureat

Rata de promovare a examenului de bacalaureat 2025 a fost de 77%, cu aproape 3 p.p. mai mică față de anul anterior. Peste opt din zece absolvenți din promoția curentă și patru din zece absolvenți din promoțiile anterioare au reușit să promoveze acest examen. Pe filiere de formare, cea mai mică rată de promovare se înregistrează la liceele tehnologice, iar cea mai mare la liceele teoretice.

Rata de participare la examenul de bacalaureat:

- Conform datelor statistice ale Ministerului Educației și Cercetării, la examenul de bacalaureat 2025 au participat 114.635 de elevi, dintre care 84,8% din promoția curentă și 15,2% din promoțiile anterioare.
- Ponderea participanților care provin din rândul absolvenților promoției curente este cu aproape 3 p.p. mai mică față de cea din anul precedent.

Tabel 47. Numărul elevilor care s-au prezentat la examenul de bacalaureat în perioada 2015- 2025

	Număr			**% din total prezenți**	
	Total prezenți	Din care: absolvenți din promoția curentă	Din care: absolvenți din promoțiile anterioare	Din care: absolvenți din promoția curentă	Din care: absolvenți din promoțiile anterioare
2014/2015	173.792	145.970	27.822	84,0%	16,0%
2015/2016	139.875	116.029	23.846	83,0%	17,0%
2016/2017	138.251	116.628	21.623	84,4%	15,6%
2017/2018	135.364	115.983	19.381	85,7%	14,3%
2018/2019	137.636	116.790	20.846	84,9%	15,1%
2019/2020	154.320	122.168	32.152	79,2%	20,8%
2020/2021	135.445	114.216	21.229	84,3%	15,7%
2021/2022	130.621	112.869	17.752	86,4%	13,6%
2022/2023	133.571	115.761	17.810	86,7%	13,3%
2023/2024	139.022	121.653	17.369	87,5%	12,5%
2024/2025	114.635	97.174	17.461	84,8%	15,2%

Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, 2025

Rata de promovare a examenului de bacalaureat (ambele sesiuni):

- Din totalul elevilor prezenți la examenul de bacalaureat 2025, 77% au promovat, valoarea fiind cu aproape 3 p.p. mai mică față de cea din anul anterior.
- Analizând datele în funcție de cohorta de proveniență a absolvenților, se observă că rata de succes la bacalaureat a fost mai ridicată în rândul absolvenților din promoția curentă (peste opt din zece elevi prezenți au promovat examenul de bacalaureat), în comparație cu absolvenții din promoțiile anterioare (patru din zece elevi prezenți au promovat examenul de bacalaureat).

Tabel 48. Efectivele elevilor promovați la examenul de bacalaureat în perioada 2015- 2025

	Număr			% din total prezenți		
	Total promovați	Din care: din promoția curentă	Din care: din promoțiile anterioare	% promovați din total prezenți	% promovați din participanții din promoția curentă	% promovați din participanții din promoțiile anterioare
2014/2015	119.844	110.558	9.286	69,0%	75,7%	33,4%
2015/2016	97.065	89.692	7.373	69,4%	77,3%	30,9%
2016/2017	102.106	94.233	7.873	73,9%	80,8%	36,4%
2017/2018	96.753	90.909	5.844	71,5%	78,4%	30,2%
2018/2019	100.824	93.507	7.317	73,3%	80,1%	35,1%
2019/2020	107.212	95.494	11.718	69,5%	78,2%	36,4%
2020/2021	99.122	90.919	8.203	73,2%	79,6%	38,6%
2021/2022	101.424	93.784	7.640	77,6%	83,1%	43,0%
2022/2023	103.288	96.211	7.077	77,3%	83,1%	39,7%
2023/2024	110.783	103.497	7.286	79,7%	85,1%	41,9%
2024/2025	88.301	80.722	7.579	77,0%	83,1%	43,4%

Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, 2025

Rata de promovare la examenul de bacalaureat **pe județe** (atât candidați din promoția curentă, cât și candidați din promoțiile anterioare):

- S-au înregistrat evoluții oscilante la nivelul fiecărui județ. Diferențe mai consistente, de ordinul a 5,3-7,5 p.p., se înregistrează în județele Bistrița-Năsăud, Călărași, Ialomița, Gorj și Mehedinți, valorile scăzând față de anul precedent.
- La examenul de bacalaureat 2025, rata de promovare a înregistrat cele mai mari valori - între 82 și 83,7% - în județele Brăila, Brașov, Bacău, Iași, Cluj, și cele mai mici valori - între 59,3% și 63,7% în Mehedinți, Ilfov, Gorj.

Tabel 49. Rata de promovare a examenului de bacalaureat, pe județe - %

Județ	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Total	**69,0**	**69,4**	**73,9**	**71,5**	**73,3**	**69,5**	**73,2**	**77,6**	**77,3**	**79,7**	**77,0**
AB	78,3	76,8	81,0	77,4	77,0	75,8	78,5	78,2	82,3	84,6	80,4
AG	70,4	73,5	77,9	73,4	76,7	71,5	76,6	79,8	82,4	82,9	80,0
AR	64,1	64,2	69,9	65,4	69,0	63,8	72,1	75,6	74,1	75,4	71,4
B	70,2	69,6	75,0	75,1	76,3	73,4	76,5	80,8	80,6	84,5	80,9
BC	76,7	78,3	83,2	80,4	78,9	76,4	79,6	82,6	82,5	83,5	82,5
BH	66,9	62,1	72,2	66,7	71,9	68,8	72,7	78,9	78,7	79,9	79,5
BN	73,2	71,3	77,2	71,6	72,0	71,1	70,2	78,1	78,2	81,6	76,3
BR	76,4	74,0	78,9	76,4	76,0	75,0	77,3	82,1	84,0	84,4	82,0
BT	76,1	75,7	78,1	74,6	75,1	70,9	72,7	77,3	75,7	79,7	76,4
BV	78,4	79,5	80,0	76,1	77,4	75,7	78,2	81,8	82,1	85,1	82,4
BZ	67,7	70,3	76,2	75,4	77,1	71,6	76,8	79,7	78,9	82,3	78,0
CJ	83,0	82,0	83,0	82,6	84,3	81,2	83,3	86,7	85,0	87,0	83,7
CL	57,8	58,5	65,5	60,1	63,0	58,4	66,3	64,7	68,0	74,5	68,7
CS	65,8	68,0	66,4	63,7	67,1	66,5	65,9	74,3	71,6	74,7	70,9
CT	60,4	64,1	68,2	67,3	70,5	64,7	70,9	75,7	79,5	80,3	78,4
CV	67,1	67,9	73,7	68,3	67,4	69,5	69,1	76,1	68,8	73,6	73,3
DB	62,9	61,2	68,3	67,2	66,7	64,7	69,6	74,2	72,1	74,4	72,1
DJ	65,2	68,5	72,1	72,9	72,5	68,0	71,7	77,7	75,4	80,5	76,7
GJ	56,6	59,1	62,4	66,4	69,9	59,3	61,7	65,6	66,6	70,4	63,7
GL	75,3	78,6	79,2	75,9	76,7	73,9	78,2	82,8	81,7	82,6	81,1
GR	44,6	45,7	52,1	51,2	54,9	52,1	59,1	66,3	63,9	65,8	66,1
HD	69,9	69,6	72,8	68,7	71,5	66,3	70,2	75,8	77,6	77,5	73,1
HR	63,0	66,5	65,7	63,1	66,6	65,7	61,8	69,5	65,5	67,5	70,6
IF	41,7	37,8	45,5	38,8	48,5	41,6	48,9	56,4	56,8	62,0	61,4
IL	66,9	69,8	73,1	68,5	72,4	65,8	66,4	70,4	72,9	77,4	71,6
IS	79,0	78,3	83,3	79,9	81,7	76,2	79,6	83,6	82,9	82,1	82,7
MH	56,7	59,4	62,6	63,9	61,7	57,5	67,8	70,9	62,9	66,8	59,3
MM	68,1	67,6	70,4	68,2	68,5	67,0	69,4	74,9	73,5	75,9	73,5
MS	70,1	67,1	69,2	68,3	68,9	67,3	69,9	74,0	70,8	74,7	73,5
NT	72,1	71,0	76,7	74,2	74,5	72,0	75,9	79,3	82,3	80,9	79,4
OT	61,3	64,6	68,1	70,1	72,9	65,4	69,7	75,8	72,1	76,5	72,4
PH	75,5	74,7	79,2	73,9	77,2	72,1	77,1	80,4	80,3	81,9	78,3
SB	77,5	76,5	82,4	78,6	78,6	76,5	78,5	81,7	81,6	83,4	81,4
SJ	66,7	66,3	73,3	67,8	69,7	67,5	71,2	76,1	72,8	75,6	75,1
SM	74,0	71,1	75,9	70,9	73,3	70,8	72,9	77,0	75,2	79,2	78,6
SV	71,8	73,2	75,9	74,0	73,5	71,4	74,3	79,4	79,8	81,5	78,3
TL	71,1	68,2	71,6	68,1	69,8	64,8	70,3	73,6	71,9	76,2	74,3
TM	67,5	67,4	74,2	68,9	70,5	67,8	73,0	75,5	78,0	78,1	74,6
TR	51,4	54,6	61,2	56,9	65,8	61,5	64,7	68,2	68,4	70,7	69,2
VL	67,8	69,8	72,2	70,1	71,7	66,9	71,1	78,8	76,7	79,7	75,8
VN	70,3	69,6	72,2	70,6	73,3	67,3	71,2	74,6	76,7	77,6	76,8
VS	70,6	72,7	77,7	72,5	72,1	70,6	70,6	76,4	73,7	78,2	75,2

Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, 2015-2025

Observație: datele cuprind atât candidații din promoția curentă, cât și candidați din promoțiile anterioare.

Rata de promovare la examenul de bacalaureat **pe filiere de formare**:

- În intervalul de timp analizat, valorile indicatorului au avut tendințe oscilante, mai evidente la filiera tehnologică.
- La nivelul examenului de bacalaureat 2025, valorile indicatorului scad față de cele din anul precedent la filierele teoretică și tehnologică și cresc la filiera vocațională.
- Cele mai mari valori ale ratei de promovare a examenului de bacalaureat se înregistrează în cazul filierei teoretice, iar cele mai mici la nivelul celei tehnologice.
- La nivelul examenului de bacalaureat 2025, se evidențiază următoarele: nouă din zece elevi din liceele teoretice, prezenți la examenul de bacalaureat, au promovat; de asemenea, au promovat opt din zece elevi din liceele vocaționale și puțin peste jumătate dintre elevii din liceele tehnologice, prezenți la examenul de bacalaureat.

Tabel 50. Distribuția elevilor promovați la examenul de bacalaureat, pe filiere

An școlar	Total	Filiere		
		Teoretică	Vocațională	Tehnologică
2014/2015	69,0%	83,8%	74,8%	48,6%
2015/2016	69,4%	83,6%	73,2%	47,3%
2016/2017	73,9%	86,2%	76,1%	52,9%
2017/2018	71,5%	84,8%	76,1%	47,5%
2018/2019	73,3%	86,2%	75,8%	50,1%
2019/2020	69,5%	84,2%	77,1%	46,5%
2020/2021	73,2%	85,8%	75,8%	51,1%
2021/2022	77,7%	88,7%	77,1%	58,0%
2022/2023	77,3%	88,1%	77,9%	58,0%
2023/2024	79,7%	90,0%	78,8%	62,6%
2024/2025	77,0%	88,4%	80,6%	55,8%

Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, 2025

Figura 32. Rata de promovare a examenului de bacalaureat, pe filiere

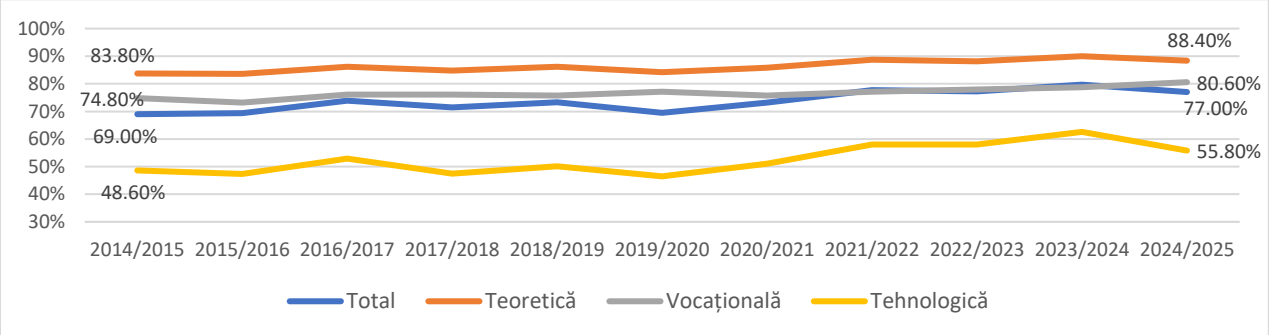

Analiza datelor privind promovarea examenului de bacalaureat 2025 **pe categorii de medii** obținute și pe sexe relevă următoarele:

- Aproximativ jumătate dintre absolvenții de liceu care au promovat examenul de bacalaureat au obținut medii mai mari de 8.
- Ponderea populației școlare feminine care a promovat examenul de bacalaureat este mai mare decât ponderea populației școlare masculine (53,5% față de 46,5%).
- Populația feminină a obținut medii mai mari decât cea masculină; astfel, o treime dintre elevele promovate la bacalaureat au obținut medii cuprinse între 9 și 10 față de de 17,5% dintre băieți, iar o cincime dintre fete, respectiv o treime dintre băieți au obținut medii între 6 și 6,99.

Tabel 51. Distribuția elevilor promovați la examenul de bacalaureat 2025, pe sexe și categorii de medii obținute

Media obținută	Elevi promovați			% (din total elevi promovați)		
	Total	Feminin	Masculin	Total	Feminin	Masculin
Total	88.301	47.246	41.055	**100%**	**100%**	**100%**
10	32	27	5	0,0%	0,1%	0,0%
9,50-9,99	7.723	5.700	2.023	8,7%	12,1%	4,9%
9,00-9,49	14.028	8.882	5.146	15,9%	18,8%	12,5%
8,50-8,99	12.433	7.178	5.255	14,1%	15,2%	12,8%
8,00-8,49	11.264	5.868	5.396	12,8%	12,4%	13,1%
7,50-7,99	9.937	4.863	5.074	11,3%	10,3%	12,4%
7,00-7,49	9.784	4.656	5.128	11,1%	9,9%	12,5%
6,50-6,99	10.242	4.519	5.723	11,6%	9,6%	13,9%
6,00-6,49	12.858	5.553	7.305	14,6%	11,8%	17,8%

Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, 2025

Rata de absolvire a învățământului profesional

> ***În anul școlar 2023/2024, rata de absolvire a învățământului profesional a înregistrat o reducere față de anul școlar anterior, ajungând la valoarea de 9,3%. Băieții înregistrează o situație mai bună decât a fetelor, în ceea ce privește absolvirea învățământului profesional.***

Rata de absolvire a învățământului profesional este calculată prin raportarea numărului de absolvenți la populația în vârstă teoretică de absolvire de 17 ani.

La nivelul intervalului de timp analizat, cuprins între anul școlar 2016/2017 (an școlar în care a absolvit prima promoție de elevi din învățământul profesional, de la reînființarea acestei rute de formare în 2014/2015) și anul școlar 2023-2024, situația este următoarea:

- Valoarea indicatorului a crescut constant până în anul școlar 2021/2022, de la 8,9% la 14,3%; anul școlar 2022/2023 marchează începutul trendului descendent, continuat și în anul școlar următor, valoarea indicatorului ajungând la 9,3% în 2023/2024.

- Diferența pe sexe este în favoarea populației masculine în întreg intervalul analizat, acesta situându-se la nivelul a 6-8 p.p.

Tabel 52. Rata de absolvire a învățământului profesional

	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Total	**8,9**	**11,0**	**11,3**	**11,7**	**11,8**	**14,3**	**13,0**	**9,3**
Feminin	5,2	6,7	7,1	7,6	7,7	10,2	9,3	6,3
Masculin	12,5	15,1	15,3	15,7	15,7	18,2	16,6	12,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2017-2025

Notă: Pentru perioada 2014-2021 valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Figura 33. Rata de absolvire a învățământului profesional

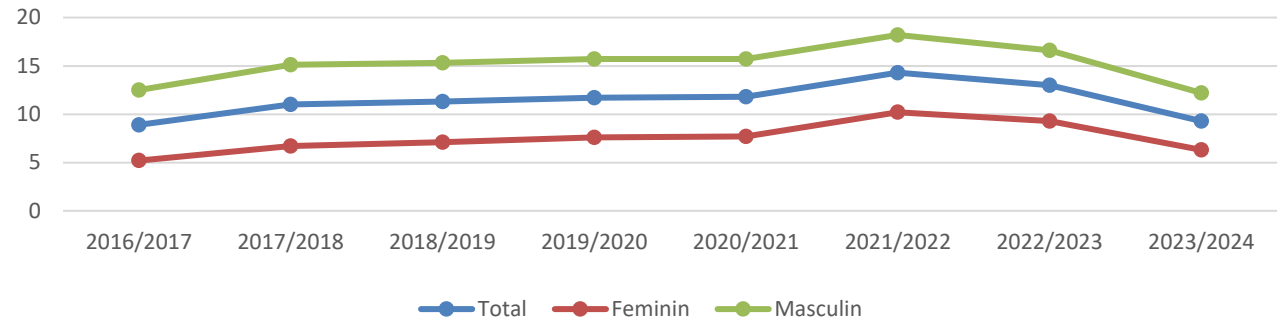

III.C. Rezultatele elevilor din învățământul postliceal

Rata de absolvire a învățământului postliceal a înregistrat o evoluție oscilantă în intervalul de timp analizat, între un minim de 14,4% și un maxim de 16,7%.

Rata de absolvire a învățământului postliceal este calculată prin raportarea numărului de absolvenți la populația în vârstă teoretică de absolvire de 21 de ani.

Rata de absolvire a învățământului postliceal înregistrează următoarea situație:

- În perioada analizată, indicatorul a avut un trend descendent în perioada 2014-2018 și oscilant din 2019. În anul școlar 2023/2024 valoarea indicatorului s-a redus față de anul anterior (cu 1 p.p.).
- În ceea ce privește distribuția valorilor indicatorului pe sexe, se observă un net avantaj al populației școlare feminine, scorurile acesteia fiind cu 8,7-11,4 p.p. mai mari față de cele ale populației școlare masculine. Această situație se înregistrează pe tot intervalul de timp analizat.

Tabel 53. ***Rata de absolvire a învățământului postliceal***

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Total	**16,3**	**15,9**	**15,6**	**15,2**	**14,4**	**15,4**	**16,7**	**15,9**	**16,2**	**15,2**
Feminin	21,0	20,5	20,0	19,8	19,0	20,4	22,6	21,6	21,9	20,9
Masculin	11,9	11,5	11,3	10,8	10,1	10,7	11,2	10,5	10,9	9,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2025

Notă: Pentru perioada 2014-2021, valorile indicatorilor au fost revizuite pe baza datelor finale referitoare la populația rezidentă, furnizate de INS.

Rata de absolvire a învățământului postliceal este relativ redusă, fiind determinată și de faptul că cea mai mare parte a persoanelor care frecventează această formă de învățământ au minimum 21 de ani și absolvă mai târziu decât vârsta teoretică (21 de ani) folosită la calcularea indicatorului.

Figura 34. Rata de absolvire a învățământului postliceal

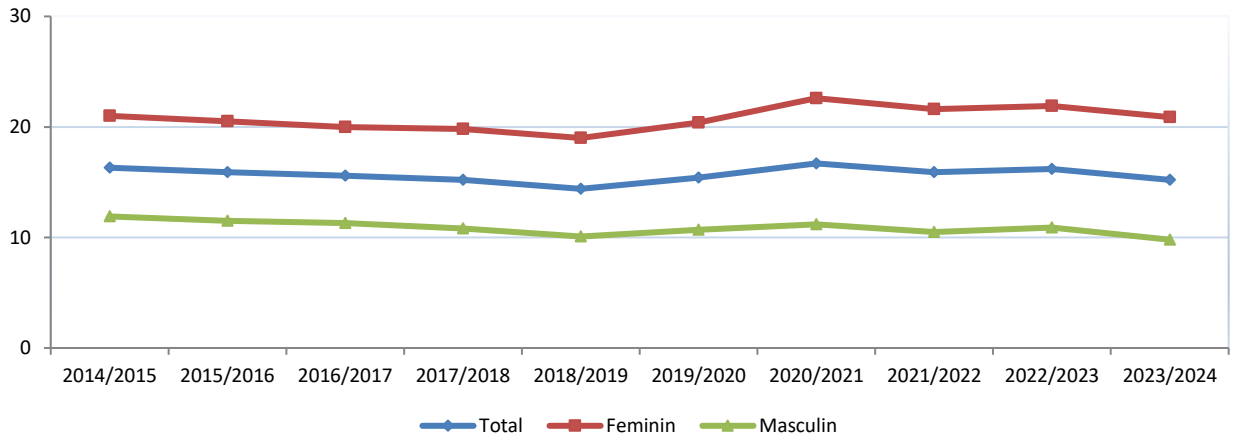

CAPITOLUL IV. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA EXTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Eficiența externă a sistemului de învățământ poate fi analizată din perspectiva inserției profesionale a absolvenților pe piața muncii. Capitolul de față realizează o prezentare sintetică a unor date statistice referitoare la: nivelul de educație al populației, participarea la viața economică, respectiv inserția pe piața muncii a absolvenților diferitelor niveluri de învățământ. Informațiile referitoare la eficiența externă au la bază datele statistice din *Ancheta forței de muncă în gospodării* (AMIGO) realizată de INS. Analiza datelor a fost realizată la nivelul populației în vârstă de 15-64 de ani, precum și la nivelul populației de 15-24 de ani (tineri), pentru analiza absorbției absolvenților sistemului educațional pe piața forței de muncă.

IV.A. Nivelul de instruire al populației de 15-64 de ani

Analiza datelor referitoare la populația de 15-64 de ani evidențiază, pentru anul 2024, o relativă stabilitate a nivelului general de educație a populației apte de muncă, prin creșterea ușoară a ponderii absolvenților de învățământ superior și liceal, respectiv o stagnare a ponderii absolvenților de învățământ postliceal, concomitent cu scăderea sau stagnarea ponderii persoanelor cu nivel mai redus de educație (profesional, gimnazial).

La nivelul anului 2024, distribuția populației de 15-64 de ani pe niveluri de educație (absolvite) înregistrează valori similare cu cele din anul precedent.

- O pondere de 16,5% din populația de 15-64 de ani avea, în 2024, studii superioare, valoare în creștere cu 0,4 p.p. față de anul anterior. Diferențele pe medii de rezidență sunt ample: un sfert din populația de 15-64 ani din urban (25,8%) a absolvit învățământul superior, comparativ cu numai 6,1% în mediul rural. Se constată un ușor avantaj al populației feminine (18,4%) față de cea masculină (14,7%).
- La nivelul populației de 15-64 de ani, absolvenții de liceu sunt cei mai numeroși (43,4% în 2024, cu 0,1 p.p. mai mulți decât în 2023). Ponderea absolvenților de liceu din mediul urban (47%) este mai amplă decât ponderea absolvenților de liceu din mediul rural (39,3%). Diferența dintre valorile indicatorului pe medii de rezidență a crescut față de anul anterior, în favoarea mediului urban (de la 7,3 p.p. în 2023 la 7,7 p.p. în 2024). Pe sexe, se constată ponderi mai ample ale populației feminine de 15-64 de ani absolvente de liceu, în raport cu populația masculină (cu 1,6 p.p.).
- O pondere de 14,7% din populația de 15-64 de ani este absolventă de învățământ profesional, la nivelul anului 2024, cu 0,8 p.p. mai puțin decât în anul anterior. Acesta este singurul nivel de educație care înregistrează o valoare în scădere a indicatorului, față de anul anterior. Diferența pe sexe este considerabilă în favoarea populației masculine, însă rămâne de aproape 9 p.p. (19,1% masculin, 10,3% feminin). Diferențe ale ponderii absolvenților de învățământ profesional se înregistrează și pe medii de rezidență, în favoarea mediului rural (18,3% rural, 11,6% urban, valori în scădere față de anul anterior).
- Se mențin procente ridicate de populație care au absolvit doar învățământul gimnazial (18,4%), valoarea indicatorului fiind constantă față de anul anterior. Ponderea populației de 15-64 de ani care a absolvit doar învățământul gimnazial este mult mai mare în mediul rural (28,8%), comparativ cu mediul urban (9,1%), diferența pe medii fiind în creștere față de anul precedent, în special datorită scăderii valorii indicatorului în mediul rural.
- Ponderea persoanelor care au absolvit doar învățământul primar sau nu au școala primară absolvită este de 4% în anul 2024, valoare aflată în ușoară creștere față de anul anterior. Mediul rural înregistrează o pondere cu mult mai mare a absolvenților de învățământ primar sau a persoanelor fără școală, în vârstă de 15-64 de ani, decât în mediul urban (5,9% în rural, față de 2,4% în urban); valorile indicatorului pe medii înregistrează creșteri față de anul anterior, mai consistentă la nivelul mediului rural.

Tabel 54. Structura populației de 15-64 de ani pe niveluri de învățământ

	2020	2021	2022	2023	2024
Total (mii persoane)	**12611,8**	**12387,5**	**12257,2**	**12078,1**	**12192,2**
Superior	16,2%	16,4%	17,1%	16,1%	16,5%
Postliceal	2,6%	2,7%	3,0%	2,9%	2,9%
Liceal	40,9%	43,1%	43,9%	43,3%	43,4%
Profesional	16,5%	16,2%	15,3%	15,5%	14,7%
Gimnazial	19,8%	18,1%	17,3%	18,4%	18,4%
Primar/fără școală	3,9%	3,4%	3,5%	3,9%	4%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2021-2025

Figura 35. Structura populației de 15-64 de ani pe niveluri de învățământ și medii de rezidență, respectiv sexe - %

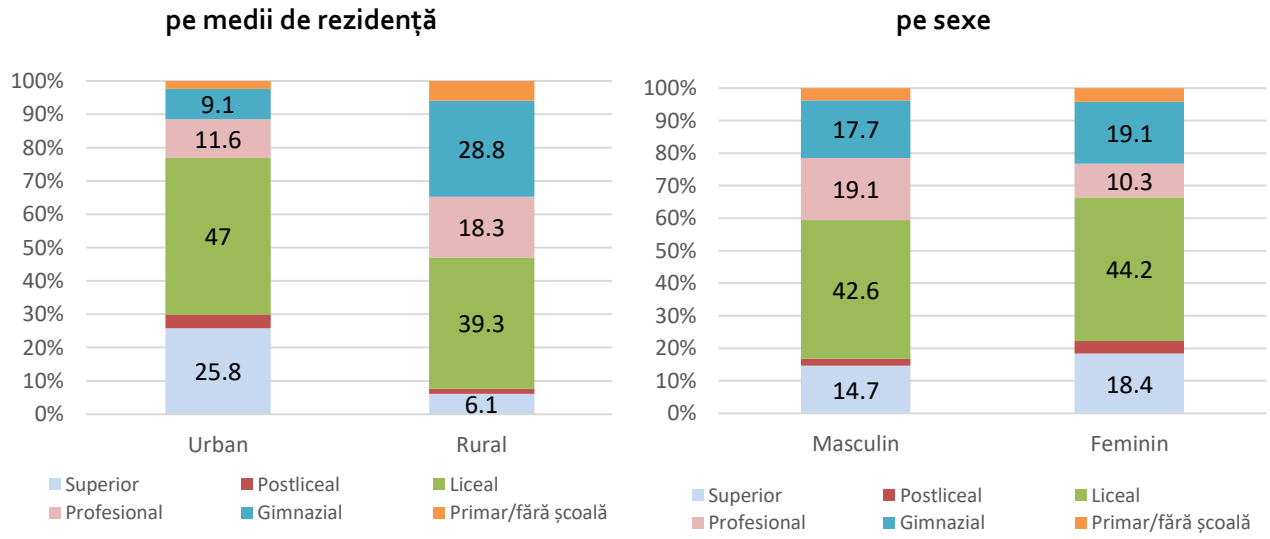

IV.B. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-64 de ani

Conform statisticilor INS, din totalul de 19.067,6 mii de persoane rezidente în România în anul 2024, un număr de 12.192,2 mii sunt persoane în vârstă de 15-64 de ani, considerate în analizele statistice ca fiind persoanele în vârstă de muncă. Dintre acestea:

- 8.222,4[1] mii de persoane reprezintă populația activă din 2024 (7.771,4 mii de persoane populație ocupată și 451 de mii de șomeri), care a finalizat o formă de educație și este disponibilă pentru a desfășura activități economice; populația activă a crescut în anul 2024 cu peste 153 de mii de persoane;

[1] Inclusiv persoane care nu au absolvit învățământul primar, dar sunt disponibile pentru a desfășura activități economice.

- 3.969,8 mii de persoane reprezintă populația inactivă, formată din elevi și studenți, persoane casnice, pensionari, beneficiari de ajutor social; valoarea indicatorului este în scădere față de anul precedent.

Analiza distribuției populației de 15-64 de ani pe niveluri de învățământ absolvite evidențiază următoarele:

- Absolvirea nivelurilor superioare de învățământ crește șansele de a avea o ocupație. Astfel, ponderea absolvenților de învățământ superior din totalul populației ocupate este de 23,3%, în ușoară creștere față de anul anterior; ponderea șomerilor cu studii superioare este de 7,9%, în creștere cu 1,7 p.p. față de anul anterior.
- Concomitent, ponderea celor care au absolvit niveluri reduse de învățământ (primar, gimnazial) sau nu au absolvit nicio formă de educație este mult mai amplă în rândul șomerilor (41,2%), comparativ cu populația ocupată (13%).

Tabel 55. Distribuția populației de 15-64 de ani pe categorii și pe niveluri de învățământ, 2024 - %

	Nr. persoane (mii)	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/ fără școală
Populația activă	**8.222,4**	22,5%	3,8%	42,7%	16,5%	12,7%	1,9%
• Populația ocupată	7.771,4	23,3%	3,9%	43,0%	16,7%	11,5%	1,5%
• Șomeri	451	7,9%	1,2%	37,2%	12,5%	32,8%	8,4%
Populație inactivă	**3.969,8**	4,2%	1,1%	44,8%	11,1%	30,3%	8,5%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2025

Analiza ratelor de ocupare a populației de 15-64 de ani pe niveluri de învățământ evidențiază concluzii similare, gradul de ocupare a populației crescând pe măsura creșterii nivelului de educație. Astfel, la nivelul anului 2024:

- Populația ocupată din totalul populației active în vârstă de 15-64 de ani este de 94,5%.
- O pondere de 90% din populația absolventă de învățământ superior este ocupată, în procente mai mari la nivelul populației din urban, respectiv al populației feminine.
- Rata de ocupare în rândul persoanelor de 15-64 de ani care au absolvit învățământul postliceal, continuă tendința ascendentă din ultimii ani, ajungând la 86,3%; ponderea populației feminine ocupate care are acest nivel de educație este cu aproape 30 p.p. mai mare decât populația masculină (57,2% feminin, 29,1% masculin).
- 6 din 10 absolvenți de liceu (63,2%) participă la activități economice; există discrepanțe mari între populația ocupată din mediul urban, respectiv populația ocupată din mediul rural, absolventă de învățământ liceal (aproape 13 p.p. în favoarea populației din mediul urban).
- 7 din 10 absolvenți de învățământ profesional se regăsesc pe piața muncii (72,4%); valoarea indicatorului este în creștere față de anul anterior; populația masculină și cea provenită din mediul rural sunt mai bine reprezentate la nivelul populației ocupate constituită din absolvenți de învățământ profesional (52,9% - masculin; 42,5% rural).

- 4 din 10 absolvenți de gimnaziu se regăsesc la nivelul populației ocupate (39,8%). Valoarea indicatorului înregistrează o ușoară creștere față de anul anterior (cu 0,2 p.p.); se constată ponderi crescute în cazul populației masculine (25,6%) și populației rezidente în mediul rural (31,8%).
- Persoanele cu cel mult patru clase absolvite prezintă cea mai scăzută rată de ocupare, aproape un sfert dintre acestea fiind integrate pe piața muncii. Valoarea indicatorului este în ușoară scădere față de anul precedent. Ca și în cazul populației care a absolvit cel mult învățământul gimnazial, în cazul populației care a absolvit cel mult învățământul primar rata de ocupare este semnificativ mai mare pentru bărbați și pentru persoanele din mediul rural.

Tabel 56. Distribuția populației ocupate de 15-64 de ani pe niveluri de învățământ absolvite, 2024 - %

	Nr. Persoane (mii)	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/ fără școală
Total	**7.771,4**	**90,0%**	**86,3%**	**63,2%**	**72,4%**	**39,8%**	**23,7%**
Urban	4.499,1	33,6%	5,1%	44,7%	12,0%	4,0%	0,7%
Rural	3.272,3	9,3%	2,4%	40,7%	23,3%	21,8%	2,6%
Masculin	4.442	18,6%	2,3%	42,7%	21,4%	13,0%	2%
Feminin	3.329,4	29,6%	6,1%	43,3%	10,5%	9,5%	0,8%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2025

IV.C. Participarea la viața economică a populației de 15-24 de ani

Rata de ocupare a tinerilor cu vârsta de 15-24 de ani reprezintă ponderea persoanelor implicate în activități economice din totalul populației aparținând aceleiași categorii de vârstă. În anul 2024, aproape o cincime (19,2%) din totalul persoanelor de 15-24 de ani era activă pe piața muncii, cu 0,5 p.p. mai mult decât în anul anterior. În același timp, aproape 24% din populația activă de 15-24 de ani a fost în situație de șomaj, rata șomajului în rândul tinerilor de 15-24 de ani crescând cu 2,1 p.p. față de anul anterior.

Tabel 57. Rata de participare la viața economică a populației de 15-24 de ani, pe niveluri de educație

2024 (%)	Total	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/fără școală
Rata de ocupare *(ponderea populației ocupate în populația din grupa de vârstă)*							
Total	19,2	49,3	82,4	17,5	66,8	13,0	10,7
Urban	14,9	50,9	79,0	14,5	64,7	4,2	4,7
Rural	23,2	45,6	85,6	21,1	67,4	18,4	13,4
Masculin	23,5	51,3	90,1	21,0	72,3	16,4	17,1
Feminin	14,7	47,5	76,4	14,0	53,8	9,5	4,6
Rata șomajului *(ponderea șomerilor în populația activă)*							
Total	23,9	21,9	8,7	21,0	15,5	34,0	40,8
Urban	19,4	20,5	10,4	14,7	17,1	47,2	28,9
Rural	26,3	25,2	7,1	25,4	15,1	31,6	42,3
Masculin	23,2	18,1	6,0	19,2	17,3	34,0	40,2
Feminin	25,1	25,1	11,0	23,6	9,3	34,0	42,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2025

CAPITOLUL V. SITUAȚIA EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR EUROPENI 2020

V. A. Rata de participare la învățământul preșcolar

Participarea la educația preșcolară a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul primar obligatoriu este un indicator european care a avut ca țintă, pentru anul 2020, valoarea de 95%. Cele mai recente date comparative la nivel european publicate de Eurostat pentru acest indicator se referă la anul 2023. Media UE privind acest indicator a fost de 96,4% în 2023 (Eurostat, indicator participare la învățământ pentru copii cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul primar). Valorile cele mai crescute s-au înregistrat în Polonia, Franța (100%) și Portugalia (99,8%). Țările cu cele mai reduse valori ale indicatorului sunt Croația (89%), Slovacia (86,6%) și România (79,4%).

Figura 36. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul primar obligatoriu - date comparative 2023

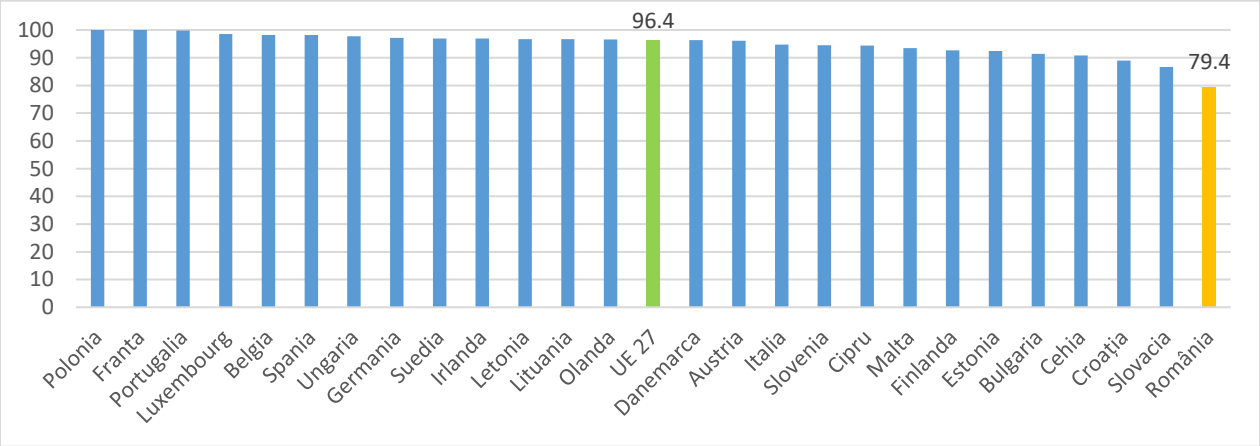

Sursa: Eurostat, 2025, Online data code: **educ_uoe_enra17**

Tabel 58. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul primar obligatoriu - %

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
UE 27	**94,4**	**94,8**	**94,8**	**94,9**	**95,2**	**95,5**	**95,1**	**95,3**	**96,4**
Austria	94,8	94,9	95,6	96	96	95,8	94,7	95,8	96,1
Belgia	98,3	98,3	98,6	98,3	98,3	98,7	98,2	98,6	98,2
Bulgaria	88,8	87,9	87,6	89	90,8	91,1	90,4	90,7	91,4
Cehia	88	90,7	92	91,5	90,7	90,3	91,4	91	90,8
Cipru	89,6	89,7	92	95,3	97	98,9	94,5	92,5	94,4

Croația	74,5	76,2	84,5	83	84,2	85,8	84,5	87,5	89
Danemarca	98,5	98,1	98	100	98,3	98,2	97,7	97,7	96,3
Estonia	91,9	92,6	92,9	92,8	92,9	93,3	93	93,2	92,4
Finlanda	83,6	87,4	87,9	89,3	91,4	92,8	92,5	90,7	92,6
Franța	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Germania	97,4	96,6	96,4	96	95,8	95,6	95,1	94,9	97,1
Grecia	80,5	79,8	81,5	75,2	85,6	*	*	*	*
Irlanda	97,7	98,8	*	100	100	100	100	95,9	96,9
Italia	96,2	96,1	95,1	94,9	96	95,9	92,8	94	94,7
Letonia	95	95,5	96,3	96	95,9	95,8	96	96,8	96,7
Lituania	90,8	91,4	91,9	91	91,3	92,2	93,1	97,5	96,7
Luxembourg	96,6	94,2	96,6	96,1	97,9	98,4	99,3	100	98,5
Malta	100	98	96,5	95,3	94,9	90,8	93,3	96,8	93,5
Olanda	97,6	97,6	97,6	96,9	97,2	97,1	96,9	93,8	96,6
Polonia	90,1	93,1	91,9	93	94,5	95,1	95,4	96,5	100
Portugalia	93,6	92,5	94,3	93,7	96,6	97,9	96,5	100	99,8
România	**87,6**	**88**	**89,9**	**88,5**	**82,3**	**82,4**	**81,5**	**79,1**	**79,4**
Slovacia	78,4	76,5	78,2	82,2	82,6	83,2	83	84,5	86,6
Slovenia	90,5	90,9	92,1	93,1	93,6	94,1	93,8	94,1	94,5
Spania	97,7	97,3	97,4	98	97,8	97,7	96,9	97,2	98,2
Suedia	95	95,6	96,3	95,9	96,3	96,6	96,8	96,7	96,9
Ungaria	95,3	95,7	95,6	95,7	95,8	97,1	97,5	96,5	97,7

Sursa: Eurostat, 2025

** Date indisponibile*

În perioada 2015-2017, România a înregistrat o tendință ascendentă a acestui indicator european, de la 87,6%, până la valoarea de 89,9%. Cel mai probabil, coborârea vârstei de debut școlar la 6 ani a determinat o implicare mai activă a părinților în înscrierea copiilor la grădiniță. Pentru anul 2023, se înregistrează o ușoară creștere a valorii indicatorului cu 0,3 p.p., față de anul anterior (ajungând la 79,4%).

Figura 37. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu, date comparative UE - România, 2015-2023

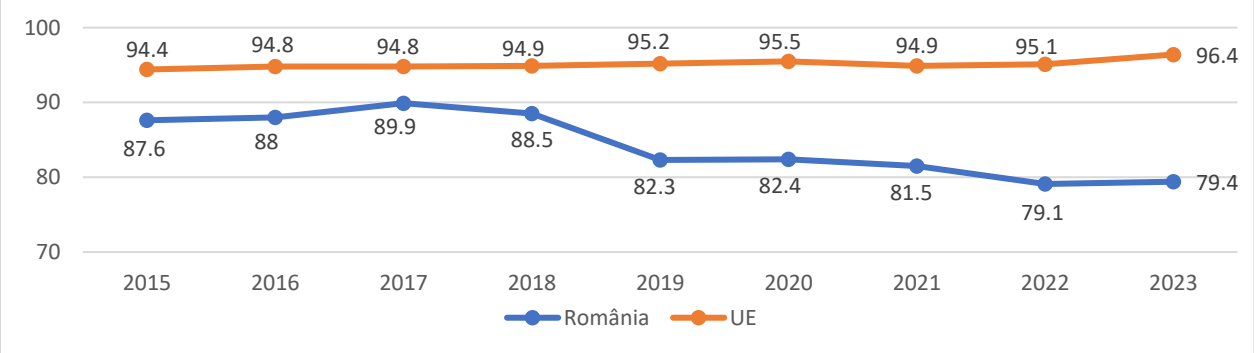

Sursa: Eurostat, 2025

V.B. Rata de părăsire timpurie a școlii

Acest indicator măsoară procentul tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani din totalul populației de această vârstă, care au cel mult studii gimnaziale și care nu sunt cuprinși în nicio formă de educație sau de formare profesională în cele patru săptămâni care preced ancheta statistică.

În perioada 2015-2024, rata de părăsire timpurie a școlii a înregistrat fluctuații ușoare de la un an la altul, dar s-a menținut la valori ridicate (între 15,3% și 19,1%). Cea mai consistentă diminuare a valorii indicatorului a fost cu 1,7 p.p. în 2018. În 2024, valoarea indicatorului a crescut ușor cu 0,2 p.p., ajungând la 16,8%. România este printre țările cu cea mai mare rată de părăsire timpurie a școlii, rămânând la distanță mare față de ținta propusă la nivel național pentru 2020 (11,3%). Media UE a scăzut lent, dar constant în această perioadă de la 11% în 2015 la 9,4% în 2024, realizând și chiar depășind ținta propusă (10%).

Figura 38. Evoluția ratei de părăsire timpurie a școlii, date comparative UE - România, 2015-2024 - %

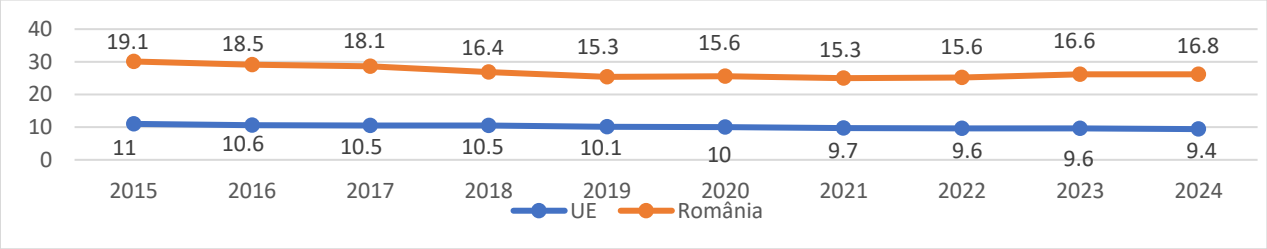

Sursa: Eurostat, 2025

Tabel 59. Rata de părăsire timpurie a școlii, în perioada 2015-2024 - %

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Ținta 2020
UE	11,0	10,6	10,5	10,5	10,1	10	9,8	9,7	9,5	9,4	10,0
Romania	19,1	18,5	18,1	16,4	15,3	15,6	15,3	15,6	16,6	16,8	11,3

Sursa: Eurostat, 2025

Figura 39. Rata de părăsire timpurie a școlii - date comparative, 2024 - %

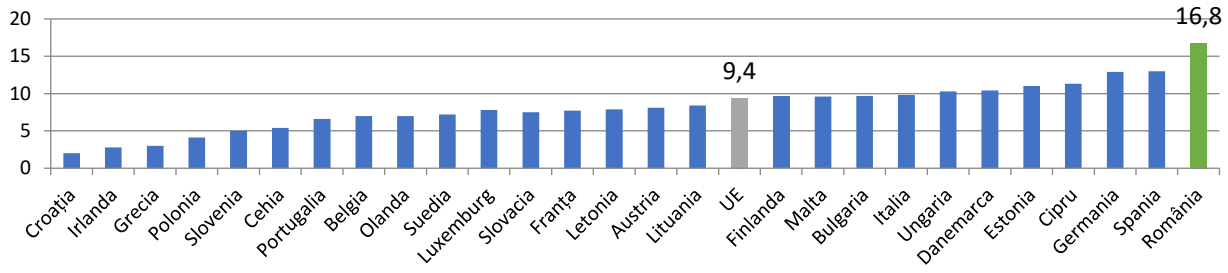

Sursa: Eurostat, 2025

V. C. Participarea adulților la învățare pe tot parcursul vieții

În ultimul deceniu, România nu a reușit să înregistreze un progres consistent privind participarea adulților cu vârste între 25-64 de ani la învățare pe tot parcursul vieții.

La nivelul anului 2024, România ocupa unul dintre ultimele locuri între țările din Uniunea Europeană în ceea ce privește participarea adulților de 25-64 de ani la învățare pe parcursul întregii vieți, chiar dacă în ultimii trei ani valoarea indicatorului a înregistrat o creștere vizibilă (România - 8,9%, față de media UE de 13,5%). Cu toate că tendința indicatorului este ascendentă pentru România, aceasta se află încă departe de ținta europeană pentru anul 2020 proiectată la o pondere de 15%.

Figura 40. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională - date comparative 2024 - %

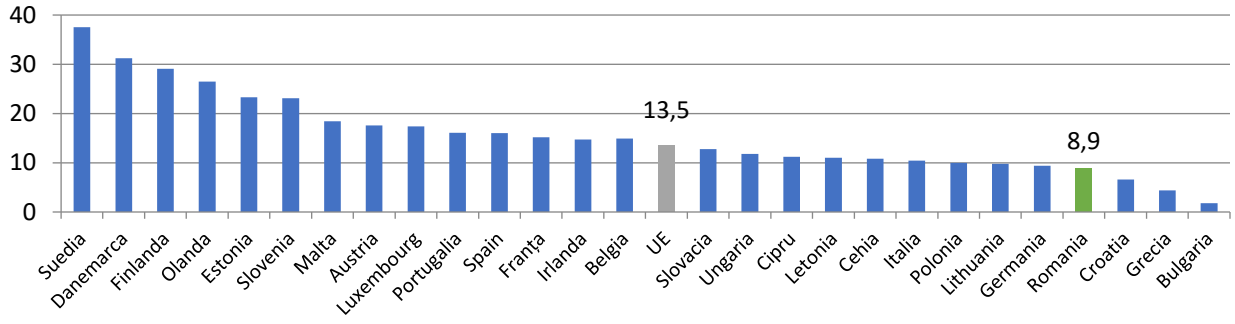

Sursa: Eurostat, 2025

Deși cu mult superioară valorii înregistrate în România, media la nivelul UE a urmat, de asemenea, un progres foarte lent, cu un ușor regres în 2020. În ultimii 4 ani, la nivelul UE creșterea valorii indicatorului este mai evidentă decât în perioada 2015-2019. În România, se evidențiază o creștere cu 2,2 p.p. a valorii indicatorului în 2024, mult mai mare în comparație cu creșterea înregistrată în 2023. Datele evidențiază faptul că participarea la învățarea pe parcursul întregii vieți este încă o provocare la nivel european.

Figura 41. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională - date comparative România - UE, 2014-2023 - %

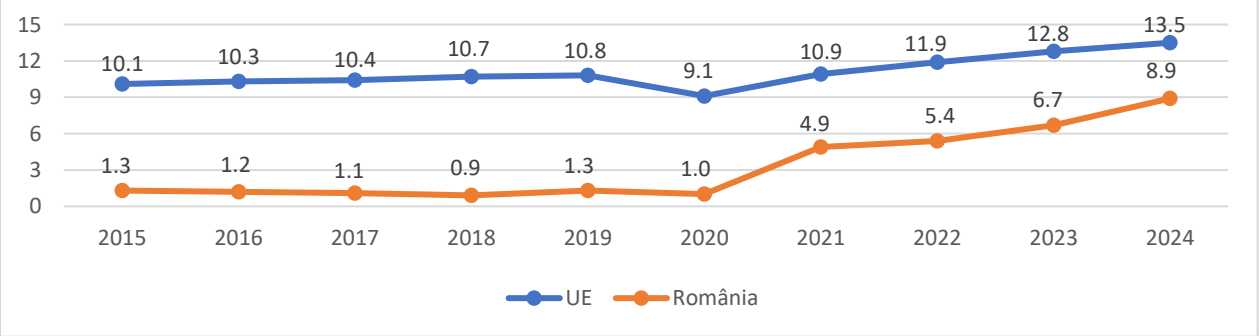

Sursa: Eurostat, 2025

În ultimii 10 ani (2015-2024), în România, se observă un ușor decalaj pe sexe, cu privire la participarea adulților la educație și formare profesională, în defavoarea populației feminine. Cele mai recente date publicate evidențiază creșterea participării populației adulte la educație și formare continuă, pentru ambele sexe, însă decalajul se menține în favoarea bărbaților.

Figura 42. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională pe sexe - România, 2015-2024 - %

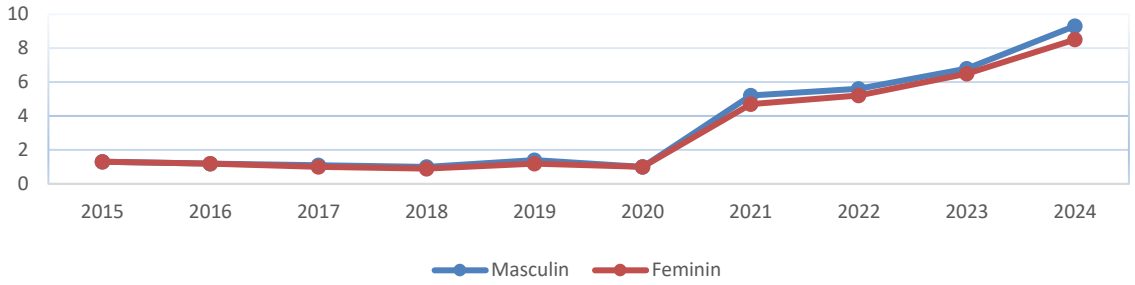

Sursa: Eurostat, 2025

Tabel 60. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională pe sexe - România, 2015-2024 - %

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Total	1,3	1,2	1,1	0,9	1,3	1,0	4,9	5,4	6,7	8,9
Masculin	1,3	1,2	1,1	1,0	1,4	1,0	5,2	5,6	6,8	9,3
Feminin	1,3	1,2	1,0	0,9	1,2	1,0	4,7	5,2	6,5	8,5

Sursa: Eurostat, 2025

CAPITOLUL VI - ANALIZĂ DE IMPACT A APLICĂRII LEGII 141/2025 ÎN SISTEMUL DE EDUCAȚIE PREUNIVERSITAR

VI.1. Resursa umană în învățământul preuniversitar

A. Numărul cadrelor didactice angajate cu contract pe perioadă nedeterminată în învățământul preuniversitar (titulari) și numărul cadrelor didactice angajate cu contract pe perioadă determinată (inclusiv pe viabilitatea postului), în anul școlar 2024-2025, respectiv în anul școlar 2025-2026, defalcat la nivel județean sunt prezentate în Tabelul de mai jos:

Județ	2024-2025		2025-2026	
	Norme didactice ocupate cu personal didactic titular încadrat în normă de bază	**Norme didactice ocupate cu personal didactic calificat angajat pe perioadă determinată în normă de bază** (inclusiv pe viabilitatea postului)	**Norme didactice ocupate cu personal didactic titular încadrat în normă de bază**	**Norme didactice ocupate cu personal didactic calificat angajat pe perioadă determinată în normă de bază** (inclusiv pe viabilitatea postului)
AB	2.925	583	2.977	510
AR	3.654	734	3.620	728
AG	5.129	854	5.161	744
BC	5.347	811	5.353	704
BH	5.270	1.247	5.429	1.199

Județ	2024-2025		2025-2026	
	Norme didactice ocupate cu personal didactic titular încadrat în normă de bază	**Norme didactice ocupate cu personal didactic calificat angajat pe perioadă determinată în normă de bază** (inclusiv pe viabilitatea postului)	**Norme didactice ocupate cu personal didactic titular încadrat în normă de bază**	**Norme didactice ocupate cu personal didactic calificat angajat pe perioadă determinată în normă de bază** (inclusiv pe viabilitatea postului)
BN	2.791	570	2.804	546
BT	3.322	777	3.302	759
BV	4.398	1.183	4.444	1.254
BR	2.229	482	2.196	470
BZ	3.450	553	3.403	538
B	12.836	3.248	13.369	3.282
CS	2.042	629	2.013	589
CL	1.844	393	1.875	374
CJ	5.729	1.894	5.768	1.760
CT	4.641	1.790	5.039	1.223
CV	2.080	519	2.146	488
DB	3.788	776	3.874	710
DJ	5.030	823	5.204	630
GL	3.820	734	3.877	687
GR	1.416	499	1.397	561
GJ	2.931	370	2.941	294
HR	3.227	848	3.253	837
HD	2.819	594	2.828	642
IL	1.676	346	1.685	365
IS	6.576	1.785	6.535	1.681
IF	2.303	664	2.450	802
MM	4.146	916	4.214	779
MH	2.042	745	2.143	500
MS	4.880	1.009	4.980	965
NT	3.695	873	3.735	942
OT	3.206	552	3.204	520
PH	5.131	1.266	5.188	1.144
SM	2.878	752	2.900	772
SJ	2.103	480	2.109	526
SB	3.574	1.046	3.710	822
SV	5.829	1.661	5.912	1.564
TR	2.152	399	2.115	469
TM	5.198	1.806	5.323	1.768
TL	1.258	293	1.268	309
VS	3.410	634	3.427	581
VL	2.917	587	2.798	631
VN	2.698	475	2.637	461
Total	**156.390**	**37.200**	**158.605**	**35.128**

Sursa date: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR)

Numărul persoanelor angajate cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată (titulari) a crescut față de anul precedent, ca urmare a următorilor factori:

a) Diferența între numărul persoanelor titularizate prin concurs național și numărul persoanelor care au părăsit sistemul (pensionari);

b) Transformarea contractelor din durată determinată în durată nedeterminată ca urmare a promovării examenului de definitivat.

Personalul angajat pe perioadă determinată (suplinitori) a înregistrat o ușoară scădere, ca urmare a majorării normei didactice.

B. Numărul normelor ocupate de cadre didactice încadrate la cumul și plata cu ora, în anul școlar 2024-2025, respectiv 2025-2026, sunt redate în Tabelul următor:

Județ	Norme didactice ocupate cu personal didactic calificat încadrat în regim de plata cu ora	
	2024-2025	2025-2026
AB	447	215
AR	488	282
AG	595	234
BC	609	326
BH	847	380
BN	425	267
BT	548	254
BV	828	452
BR	505	295
BZ	732	373
B	3.861	2.308
CS	558	308
CL	592	369
CJ	698	312
CT	1.156	586
CV	384	232
DB	573	272
DJ	660	297
GL	854	372
GR	458	265
GJ	395	144
HR	713	468
HD	739	433
IL	677	421
IS	833	389
IF	942	566
MM	514	268
MH	170	123
MS	844	500
NT	561	227
OT	544	264
PH	1.021	588
SM	704	457
SJ	427	224
SB	644	466
SV	878	450
TR	486	275
TM	978	539
TL	537	399

Județ	Norme didactice ocupate cu personal didactic calificat încadrat în regim de plata cu ora	
	2024-2025	2025-2026
VS	722	447
VL	448	244
VN	533	288
Total	**30.128**	**16.579**

Sursa date: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR)

Din analiza comparativă a posturilor didactice de predare ocupate în norma de bază și în regim de plata cu ora, rezultă o diminuare a numărului de norme didactice de predare față de anul precedent: 14.048 în anul școlar 2025-2026, față de anul școlar 2024-2025.

Normele aflate în regim de plata cu ora reprezintă cea mai consistentă parte (96,5%) din reducerea totală de 14.048 de norme didactice la nivelul sistemului.

C. Numărul de cadre didactice cu norme în două sau mai multe școli cu personalitate juridică (PJ), în anul școlar 2024-2025, respectiv în anul școlar 2025-2026, defalcat pe județe și pe mediul de proveniență al școlii (urban/rural), este indicat în Tabelul următor:

Județ	Număr titulari cu normă la mai mulți angajatori An școlar 2024-2025	Număr titulari cu normă la mai mulți angajatori An școlar 2025-2026	% diminuare/creștere nr. titulari cu normă la mai mulți angajatori 2025 față de 2024
AB	883	733	-16.99%
AG	830	746	-10.12%
AR	413	311	-24.70%
B	1.334	1.153	-13.57%
BC	653	550	-15.77%
BH	686	499	-27.26%
BN	329	482	46.50%
BR	232	212	-8.62%
BT	387	329	-14.99%
BV	834	679	-18.59%
BZ	587	602	2.56%
CJ	417	915	167.39%
CL	228	213	-6.58%
CS	608	439	-27.80%
CT	770	548	-28.83%
CV	388	311	-19.85%
DB	608	588	-3.29%
DJ	1.089	893	-18.00%
GJ	652	513	-21.32%
GL	550	503	-8.55%
GR	145	112	-22.76%
HD	750	590	-21.33%
HR	368	269	-26.90%
IF	202	199	-1.49%
IL	334	317	-5.09%
IS	1.371	1.114	-18.75%

MH	415	345	-16.87%
MM	470	755	81.91%
MS	888	776	-12.61%
NT	1.081	899	-16.84%
OT	554	481	-13.18%
PH	1.041	966	-7.20%
SB	423	368	-13.00%
SJ	326	289	-11.35%
SM	304	222	-26.97%
SV	665	532	-20.00%
TL	194	167	-13.92%
TM	1.033	754	-27.01%
TR	481	408	-15.18%
VL	732	595	-18.72%
VN	281	313	11.39%
VS	558	527	-5.56%
Total	**25.094**	**22.217**	**-10.27%**

Sursa date: programul informatic de salarizare EDUSAL

Contrar informațiilor vehiculate în spațiul public, măsurile au dus la o reducere a fragmentării normelor, urmare a fuziunilor rezultate din reorganizarea rețelei școlare.

D. Situația comparativă, în anul școlar 2025-2026 cu anul școlar anterior, a numărului cadrelor didactice fără studii de specialitate, care își desfășoară activitatea în unitățile de învățământ (defalcat pe județe) este prezentată în Tabelul de mai jos:

Județ	**Norme didactice ocupate cu personal didactic fără studii corespunzătoare postului**	
	2024-2025	**2025-2026**
AB	35	45
AR	90	102
AG	18	19
BC	154	97
BH	117	88
BN	48	44
BT	94	59
BV	236	223
BR	52	39
BZ	94	91
B	479	469
CS	73	85
CL	133	112
CJ	144	107
CT	174	297
CV	148	135
DB	130	86
DJ	46	34
GL	154	119
GR	174	155
GJ	5	5
HR	113	116

Județ	Norme didactice ocupate cu personal didactic fără studii corespunzătoare postului	
	2024-2025	2025-2026
HD	150	87
IL	164	135
IS	118	75
IF	303	326
MM	65	48
MH	21	20
MS	208	145
NT	129	56
OT	33	28
PH	154	149
SM	94	93
SJ	49	50
SB	174	115
SV	244	252
TR	30	37
TM	424	343
TL	151	134
VS	88	52
VL	37	39
VN	49	50
Total	**5.396**	**4.761**

Sursa date: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR)

Datele analizate arată că, din punct de vedere al normelor ocupate cu personal necalificat, măsurile implementate au avut un efect pozitiv, numărul acestora fiind în anul școlar curent cu circa 12% mai mic decât în anul precedent.

VI.2. Preșcolari/elevi (efective și burse)

E. Numărul total de clase care funcționează la limita maximă admisă de lege sau peste limita maximă (în urma suplimentării suplimentare cu acordul ISJ/ISMB), în anul școlar 2025-2026, este sintetizat mai jos:

	Număr de clase la care ISJ/ISMB a aprobat suplimentarea efectivelor peste limitele maxime stabilite conform legii 141/2025	Numărul de clase la care ISJ/ISMB a aprobat suplimentarea cu 4 elevi (maximul posibil)
Total	5.292	1.790
Procent (din numărul total de clase)	3,65%	1,23%

Sursa date: Raportările ISJ/ISMB. Date raportate la 8 septembrie 2025

F. Evoluția numărului de elevi și a numărului de clase/grupe care învață în regim simultan, din anii școlari 2024-2025 și 2025-2026 este prezentată, sintetic, după cum urmează:

	Primar		Gimnazial		Total	
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi

2024-2025	5.714	79.107	1.391	18.592	7.105	97.699
2025-2026	5.269	76.314	1.965	28.068	7.234	104.382
Diferențe anul 2025-2026 față de anul 2024-2025	-445	-2.793	574	9.476	130	6.683

Procent simultan din total elevi primar+gimnaziu 2024-2025	6,32%
Procent simultan din total elevi primar+gimnaziu 2025-2026	6,72%

Sursa date: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR)

Ca urmare a creșterii numărului minim de elevi necesar pentru funcționarea unei clase de sine stătătoare, ponderea elevilor în regim simultan din total elevi a crescut de la 6,32% (în anul școlar 2024-2025) la 6,72% (în anul școlar 2025-2026).

G. Numărul mediu de elevi pe clase/grupe, 2024-2025 comparativ cu 2025-2026, este evidențiat mai jos:

An școlar	Tip învățământ / Nivel	Privat Nr. mediu elevi/ clasă	Public - de interes național şi local Nr. mediu elevi/ clasă	Total Nr. mediu elevi/ clasă
2024-2025	Masă	16,8	20,5	20,3
	Special	6,3	7,8	7,8
	Total	**16,8**	**20,2**	**20,0**
2025-2026	Masă	15,7	20,8	20,5
	Special	4,7	7,6	7,6
	Total	**15,6**	**20,4**	**20,1**

Sursa date:Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR)

În sistemul public (învățământ de masă), creșterea limitelor superioare a efectivelor de elevi la clasă a condus la o ușoară scădere a numărului total de clase/grupe (cu aproximativ 0,8%), în condițiile unui număr de elevi ușor mai scăzut decât anul precedent. Creșterea numărului de elevi/clasă a fost nesemnificativă, de la 20,5 la 20,8, fiind aproximativ aceeași la fiecare nivel de învățământ.

Din informațiile primite din unitățile de învățământ, fără o colectare de date dedicată, creșteri de efective s-au înregistrat la unitățile de învățământ considerate mai performante, transferurile respectând însă

condițiile de medie impuse de regulament și fiind solicitate de unitatea școlară, în funcție de resursele umane și de spațiu.

H. Numărul de beneficiari pe categorii de burse - comparație mai 2025 cu octombrie 2025 - este centralizat în Tabelul următor:

		Bursa de excelență olimpică I	Bursa de excelență olimpică II	Bursa de merit	Bursa de reziliență	Bursa socială	Bursa tehnologică	Bursa pentru mame minore	Burse etnici moldoveni	Total nr. beneficiari
Mai 2025	Total beneficiari	248	2.866	335.475	173.926	837.355	60.115	1.244	1.678	1.412.907
	Buget alocat	823.516	2.647.092	149.501.845	51.120.910	250.783.621	17.572.716	865.211	501.599	473.816.510

		Bursa de merit	Bursa socială	Bursa tehnologică	Bursa pentru mame minore	Burse etnici moldoveni	Total Nr. Beneficiari
Octombrie 2025	Total beneficiari	163.139	760.772	62.722	909	1.454	988.996
	Buget alocat	58.386.871	228.184.333	15.009.428	530.015	351.737	302.462.384

Sursa date: Direcția Generală Economică, MEC

- Toți elevii eligibili pentru bursa socială, tehnologică, etnici moldoveni și pentru mamele minore au primit burse.

S-au regândit bursele de merit (pentru a reflecta meritul și a se evita situații în care acestea au distorsionat mediile și/sau au fost susținute de medii foarte mici) și au fost suspendate bursele olimpice (dar păstrate premiile pentru olimpici) și cele de reziliență (care deveniseră forme reziduale ale celor de merit). Bursele olimpice pot fi reintroduse, după stabilizarea fiscal-bugetară și cu regândirea lor în relație cu reforma olimpiadelor.

VI. 3. Rețea școlară

I. Prin colaborarea dintre autoritățile publice locale și inspectoratele școlare, în funcție de particularitățile locale, rețeaua școlară a fost reorganizată, de regulă prin fuziuni. A fost păstrată prevederea ca la nivelul unei unități administrativ-teritoriale să funcționeze cel puțin o unitate de învățământ cu personalitate juridică, indiferent de numărul de copii înscriși. Numărul unităților de învățământ care și-au pierdut personalitatea juridică în urma comasărilor rezultate prin aplicarea dispozițiilor Legii nr. 141/2025, defalcat pe mediul de proveniență (rural/urban) și tipul unităților de învățământ (antepreșcolar/preșcolar/primar/gimnazial/liceal), precum și numărul total al posturilor reduse ca urmare a acestor comasări sunt expuse, astfel:

	Creșă	Grădiniță	Liceu	Școală gimnazială	Școală postliceală	Școală profesională	Total	Total general
Rural	3	11	1	86	-	2	103	**516**
Urban	7	241	34	127	3	1	413	

Sursa date: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR)

Ca urmare a reorganizărilor, s-au redus 516 funcții de director. Dintre acestea 206 au devenit funcții de director adjunct.

Reorganizările unităților de învățământ nu au adus cu sine și mutarea fizică a claselor de elevi dintr-o locație în alta, fiind vorba, în majoritatea cazurilor, de arondare administrativă. Eventualele relocări s-au realizat acolo unde, cu ocazia reorganizărilor, elevii au putut beneficia de spații superioare din punct de vedere al îndeplinirii standardelor de calitate.

Concluzii generale

Aplicarea Legii nr. 141/2025 a produs efecte semnificative, dar controlate, asupra resursei umane, organizării rețelei școlare și bugetului alocat învățământului preuniversitar. Analiza datelor arată că modificările operate – creșterea normei didactice, reorganizarea rețelei și ajustarea efectivelor de elevi – nu au generat un impact negativ major asupra ocupării posturilor didactice.

Resursa umană – stabilitate și optimizare

- Nu a fost încetat contractul de muncă pentru nicio persoană angajată cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată sau cu contract de muncă pe perioadă determinată în derulare.
- Numărul cadrelor didactice titulare a crescut moderat, în timp ce numărul suplinitorilor a scăzut, reflectând o stabilizare a personalului și reducerea dependenței de angajări temporare.
- Reducerea masivă a normelor plătite cu ora (scădere cu aprox. 45%, de la 30.128 la 16.578) reprezintă principalul canal de optimizare financiară, contribuind la economii în anul 2026.
- Fragmentarea normelor (personal încadrat la mai multe școli) a scăzut cu peste 10%, contrar temerilor publice, indicând o reconfigurare mai coerentă a încadrărilor.
- Cadrele didactice care au ales reducerea normei sau au demisionat reprezintă procente foarte mici din total (72, respectiv 126 persoane), ceea ce reflectă menținerea atractivității relative a statutului profesional, în pofida măsurilor contestate.
- Numărul cadrelor necalificate s-a redus cu 12%, un indicator pozitiv privind calitatea resursei umane.
- Demisiile din funcții de conducere (72 directori, 0,8% din total) sunt marginale, deși au existat semnale de nemulțumire persistente, în special față de noile prevederi privind obligația de predare. De menționat că demersul de redimensionare a degrevărilor a luat în considerare inclusiv analiza activităților didactice efectuate în regim de plata cu ora în anii precedenți de personalul de conducere, îndrumare și control (procent de puțin peste 60%). Optimizarea degrevărilor de normă de predare pentru personalul de conducere constituie una din prioritățile ministerului în perspectiva reformei guvernanței sistemului, concursurile pentru ocuparea acestor funcții fiind deja în pregătire,

Rețea școlară – reorganizare administrativă, nu educațională

- 516 unități au pierdut personalitatea juridică, însă comasările au fost predominant administrative. Nu s-au produs relocări semnificative ale elevilor, cu excepția cazurilor în care s-au îmbunătățit condițiile de studiu, și nu s-a concediat personal administrativ.
- Reducerea funcțiilor de conducere a generat economii, chiar și după compensarea prin creșterea numărului de posturi de directori adjuncți.

- În ansamblu, reorganizarea rețelei a condus la o structură administrativă mai compactă, cu impact minim asupra funcționării efective a școlilor, dar cu potențial mai bun de a atrage profesori calificați.

Clase și efective – ajustări moderate

- Creșterea limitelor superioare ale efectivelor de elevi/clasă a produs o ușoară scădere a numărului total de clase (-0,8%).
- Efectivele medii pe clasă au crescut marginal (20,5 → 20,8), fără impact sistemic sever.

Burse și cheltuieli bugetare – realocări și economii

- Sistemul de burse a cunoscut ajustări importante.
- Numărul beneficiarilor de burse rămâne foarte ridicat, cu o distribuție care variază în funcție de tip și situația socială.

Efecte globale ale Legii 141/2025

Privită în ansamblu, legea a fost implementată cu:

- Stabilitate a posturilor didactice – fără concedieri ale titularilor și fără întreruperi ale contractelor de muncă aflate în derulare.
- Reducere a costurilor, cu economii structurale și cumulative importante.
- Consolidare a rețelei școlare, prin reorganizări mai degrabă administrative decât funcționale.
- Limitare a fragmentării reței școlare și a normei didactice și creșterea ponderii titularilor, cu potențiale efecte pozitive asupra continuității procesului educațional. De asemenea, s-a solicitat universităților să inițieze cât mai multe programe didactice și de specialitate cu dublă specializare, astfel încât fragmentarea normelor să fie redusă în continuare, asigurându-se însă și un nivel înalt de calificare profesională (lucru important, care, atâta timp cât România va dori să permită cel puțin o unitate școlară în fiecare UAT, fragmentarea este de neevitat, mai ales pentru mediul rural).
- Creșteri minore ale efectivelor pe clasă și a ponderii învățământului simultan, care necesită monitorizare continuă pentru evitarea suprasolicitării cadrelor didactice din mediul rural. De asemenea, s-a solicitat universităților ca pregătirea cadrelor didactice să includă obligatoriu și competențe pentru învățământul simultan, care, atâta timp cât România va dori să permită cel puțin o unitate școlară în fiecare UAT, este de neevitat (mai ales pentru mediul rural).

Notă: Ministerul a cerut Institutului de Științe ale Educației o analiză suplimentară a impactului, care se află în derulare.

PARTEA A II-A - ACȚIUNI PRINCIPALE ȘI REZULTATE OBȚINUTE ÎN ANUL ȘCOLAR 2024 -2025

CAPITOLUL I. EDUCAȚIA TIMPURIE

Cadru legislativ

CNCE a continuat dezvoltarea curriculumului pentru educație timpurie, prin elaborarea de programe pentru activități opționale destinate grupei mari.

MEC a derulat o serie de activități menite să asigure o aplicare coerentă și eficientă *a Raportului descriptiv de evaluare referitor la dezvoltarea fizică și la formarea competențelor cognitive și socio-emoționale ale copilului*, la finalul grupei mari a grădiniței. Acest instrument, reprezentând o noutate pentru sistemul educațional românesc, a necesitat acțiuni specifice de informare și formare adresate specialiștilor din unitățile de învățământ preșcolar de stat și particular. Prin aceste activități, s-a urmărit familiarizarea cadrelor didactice și a personalului de specialitate cu modalitățile de întocmire a documentului, în vederea realizării unei evaluări cât mai obiective și relevante a nivelului de dezvoltare al copilului la finalul ciclului preșcolar. De asemenea, s-a urmărit definirea unui cadru unitar de aplicare a raportului descriptiv, care să sprijine orientarea și pregătirea copilului pentru parcursul școlar.

Etapele implementate au inclus:

- diseminarea și clarificarea prevederilor OME nr. 6.584/2024 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Raportului descriptiv, către inspectorii școlari pentru educație timpurie, în cadrul consfătuirilor naționale;
- organizarea de sesiuni de formare destinate inspectorilor școlari, directorilor unităților de învățământ preșcolar și ale celor cu nivel preșcolar, precum și cadrelor didactice din învățământul preșcolar din Sectoarele 1, 3 și 6 ale Municipiului București și din județele Ilfov, Argeș și Brașov, ca parte a etapei de pilotare (peste 280 de participanți);
- pilotarea platformei digitale pentru completarea Raportului descriptiv, la nivelul sectoarelor Municipiului București, pe un eșantion de 41 de grădinițe, proces care a permis ajustarea modalităților de acces și completare, precum și optimizarea funcționalităților tehnice ale platformei. A fost elaborată Procedura nr. 88/2025 privind utilizarea platformei informatice „Aplicație colectare date - evaluări naționale" și completarea în format electronic a *Raportului descriptiv de evaluare referitor la dezvoltarea fizică și la formarea competențelor cognitive și socioemoționale ale copilului, la finalul grupei mari a grădiniței.* Astfel, în anul școlar 2024-2025, au fost încărcate, în format electronic, rapoartele realizate pentru fiecare preșcolar din grupa mare (peste 205.000) de la un număr de 5.492 de unități de învățământ.

Pentru creșterea accesului la educație timpurie, a fost aprobat Calendarul de înscriere a copiilor antepreșcolari și preșcolari pentru anul școlar 2025-2026 (OMEC nr. 3435/2025). Procesul de reînscriere și înscriere, coordonat de comisia națională, a urmărit facilitarea accesului la servicii de educație timpurie, cu prioritate pentru copiii aflați în situații vulnerabile, în conformitate cu Metodologia-cadru aprobată prin OME nr. 4018/2024. În acest sens, au fost avute în vedere prevederile Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, care includ grupele mijlocie și mare în învățământul obligatoriu, asigurând cuprinderea tuturor copiilor de 4 și 5 ani.

Proiecte care susțin dezvoltarea educației timpurii

Proiectul Educație Timpurie Incluzivă și de Calitate - E.T.I.C

Proiectul necompetitiv *Educație timpurie incluzivă și de calitate - ETIC* (2019-2023), aflat în etapa de sustenabilitate din ianuarie 2024, continuă să își atingă obiectivele prin activitățile planificate până în 2027, derulate de MEC în parteneriat cu Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București - Centrul Universitar Pitești, Universitatea Aurel Vlaicu din Arad și Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava. În perioada de sustenabilitate, au fost realizate următoarele:

• Operaționalizarea Comitetului Intersectorial pentru Educație Timpurie (CIET), ca structură consultativă și de validare;

• Derularea programului de formare *Abilitare curriculară pentru educație timpurie*, prin casele corpului didactic și formatorii acreditați;

• Activitatea Centrelor de Resurse pentru Educație Timpurie (CRET) din Suceava și Pitești, cu acțiuni dedicate cadrelor didactice, specialiștilor, părinților și autorităților locale;

• Consolidarea practicilor inspirate din abordarea Reggio Emilia, prin constituirea grupului național al practicienilor;

• Continuarea îndeplinirii măsurilor stabilite de ETIC prin noul proiect *Sistem unitar de educație timpurie incluzivă și de calitate (SU-ETIC)*.

Proiectul Sistem Unitar de Educație Timpurie Incluzivă și de Calitate (SU-ETIC)

Proiectul PEO SU-ETI, derulat de Ministerul Educației și Cercetării în parteneriat cu ARACIP, Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București și Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava, are o durată de implementare de patru ani (1 februarie 2025 - 31 ianuarie 2029) și un buget total de 115.495.758 lei. Obiectivul general îl reprezintă dezvoltarea unui sistem unitar de educație timpurie, incluzivă și de calitate, cu accent pe creșterea participării la nivel antepreșcolar și preșcolar, inclusiv a copiilor din grupuri defavorizate. Grupul țintă include personal didactic (11.232 de persoane), personal didactic auxiliar (80 de persoane), personal de conducere, îndrumare și control (1.126 de persoane) și 8.400 de elevi din programe de formare pentru educație timpurie.

În perioada de început a implementării, la nivelul parteneriatului au fost realizate următoarele acțiuni:

- Selectarea unităților de învățământ antepreșcolar și preșcolar și elaborarea instrumentelor pentru identificarea nevoilor de formare (chestionar și ghid de interviu) de către experții în analiza calității în educația timpurie.
- Organizarea activităților de pilotare a standardelor la nivel județean, prin selectarea unităților și definirea standardelor și cerințelor specifice educației timpurii.
- Analiza comparativă a sistemelor de educație timpurie din Regatul Unit, Spania, Franța, Italia, Finlanda și Statele Unite ale Americii, realizată de experții pentru nivelul preșcolar și antepreșcolar.
- Stabilirea criteriilor de selecție pentru cei 188 de formatori din Corpul Național de Formatori în educație timpurie și din listele caselor corpului didactic, de către expertul pentru metodologia de selecție a grupului țintă.

În cadrul Activității A.1, Subactivitatea A.1.1, în perioada aprilie-octombrie 2025 a fost realizată documentarea pentru elaborarea cadrului metodologic de analiză a nevoilor în educația timpurie. Analiza comparativă a cinci programe naționale și cinci internaționale evidențiază o bază curriculară solidă în România, dar și lacune privind practica reflexivă, mentoratul, colaborarea cu familia, diversitatea

culturală și lingvistică, segmentul 0-3 ani și wellbeing-ul profesional. Documentul propune direcții manageriale de îmbunătățire și recomandări operaționale pentru implementarea stagiilor de formare.
Au fost realizate, de asemenea, studii privind amenajarea și echiparea unei camere imersive pentru educația timpurie, precum și o analiză a principalelor platforme CMS (Content Management System) și a sistemelor imersive disponibile pe piață. Un alt raport a vizat formarea digitală pentru educația timpurie, rezultatele unor cercetări privind impactul tehnologiei în educația timpurie și platforme digitale utilizabile în învățarea copiilor mici.

Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de educație timpurie - Regiuni mai puțin dezvoltate - PEO/412/PEO_P5/OP4/ESO4.6/PEO_A24

Apelul competitiv *Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de educație timpurie* dispune de un buget total de 120 de milioane de euro (102 de milioane de euro FSE+ și 18 milioane de euro contribuție națională), dedicat regiunilor mai puțin dezvoltate. Apelul urmărește finanțarea măsurilor locale pentru îmbunătățirea accesului copiilor la educația timpurie, prin dezvoltarea și furnizarea serviciilor standard și complementare de educație, îngrijire și supraveghere. Sunt vizate servicii integrate, inclusiv asigurarea mesei și măsuri complementare pentru copiii din grupuri dezavantajate (materiale educaționale, sprijin material, transport, activități extracurriculare, sprijin lingvistic), precum și programe de informare și educație parentală.
Grupul țintă include:

- copii de 3 luni-3 ani și 3-6 ani, înscriși sau neînscriși în programe de educație timpurie, cu accent pe cei proveniți din grupuri dezavantajate;
- părinți/reprezentanți legali ai copiilor din grupuri vulnerabile;
- personal didactic, auxiliar, de conducere și de sprijin din ÎETC.

Grupurile dezavantajate vizate sunt: copii cu CES, dizabilități, de etnie romă, cu părinți plecați în străinătate, din familii numeroase sau monoparentale, cu statut socio-economic sau nivel educațional scăzut. În cadrul apelului au fost depuse 5 proiecte.

Investiții finanțate din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

Apelul *Dezvoltarea serviciilor de educație timpurie complementare - Ținta 459 - Servicii complementare înființate, echipate și operaționale*

Prin apelul *Dezvoltarea serviciilor complementare de educație timpurie*, au fost contractate 98 de proiecte cu un buget total de 19,81 mil. EUR, din care 79 în zone defavorizate, cu termen de implementare până la 30.06.2026. Din cele 98 de contracte, 73 de proiecte se află în progres continuu, din care 44 de servicii au parcurs etapele necesare operaționalizării serviciului complementar, care presupun, conform HG nr. 1563/2024: finalizarea achizițiilor, amenajarea și dotarea spațiilor, înscrierea serviciului complementar în rețeaua școlară/avizul ISJ, asigurarea numărului minim de 20 de copii/serviciu.
Valoarea totală cheltuită - 26.154.074 lei.

Apelul *Formarea profesioniștilor din educația timpurie*

Program-cadru de formare continuă a profesioniștilor care lucrează în serviciile de educație timpurie

În cadrul Investiției 3, apelul competitiv *„Servicii integrate și profesioniști în educația timpurie"* a avut un buget inițial de 14,33 mil. euro, redus la 3,83 mil. euro pentru a ajusta indicatorul de persoane formate de la 19.950 la 5.000. Obiectivul general al apelului constă în creșterea calității programelor de formare destinate profesioniștilor din serviciile de educație timpurie și adaptarea acestora la nevoile actuale ale beneficiarilor direcți ai serviciilor (antepreșcolarilor și preșcolarilor). Beneficiarul este Asociația *Centrul*

Step by Step, în parteneriat cu universități și fundații. Programele acreditate (12 la număr) se desfășoară conform planului - 19.974 de dosare eligibile au fost selectate, iar 66 de persoane au fost deja formate. Rata de progres a indicatorilor este de 80%, conform graficului PNRR, validată în platforma oficială. Valoare cheltuită: 2.131.000 lei.

CAPITOLUL II. EDUCAȚIE INCLUZIVĂ DE CALITATE PENTRU TOȚI COPIII

Programe pentru copii/elevi aflați în situații de risc

Bursele școlare

În anul școlar 2024-2025, bursele școlare s-au acordat în conformitate cu prevederile art. 108 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, și ale OME nr. 5518/2024 privind aprobarea Metodologiei-cadru de acordare a burselor. Potrivit acestor dispoziții legale, elevii de la cursurile cu frecvență de zi din învățământul preuniversitar de stat obligatoriu au beneficiat de burse de excelență olimpică I și II, burse de merit, burse de rezilienţă, burse sociale, burse tehnologice și burse pentru mamele minore.

- ***Bursele de merit*** (450 lei/ lună) s-au acordat pentru minimum 30% din elevii din fiecare clasă de gimnaziu şi liceu dintr-o unitate de învățământ preuniversitar, în ordinea descrescătoare a mediilor generale anuale. Valoarea burselor a putut fi suplimentată de către consiliile de administrație ale unităților de învățământ, în funcție de sumele alocate de autoritățile administrației publice locale sau de alte venituri obținute potrivit legii.
- ***Bursa socială*** - pentru învățământul primar, gimnazial, liceal, *A doua șansă* (minori), inclusiv cu frecvență redusă, în valoare de 300 de lei/ lună - a susținut participarea școlară a elevilor din familii cu un venit mediu net lunar/membru de familie, pe ultimele 12 luni, mai mic de 50% din salariul minim net pe economie, a elevilor cu unul sau ambii părinți decedați, respectiv a celor asupra cărora a fost instituită o măsură de protecție specială, a elevilor din familii monoparentale, a elevilor cu deficiențe/ afectări funcționale produse de boli, tulburări sau afecțiuni ale structurilor şi funcțiilor organismului, a elevilor din familii care beneficiază de venit minim de incluziune.
- ***Bursa tehnologică*** (înlocuiește Bursa Profesională), în valoare de 300 de lei/lună, a susținut participarea și reușita școlară a elevilor înmatriculați în cadrul specializărilor din învățământul profesional.
- ***Bursa pentru mame minore***, în valoare de 700 de lei pe lună, a susținut participarea și reușita școlară a mamelor minore, care frecventează cursurile de zi și au copil/copii proprii în întreținere.
- ***Bursa de rezilienţă*** (300 lei/lună), introdusă în anul școlar 2024–2025, a motivat elevii cu rezultate medii.
- ***Burse de excelență olimpică*** - cuantumul lunar al burselor de excelență olimpică I/internațională a fost diferențiat în funcție de de nivelul distincției obținute, respectiv:
  - echivalentul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată la data acordării bursei pentru locul I;
  - echivalentul a 75% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată la data acordării bursei pentru locul al II-lea;

- echivalentul a 50% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată la data acordării bursei pentru locul al III-lea;
- echivalentul a 25% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată la data acordării bursei pentru mențiune.
- Cuantumul bursei de excelență olimpică II/națională a fost stabilit la valoarea de 700 lei/lună.

Elevii din unitățile de învățământ preuniversitar particular şi confesional au beneficiat, de la bugetul de stat, din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, de burse de excelență olimpică I şi II, burse sociale dacă au fost şcolarizați fără taxe și burse tehnologice dacă s-au încadrat în specializările şi condițiile stabilite prin metodologia-cadru.

Rechizite școlare

La începutul fiecărui an școlar, sunt distribuite pachete cu rechizite școlare specifice fiecărei clase prin Programul „Rechizite școlare", pentru elevii care sunt înscriși în învățământul de stat, primar și gimnazial, la cursuri de zi și care sunt în întreținerea familiilor al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, realizat în luna iulie a fiecărui an, este de maximum 50% din salariul de bază minim brut pe țară.

În 2023, Ministerul Educației a crescut valoarea maximă a pachetelor cu rechizite școlare acordate elevilor, de la 25 la 65 de lei/pachet/elev din învățământul primar și de la 30 la 75 de lei/pachet/elev din învățământul gimnazial. În anul școlar 2024-2025, un număr de 272.935 de elevi au primit rechizite școlare gratuite, în conformitate cu prevederile Legii nr. 126/2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2001 privind acordarea de rechizite școlare. Pentru anul școlar 2025-2026, Ministerul Educației și Cercetării alocă suma de 19.932.520 lei pentru achiziția de pachete de rechizite școlare.

Programul Național Masă Sănătoasă (PNMS)

Pentru a asigura continuitatea intervenției oferite prin Programul-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, Ministerul Educației și Cercetării a continuat implementarea Programului național *Masă sănătoasă*, în conformitate cu prevederile art. 77 alin. (5) - (11) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare și cu prevederile art. LI alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene. Programul urmărește promovarea unor obiceiuri alimentare sănătoase printre copiii și tinerii din școlile din România, sprijinind astfel participarea lor la educație. PNMS urmărește să creeze motivația pentru studiu, să mențină echilibrul socio-emoțional și să întărească starea de bine a elevilor, contribuind la reducerea abandonului școlar pe termen lung.

A fost aprobată H.G. nr. 23/2025 privind instituirea Programului național „Masă sănătoasă" în anul 2025, act normativ care prevede că, pe perioada desfășurării cursurilor anului școlar 2024-2025, PNMS se implementează în unitățile de învățământ aprobate prin Ordinul comun al ministrului educației și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 3840/81/2024 privind aprobarea Listei unităților de învățământ preuniversitar incluse în Programul național "Masă sănătoasă" în anul 2024, cu modificările și completările ulterioare. Ulterior publicării H.G. 23/2025, Ministerul Educației și Cercetării, împreună cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, au elaborat Ordinul privind aprobarea Listei unităților de învățământ preuniversitar incluse în Programul național „Masă sănătoasă" în anul 2025, nr. 3.352/70/2025

și Hotărârea privind repartizarea pe unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale și pe unități de învățământ a sumei prevăzute în Legea bugetului de stat pe anul 2025 nr. 9/2025 pentru finanțarea Programului național „Masă sănătoasă", nr. 80/2025 în cele 1462 de unități de învățământ preuniversitar. Pentru finanțarea Programului în anul 2025, s-au alocat bugetelor locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și municipiului București, în cuantum de 1.135.654 mii de lei, pentru 514.700 de preșcolari și elevi.

Programul Euro 200

Programul urmărește stabilirea unor măsuri pentru stimularea achiziționării de calculatoare, pe baza unor criterii sociale, pentru dezvoltarea competențelor elevilor în utilizarea tehnicii de calcul.

Programul pentru școli al României

În conformitate cu prevederile HG nr. 652/2023 privind aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2023 - 2029, resursele financiare necesare se asigură de la bugetul de stat din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, repartizate pe județe și municipiul București, prin anexă la legile bugetare anuale, și din fonduri externe nerambursabile, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Programul prevede acordarea gratuită pentru preșcolarii și pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și particular de fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate și de produse de panificație în limita unei valori zilnice/preșcolar/elev, precum și finanțarea unor măsuri educative, cum ar fi: organizarea de vizite la ferme pomicole/legumicole sau la ferme de producere a laptelui/ la unități de condiționare, ambalare, depozitare și procesare a fructelor și legumelor și/sau la unități de procesare a laptelui, organizarea de concursuri tematice/ zile tematice dedicate consumului de fructe și legume și de lapte și produse lactate sau de activități educative practice, organizarea de alte activități extracurriculare, teme specifice în cadrul curriculumului național, inclusiv curriculumului la decizia școlii, respectiv în cadrul disciplinei opționale *Educație pentru sănătate* ș.a. Valoarea totală a programului, pentru anul școlar 2024-2025, a fost de 760.241 mii lei.

Sprijin material pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (CES)

În anul școlar 2024-2025, copiii/elevii/tinerii cu CES cuprinși în învățământul de masă au beneficiat de drepturile reglementate prin Legea nr. 272/2004 republicată, privind protecția și promovarea drepturilor copilului și HG nr. 838/2022 privind stabilirea cuantumului limitelor minime de cheltuieli aferente drepturilor la îmbrăcăminte, încălțăminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucării, transport, materiale cultural-sportive, precum și sumele de bani pentru nevoi personale, pentru copiii și tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție specială într-un serviciu public de tip rezidențial, precum și pentru mamele protejate în centre maternale.

Tichetele sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional, în cuantum de 500 de lei/copil/an școlar, se acordă preșcolarilor și elevilor dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial, în conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 83 din 12 octombrie 2023 privind unele măsuri pentru susținerea preșcolarilor și elevilor dezavantajați care beneficiază de sprijin educațional pe baza de tichete sociale pe suport electronic, acordate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru luarea unor măsuri în domeniul educației. Aceste tichete sunt acordate, în continuare, de Guvernul României, prin Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

Proiectul PIDS "Servicii integrate în comunitățile rurale - facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de bază eficiente și de calitate"

Ca urmare a semnării Contractului de finanțare nr. G2025-35811/28.03.2025, Ministerul Educație și Cercetării, în calitate de partener 1, împreună cu Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (beneficiar), Ministerul Sănătății (partener 2) și Agenția Națională de Plăți și Inspecție Socială (partener 3), au demarat implementarea proiectului *Furnizare de servicii integrate în comunitățile rurale - facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de bază eficiente și de calitate*, cod SMIS 339395, cofinanțat de Uniunea Europeană din FSE+, prin PIDS 2021-2027. Bugetul alocat apelului de proiecte este de 815 mil. euro. Obiectivul general al proiectului este creșterea incluziunii sociale și reducerea sărăciei prin dezvoltarea de servicii comunitare integrate în 2.000 de comunități rurale, prin realizarea a 3 obiective specifice:

- Obiectivul specific 1) vizează creșterea calității serviciilor comunitare furnizate în 2.000 de comunități rurale prin adaptarea acestora la nevoile locale și creșterea capacității autorităților locale de a răspunde eficient la vulnerabilitățile identificate.
- Obiectivul specific 2) vizează creșterea numărului de persoane care beneficiază de servicii comunitare integrate în cele 2.000 de comunități rurale, pentru minim 450.000 de persoane, precum și îmbunătățirea calității vieții acestora, prin crearea de echipe comunitare integrate și aplicarea standardizată a procedurilor, metodologiilor și instrumentelor specifice.
- Obiectivul specific 3) vizează îmbunătățirea nivelului de competențe al specialiștilor care lucrează în echipele comunitare integrate din cele 2.000 de comunități sau din alte autorități relevante, contribuind astfel la consolidarea rețelei de furnizori de servicii publice prin furnizarea de servicii comunitare integrate adaptate nevoilor populației.

Proiectul TSI *Consolidarea managementului sistemului de învățământ românesc, prin dezvoltarea și implementarea unui sistem eficient de guvernanță locală și centrală, și sporirea echității sistemului de învățământ românesc*

În anul școlar 2024-2025, Ministerul Educației și Cercetării, în parteneriat cu UNICEF România și Comisia Europeană (SG REFORM), a continuat derularea acestui proiect, pentru creșterea capacității MEC de a promova echitatea în procesul de educație la nivel național prin intermediul monitorizării, prevenirii și combaterii segregării școlare. Astfel:

- ✓ A fost elaborat și publicat Ordinul ministrului educației nr. 7.701/2024, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 9 ianuarie 2025, privind aprobarea Metodologiei pentru monitorizarea, evaluarea, identificarea, prevenirea și combaterea segregării școlare în învățământul preuniversitar. De asemenea, au fost elaborate o serie de materiale suport pentru aplicarea prevederilor din Metodologia pentru monitorizarea, identificarea, evaluarea, prevenirea și combaterea segregării școlare în învățământul preuniversitar, astfel:
  - Ghid tehnic (Partea 1) pentru aplicarea Metodologiei pentru monitorizarea, identificarea, evaluarea, prevenirea și combaterea segregării școlare în învățământul preuniversitar;
  - Ghid tehnic (Partea 2) pentru aplicarea Metodologiei pentru monitorizarea, identificarea, evaluarea, prevenirea și combaterea segregării școlare în învățământul preuniversitar;
  - Foaie de parcurs pentru desegregare si creșterea calității educaționale;
  - Au fost formulate răspunsuri la problemele ridicate de membrii comisiilor de desegregare școlară din unitățile de învățământ postate în aplicația Suport tehnic desegregare @ QIE! Raportul național privind desegregarea școlară se regăsește în Anexa nr. 1 a prezentului document.

- ✓ A fost elaborat și publicat, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 671/17.VII.2025, Ordinul nr. 4482/04.07.2025 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară și aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară (CNDS);
- A fost elaborat și prezentat în cadrul ședinței CNDS Raportul Național 2024-2025 privind desegregarea;
- Au fost elaborate proiectele de Planuri-cadru pentru învățământul liceal special;
- S-au constituit grupurile de lucru pentru elaborarea programelor școlare aferente celor 5 planuri-cadru ale învățământului liceal special.

Proiectul TSI *Policies and Resources for Safe and Supportive Schools*

În anul școlar 2024-2025, MEC a continuat derularea acestui proiect, finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Suport Tehnic cu asistența tehnică a UNICEF și în cooperare cu Comisia Europeană. Proiectul urmărește dezvoltarea unui cadru integrat pentru promovarea stării de bine, sănătății mintale și învățării socio-emoționale (SEL) în școli. Printre rezultate se numără finalizarea Raportului privind analiza stării de bine și a sănătății mintale a copiilor din învățământul gimnazial din România; avansarea procesului de elaborare a Raportului de bune practici în promovarea SEL, fundamentat pe contribuții internaționale și consultări cu actori educaționali; organizarea conferinței TAIEX TSI, care a consolidat viziunea comună MEC-UNICEF-Comisia Europeană privind abordarea whole-school în domeniul stării de bine. Complementar conferinței, a fost organizat un eveniment tematic dedicat SEL, cu participarea cadrelor didactice și specialiștilor din CJRAE/CMBRAE, generând date calitative și direcții de acțiune pentru extinderea intervențiilor la nivel național. Proiectul contribuie la definirea instrumentelor, recomandărilor și programelor de formare necesare operaționalizării sprijinului psiho-emoțional în școli și integrării sistematice a stării de bine în politicile educaționale.

Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii

În perioada de raportare, sistemul de învățământ a înregistrat progrese importante în finalizarea proiectelor strategice și în consolidarea rezultatelor aferente obiectivelor naționale privind calitatea, echitatea și modernizarea educației. Au fost închise cu succes proiecte majore finanțate din fonduri europene sau prin împrumuturi externe, cu impact semnificativ asupra accesului la educație și performanței elevilor.

Proiectul privind Învățământul Secundar (ROSE)

Proiectul ROSE, derulat între 2015 și 2024, s-a finalizat cu atingerea tuturor indicatorilor stabiliți, contribuind la reducerea abandonului școlar în liceele beneficiare cu aproape 6 puncte procentuale și la creșterea ratei de promovare a bacalaureatului cu peste 23 p.p., precum și la îmbunătățirea retenției în primul an de facultate. Au fost consolidate intervențiile sistemice privind digitalizarea evaluărilor naționale, formarea cadrelor didactice și modernizarea infrastructurii educaționale.

În paralel, proiectele aflate în implementare - precum inițiativele PNRR - au parcurs etape esențiale, marcând tranziția de la faza pregătitoare la cea operațională. Au fost elaborate metodologii, instrumente, analize de nevoi, standarde curriculare și mecanisme de monitorizare menite să sprijine modernizarea curriculumului, profesia didactică, educația timpurie și consilierea școlară.

Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS)

Ministerul Educației și Cercetării implementează Schema de Granturi a PNRAS, cu finanțare din PNRR, beneficiind de o finanțare în valoare de 500 mil. euro, care urmărește:

- diminuarea riscului de abandon școlar în cel puțin 25% din unitățile de învățământ participante la Program, cu încadrarea unității de învățământ într-o categorie de risc mai mic;
- îmbunătățirea rezultatelor obținute de elevi în cadrul evaluărilor naționale;
- creșterea procentului de elevi care finalizează învățământul gimnazial;
- creșterea participării absolvenților învățământului gimnazial la Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a;
- creșterea ratei de tranziție de la gimnaziu la liceu.

PNRAS este un apel cu impact sistemic. Conform analizelor recente ale Băncii Mondiale, efectele sunt diverse și benefice tuturor actorilor din școlile beneficiare. Intervențiile PNRAS au dus la o îmbunătățire semnificativă a performanței elevilor, reflectată prin creșterea procentului celor care au obținut note peste 6 la Evaluarea Națională, de la 39% în 2019 la 48% în 2023, conform Raportului de evaluare a progresului PNRAS Runda 1, realizat în luna februarie 2025. 45% dintre școlile beneficiare în runda 1 (634 de școli) au înregistrat progrese, trecând la un nivel de risc mai scăzut. În general, impactul finanțării prin PNRAS a fost semnificativ mai mare în școlile cu risc ridicat față de cele cu risc mediu.

2.300 de școli cu personalitate juridică din România sunt beneficiare de granturi PNRAS. 87% din cele care au în anul de referință risc ridicat și 70% dintre cele care au risc mediu au fost contractate în PNRAS. Dintre școlile finanțate de PNRAS, runda 1 și 2, 841 de școli au înregistrat progrese, respectiv 41%, ceea ce depășește deja indicatorul final de program asumat de 625 de școli care înregistrează un grad de risc mai mic în indexul de vulnerabilitate, conform criteriilor MATE.

Mecanismul de avertizare timpurie în educație (MATE) oferă un cadru coerent și unitar pentru detectarea, identificarea și înregistrarea timpurie și monitorizarea progresului elevilor cu risc de abandon și de părăsire timpurie a școlii. Acest cadru se bazează pe colectarea în timp real a datelor cu privire la semnalele timpurii - rezultate școlare scăzute, istoric de repetenție, absențe, comportament școlar inadecvat - care permit personalului din școli și factorilor de decizie de la nivel județean și central să coordoneze, să planifice și să implementeze măsuri adecvate și imediate de diminuare a riscurilor și problemelor identificate la nivel de elev, clasă și școală. Ministerul Educației și Cercetării a organizat cursuri de formare online pentru utilizatorii instrumentului informatic al MATE, modul din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România. 52.447 de participanți, din 7.215 de instituții, au parcurs diferite faze ale programului. Dintre aceștia, 47.249 au absolvit programul de formare. Cursul a fost livrat în întregime online, prin intermediul platformei https://mate.edu.ro/, cu un sistem integrat de management al învățării, adică participanții au parcurs modulele în ritm propriu, în funcție de timpul pe care l-au avut la dispoziție și de cunoștințele dobândite.

Unitățile de învățământ din **rețeaua ASPnet din România** desfășoară activități dedicate promovării incluziunii, în concordanță cu profilul absolventului stabilit prin OME nr. 6.731/2023, care pune accent pe colaborare, comunicare constructivă, respectarea diversității și a drepturilor fiecăruia. În acest sens, au fost derulate inițiative educaționale relevante, precum evenimentul „Porți deschise la CNR UNESCO", organizat la 18 iunie 2025, unde cadre didactice și copii de la grădinițe și școli gimnaziale ASPnet din București și Ilfov au participat la activități de promovare a accesului la educație de calitate, prin familiarizarea cu personajele revistei „Fabulafia". De asemenea, Școala Metropolitană Gimnazială ARC a

marcat Ziua Mondială a Diversității Culturale printr-un program amplu dedicat interculturalității, incluzând parade de costume tradiționale, dansuri, gastronomie internațională și activități artistice, evidențiind valorile dialogului, respectului reciproc și celebrării diversității umane.
În raport cu cerința aferentă standardului de referință C.5, privind includerea în PDI/PAS a cel puțin unei ținte dedicate educației incluzive și integrării în comunitatea școlară a tuturor grupurilor vulnerabile de antepreșcolari, preșcolari și elevi, precum și a minorităților identificate la nivelul comunității, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP) evaluează îndeplinirea acestei cerințe atât prin prisma participării active și echitabile a tuturor copiilor la procesul educațional, cât și din perspectiva existenței unui curriculum flexibil, adaptat și centrat pe elev, precum și a unui mediu educațional sigur, primitor și accesibil.

Consiliere și orientare școlară, incluziune, prevenirea și combaterea violenței
În anul școlar 2024-2025, pentru desfășurarea în condiții optime a procesului de coordonare, oferire, monitorizare și evaluare a serviciilor educaționale specifice acordate beneficiarilor direcți și indirecți ai educației, asigurând tuturor accesul la o educație de calitate, precum și asistența necesară în acest sens, Ministerul Educației și Cercetării, prin ISJ/ISMB și CJRAE/CMBRAE, a implementat OME nr. 5.701 din 31 iulie 2024 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a centrelor județene/al municipiului București de resurse și asistență educațională.
În anul școlar 2024-2025, la nivelul învățământului preuniversitar, au fost normate 3.495 posturi de profesor-consilier școlar. Raportul număr de elevi/post de profesor-consilier școlar este de aproximativ un consilier la 760 de elevi. MEC a alocat, pentru învățământul special și CJRAE/CMBRAE, 1.158 de posturi care au fost repartizate la nivel național, în vederea asigurării incluziunii, a accesului la servicii de consiliere și orientare școlară, prevenirii și combaterii violenței pentru un număr crescut de beneficiari.

Reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar
Ministerul Educației și Cercetării derulează, la nivel central și teritorial, un ansamblu de acțiuni dedicate reducerii violenței în unitățile de învățământ preuniversitar. Acestea includ participarea la grupuri de lucru interministeriale, dezvoltarea de parteneriate educaționale pentru prevenirea și combaterea violenței școlare și sociale, consolidarea capacității instituționale a școlilor și inspectoratelor în ceea ce privește cooperarea interinstituțională și implementarea procedurilor de gestionare a cazurilor de violență asupra copiilor și personalului, atât în mediul școlar, cât și în situațiile de suspiciune de violență în afara școlii.
În perioada noiembrie 2023 - iulie 2025, s-a derulat, la nivel național, Programul de prevenire a violenței și infracțiunilor „Împreună prindem curaj", finanțat din Mecanismul Național de Susținere a Prevenirii Criminalității. Implementat pe baza ordinelor OME nr. 6631/2023, OMEC nr. 6196/2024 și OMEC nr. 3604/2024, programul a avut ca obiectiv crearea unui mediu școlar sigur și favorabil învățării, în conformitate cu prevederile Legii nr. 198/2023, ROFUIP (OMEC nr. 5726/2024), Statutului Elevului și procedurilor privind managementul cazurilor de violență (OMEC nr. 6235/2023). Conform raportărilor inspectoratelor școlare, programul a generat 1.440 de proiecte implementate, cu participarea a 431.259 de elevi și 28.755 de cadre didactice, utilizând 82% din bugetul alocat (5.056.102 lei dintr-un total de 6.159.473 lei).

A fost aprobat Planul Național de Combatere a Violenței Școlare (PNCSV) prin HG nr. 1065/2024, care stabilește patru direcții strategice: prevenirea violenței și promovarea stării de bine; reducerea cazurilor de violență; gestionarea eficientă a cazurilor și sprijinirea victimelor; dezvoltarea competențelor personalului școlar. Planul include și reguli privind conduitele personalului în relația cu elevii, părinții și partenerii educaționali. Primul raport de implementare indică o implicare constantă a unităților de învățământ și a structurilor poliției în prevenirea și diminuarea fenomenului violenței școlare.

Asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere, deficiențe de auz și tulburări de neurodezvoltare care au susținut examenele naționale, evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și examenul național de bacalaureat - sesiunea 2025

Pentru asigurarea incluziunii educaționale a elevilor cu CES și/sau dizabilități, Ministerul Educației și Cercetării a acordat o atenție prioritară adaptării condițiilor de susținere a evaluărilor și examenelor naționale, în conformitate cu Procedura nr. 32.418/22.10.2024. Au fost gestionate situațiile speciale raportate la nivel județean, iar cadrul de admitere în liceu a fost adaptat pentru a include prevederi dedicate elevilor cu CES, în acord cu legislația internațională privind drepturile persoanelor cu dizabilități. În ceea ce privește programul "Școala din Spital", au fost aprobate Metodologia-cadru privind organizarea și funcționarea "Școlii din Spital" și Regulamentul de organizare şi funcționare a Comisiei de organizare a Corpului național al profesorilor pentru "Şcoala din spital". A fost acordat sprijinul necesar pentru elaborarea ordinului de ministru privind acordarea autorizației de funcționare provizorie a " Școlii din spital" de la UMF Iași și UMF Târgu Mureș. Au fost monitorizate Evaluarea Națională și Examenul de Bacalaureat în spitalele din București unde s-au desfășurat activități didactice de tip "Școala din Spital".

Susținerea copiilor care se înscriu în sistemul de învățământ românesc, ca urmare a întoarcerii în țară a familiilor de români stabiliți în străinătate și integrarea migranților în sistemul de educație

Ministerul Educației și Cercetării a reglementat, prin Ordinul nr. 3899/28.03.2023, organizarea grupelor de acomodare destinate elevilor care nu au fost înscriși în sistemul educațional din România în ultimii doi ani școlari, pentru a facilita dobândirea de noțiuni de limbă, cultură și civilizație românească. Conform procedurii, părinții sau reprezentanții legali pot depune o cerere la inspectoratul școlar în vederea includerii elevului într-o astfel de grupă, inspectoratele punând la dispoziție un model standardizat de cerere care include informații necesare selectării unității de învățământ și a intervalelor orare potrivite. Ministerul Educației și Cercetării colectează anual date privind numărul solicitărilor depuse pentru înființarea grupelor de acomodare la nivelul inspectoratelor școlare, pentru anul școlar 2024-2025 fiind disponibile următoarele informații:

Indicativ județ	6-10 ani/nivelul învățământului primar - număr total elevi	11-14 ani/nivelul învățământului gimnazial - număr total elevi	15-18 ani/nivelul învățământului liceal - număr total elevi
CL	0	0	13
CT	76	46	10
DJ	127	73	30
GL	0	1	3

IS	2	4	2
SV	29	18	0
Total	234	142	58

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 945/2020 privind aplicarea Normelor metodologice pentru integrarea socială a străinilor cu protecție internațională sau drept de ședere în România, precum și a cetățenilor UE, SEE și Elveției, Ministerul Educației și Cercetării colectează anual date referitoare la accesul acestor categorii de elevi la sistemul de învățământ. Raportul anual, elaborat de Inspectoratul General pentru Imigrări, coroborat cu informațiilor transmise de inspectoratele școlare, prezintă datele din tabelul următor:

Număr minori străini cu drept de ședere pe teritoriul României, inclusiv solicitanți de azil, ca audienți în sistemul educațional în anul 2024	Număr minori străini cu drept de ședere pe teritoriul României, inclusiv solicitanți de azil, școlarizați în sistemul educațional în anul 2024	Număr minori care au obținut protecție internațională și care s-au înscris și au frecventat cursurile de inițiere în limba română în anul 2024	Număr adulți care au obținut protecție internațională și care s-au înscris și au frecventat cursurile de inițiere în limba română în anul 2024
1.815	1.535	1.095	541

În contextul evaluării, la jumătatea perioadei, a Planului de Acțiune privind integrarea și incluziunea pentru perioada 2021-2027, România a implementat o serie de măsuri suplimentare relevante pentru educația migranților. Ministerul Educației și Cercetării a dezvoltat și aplicat un cadru normativ consolidat care sprijină accesul la educație, recunoașterea studiilor și integrarea lingvistică a elevilor și adulților cu statut de migrant, inclusiv a persoanelor beneficiare de protecție internațională. Pentru minorii cu protecție temporară din Ucraina, a fost creat un ansamblu coerent de politici publice care asigură exercitarea dreptului la educație și egalitate de șanse. Acest cadru reglementar facilitează înscrierea în sistemul de învățământ românesc, învățarea limbii române și sprijinul educațional, beneficiind de o colaborare eficientă între instituțiile guvernamentale și actorii inter- și nonguvernamentali.

Actele normative în vigoare stabilesc procedurile de școlarizare pentru copiii și elevii care au obținut protecție internațională sau un drept de ședere, inclusiv participarea la cursul de inițiere în limba română. Ordinele de ministru aplicabile detaliază aspecte precum: statutul de audient, posibilitatea de a participa simultan la cursurile de inițiere și la alte activități educaționale, accesul la consiliere școlară, etapele de înmatriculare, echivalarea studiilor și procedurile diferențiate pentru minorii cu sau fără documente școlare.

În aplicarea OUG nr. 96/2024 și a Ordinului nr. 5.679/29.07.2024 privind funcționarea Comisiei de coordonare a repartizării elevilor ucraineni, Ministerul Educației și Cercetării a solicitat inspectoratelor școlare raportarea numărului de elevi ucraineni audienți sau înscriși, precum și a celor care frecventează cursurile de inițiere în limba română. Datele centralizate au fost transmise către Cancelaria Prim-Ministrului. Suplimentar, sprijinul material pentru copiii refugiați (hrană, rechizite, îmbrăcăminte, cazare)

este asigurat în baza HG nr. 904/2014. Informații privind sprijinul educațional sunt disponibile pe platforma „Alături de Ucraina", MEC colaborând cu Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale pentru protejarea drepturilor copiilor refugiați. Progresele realizate includ: operaționalizarea hub-urilor educaționale, monitorizarea situației elevilor ucraineni, alocarea de personal didactic specializat (inclusiv vorbitori de ucraineană), organizarea cursurilor de inițiere în limba română în numeroase județe și participarea cadrelor didactice la programe de formare dezvoltate împreună cu organizații internaționale, precum British Council și OIM. În ceea ce privește formarea profesională, inițiativa „Teaching and Learning in Difficult Times" (TLDT), derulată cu sprijinul British Council și UNICEF România, a vizat dezvoltarea competențelor cadrelor didactice în vederea creării unor contexte de învățare reziliente, incluzive și sensibile la nevoile emoționale ale copiilor afectați de traume. În ansamblu, școlarizarea elevilor ucraineni reprezintă un drept garantat de statul român, fiind asigurată printr-un cadru legislativ robust și un set de măsuri adaptate nevoilor specifice ale copiilor migranți.

În baza raportărilor transmise de către inspectoratele școlare județene și al Municipiului București, pentru anul școlar 2024-2025, Ministerul Educației și Cercetării dispune de următoarele date privind numărul elevilor cetățeni ucraineni integrați în unitățile de învățământ preuniversitar din România, în anul școlar curent, defalcat pe niveluri de educație, atât pentru elevii înmatriculați, cât și pentru cei înregistrați ca audienți:

	Audienți (solicitări depuse)	Nr. elevi audienți cu frecvență	Total
Antepreșcolari	8	216	224
Preșcolari	76	5550	5626
Primar	118	596	714
Gimnazial	88	358	446
Liceal	60	177	237
TOTAL	350	6897	7247

	Nr. elevi înmatriculați	Nr. elevi înmatriculați cu frecvență
Preșcolari	6.182	5.259
Primar	7.717	7.342
Gimnazial	6.401	5.943
Liceal	1.058	712
TOTAL	21.358	19.256

	Nr. elevi înscriși în hub-uri	Numărul hub-urilor înregistrate la ISJ, în luna respectivă
Primar	794	17

În anul școlar 2024-2025, au fost consolidate măsurile privind incluziunea elevilor vulnerabili, a copiilor migranți și a celor cu protecție temporară, prin reglementări actualizate, cursuri de inițiere în limba

română, sprijin material, coordonare interinstituțională și intervenții dedicate reducerii riscurilor educaționale. Eforturile susținute ale Ministerului Educației și Cercetării, în colaborare cu instituțiile centrale și locale, au contribuit la întărirea capacității sistemului de a oferi un parcurs educațional echitabil, relevant și adaptat diversității elevilor. În ansamblu, perioada raportată a fost caracterizată prin finalizarea unor proiecte cu impact sistemic major, lansarea și operaționalizarea unor noi programe strategice și consolidarea rezultatelor în domenii-cheie precum echitatea, digitalizarea, calitatea curriculară și profesionalizarea cadrelor didactice, contribuind la modernizarea continuă a educației din România.

Apelul non-competitiv PEO "Facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație, în acord cu interesele și competențele elevilor, cât și cu nevoile pieței muncii" - PEO/588/PEO_P7/OP4/ESO4.5/PEO_A25

Proiectul „Practici transformaționale în consilierea și orientarea carierei" (ConsEDU), implementat de Ministerul Educației și Cercetării (beneficiar) în parteneriat cu Universitatea din București (partener 1), CMBRAE (partener 2), Casa Corpului Didactic București (partener 3) și ISJ Iași (partener 4), este derulat în cadrul apelului non-competitiv PEO/588/PEO_P7/OP4/ESO4.5/PEO_A25, dedicat facilitării accesului informat și a participării active la programe educaționale în acord cu interesele elevilor și cu nevoile pieței muncii, disponibil pentru toate cele opt regiuni de dezvoltare. În anul școlar 2024-2025, au fost finalizate fișa de proiect și Ghidul Solicitantului, care a fost supus consultării publice și ulterior aprobat pentru lansarea apelului. Apelul urmărește dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere oferite de CJRAE/CMBRAE și școli, actualizarea competențelor consilierilor, furnizarea de servicii de orientare vocațională pentru elevi și familii, informarea actorilor educaționali privind profesiile viitorului și pilotarea modelului „whole school approach". Grupul țintă include unități de învățământ, elevi (ISCED 1-4), personal didactic și nedidactic, personal din Ministerul Educației și Cercetării și instituțiile subordonate, precum și părinți și reprezentanți legali. După etapa de evaluare, la 16 iunie 2025, a fost semnat contractul de finanțare, pentru o perioadă de 48 de luni (1 iulie 2025 - 30 iunie 2029), cu o valoare eligibilă de 128,78 mil. lei, marcând tranziția de la faza pregătitoare la etapa operațională.

Proiecte implementate de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE)

Apeluri competitive de proiecte PEO „Măsuri integrate pentru comunitatea roma - Regiuni mai puțin dezvoltate"

În anul școlar 2024-2025, au avut loc depunerea de proiecte și evaluarea acestora. Alocarea financiară totală (FSE + buget de stat) este de 24,85 mil. euro, din care contribuția UE este de 20 mil. euro, iar contribuția națională este de 4,85 mil. euro, fiind repartizată la nivelul celor două categorii de regiuni de dezvoltare, după cum urmează:

➢ pentru apelul aferent regiunilor mai puțin dezvoltate (Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Nord-Vest, Vest și Centru), suma totală disponibilă este de 22,35 mil. euro;

➢ pentru apelul aferent regiunii dezvoltate (București-Ilfov), suma totală disponibilă este 2,5 mil. euro.

Apelul de proiecte urmărește finanțarea măsurilor dedicate sprijinului pentru îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor provenind din comunități marginalizate, precum roma, prin:

• Măsuri de acompaniere pentru copiii care aparțin grupurilor vulnerabile pentru depășirea obstacolelor care împiedică participarea la școală și efectuarea temelor;
• Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare privind participarea la educație, educație incluzivă prin derularea de programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții/ reprezentanții legali/ tutorii copiilor provenind din grupuri vulnerabile, cu prioritate roma;
• Asigurarea accesului la servicii de educație culturală și artistică copiilor din grupurile dezavantajate din mediul rural și mic-urban (unde accesul la asemenea servicii de bază este deosebit de restrâns iar riscul de excludere totală a copiilor este major);
• Programe de mentorat pentru copiii aflați în risc de abandon școlar, cu prioritate pentru copiii romi, program furnizat prin implicarea unor mentori din rândul comunității, (liceeni romi, studenți romi, specialiști și experți romi, absolvenți/elevi romi ai școlilor profesionale/învățământ dual, cadre didactice de etnie romă) care pot constitui modele de succes pentru copii si tineri;
• Programe de mentorat didactic în comunitățile vulnerabile, în special cele cu populație de etnie roma;
• Organizarea de programe de sprijin individualizat, pentru asigurarea oportunităților egale pentru copiii expuși riscului de abandon școlar, cu prioritate roma și personalizat pentru fetele roma (măsuri care reduc riscul de abandon școlar, precum programe de educație pentru sănătate, produse de igienă etc), inclusiv prin aplicarea datelor de cercetare și generalizarea bunelor practici.

Grupul țintă vizat este format din:

1. Elevi de etnie romă cu statut socio-economic scăzut sau cu nivel educațional al părinților scăzut, înscriși în unitățile de învățământ;
2. Personal didactic de predare, personal auxiliar (inclusiv mediatori școlari), personal de conducere, de îndrumare și control al unităților de învățământ preuniversitar în care sunt înscriși copiii/tinerii;
3. Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic din instituții de sprijin pentru implementarea mecanismului MATE (APL, DGASPC), personal din Ministerul Educației și Cercetării și din instituțiile subordonate sau în coordonare, altul decât cel didactic, personal din instituții publice de cultură și organizații neguvernamentale cu rol în educație, organizații neguvernamentale cu rol în educația culturală;
4. Părinți/reprezentanți legali/tutori ai copiilor, inclusiv persoane care au în grijă un astfel de copil cu părinți plecați la muncă în străinătate, aflat în risc de părăsire timpurie a școlii;
5. Mentori din rândul comunității (liceeni romi, studenți romi, specialiști și experți romi, absolvenți/elevi romi ai școlilor profesionale/învățământului dual, cadre didactice de etnie romă). În cadrul apelului, au fost depuse 2 proiecte.

Apeluri competitive de proiecte PEO „Incluziunea copiilor și tinerilor cu cerințe educaționale speciale"

În anul școlar 2024-2025, au avut loc depunerea de proiecte și evaluarea acestora. Alocarea financiară este de 24,85 mil. euro, din care contribuția UE este de 20 mil.de euro, iar contribuția națională este de 4,85 mil. euro, repartizat la nivelul celor două categorii de regiuni de dezvoltare, după cum urmează:

➢pentru regiunile mai puțin dezvoltate (Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Nord-Vest, Vest și Centru), alocarea totală disponibilă este de 22,35 mil. euro;

➢pentru Regiunea dezvoltată București-Ilfov suma totală disponibilă este 2,5 mil. euro.

Apelurile de proiecte sunt finanțate din Prioritatea 6 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională.

Obiectivul general al apelurilor de proiecte vizează finanțarea măsurilor dedicate îmbunătățirii accesului și a participării la educație a copiilor și tinerilor cu CES în vederea prevenirii părăsirii timpurii a școlii și a integrării socio-culturale a acestora. Grupul țintă este format din copii și / sau tineri cu CES, cu domiciliul în oricare regiune de dezvoltare eligibilă: Nord Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Nord-Vest, Vest și Centru pentru apelul dedicat regiunilor de dezvoltare mai puțin dezvoltate și București-Ilfov pentru apelul dedicat regiunii dezvoltate.

Apelul competitiv de proiecte PIDS „Sprijin educațional pentru preșcolarii și elevii dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial"

În anul școlar 2024-2025, au avut loc depunerea de proiecte și evaluarea acestora. Bugetul alocat acestui apel este de 120 mil. euro. Acest apel finanțează măsuri de sprijin educațional sub formă de tichet social pe suport electronic (voucher în valoare de 500 de lei, într-o tranșă unică în fiecare an școlar, pe o perioadă de 4 ani școlari, respectiv perioada 2023-2027), în vederea achiziționării de materiale școlare, care se adresează preșcolarilor și elevilor din învățământul de stat (preșcolar, primar, gimnazial), proveniți din familii defavorizate.

De asemenea, în cadrul PIDS, s-au mai lansat două apeluri de proiecte competitive, în anul școlar 2024-2025 având loc depunerea de proiecte și evaluarea acestora:

➢ ***Centre multifuncționale cu dotări sportive și culturale pentru copii*** Acțiunile specifice acestui apel au în vedere finanțarea construcției/modernizării/reabilitării infrastructurii pentru centre multifuncționale cu dotări sportive și culturale, destinate copiilor vulnerabili din zone izolate sau dezavantajate, aflați în risc de sărăcie/excluziune socială/abandon școlar, precum și finanțarea activităților din aceste centre, printr-o abordare integrată în scopul scoaterii copilului din sărăcie și îmbunătățirea accesului copiilor și tinerilor la servicii de calitate în comunitate;

➢ ***Dezvoltarea de servicii specializate pentru copii cu tulburări de comportament*** Operațiunile finanțate în cadrul acestui apel au drept obiectiv dezvoltarea/înființarea la nivelul fiecărui județ/sector al Municipiului București de servicii specializate destinate copiilor cu tulburări de comportament.

Proiecte implementate de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (MLPDA)

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (MLPDA) este autoritatea de management pentru șase programe de cooperare transfrontalieră — România-Serbia, România-Bulgaria, România-Ungaria, România-Ucraina, România-Republica Moldova și Programul Bazinul Mării Negre — gestionând un buget total de peste 787 mil. euro. Prin aceste programe, sunt sprijinite inițiative care contribuie la dezvoltarea durabilă a regiunilor de frontieră și la consolidarea relațiilor politico-economice și diplomatice dintre statele participante. Educația reprezintă un domeniu-cheie al cooperării, fiind un catalizator al dezvoltării comunităților locale și al conectării oamenilor dincolo de granițe. Proiectele din domeniul educației includ parteneriate între școli și universități, schimburi educaționale, modernizarea infrastructurii școlare, dezvoltarea competențelor digitale și profesionale, precum și inițiative comune pentru creșterea calității învățării. Acestea contribuie la reducerea disparităților, la promovarea incluziunii și la crearea unui spațiu educațional comun în regiunile de graniță. Cooperarea transfrontalieră este extinsă la toate nivelurile — între instituții de învățământ, autorități publice, organizații

neguvernamentale, mediul privat și comunitățile locale — și acoperă o gamă largă de domenii, precum educație, mediu, transport, turism sau patrimoniu cultural.

CAPITOLUL III. CURRICULUM ȘI EVALUARE CENTRATE PE COMPETENȚE; EDUCAȚIE ȘTIM; ALFABETIZARE FUNCȚIONALĂ

Elaborarea/revizuirea curriculumului național - planuri-cadru de învățământ și programe școlare, precum și a elementelor de suport pentru aplicarea acestuia

Prin OMEC nr. 4.350 din 20 iunie 2025, au fost aprobate 33 de planuri-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență la zi (pentru toate filierele teoretică și vocațională, toate profilurile și specializările), în contextul continuării la nivel liceal a reformei curriculare realizate pentru nivelurile anterioare, cu aplicare progresivă, începând cu generația de elevi care intră în clasa a IX-a în anul școlar 2026-2027. Aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal reprezintă finalul unui proces complex de elaborare a unor variante de lucru, incluzând parcurgerea unor etape de consultare publică și dezbateri publice naționale în mari centre universitare, respectiv o dezbatere națională în sistem online, în urma cărora a rezultat Raportul consultărilor și dezbaterilor publice.

Noile planuri-cadru adoptate în 2025 reprezintă un demers inovativ în învățământul românesc, care accentuează descentralizarea și responsabilitatea unității școlare în procesul educațional. Elaborarea/revizuirea curriculumului național - planuri-cadru de învățământ și programe școlare, precum și a elementelor de suport pentru aplicarea acestuia au mai vizat :

- Planurile-cadru de învățământ, aprobate prin OMEC, pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii 198/2023 cu privire la introducerea disciplinei ,,Istoria comunismului din România" în curriculumul liceal;
- Programul Național pentru pilotarea sistemică de planuri-cadru în învățământul liceal de stat, particular și confesional, aplicabil începând cu anul școlar 2026-2027 - OMEC nr. 4444/2025, marcând un demers inovativ de schimbare paradigmatică în învățământul românesc, în ceea ce privește descentralizarea și asumarea responsabilității unității școlare în componente fundamentale ale procesul educațional ;
- Programe școlare pentru discipline obligatorii, parte a trunchiului comun: programa școlară pentru disciplina obligatorie ,,Istoria comunismului din România";
- Constituirea Grupurilor de lucru pentru elaborarea programelor școlare pentru disciplinele obligatorii/domenii de studiu/modulele de pregătire prevăzute în planurile-cadru pentru învățământul liceal;

  În luna august 2025 a fost demarat procesul de elaborare a programelor școlare pentru disciplinele obligatorii/domenii de studiu/modulele de pregătire prevăzute în noile planuri-cadru aprobate.
- Programe școlare pentru discipline opționale în oferta națională, parte a curriculumului la decizia elevului din oferta școlii, elaborate fie în cadrul grupurilor de lucru constituite la nivelul MEC, în coordonarea CNCE, fie înaintate de diferite instituții/organizații spre analizare și avizare către CNCE. De exemplu: Dezvoltarea jocurilor video (inițiator

Asociația Dezvoltatorilor de Jocuri Video din România); Elemente de educație media digitală, clasa a VI-a (inițiatori Centrul pentru Jurnalism Independent); Sustenabilitate 2.0 (inițiatori Asociația Solar Decathlon București, cu implicarea cadrelor didactice și a elevilor de la Colegiul Național „Gheorghe Lazăr", București); Educație audiovizuală - învățământ primar, Educație cinematografică și educație prin film - învățământ gimnazial, Educație cinematografică și educație prin film - învățământ liceal, (inițiatori Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale", București); Viața lucrurilor: Transformăm risipa în resurse pentru un viitor sustenabil, clasa a VII-a (inițiatori Serviciul Dezvoltare Curriculum, cu sprijinul reprezentanților instituțiilor și organizațiilor membre ale Comisiei I Acțiuni transversale, propusă în Planul de acțiune pentru Strategia națională privind economia circulară)

- Realizarea activităților specifice ale proiectului RECRED, în cadrul căruia s-a elaborat proiectul de Metodologie CDEOȘ, urmărind corelarea profilului de formare al absolventului cu prevederile Legii nr. 198/2023;
- Integrarea principiilor economiei circulare în curriculum.

CNCE a asigurat bilete de examen adaptate pentru evaluarea competențelor de comunicare în limba română pentru elevii cu dizabilități participanți la examenul național de bacalaureat. De asemenea, s-a asigurat elaborarea tuturor variantelor de subiecte/teste pentru evaluările, examenele, olimpiadele și concursurile naționale, adică un total de 2.144 de variante, pentru un număr de 341 de discipline, pentru:

- Evaluarea elevilor la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a, câte 2 variante de teste, însoțite de caietele cadrului didactic, pentru Limba și comunicare/ Limba română și pentru Matematică și explorarea mediului/Matematică și Științe ale naturii;
- Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a, câte 7 variante de subiecte, însoțite de bareme de evaluare și de notare și borderouri electronice, pentru Limba și literatura română și pentru Matematică;
- Examenul național de bacalaureat (inclusiv modele de subiecte postate pe site-ul www.subiecte.edu.ro și simularea națională a probelor scrise ale bacalaureatului) - variante de subiecte, însoțite de bareme și borderouri electronice pe baza programelor de examen distincte în funcție de filieră, profil și specializare:
  - Competențe lingvistice de comunicare în limba română (410 bilete de examen);
  - Competențe lingvistice de comunicare în limba modernă (engleză, germană modernă, japoneză, ebraică, italiană, rusă modernă, chineză, franceză, spaniolă, portugheză, turcă modernă, neogreacă): proba orală (peste 300 de bilete de examen), proba de înțelegere a unui text audiat, proba scrisă (100 de variante de subiecte);
  - Competențe digitale (27 de variante de subiecte);
  - Probe scrise: (150 de variante): Limba și literatura română (2 tipuri de programă); Matematică (4 tipuri de programă) și Istorie; Fizică (2 tipuri de programă); Chimie (2 tipuri de programă); Biologie (2 tipuri de programă); Informatică (2 tipuri de programă, fiecare pentru 2 limbaje de programare); Geografie; Discipline

socioumane (Logică, argumentare și comunicare, Psihologie, Sociologie, Economie, Filosofie);

- Variante pentru: secțiile bilingve francofone (7 discipline non-lingvistice); secțiile bilingve româno-spaniole (proba de Cultură și civilizație spaniolă); secțiile bilingve româno-italiene (discipline non-lingvistice); secțiile speciale germane din România.

- Examenul național de definitivare în învățământ: 99 de discipline (297 de variante de subiecte însoțite de bareme de evaluare și de notare și borderouri electronice, pentru toate categoriile de cadre didactice)
- Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar: 119 discipline (357 de variante de subiecte însoțite de bareme de evaluare și de notare și borderouri electronice, pentru toate categoriile de cadre didactice)
- Olimpiadele școlare pe discipline: etapa județeană/a sectoarelor municipiului București; etapa națională la disciplinele: matematică, fizică, chimie, biologie, socioumane, geografie, limba și literatura română, limba engleză, limba franceză, limba italiană, informatică; etapa internațională la: disciplinele matematică, geografie, limba franceză, precum și la olimpiada internațională de științe ale Pământului; concursuri din calendarul MEC - olimpiada interdisciplinară de științe pentru juniori, concursul Terra, olimpiada interdisciplinară de științe ale Pământului.

Se monitorizează implementarea activităților subsecvente OME nr. 6595/2024 privind aprobarea *Metodologiei de organizare și desfășurare a evaluărilor naționale de la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a în anul școlar 2024-2025*. A doua direcție de acțiune a proiectului este reprezentată de "*Elaborarea unui sistem național coerent și fiabil de standarde de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial. Acest sistem sprijină formarea la nivel funcțional a competențelor din profilul de formare pentru fiecare elev, asigură comparabilitatea nivelurilor de performanță ale școlilor și convergența cu standardele internaționale de evaluare (PISA, PIRLS, TIMSS).*"

În ceea ce privește auxiliarele didactice, au fost aprobate prin OMEC, pentru utilizarea în sistemul de învățământ preuniversitar, un număr de 55 de titluri de auxiliare pentru clasa pregătitoare, clasele I, a II-a, a III-a, a IV-a, a V-a, a VI-a, a VII-a și a VIII-a și a XII-a, precum și auxiliare generale, adresate elevilor din învățământul preuniversitar. Exemple: „Cititul ne face mai buni", „Româna ca la carte", „Literatură, limbă și comunicare", „Literație pentru adolescenți", „Teste pentru examenul de bacalaureat", „Olimpiada de română. Ghid pentru pregătirea olimpiadelor naționale de Limba și literatura română, clasele V-VIII", „Teste de antrenament pentru pregătirea examenului de Evaluare Națională: Limba și literatura română".

În anul școlar 2024- 2025, Ministerul Educației și Cercetării a organizat și desfășurat competiții şcolare internaționale și naționale, astfel:

- 35 de competiții internaționale, desfășurate pe discipline școlare, atât în România, cât și în străinătate

  Dintre acestea, 14 competiții s-au desfășurat la nivel internațional și 21 la nivel regional, toate fiind integral finanțate de la bugetul de stat. În plus, au fost derulate 5 competiții internaționale finanțate din alte surse. Pentru toate competițiile menționate a fost asigurată

pregătirea loturilor lărgite și restrânse de elevi, structurate pe discipline și domenii de studiu, care au reprezentat România în cadrul acestor evenimente. Repartizarea pe arii curriculare a olimpiadelor finanțate este prezentată în Tabelul următor.

Arii/categorii	A - Internaționale	B - Regionale/Europene
Limbă și comunicare	1	3
Matematică și științe	4	8
Om și societate	2	1
Discipline tehnologice	3	7
Transdisciplinare	4	2
Total	**14**	**21**

77 de olimpiade școlare pentru elevii din învățământul liceal pe domenii/discipline de studiu, interdisciplinare şi transdisciplinare în 88 de centre (cu etapa națională)

Olimpiade naționale		Număr olimpiade	Număr centre
Olimpiade pe domenii/ discipline de studiu 68 olimpiade	Limbă și comunicare	19	23
	Matematică și științe	6	7
	Informatică	7	8
	Om și societate	5	5
	Religii	10	14
	Arte	6	6
	Educație fizică și sport	1	1
	Discipline tehnologice	14	14
Olimpiade interdisciplinare și transdisciplinare		9	10
Total		**77**	**88**

Dintre cele 77 de olimpiade naționale organizate în 88 de centre: 25 de olimpiade au etapă internațională iar 63 olimpiade nu au etapă internațională.

- 50 de concursuri naționale școlare cu finanțare MEC pentru elevii din învățământul liceal pe domenii/discipline de studiu, interdisciplinare şi transdisciplinare

Concursuri naționale cu finanțare MEC		Număr concursuri	Număr centre
Concursuri pe domenii/ discipline de studiu - 36 concursuri	Limbă și comunicare	10	10
	Matematică și științe	11	1
	Informatică	1	1
	Om și societate	8	8
	Învățământ special	2	2
	Arte	3	3
	Discipline tehnologice	1	1

Concursuri interdisciplinare și transdisciplinare și altele	14	14
Total	**50**	**50**

- 136 de concursurilor naționale școlare fără finanțare MEC pentru elevii din învățământul liceal pe domenii/discipline de studiu, interdisciplinare şi transdisciplinare cu terți

Concursuri naționale fără finanțare MEC		**Număr concursuri**	**Număr centre**
Concursuri pe domenii/ discipline de studiu - 73 concursuri	Limbă și comunicare	18	18
	Matematică și științe	14	14
	Informatică și TIC	2	2
	Om și societate	8	8
	Învățământ special	2	2
	Arte	16	16
	Sport	1	1
	Discipline tehnologice	12	12
Concursuri interdisciplinare și transdisciplinare și cu terți		65	65
Total		**138**	**138**

S-au mai organizat:

- 62 de proiecte de educație extrașcolară naționale organizate fară finanțarea Ministerului Educației și Cercetării;
- 123 de proiecte de educație extrașcolară naționale organizate cu finanțarea integrală sau parțială a Ministerului Educației și Cercetării;
- 1.943 de proiecte de educație extrașcolară regionale și interjudețene;
- 2 competiții sportive şcolare internaționale - ,,Gimnaziada", desfășurate în anul școlar 2024-2025;
- 36 de competiții sportive şcolare cu finalitate națională organizate și desfășurate în cadrul „Olimpiadei Naționale a Sportului Școlar" (ONSȘ), în anul școlar 2024-2025;
- 17 competiții sportive şcolare cu finalitate națională organizate și desfășurate în cadrul „Olimpiadei Sportului Militar Liceal";
- 20 de competiții sportive şcolare cu finalitate națională, pentru elevii-sportivi legitimați la unitățile de învățământ cu program sportiv integrat și suplimentar, organizate și desfășurate în cadrul „Campionatelor Naționale Școlare".

Rezultate la olimpiadele internaționale pe discipline/domenii școlare desfăşurate în anul 2024-2025:

	A - Internaționale		**B - Regionale/Europene**	
Medalii/Premii	**Individual**	**Echipaje**	**Individual**	**Echipaje**
Aur (inclusiv absolut)	24	2	31	0
Argint	21	0	38	0

Bronz	19	3	20	0
Menţiuni	5	0	17	3
Total	**69**	**5**	**106**	**3**

La aceste olimpiade au participat 235 de elevi individual sau pe echipe, coordonaţi de către 168 profesori coordonatori/însoţitori.

În conformitate cu prevederile HG nr. 1616/2024 privind stimularea performanţei şcolare înalte din învăţământul preuniversitar, MEC a acordat elevilor medaliaţi, profesorilor care i-au pregătit şi unităţilor şcolare de unde provin elevii, diplome şi premii în bani, după cum urmează:

Art. 7, (1) Elevii care au participat individual și au obținut premii la competițiile școlare beneficiază de stimulente financiare, după cum urmează:

a) la etapa națională se acordă de către MEC din fondurile alocate inspectoratului școlar organizator al acestei etape a competițiilor:

Premiul I	1.000 lei
Premiul II	700 lei
Premiul III	500 lei
Mențiune	300 lei

b) la etapa internațională a competițiilor şcolare, categoria I, desfăşurate la nivel mondial, se acordă de către MEC:

Premiul I/ Medalie de aur cu punctaj absolut	20.000 lei
Premiul I/ Medalie de aur	15.000 lei
Premiul II/ Medalie de argint	12.500 lei
Premiul III/ Medalie de bronz	10.000 lei
Mențiune	6.000 lei

c) la etapa internațională a competițiilor școlare, categoria a II-a, desfășurate la nivel european sau regional, se acordă de către MEC stimulente în valoare de:

Premiul I/ Medalie de aur cu punctaj absolut	10.000 lei
Premiul I/ Medalie de aur	7.500 lei
Premiul II/ Medalie de argint	6.000 lei
Premiul III/ Medalie de bronz	5.000 lei
Mențiune	3.000 lei

Echipajele/formațiile de elevi care au obținut premii la competițiile școlare beneficiază de stimulente financiare, după cum urmează:

a) pentru echipele/formațiile cu un număr de peste 20 elevi, la etapa națională se acordă de către MEC din fondurile alocate inspectoratului școlar organizator:

Premiul I	200 lei/elev
Premiul II	150 lei/elev
Premiul III	100 lei/elev

b) pentru echipele/formațiile cu un număr cuprins între 10 și 20 elevi, la etapa națională se acordă de către MEC, din fondurile alocate inspectoratului școlar organizator:

Premiul I	300 lei/elev
Premiul II	250 lei/elev
Premiul III	200 lei/elev

c) pentru echipele/formațiile cu un număr mai mic de 10 elevi, la etapa națională se acordă de către MEC, din fondurile alocate inspectoratului școlar organizator:

Premiul I	400 lei/elev
Premiul II	350 lei/elev
Premiul III	300 lei/elev

d) pentru echipe/formații, la etapa internațională a competițiilor şcolare, categoria I, desfăşurate la nivel mondial, se acordă de către MEC:

Premiul I/ Medalie de aur cu punctaj absolut	8.000 lei/elev
Premiul I/ Medalie de aur	6.000 lei/elev
Premiul II/ Medalie de argint	4.800 lei/elev
Premiul III/ Medalie de bronz	3.000 lei/elev
Mențiune	2.400 lei/elev

e) pentru echipe/formații, la etapa internațională a competițiilor școlare, categoria a II-a, desfășurate la nivel european sau regional, se acordă de către MEC stimulente în valoare de:

Premiul I/ Medalie de aur cu punctaj absolut	4.000 lei/elev
Premiul I/ Medalie de aur	3.000 lei/elev
Premiul II/ Medalie de argint	2.400 lei/elev
Premiul III/ Medalie de bronz	1.500 lei/elev
Mențiune	1.200 lei/elev

Procesul de evaluare a manualelor

În vederea asigurării manualelor școlare, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, CNCE a desfășurat procedura de licitație deschisă pentru 59 de titluri de manuale școlare cu o valoare estimată a achiziției de 83.864.650 lei, în urma căreia au fost aprobate, prin OMEC, 32 de manuale școlare alternative pentru clasele I, a III-a, a V-a și a VIII-a. Toate titlurile de manuale școlare alternative pot fi accesate, în format online (pdf și interactiv), la adresa www.manuale.edu.ro.

Proiecte finanțate din fonduri europene

Proiectul *„Reglementări Noi pentru un Curriculum Relevant și Educație Deschisă”* - RECRED, cofinanțat de Uniunea Europeană, din Fondul Social European Plus (FSE+) prin Programul Educație și Ocupare 2021-2027, Prioritatea 7 „Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic”, are drept obiectiv general revizuirea curriculumului centrat pe competențe în învățământul preuniversitar primar, gimnazial și liceal și eficientizarea implementării curriculum-ului național din învățământul preuniversitar prin intervenții sistemice de actualizări curriculare, abilitare curriculară a cadrelor didactice, dezvoltare de resurse educaționale și cercetare bazată pe dovezi.

Parteneri: Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare (CNCE) și Casele Corpului Didactic București, Buzău, Cluj și Olt; Perioada de implementare: 48 luni, fiind cuprinsă între 01.07.2024 - 30.06.2028; Bugetul alocat: 167.260.921 lei, din care 147.818.257 lei finanțare nerambursabilă; Grupul Țintă: 2.100 de elevi, dintre care 1.800 din învățământul primar și gimnazial și 300 de elevi din învățământul liceal; 15.300 de cadre didactice, incluzând personal didactic de predare și personal didactic de conducere, de îndrumare și control; 300 de formatori naționali, angajați proprii din sistemul de educație.

În perioada 1 septembrie 2024 - 31 august 2025, proiectul RECRED a înregistrat progrese, în special în cadrul Activității A2 privind elaborarea, pilotarea și validarea standardelor naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial. Între noiembrie 2024 și iunie 2025, cei 22 de experți naționali coordonatori au realizat o analiză detaliată a curriculumului pentru disciplinele din trunchiul comun la nivel primar și gimnazial. În ianuarie-aprilie 2025, au fost elaborate documente de fundamentare, incluzând definirea competențelor, a tipurilor de itemi, a exemplelor de activități de învățare și corelarea acestora cu metodele de evaluare. În mai-iunie 2025, analiza a fost aprofundată împreună cu experți internaționali, vizând coerența competențelor și nivelurile cognitive, rezultând în bazele pentru dezvoltarea standardelor și a descriptorilor de performanță. Pe durata anului 2025, au fost pregătite etapele de instruire a experților naționali și selecția viitorilor psihometricieni, care vor transforma standardele curriculare în seturi de itemi standardizați. Aceste activități pregătitoare asigură fundamentul pentru pilotarea și validarea standardelor în etapa următoare, contribuind la modernizarea sistemului de evaluare și la alinierea acestuia la bunele practici internaționale.

Educația ȘTIM

Învățământul preuniversitar are misiunea de a forma elevii în spiritul celor opt competențe cheie, prin care absolvenții să devină buni specialiști, buni cetățeni și oameni cu o calitate bună a vieții. Printre acestea se numără competențele ȘTIM (știință, tehnologie, inginerie și matematică).

În anul școlar 2024-2025, în timpul implementării PNRR, care asigură digitalizarea procesului de învățământ, dezvoltarea competențelor digitale atât pentru elevi, cât și pentru profesori, dotarea laboratoarelor și a sălilor de clasă cu tehnologie și resurse și dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, principalele provocări au constat în monitorizarea corelării dintre noile echipamente, formarea adecvată a cadrelor didactice în domeniul educației ȘTIM și beneficiile reale pentru elevi). Datele privind dotarea școlilor, distribuția geografică, precum și cheltuielile curente pentru toate aceste facilități, defalcate pe județe, pot fi consultate pe site-urile MEC și UEFISCDI, unde sunt disponibile hărți

interactive. Printre acțiunile, măsurile și inițiativele relevante, implementate în acest domeniu în anul școlar 2024-2025, evidențiem:

- în anul 2024 a fost emis OMEC nr. 4628/07.06.2024 privind aprobarea *Reperelor fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani* (RDIDT). Conform documentului, acordarea de oportunități copiilor pentru a trăi experiențe de învățare timpurii din sfera ȘTIM, susține dezvoltarea lor, apariția gândirii critice încă de timpuriu și a abilităților de argumentare și crește interesul pentru cariere ȘTIM în perioada adultă;
- Reperele Metodologice pentru aplicarea curriculumului la liceu promovează utilizarea de activități ȘTIM în procesul de predare-învățare-evaluare. Pentru o prezentare detaliată a reperelor metodologice și pentru a consulta materialul complet, poate fi utilizat următorul link: https://www.edu.ro/repere_metodologice_2024_2025_XII). De exemplu, *Repere Metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XII-a în anul școlar 2024-2025 - disciplina Științe*;
- în anul 2025 a fost emis OMEC nr. 4.350/2025 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență la zi, care este disponibil la adresa: https://www.edu.ro/OMEC_4350_2025_planuri_cadru_liceu_frecventa_zi. În cadrul proiectelor planurilor-cadru, sunt incluse noțiuni referitoare la "Abordări ȘTIM în planurile-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență zi", valorificând competențe de specialitate, transversale, digitale, verzi și de antreprenoriat social;
- *Școala de Vară de Știință și Tehnologie de la Măgurele* (MSciTeh) oferă programe practice în laboratoare, precum și programe de formare pentru profesorii din domeniul ȘTIM (fizică, biologie, chimie, matematică, informatică, geografie, tehnologii) și consilierii școlari din învățământul gimnazial și liceal. Școala de vară este organizată anual, în cadrul parteneriatului dintre Universitatea din București, Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară - Horia Hulubei și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizica Pământului. Colaborarea dintre cele trei entități a dus, de asemenea, la crearea unei comunități profesionale ȘTIM, al cărei rol este dezvoltarea unei platforme de schimb de practici și dialog pentru a facilita învățarea reciprocă pentru toți actorii care practică ȘTIM, cu accent pe evoluțiile, tendințele, provocările și oportunitățile recente;
- *Hour of Code* - Evenimentul global „Hour of Code", desfășurat în Săptămâna Educației de Informatică (9-15 decembrie 2024), a fost promovat ca o oportunitate de a integra competențele digitale, gândirea critică și rezolvarea de probleme în școli, prin metode distractive și captivante. Integrarea competențelor digitale în școli este esențială pentru a pregăti elevii pentru piața muncii, care cere tot mai multe abilități legate de tehnologie. În colaborare cu parteneri strategici care susțin educația digitală (de exemplu, Adfaber, Code School Clubs, SAP, Adservio), au fost organizate ateliere și au fost oferite copiilor burse pentru cursuri de programare, au fost sponsorizate sesiuni pentru liceeni și a fost facilitată diseminarea informațiilor către profesori, elevi și părinți prin platforme educaționale. De asemenea, au fost organizate și activități de formare pentru profesori, precum cel anunțat în următorul link: https://www.ccd-bucuresti.org/index.php/ro/anunturi-2/1169-2024-11-27-anunt-webinar-hour-of-code;
- prin OMEC nr. 3.595/2025 a fost aprobată programa școlară pentru disciplina opțională „Aventura cunoașterii Universului", curriculum la decizia școlii, nivel gimnazial. Disciplina de tip

opțional integrat a fost realizată prin raportare la Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, în care, printre obiectivele propuse, regăsim Obiectivul 4 - Educație de calitate, respectiv implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite. Această disciplină reprezintă debutul educației ȘTIM — într-un cadru formal, și va fi implementată în peste 20 de unități de învățământ din România;

- În anul școlar 2024-2025, au continuat să fie implementate activități ale căror scop principal îl reprezintă stimularea motivației învățării în domeniul disciplinelor ȘTIM, folosind ca pretext cognitiv conceptul de „spațiu cosmic". Au fost organizate ateliere tematice, focus-grupuri, dezbateri, conferințe, simpozioane cu participarea elevilor și a cadrelor didactice, precum și expoziții tematice, în peste 100 de unități de învățământ din România. Aceste tipuri de activități se regăsesc și în protocolul dintre Ministerul Educației și Cercetării și Societatea Științifică CYGNUS, Agenția Spațială Română (ROSA) și Societatea de Științe Matematice din România (SSMR);
- România a avut alocat un spațiu de 2 ore în cadrul celui de-al 6-lea atelier SHAW IAU, pentru Conferința în limba română din 15 noiembrie 2024, eveniment găzduit de IAU Office of Astronomy for Education. Conferința s-a axat pe educația în astronomie în afara sălii de clasă, analizând modul în care astronomia poate fi predată într-o gamă variată de medii, cum ar fi centre de știință, planetarii, iar tema sesiunii în limba română a fost Educația pentru Astronomie în România-Cunoașterea Necunoscutului, conferință la care au participat peste 50 de cadre didactice din România;
- programul *Ziua Astronomiei în școli* este programul Uniunii Astronomice Internaționale - Biroul pentru promovarea astronomiei, ce promovează bune practici de educație în astronomie la nivel mondial și se desfășoară de patru ori pe an în zilele de echinocțiu de primăvară și toamnă și de solstițiu de iarnă și vară. De exemplu: de Ziua Echinocțiului de primăvară au participat 26 de unități de învățământ din România din 16 județe ale țării. Înregistrările acestor întâlniri sunt puse la dispoziție pe un canal YouTube;
- 11 februarie - Ziua Internațională a Femeilor și Fetelor în Științe, Astronomie; „Femei și fete în astronomie" este un program de sensibilizare al Biroului pentru Promovare a Astronomiei al Uniunii Astronomice Internaționale. Anual, activitățile se derulează între cele două zile internaționale adoptate de Națiunile Unite: Ziua Internațională a Femeii și Fetelor în Știință, pe 11 februarie, și Ziua Internațională a Femeii, pe 8 martie. România se află la cea de-a patra ediție de participare în acest program, înregistrând o creștere constantă a numărului de unități de învățământ implicate. Tipurile de activități s-au diversificat, stimulând inovarea și creativitatea atât în rândul elevilor, cât și al cadrelor didactice. Programul evidențiază atât experiențele comune, cât și pe cele individuale, care contribuie la conturarea unui viitor mai bun și mai incluziv în domeniul ȘTIM. Prin activitățile derulate în cadrul proiectului, elevii au avut șansa de a înțelege concepte științifice complexe și de a descoperi noi perspective asupra carierei în știință, contribuind la dezvoltarea abilităților lor critice și creative. La ediția din 2025, cadre didactice din 25 de județe ale României au susținut activități cu elevii de învățământ primar, gimnazial sau liceal. Pentru o prezentare detaliată a programului, poate fi utilizat următorul link: https://iauoutreach.org/global-projects/women-and-girls-in-astronomy.

- proiecte educaționale locale și județene de tipul *Explorăm universul STEAM* și *Exploratori în universul provocărilor STEAM* derulate de Grădinița cu program prelungit nr.1 Zalău, din care a rezultat inclusiv o revistă ȘTIM;
- cursuri opționale de tipul *De la STEAM la SMART,* derulat în județul Dâmbovița sau *Aventuri în lumea științei,* în județul Neamț;
- *newsletters* din cadrul unor proiecte de tip ȘTIM, de exemplu cel derulat la nivelul județului Teleorman, în cadrul proiectului 2023-1-FR01-KA220-SCH-000151516, inclusiv crearea de comunități durabile - comunitatea M-STEM;
- Campionatul de Robotică FIRST Championship 2025 - echipele româneşti de robotică au urcat pe podiumul mondial la cea mai prestigioasă competiție de robotică pentru liceeni, care s-a desfăşurat în Statele Unite ale Americii. În perioada 16-19 aprilie 2025, echipele româneşti au scris istorie la Houston, SUA, în cea mai prestigioasă competiție de robotică pentru liceeni - FIRST Championship. Au participat 256 de echipe din peste 30 de țări. Toate cele 4 echipe din România s-au clasat în TOP 10 în diviziile lor și au obținut premii;
- Campionatul European de Robotică FTC din Olanda, desfășurat în perioada 2-5 iulie 2025 - echipa de robotică BraveBots a Colegiului Național „Mihai Viteazul" din Ploiești a obținut o dublă reușită: titlul de Campioană Europeană și Inspire Award - Locul I, cea mai înaltă distincție oferită de juriu unei echipe care se remarcă prin excelență tehnică, implicare comunitară și profesionalism. Într-o competiție care a reunit 98 de echipe de top din SUA, Germania, Canada, China, Brazilia și alte țări, BraveBots a fost căpitan de alianță în finală și a format un parteneriat strategic cu o echipă din Statele Unite. Decizia s-a dovedit inspirată, ducând alianța pe locul 1 în meciurile eliminatorii și obținând victoria finală. Este prima dată când o echipă românească câștigă simultan Inspire Award Locul I și titlul de Campioană Europeană, marcând o premieră internațională pentru România în domeniul roboticii.

Eforturile pentru intensificarea educației ȘTIM în anul școlar 2024-2025 sunt valoroase și recunoscute. Investițiile la scară largă din PNRR, aflate în curs, înzestrează școlile cu infrastructura necesară pentru ȘTIM. Persistă necesitatea de a îmbunătăți nivelul rezultatelor elevilor de la testele PISA (la matematică și științe), de a pune un accent mai mare pe aplicațiile practice în procesul de predare și de a monitoriza în continuare formarea adecvată a cadrelor didactice, alături de necesitatea de a îmbunătăți competențele de bază ale elevilor.

Alfabetizare funcțională

Recunoscând necesitatea stringentă de a consolida bazele învățării și de a răspunde direct provocărilor identificate în sistemul educațional, Ministerul Educației și Cercetării a inițiat și este beneficiarul proiectului major „Mecanisme de intervenție pentru alfabetizare funcțională în învățământul preuniversitar - MIAF". Implementarea acestui proiect ambițios, cu un buget total de aproximativ 207 milioane de lei, a început la data de 1 octombrie 2025. Pe parcursul unei perioade de 48 de luni, scopul său central este de a oferi un suport structural și susținut pentru susținerea alfabetizării funcționale a elevilor din învățământul primar și gimnazial (ISCED 1-2), concentrându-se pe cinci domenii critice: lectură, matematică, științe, educație civică și educație digitală. Proiectul MIAF este conceput ca o intervenție integrată, bazată pe trei piloni esențiali care lucrează împreună pentru a transforma procesul

de învățare și predare. Se va elabora un cadru național complet destinat măsurării nivelului de alfabetizare funcțională care va include definirea de standarde clare, crearea de seturi de itemi și dezvoltarea de teste de evaluare standardizate. De asemenea, se pune un accent major pe dezvoltarea profesională, recunoscând că resursa umană este esențială. Prin urmare, se va realiza o investiție masivă în dezvoltarea competențelor pentru un grup țintă amplu de minim 37.500 de cadre didactice (personal de predare, de conducere, de îndrumare și de control), angajați proprii din sistemul de educație, care vor participa la activități de specialitate. În cele din urmă, faza practică în care se va pilota un mecanism de intervenție eficient direct la nivelul școlilor vizează direct minim 15.000 de elevi din 176 de unități școlare din învățământul primar și gimnazial. Proiectul este implementat în parteneriat cu IȘE (Institutul de Științe ale Educației) și o rețea de entități județene esențiale: Casele Corpului Didactic (CCD) și Inspectoratele Școlare Județene (ISJ) din Alba, Argeș, Dolj, Ilfov și Suceava. Obiectivul pe termen lung al MIAF nu se limitează doar la faza pilot; acțiunile sale sunt proiectate cu perspectiva de a permite ca, la finalul celor patru ani, mecanismul de intervenție dezvoltat să poată fi extins și aplicat la nivel național, asigurând astfel o îmbunătățire durabilă a competențelor funcționale în întregul sistem de învățământ.
Experții externi ai ARACIP au realizat evaluarea alfabetizării funcționale a elevilor prin metoda observației directe, urmărind un set esențial de competențe care le permit acestora să interacționeze eficient. Această evaluare a vizat capacitatea elevilor de a înțelege, a utiliza și a emite puncte de vedere/interpretări asupra textelor, de a folosi matematica și raționamentele științifice în viața reală și de a participa activ la viața socială. Pentru a măsura atingerea acestor obiective, evaluările externe s-au concentrat pe îndeplinirea cerințelor din standardele de referință. Un obiectiv cheie a fost verificarea concentrării activităților de învățare pe construirea cunoașterii — prin interpretare, analiză, sinteză sau evaluare — nu doar pe simpla reproducere a informației. De asemenea, s-a pus accentul pe calitatea și relevanța procesului de evaluare. Astfel, unul dintre standarde a vizat oferirea de feedback antepreșcolarilor, preșcolarilor și elevilor (prin mijloace clasice sau electronice), feedback care trebuie să conțină recomandări clare pentru remediere, îmbunătățire sau învățare ulterioară, fiind acordat atât în timpul, cât și după desfășurarea activităților. Un alt aspect esențial a fost necesitatea de a asigura individualizarea și adaptarea activităților și instrumentelor de evaluare. Acest lucru este crucial pentru a măsura corect progresul școlar al tuturor copiilor: de la cei care necesită sprijin pentru învățare sau aparțin grupurilor dezavantajate/vulnerabile de la nivelul comunității, până la cei talentați și/sau capabili de performanțe înalte.

CAPITOLUL IV. ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL TEHNOLOGIC, INCLUSIV DUAL

Adaptarea și fundamentarea planurilor de școlarizare în funcție de nevoile pieței muncii

Evoluțiile principalilor indicatori privind piața muncii, demografia şi economia, la nivel regional şi local, se monitorizează periodic în scopul adaptării ofertei de educație şi formare profesională. Datele privind evoluția acestor indicatori sunt disponibile la adresa proiectului POCA "Cadrul strategic pentru infrastructura educațională și sprijin în planificarea strategică a educației și formării profesionale - INFRAED". În baza acestor date, structurile consultative cu atribuții în planificarea ofertei IPT (consorțiile

regionale şi Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social - CLDPS), inspectoratele şcolare şi unitățile de învățământ profesional şi tehnic dimensionează oferta IPT.

Pentru anul şcolar 2024-2025, solicitările operatorilor economici pentru şcolarizarea în învățământul profesional, inclusiv dual, au fost cuprinse în planul de şcolarizare în procent de 90,7%, (cu 3,2 puncte procentuale mai mult față de anul anterior, când procentul a fost de 87,5%).
La învățământul dual, ponderea de cuprindere în planul de şcolarizare a solicitărilor operatorilor economici a fost de 93,8%, cu 0,7 puncte procentuale mai mare decât în anul şcolar anterior.
Cauzele nesatisfacerii integrale a solicitărilor operatorilor economici au fost, în principal:

- numărul mic de locuri solicitate pentru anumite calificări ceea ce a condus la imposibilitatea constituirii unei formațiuni de studiu, conform reglementărilor aplicabile;
- solicitări pentru calificări la care nu au existat unități de învățământ autorizate sau acreditate.

Tabelul 61. Situația elevilor cuprinşi în clasa a IX-a, curs de zi, la începutul anului şcolar

Anul şcolar	Total elevi cuprinşi în învățământul liceal şi profesional[2]	Învățământ profesional, inclusiv dual			
		Nr. de locuri în planul de şcolarizare[3]	Nr de elevi cuprinşi[4]	Ponderea locurilor în planul de şcolarizare	Ponderea elevilor cuprinşi
2016 - 2017	177.506	36.392	32.904	20,50%	18,5%
2017 - 2018	170.457	37.872	33.057	22,22%	19,4%
2018 - 2019	170.657	38.345	33.627	22,47%	19,7%
2019 - 2020	175.384	54.688	43.661	31,18%	24,9%
2020 - 2021	177.143	51.471	40.901	29,06%	23,1%
2021 - 2022	145.186	37.176	30.452	25,61%	20,9%
2022 - 2023	164.767	44.057	34.747	26,74%	21,09%
2023 - 2024	173.121	44.066	36.834	25,45%	21,28%
2024 - 2025	175.757	38.473	34.965	21,88%	19,89%

Astfel, dacă în anul şcolar 2023-2024, numărul de locuri în planul de şcolarizare la clasa a IX-a învățământ profesional reprezenta 25,45% din totalul locurilor la clasa a IX-a, învățământ de zi, în anul şcolar 2024-2025, ponderea a scăzut cu 3,57 puncte procentuale, pe fondul scăderii numărului de solicitări din partea

[2] Sursa datelor: INS și SIIIR
[3] Sursa datelor: inspectoratele şcolare și SIIIR
[4] Sursa datelor: INS

operatorilor economici pentru școlarizare prin învățământul profesional și a creșterii solicitărilor operatorilor economici pentru şcolarizare prin învățământul dual.

Pentru învățământul profesional, inclusiv dual, gradul de realizare al planului de școlarizare la începutul anului școlar 2024-2025, a fost de 90,9%, în creștere față de anul școlar anterior cu 7,3 puncte procentuale. Pentru învățământul dual, în anul școlar 2024-2025, s-au inclus în planul de școlarizare 9.206 de locuri, iar gradul de realizare al planului de școlarizare la începutul anului școlar a fost de 77%, în creștere cu 0,2 puncte procentuale față de anul școlar anterior, când gradul de realizare al planului de școlarizare a fost de 76,8%.

Nerealizarea planului de școlarizare a fost determinată în principal de opțiunile absolvenților de gimnaziu privind continuarea studiilor preponderent pentru învățământul liceal și mai puțin pentru învățământul profesional, inclusiv dual, dar și de abandonul școlar înregistrat în rândul absolvenților clasei a VIII-a.

Implicarea operatorilor economici în învățământul profesional, inclusiv dual, în vederea dezvoltării programelor în sistemul de formare profesională inițială

Pentru învățământul profesional, la clasa a IX-a, în anul şcolar 2024-2025 au fost încheiate de către unitățile de învățământ contracte de parteneriat cu 4.056 de operatori economici, în ușoară creștere față de anul şcolar anterior, când au fost încheiate contracte cu 3.691 de operatori economici. A crescut și numărul operatorilor economici implicați în învățământul dual, de la 855 în anul școlar 2023-2024, la 869 de operatori economici, care au încheiat contracte pentru formarea profesională a elevilor din învățământul dual în anul școlar 2024-2025.

Pentru învățământul dual, la clasa a IX-a, s-a înregistrat o creştere a numărului de operatori economici implicați în formarea profesională inițială prin învățământul dual, care au încheiat contracte de parteneriat cu unitățile de învățământ şi cu unitățile administrativ teritoriale pe raza cărora sunt situate unitățile de învățământ - de la 227 de operatori economici în anul şcolar 2017-2018, la 869 în anul școlar 2024-2025, respectiv o creştere de 3,85 ori față de anul introducerii învățământului dual.

Tabelul 62. Situația operatorilor economici implicați în învățământul profesional, înclusiv dual și a elevilor cuprinşi în clasa a IX-a curs de zi, la începutul anului şcolar în învățământul profesional, inclusiv dual

Anul şcolar	Operatori economici implicați în invățământul profesional	Operatori economici implicați în dual	Nr de elevi cuprinşi in învățământul profesional inclusiv dual la începutul anului şcolar în clasa a IX-a	Nr de elevi cuprinşi in învățământul profesional dual la începutul anului şcolar în clasa a IX-a	Ponderea elevilor înscriși în dual din total profesional
2017 - 2018	4.730	227	33.057	2.568	7,77%
2018 - 2019	5.597	527	33.627	4.244	12,62%

2019 - 2020	6.120	769	43.661	6.970	15,96%
2020 - 2021	4.944	886	40.901	6.916	16,91%
2021 - 2022	4.180	498	30.452	4.649	15,27%
2022 - 2023	4.207	740	34.747	5.958	17,15%
2023 - 2024	3.691	855	36.834	6.938	18,83%
2024 - 2025	4.056	869	34.965	7.087	20,26%

Dacă la începutul anului școlar 2017-2018, primul an în care s-a introdus învățământul dual în România, au fost înscriși în clasa a IX-a un număr de 2.568 de elevi, la începutul anului școlar 2024-2025 au fost înscriși în clasa a IX-a un număr de 7.087 de elevi, ceea ce reprezintă o creștere de 2,76 ori față de anul introducerii învățământului dual. Evoluția numărului de elevi înscriși în învățământul dual indică o reluare a creșterii acestuia, începând cu anul școlar 2022-2023, după scăderea abruptă din 2021-2022, când, pe fondul problemelor cu care s-au confruntat firmele în perioada pandemiei COVID19, solicitările acestora privind şcolarizarea pentru învățământul dual au scăzut în mod semnificativ.
Ponderea elevilor înscriși în învățământul dual, din totalul învățământului profesional, este de 20,26% în anul școlar 2024-2025, ceea ce reprezintă cea mai mare pondere atinsă de la introducerea învățământului dual, în creștere cu 1,43 puncte procentuale față de anul școlar anterior și cu 12,5 puncte procentuale față de 2017-2018.
În anul școlar 2024-2025, a fost inaugurat primul campus regional pentru învățământ dual la Oradea. Proiectele urmăresc dezvoltarea învățământului profesional, atât prin creșterea numărului de domenii, de calificări și de absolvenți, cât și asigurarea unui parcurs educațional pentru elevii înscriși în învățământul dual, prin parteneriate cu operatorii economici sau cu alți parteneri pentru a adapta oferta IPT la cerințele pieței muncii.

Curriculum revizuit/actualizat pentru învățământul profesional și tehnic, din perspectiva dobândirii de competențe relevante pentru piața muncii

În anul școlar 2024-2025, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT) a coordonat elaborarea standardului de pregătire profesională și a curriculumului pentru introducerea de noi calificări în învățământul profesional, inclusiv dual (nivel 3 al Cadrului național al calificărilor), respectiv 7 calificări profesionale de nivel 5 CNC specifice pregătirii MApN. CNDIPT a participat la elaborarea Planurilor cadru de învățământ tehnologic și tehnologic dual, aprobate prin OMEC nr. 4.350/2025.
Au fost elaborate următoarele ordine de ministru:

- OME nr. 7.404/2024 privind aprobarea Standardului de pregătire profesională (SPP) pentru calificarea profesională de nivel 3 al Cadrului național al calificărilor, Grădinar urban;
- OMEC nr. 4.150/2025 privind măsuri de aplicare și corelare a planurilor de învățământ pentru învățământul profesional, liceal - filiera tehnologică și postliceal cu structura anului școlar 2025-2026;

- OME nr. 7.891/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind recunoașterea rezultatelor învățării obținute de elevii care participă la mobilități în proiectele finanțate prin programele UE în domeniul educației;
- OMEC nr. 3.531/2025 pentru modificarea Ordinului ministrului educației naționale nr. 3.122/2019 privind stabilirea tipurilor de calificări profesionale de nivelurile 3 și 4 ale Cadrului național al calificărilor și a corespondenței dintre acestea, din cadrul aceluiași profil la învățământul liceal filiera tehnologică și din cadrul învățământului profesional.

În anul școlar 2024-2025, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare a coordonat procesul de elaborare, avizare și aprobare a documentelor reglatoare ale curriculumului național (planuri-cadru de învățământ):

- 4 planuri-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi (pentru toată filiera tehnologică, toate profilurile și specializările), aprobate prin OMEC, în contextul continuării la nivel liceal a reformei curriculare realizate pentru nivelurile anterioare, cu aplicare progresivă, începând cu generația de elevi care intră în clasa a IX-a în anul școlar 2026-2027;
- plan-cadru pentru învățământul liceal seral, filiera tehnologică (toate profilurile și toate calificările profesionale, clasele a IX-a - a XIII-a).

Activități de informare şi consiliere pentru creşterea participării în învățământul profesional și tehnic

Principalele măsuri de promovare a învățământului profesional și tehnic derulate la nivelul unităților de învățământ, la nivel județean şi național au vizat:

- Actualizarea site-ului de promovare a învățământului profesional și tehnic *„Alege-ți drumul!"*; site-ul conține informații, date statistice, materiale de învățare, necesare tuturor factorilor interesați de oferta educațională pentru învățământul profesional și tehnic de nivel 3, 4 și 5;
- Participarea la emisiuni radio şi televizate și la întâlniri naționale, regionale și locale în care este promovat învățământul profesional și tehnic;
- Sprijin acordat inspectoratelor şcolare pentru organizarea şi derularea acțiunilor de prezentare și promovare a ofertei de educație şi formare profesională prin IPT la nivel județean și local, acțiuni organizate împreună cu unitățile de învățământ şi cu operatorii economici/instituțiile publice partenere;
- Promovarea exemplelor de bună practică în ceea ce privește funcționarea și dezvoltarea parteneriatelor dintre unitățile de învățământ, operatorii economici și comunitatea locală, în învățământul profesional şi tehnic, prin elaborarea şi publicarea de către CNDIPT a broşurii "Vocație și pasiune în învățământul profesional și tehnic".

Un sprijin important în acțiunile de orientare și consiliere a elevilor l-a reprezentat Ghidul de orientare în carieră, elaborat de CNDIPT. Ghidul cuprinde materiale informative pentru calificări profesionale atât din învățământul profesional, inclusiv dual (nivel 3 CNC), cât și din învățământul liceal tehnologic (nivel 4 CNC), respectiv o scurtă descriere, principalele rezultate ale învățării, beneficii și enumerarea principalelor meserii pentru care pot opta absolvenții. De asemenea, ghidul cuprinde testimoniale, povești de succes ale absolvenților/elevilor pentru calificările prezentate.

Promovarea bunelor practici din domeniul învățământului profesional și tehnic

Una dintre modalitățile de creștere a atractivității învățământului profesional și tehnic este diseminarea și promovarea exemplelor de bune practici. Prin proiectul ERASMUS-EDU-2023-EQAVET-IBA (EQAVET-NRP-RO 2023) s-au continuat activitățile în rețelele parteneriale reorganizate în cadrul proiectelor ERASMUS+ EQAVET-NRP-RO 2019 și EQAVET-NRP-RO 2021. Cele 60 de unități școlare din cele 10 rețele parteneriale pe domenii de pregătire profesională de interes *(1. Agricultură, 2. Chimie industrială, protecția mediului și industrie alimentară, 3. Comerț, 4. Economic, 5. Electric și electromecanică, 6. Electronică, automatizări, telecomunicații, 7. Industrie textilă și pielărie, 8. Mecanică, 9. Turism, 10. Silvicultură și fabricarea produselor din lemn)* au continuat diseminarea de bune practici în cadrul celor 5 evaluări colegiale (peer review) organizate în anul școlar 2024-2025 (în rețelele 1. Agricultură, 2. Chimie industrială, protecția mediului și industrie alimentară, 3. Comerț, 5. Electric și electromecanică, 7. Industrie textilă și pielărie, 9. Turism).

Tot în cadrul proiectului au fost realizate 28 de întâlniri on-line cu membrii Comitetelor Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS) și 6 întâlniri on-site cu membrii Consorțiilor Regionale pentru învățământ dual: Nord-Vest, Vest, Centru, Nord-Est, Sud-Est și Vest-Oltenia. Este în curs de elaborare un Compendium de competențe verzi și digitale, care va include seturile de rezultate ale învățării generale pentru dezvoltare durabilă pentru fiecare nivel de calificare școlarizat în IPT (3, 4 și 5 CNC) și, respectiv, seturile de rezultate ale învățării pentru dezvoltare durabilă specifice pentru fiecare domeniu de pregătire profesională.

Formarea competențelor antreprenoriale ale elevilor din IPT

- **Curriculumul de specialitate pentru calificările aparținând profilului Servicii conține module alocate pentru formarea competențelor antreprenoriale, prin metoda *„Firma de Exercițiu" (FE)***.

Firma de exercițiu este o metodă didactică modernă, care are ca scop dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale elevilor prin simularea proceselor interne desfășurate într-o firmă reală și a relațiilor sale cu alte firme și instituții. În anul școlar 2024-2025, au fost autorizate 1.112 firme de exercițiu (în învățământul preuniversitar), acestea desfășurând activitatea curentă prevăzută în curriculum și activități extra curriculare.

- **Organizarea de concursuri antreprenoriale**

Competiția *Business Plan* s-a derulat în anul şcolar 2024-2025 în conformitate cu OME nr. 3.025/2025 și cu Regulamentul specific privind organizarea şi desfăşurarea *Competiției BUSINESS PLAN* pentru firmele de exercițiu și Anexele acestuia.

În anul școlar 2024-2025, organizarea competiției școlare *Business Plan* pentru firmele de exercițiu a fost prevăzută ca activitate în cadrul proiectului *Creșterea relevanței formării profesionale inițiale prin anticiparea nevoilor de formare profesională pentru piața muncii, cod proiect 327432*, finanțat prin *Programul Educație și Ocupare 2021-2027*, implementat de către CNDIPT în parteneriat cu Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație, Ministerul Educației și Cercetării (MEC) și Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR).

Astfel, etapele județene, regionale și etapa națională din cadrul competiției au fost finanțate din cadrul proiectului mai sus menționat și au fost coordonate de CNDIPT alături de CNIPMMR.

Conform metodologiei de organizare, competiția *Business Plan* s-a desfășurat în 4 etape: la faza locală au participat 347 firme; la faza județeană s-au calificat 190 firme; la faza regională au fost înscrise 38 de firme, la faza națională au concurat 8 firme, una pe fiecare regiune de dezvoltare. Etapa națională s-a desfășurat în data de 27 mai 2025 la Târgu Mureș.

În anul școlar 2024-2025, în învățământul profesional și tehnic, s-a desfășurat online la nivel național și competiția *Marca de calitate*. În anul școlar 2024-2025, s-au înscris 30 de firme de exercițiu, din care 25 au obținut certificat *Marca de calitate,* respectiv 22 nivel avansat și 3 nivel de bază.

Întărirea colaborării internaționale prin proiecte la nivel european (ERASMUS +, ș.a.):

Începând din anul 2015, CNDIPT este membru în Rețeaua europeană de expertiză în educație și formare profesională, ReferNet, coordonată de Centrul European de Dezvoltare a Formării Profesionale, CEDEFOP, agenție de specialitate a Comisiei Europene. În perioada 2024-2025, echipa punctului național de contact ReferNet România a elaborat:

- Raport privind politicile specifice sistemului de educație și formare profesională din România transpus în format online pe platforma corespunzătoare dezvoltată de CEDEFOP;
- Spotlight - prezentare succintă a sistemului de educație și formare profesională din România, contribuții la compilația privind Spotlight on VET la nivel european;
- articole tematice / contribuții în domeniul educației și formării profesionale privind progresul rezultatelor obținute în urma implementării PNI-VET;
- buletine informative succinte privind știri relevante din educație și formare profesională.

➢ **În domeniul dezvoltării calificărilor profesionale**

Proiectul ERASMUS-EDU-2022-PI-ALL-INNO-BLUEPRINT - Alliances for Sectoral Cooperation on Skills, care se implementează în perioada 2023 - 2027, își propune să abordeze provocările noii ere digitale pentru a asigura tranziția către o economie circulară ecologică, sustenabilă și incluzivă care să răspundă tuturor obiectivelor Alianței pentru cooperare sectorială în domeniul competențelor (PACT4SKILLS). În contextul actual al tranziției către un model economic sustenabil și digitalizat, programele de formare propuse prin aceste module oferă o abordare integrată și inovatoare a transformărilor din industria modei. Structurate pe două direcții majore - Economia Circulară (CE) și Digitalizarea (DF) - modulele răspund nevoilor urgente de reducere a impactului asupra mediului și de adaptare la noile metode inovatoare pentru a preda și a învăța. În furnizarea programelor de învățare se va integra la locul de muncă utilizarea TIC avansate - de ex. blended learning, realitate augmentată etc. În cadrul proiectului au fost proiectate contexte de învățare colaborativă și experiență transnațională de învățare în sala de clasă virtuală, învățare îmbunătățită cu Metaverse.

Apelurile competitive de proiecte PEO „Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic din ÎPT - Stagii de practică pentru elevi"

În anul școlar 2024–2025, s-au depus proiecte în cadrul apelurilor competitive Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic din ÎPT – Stagii de practică pentru elevi, cu o alocare financiară totală de 102,37 mil. euro după cum urmează: 91,99 mil. euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate și 10,37 mil. euro pentru regiunea mai dezvoltată. Proiectele selectate sprijină atingerea obiectivului specific „Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, inclusiv prin validarea învățării non-formale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe de antreprenoriat și digitale,

precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a sistemelor de ucenicie (FSE+)" prin asigurarea de sprijin financiar sub formă de granturi nerambursabile în vederea implementării și parcurgerii de către elevii înmatriculați în învățământul liceal tehnologic, inclusiv dual, a programelor de pregătire practică. Grupul țintă eligibil este constituit din elevi din învățământul tehnologic, inclusiv dual. **Apelul non-competitiv PEO „Creșterea relevanței formării profesionale inițiale prin anticiparea nevoilor de formare profesională pentru piața muncii" se implementează în perioada decembrie 2024 - noiembrie 2027, cu un buget** alocat de 27.690.000 euro, din care contribuția UE este în valoare maximă de 23.536.500,00 euro, iar contribuția națională este de 4.153.500 euro. Grupul țintă vizează unități și instituții de învățământ IPT - valoare minimă: 200; elevi din învățământul profesional și tehnic - valoare minimă: 14.000; personal didactic - valoare minimă: 3.570. Proiectul urmărește: dezvoltarea de noi instrumente pentru anticiparea pe termen scurt a nevoilor de calificări şi de competențe pe piața muncii; dezvoltarea și testarea mecanismului de asigurare a calității și monitorizare a învățării la locul de muncă; analiza calificărilor profesionale din sistemul de învățământ tehnologic corespunzător sectoarelor economice din Romania; revizuirea fundamentelor formării profesionale inițiale prin învățământul tehnologic, (calificări, standarde de pregătire profesională, planuri de învățământ, programe școlare, auxiliare curriculare); formarea pentru abilitarea curriculară a cadrelor didactice din învățământul tehnologic; analiza datelor existente pentru dezvoltarea platformei; dezvoltarea de platforme IT pentru înregistrarea activităților specifice în cadrul firmelor de exercițiu, a unei aplicații IOS și Android interconectată la platformă și a indexului anual pentru Firmele de Exercițiu; elaborarea unor Repere Metodologice pentru aplicarea metodei de predare-învățare Firma de Exercițiu, actualizate anual, precum și diseminarea acestora.

CAPITOLUL V. MANAGEMENTUL ȘI GUVERNANȚA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE; REZILIENȚĂ

Au fost implementate sau consolidate măsuri cu impact strategic asupra sistemului preuniversitar: întărirea culturii științifice prin colaborări instituționale și campanii publice dedicate promovării științei; dezvoltarea mecanismelor de etică prin introducerea posibilității de sesizări anonime („Butonul roșu"); creșterea nivelului de siguranță în școli prin reglementarea utilizării camerelor video, sprijinirea financiară a programelor anti-violență, clarificarea regulilor privind utilizarea telefoanelor mobile în context educațional ș.a. Procesul de digitalizare a fost impulsionat prin extinderea utilizării catalogului electronic fără constrângeri suplimentare, iar programele educaționale „Săptămâna verde" și „Școala altfel" au fost recalibrate pentru a fi utilizate complementar, cu accent pe relevanța pentru viața reală.

În ceea ce privește corelarea ofertei educaționale cu piața muncii, au fost derulate acțiuni cuprinzătoare, inclusiv în domeniul calificărilor și al învățării pe tot parcursul vieții, cu rol direct în creșterea relevanței formării elevilor și în facilitarea tranziției acestora către parcursuri educaționale sau profesionale de calitate. Aceste intervenții, alături de reformele majore aflate în curs de operaționalizare, reflectă angajamentul ferm pentru modernizarea educației preuniversitare și pentru construirea unui sistem mai sigur, mai relevant și mai adaptat nevoilor actuale și viitoare ale elevilor.

Sprijin pentru reforma guvernanței

Tematica restructurării guvernanței sistemului de învățământ preuniversitar este abordată, în continuarea activităților din perioada 2021-2024, prin obiectivele și măsurile specifice prevăzute în Cadrul

Strategic Național pentru Educație și Formare, la toate nivelurile. În anul școlar 2024-2025, învățământul preuniversitar din România continuă să fie marcat de provocări structurale care influențează calitatea și echitatea educației: fragmentarea rețelei școlare, disparități teritoriale semnificative, deficitul de personal calificat și o finanțare insuficientă și impredictibilă. Analizele realizate la nivel național confirmă nevoia unei abordări sistemice, orientate către consolidarea arhitecturii instituționale și a mecanismelor de guvernanță. În acest context, Ministerul Educației și Cercetării a inițiat procese de evaluare și reorganizare a unităților de învățământ, cu scopul de a crea un cadru coerent care să permită implementarea eficientă a reformelor prevăzute în documentele strategice. Sunt urmărite priorități precum profesionalizarea managementului școlar, creșterea transparenței și competitivității în alocarea resurselor, dezvoltarea rețelelor de sprijin și promovarea inovației și a calității în procesul educațional. Aceste demersuri urmăresc să asigure premisele pentru un sistem preuniversitar modern, predictibil și orientat spre rezultate, capabil să răspundă nevoilor tuturor elevilor.

Rețeaua școlară și planul de școlarizare 2024-2025

Începând cu anul școlar 2012 - 2013 rețeaua școlară este organizată de către autoritățile administrației publice locale cu avizul conform al inspectoratelor școlare. Pentru învățământul special rețeaua şcolară se organizează de către consiliul județean, respectiv de către consiliile locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, cu consultarea partenerilor sociali şi cu avizul conform al inspectoratelor școlare, respectiv al Ministerului Educației și Cercetării. Organizarea rețelei şcolare se realizează anual. În procesul de organizare a rețelei școlare, unitățile de învățământ pot să își păstreze statutul și structura sau pot fi reorganizate în urma aplicării unor operațiuni specifice, respectiv fuziunea sau divizarea acestora. Reorganizarea rețelei școlare implică operații cu persoane juridice (unități de învățământ cu personalitate juridică). S-au identificat probleme la nivelul unităților de învățământ cu personalitate juridică supuse procesului de reorganizare, respectiv structurilor arondate acestora: clădiri vechi, spații subdimensionate, infrastructură necorespunzătoare, lipsa dotărilor corespunzătoare, efective foarte mici de elevi etc.

Tabel 63. Date comparative privind situația statistică a numărului de unități de învățământ de stat în perioada 2022-2025

An școlar	Învățământ de masă		Învățământ special		Activități extrașcolare**	
	Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)	Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)	Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)
2022-2023	5.959	10.623	153	34	197	183
2023-2024	5.972	10.452	153	35	198	182
2024-2025	5.971	10.315	153	32	198	181

Sursa: SIIIR, 2025

**Structuri Arondate (AR) - unități de învățământ fără personalitate juridică, subordonate unor unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ), reprezentând o locație a acestora;*

*** Unitățile de învățământ pentru activități extrașcolare: palate ale copiilor, cluburi ale copiilor, cluburi școlare sportive, centre județene de excelență*

Tabel 64. Date privind cifrele de școlarizare pentru anul școlar 2024-2025

Niveluri de învățământ	Cifre de școlarizare propuse pentru anul școlar 2024 - 2025	Cifre de școlarizare aprobate prin HG_440_2025	Cifre de școlarizare realizate în anul școlar 2024 - 2025
Educație timpurie	665.000	665.000	512.542
Învățământ primar	933.000	933.000	850.454
Învățământ gimnazial cu frecvență zi	813.000	813.000	680.960
Învățământ liceal			
a) cls. a IX-a zi	134.000	134.000	130.948
b) cls. a IX a seral + FR.	9.000	9.000	7.163
c) cls. a XI a seral	16.000	16.000	15.026
Învățământ profesional			
a) Numărul de locuri pentru primul an de învățământ profesional, inclusiv forma de organizare dual	60.000	60.000	34.425
b) Numărul de locuri pentru stagii de pregătire practică	600	600	581
Învățământ terțiar non universitar (postliceal)			
a) anul I înv. cu frecvență zi și seral	28.000	28.000	18.505
b) anul I înv. special (zi)	300	300	128
c) înv. militar MAI		5.760	
d) înv. militar MApN		1.561	
e) înv. militar MJ		290	
Învățământ de artă (muzică, arte plastice, coregrafie) nivel primar și gimnazial	21.500	21.500	18.463
Înv.cu program sportiv nivel primar și gimnazial	15.500	15.500	9.030
Cluburi sportive școlare	53.000	53.000	46.970
Învățământ obligatoriu cu frecvență redusă - nivel primar și gimnazial și program educațional "A doua șansă"	30.000	30.000	25.003
Învățământ special			
a) educație timpurie	3.100	3.100	1.868
b) înv. special primar și gimnazial	22.500	22.500	18.619
c) primul an de învățământ profesional	3.150	3.150	1.452

d) stagii de pregătire practică	500	500	62
e) înv. liceal-cls. a IX a frecvență zi/seral/FR.	900	900	345
f) înv. liceal cls. a XI a frecvență zi / seral	300	300	65

Sursa: SIIIR, 2025

Tabel 65. Situația statistică, pe niveluri de învățământ și forme de proprietate, a numărului de elevi şi preşcolari înscriși în învățământul preuniversitar în anul școlar 2024-2025

Nivel	Privată			Publică de interes național și local			Total general
	Masă	Special	Total	Masă	Special	Total	
Antepreșcolar	2.776	-	2.776	37.097	42	37.139	39.915
Preșcolar	44.574	15	44.589	474.692	2.155	476.847	521.436
Primar	22.686	20	22.706	868.630	8.485	877.115	899.821
Gimnazial	11.252	31	11.283	677.922	11.236	689.158	700.441
Liceal	20.762	-	20.762	576.673	1.101	577.774	598.536
Profesional	2.320	-	2.320	88.838	5.536	94.374	96.694
Postliceal	34.648	-	34.648	46.775	283	47.058	81.706
Total general	139.018	66	139.084	2.770.627	28.838	2.799.465	2.938.549

Sursa: SIIIR, 2025

Normarea și ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar de stat

Tabel 66. Date comparative privind normele didactice de predare, auxiliare și nedidactice

An școlar	Nr. norme didactice de predare	Pondere norme didactice de predare %	Nr. norme didactice auxiliare	Pondere norme didactice auxiliare %	Nr. norme nedidactice	Pondere norme nedidactice %	Total general norme învățământ preuniversitar de stat
2011-2012	225.805,28	*73,51%*	24.760,15	*8,06%*	56.623,70	*18,43%*	307.189,13
2012-2013	227.337,99	*73,73%*	24.897,17	*8,07%*	56.100,86	*18,19%*	308.336,02
2013-2014	226.395,01	*73,57%*	25.302,40	*8,22%*	56.034,69	*18,21%*	307.732,10
2014-2015	221.854,93	*73,55%*	25.183,18	*8,35%*	54.598,19	*18,10%*	301.636,30
2015-2016	218.803,30	*73,70%*	24.756,35	*8,34%*	53.333,20	*17,96%*	296.892,85
2016-2017	218.414,08	*73,68%*	30.716,50	*10,36%*	47.287,35	*15,95%*	296.417,93
2017-2018	217.862,74	*73,52%*	28.348,23	*9,57%*	5.0127,1	*16,92%*	296.338,10
2018-2019	215.900,72	*73,75%*	24.376,64	*8,33%*	52.480,51	*17,93%*	292.757,87

An școlar	Nr. norme didactice de predare	Pondere norme didactice de predare %	Nr. norme didactice auxiliare	Pondere norme didactice auxiliare %	Nr. norme nedidactice	Pondere norme nedidactice %	Total general norme învățământ preuniversitar de stat
2019-2020	213.925,40	*73,33%*	24.637,28	*8,45%*	53.160,49	*18,22%*	291.723,17
2020-2021	213.921,11	*73,38%*	24.563,20	*8,43%*	53.050,06	*18,20%*	291.534,37
2021-2022	216.240,11	*73,49%*	24.650,99	*8,38%*	53.368,70	*18,14%*	294.259,80
2022-2023	218.627,57	*73.39%*	25.164,04	*8.45%*	54.097,71	*18.16%*	297.889,32
2023-2024	223.864,79	*73.28%*	25.797,35	*8.44/%*	55.823,81	*18.27%*	305.475,98
2024-2025	229.118,93	73.67%	25.956,25	8.35%	55.939,09	17.99%	311.014,27

Sursa: SIIIR, 2025

Din analiza datelor statistice din ultimii ani școlari încheiați privind structura personalului din învățământul preuniversitar de stat, se observă o tendință de ușoară scădere a ponderii posturilor didactice ocupate cu personal didactic titular (de la 77,52% în anul școlar 2023-2024 la 76,94% în anul școlar 2024-2025).

Tabel 67. Date comparative privind ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar de stat

An școlar	Nr. norme didactice	Nr. norme didactice ocupate cu titulari	Pondere norme didactice ocupate cu titulari %	Nr. norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată/ personal didactic asociat și pensionat	Pondere norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată/ personal didactic asociat și pensionat %	Nr. norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată	Pondere norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată %
2011-2012	225.805,28	181.327,18	*80,30%*	41.625,54	*18,43%*	2.852,56	*1,26%*
2012-2013	227.337,99	179.357,43	*78,89%*	44.214,39	*19,45%*	3.766,37	*1,66%*
2013-2014	226.476,09	181.260,96	*80,04%*	41.482,37	*18,32%*	3.732,77	*1,65%*
2014-2015	221.854,93	179.337,46	*80,84%*	38.964,51	*17,56%*	3.552,96	*1,60%*
2015-2016	218.803,30	177.355,50	*81,06%*	37.516,45	*17,15%*	3.931,35	*1,80%*
2016-2017	218.414,08	176.306,05	*80,72%*	37.883,90	*17,34%*	4.224,13	*1,93%*
2017-2018	217.862,74	175.167,41	*80,40%*	38.186,87	*17,53%*	4.508,47	*2,07%*
2018-2019	215.900,73	174.364,04	*80,76%*	37.062,14	*17,17%*	4.474,55	*2,07%*
2019-2020	213.925,40	173.366,95	*81,04%*	36.787,40	*17,20%*	3.771,05	*1,76%*

An școlar	Nr. norme didactice	Nr. norme didactice ocupate cu titulari	Pondere norme didactice ocupate cu titulari %	Nr. norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată/ personal didactic asociat și pensionat	Pondere norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată/ personal didactic asociat și pensionat %	Nr. norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată	Pondere norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată %
2020-2021	213.921,11	171.953,98	*80,38%*	38.245,53	*17,88%*	3.721,60	*1,74%*
2021-2022	216.240,11	170.266,61	*78,74%*	41.790,28	*19,33%*	4.183,22	*1,93%*
2022-2023	218.627,57	170.432,62	77.96%	43.280,59	19.80%	4.914,36	2.25%
2023-2024	223.864,79	173.533,43	*77.52%*	45.215,87	*20.20%*	5.115,48	*2.29%*
2024-2025	229.118,93	176.281,47	76.94%	47.440,28	20.71%	5.397,21	2.36%

Sursa: SIIIR, 2025

Pentru candidații care nu au dobândit definitivarea în învățământ repartizați pe posturi didactice/catedre vacante publicate pentru angajare pe perioadă nedeterminată, consiliul de administrație al unității de învățământ la care au fost repartizați poate hotărî modificarea duratei contractului individual de muncă din perioadă determinată în perioadă nedeterminată, după ce acești candidați promovează examenul pentru definitivarea în învățământ.

Tabel 68. Situația privind posturile didactice declarate vacante/rezervate la concursurile de ocupare a posturilor didactice din învățământul preuniversitar în anul 2025

Anul	Total posturi vacante/ rezervate publicate pentru concurs	din care:									
		Titularizabile pt. concurs /pt. angajare pe perioadă nedeterminată	din care:		Netitularizabile pt. concurs / pt. angajare pe perioadă determinată	din care:					
			Titularizabile / pt. angajare pe perioadă nedeterminată (urban)	Titularizabile / pt. angajare pe perioadă nedeterminată (rural)		Posturi netitularizabile/ pt. angajare pe perioadă determinată vacante/rezervate complete			Posturi netitularizabile/ pt. angajare pe perioadă determinată vacante/rezervate incomplete		
						Complete	Complete (urban)	Complete (rural)	Incomplete	Incomplete (urban)	Incomplete (rural)
2025	77.198	9.178	7.124	2.054	68.020	18.382	12.266	6.116	49.638	26.045	23.593

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației și Cercetării

Tabel 69. Date privind situația candidaților înscriși la concursul de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/ rezervate în anul 2025

Anul	Nr. candidați înscriși la concurs	din care:	
		Absolvenți ai promoției curente	Absolvenți din serii anterioare
2025	39.731	6.702	33.029

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației și Cercetării

Tabel 70. Date privind situația rezultatelor obținute la proba scrisă în cadrul concursului de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în anul 2025

Anul	Nr. candidați cu note	Nr. candidați cu nota sub 5	Pondere candidați cu nota sub 5	Nr. candidați cu nota 5-6,99	Pondere candidați cu nota 5-6,99	Nr. candidați cu nota 7-9,99	Pondere candidați cu nota 7-9,99	Nr. candidați cu nota 10	Pondere candidați cu nota 10
Absolvenți din serii anterioare	31.143	5.317	17.07%	11.293	36.26%	14.491	46.53%	42	0.13%
2025	5.797	1.229	21.20%	2.084	35.95%	2.476	42.71%	8	0.14%

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației și Cercetării

În anul școlar 2024-2025, cadrul legislativ în vigoare pentru organizarea și desfășurarea concursurilor în vederea ocupării posturilor didactice/catedrelor existente în unitățile de învățământ particular a fost reprezentat de Metodologia de organizare şi desfăşurare a concursului pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în unitățile de învățământ particular din învățământul preuniversitar aprobate prin OMECTS nr 5.625/2012, cu modificările și completările ulterioare, alături de Normele metodologice privind organizarea şi desfăşurarea concursurilor de ocupare a posturilor didactice de predare/catedrelor vacante/rezervate din unitățile de învățământ preuniversitar particular, aprobate prin OME nr. 7.874/ 20.12.2024. În anul școlar 2024-2025, s-a înregistrat un număr de 89 de unități din învățământul preuniversitar particular pentru care s-au transmis informări către Ministerul Educației și Cercetării referitoare la organizarea de concursuri, fie la nivelul respectivelor unități de învățământ cu personalitate juridică/ consorții școlare, fie prin asocieri temporare la nivel local, județean ori interjudețean. Unele dintre acestea au participat, în mod repetat, în funcție de necesarul de personal didactic de predare și/sau de fluctuația acestuia, la mai multe concursuri organizate individual sau prin asocieri temporare la nivel local/ județean/ interjudețean în cursul anului școlar. Astfel, pentru anul școlar 2024-2025, s-a înregistrat, ca urmare a adreselor de informare comunicate de unitățile de învățământ particular/inspectorate școlare ale Ministerului Educației și Cercetării, organizarea a 26 de concursuri pentru ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar particular de nivel: antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, liceal și postliceal.

Tabel 71. Situație statistică privind numărul de posturi didactice complete și incomplete 2024-2025

Nivel învățământ	educație timpurie	preșcolar	primar	gimnazial	liceal	postliceal	Total
Nr. posturi didactice complete și incomplete 2024-2025	6	216	38	24	19	15	318

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației și Cercetării

Managementul personalului de conducere

În anul școlar 2024-2025, conducerea unităților de învățământ preuniversitar de stat a fost asigurată de cadre didactice care au ocupat funcții de director sau director adjunct, fie în baza concursului național organizat prin inspectoratele şcolare și coordonat de către Ministerul Educației și Cercetării (Metodologia privind organizarea şi desfăşurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director şi director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, aprobată prin OME 4.597/2021, cu modificările și completările ulterioare), fie prin detașare în interesul învățământului (modalitate de ocupare temporară a respectivelor funcții, pentru a asigura conducerea interimară a unei unități de învățământ, până la organizarea unui concurs, dar nu mai târziu de sfârșitul anului școlar).

Tabel 72. Situație privind ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, 2024-2025

Număr funcții director și director adjunct ocupate prin concurs	din care:			din care:	
	Director	Director adjunct	Număr funcții director și director adjunct ocupate prin detașare în interesul învățământului	Director	Director adjunct
6.373	4.755	1.618	2.449	1.574	875

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației și Cercetării

Sub aspectul modalității de ocupare a funcțiilor de conducere, îndrumare și control din inspectoratele şcolare, în anul şcolar 2024-2025, toate funcțiile de inspector şcolar general, inspector şcolar general adjunct, inspector școlar din inspectoratele şcolare au fost ocupate prin detaşare în interesul învățământului, în condițiile legii, având în vedere faptul că Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 prevede reorganizarea acestora.

Tabel 73. Situația privind numărul posturilor din inspectoratele școlare în anul școlar 2024-2025

Total posturi ISJ/ISMB	Nr. total posturi personal didactic	Din care, personal de conducere	Nr. total posturi personal didactic auxiliar	Nr. total posturi personal nedidactic
1.869	1.113,5	132	671	84,5

Sursa: SIIIR 2025

Școli pilot. Unitățile de învățământ autorizate sau acreditate, publice sau particulare, de nivel preșcolar, primar, gimnazial, liceal teoretic sau tehnologic, postliceal au avut posibilitatea de a deveni școli pilot. Au fost încurajate aplicațiile depuse în parteneriat, inclusiv public-privat, care au capacitatea de a pilota aceleași practici în condiții relevante diferite și au potențial de a identifica și scala rezultatele pozitive. Au putut aplica și autoritățile publice locale pentru a pilota măsuri integrate la nivel de UAT, fie prin implicarea serviciilor publice locale, fie în parteneriat cu organizații non-guvernamentale care prestează servicii de educație sau asistență socială.

În anul școlar 2024-2025, a fost acordat statutul de unitate de învățământ pilot în vederea consemnării situației școlare a elevilor exclusiv în format electronic, pentru 1.897 de unități de învățământ preuniversitar, conform Anexei 1 la OME nr. 7.001/01.10.2024.

De asemenea, având în vedere intrarea în vigoare a Legii învățământului preuniversitar 198/2023, cu modificările ulterioare, în cadrul PNRR, Componenta 15, R7. Reforma guvernanței sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului, au fost implementate două intervenții majore. Investiția 18 - Program de instruire și mentorat pentru manageri și inspectori școlari (Ținta 507) cuprinde 16 proiecte în valoare totală de 25 mil. de euro, vizând un grup țintă de 26.291 de beneficiari, pentru care au fost contractate 37,5 mil. euro și au fost executate în perioada raportată 2 mil. euro. De asemenea, prin schema de granturi dedicate unităților de învățământ pilot (Jalonul 495) au fost semnate 53 de contracte, însumând un buget contractat de 17,6 mil. euro, din care 1, 8 mil. euro reprezintă execuția bugetară realizată în perioada raportată.

Institutul Limbii Române a avansat procesul de profesionalizare a predării limbii române în diaspora, prin aprobarea Memorandumului privind înființarea Corpului instructorilor LCCR, cu posibilitatea încheierii de contracte individuale de muncă. Începând din iulie 2025, cei peste 130 de profesori care predau Cursul de Limbă, Cultură și Civilizație Românească (L.C.C.R.) beneficiază, pentru prima dată în cei 17 ani de când acest curs este predat în străinătate, de recunoașterea vechimii în muncă, de dreptul la asigurări sociale și de sănătate, de concedii de odihnă și medicale, prin aprobarea în Guvern a Memorandumului inițiat de minister.

Evaluările realizate de ARACIP asupra managementului și guvernanței în învățământul preuniversitar au vizat procesele decizionale, transparența și participarea beneficiarilor direcți și indirecți ai educației, precum și modul de distribuire și utilizare a resurselor financiare, umane și materiale. Analiza a evidențiat vulnerabilități semnificative de reziliență, generate de provocările recente cu care s-au confruntat unitățile de învățământ — accelerarea digitalizării, schimbările tehnologice și transformările demografice. Capacitatea de reacție a școlilor a fost afectată de rigidități structurale, dotări insuficiente și disparități regionale, care au limitat eficiența și eficacitatea operațională a sistemului.

CAPITOLUL VI. CARIERA DIDACTICĂ

Cadrul de perfecționare a cadrelor didactice

În noiembrie 2024, a fost aprobat, prin OME nr. 7.386/11.11.2024, documentul *Profilul și standardele profesionale ale cadrului didactic din învățământul preuniversitar, pe etape de carieră și pe niveluri de învățământ*. Acesta reprezintă un cadru coerent de definire a competențelor profesionale, structurat în

funcție de nivelul de învățământ (preșcolar, primar, gimnazial, liceal) și de etapele evoluției în carieră (debutant, practician, avansat, expert). Elaborarea acestui document a fost coordonată de un grup de lucru național, format din experți din instituții de învățământ superior, formatori, practicieni din sistemul preuniversitar și reprezentanți ai MEC. Procesul de elaborare s-a desfășurat în cadrul Proiectului ROSE (Romanian Secondary Education Project), finanțat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), derulat de MEC în parteneriat cu unități de învățământ și instituții de formare. Profilul cuprinde următoarele subdomenii: cunoașterea elevilor și a modului în care aceștia învață, curriculum și proces didactic, mediu de învățare și stare de bine, consilierea elevilor, colaborarea cu familia/tutorii și comunitatea, etică, reflexivitate și învățare continuă, dezvoltare instituțională, tehnologie digitală în educație. Documentul este elaborat prin raportare la reperele legislative naționale, coroborate cu recomandări și reglementări de la nivel european și internațional.

În contextul revizuirii și modernizării cadrului de formare inițială pentru cariera didactică, în conformitate cu noile standarde de formare profesională a cadrelor didactice, MEC a emis, în anul 2024, o serie de acte normative care contribuie la reglementarea și consolidarea parcursului profesional în cariera didactică, prin adaptarea și diversificarea ofertei curriculare a programelor de studii universitare. Astfel, au fost emise două ordine care reglementează cadrul de organizare a programelor de studii universitare de licență cu dublă specializare, respectiv a programelor de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare.
Prin OME nr. 6.634 din 12 septembrie 2024, a fost reglementată înființarea programelor de studii universitare de licență cu dublă specializare și a fost aprobată Lista programelor de studii universitare de licență cu dublă specializare. Structura acestor programe presupune o specializare principală și una secundară, specializarea secundară fiind, de regulă, din același domeniu fundamental de știință. Prin OME nr. 6.635 din 12 septembrie 2024, a fost aprobată Lista programelor de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare care pot fi organizate în cadrul instituțiilor de învățământ superior. Aceste programe sunt incluse în nomenclatorul domeniilor și programelor de studii universitare, care cuprinde domeniile și programele acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, unitățile administrativ-teritoriale de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile, forma de învățământ, limba (sau limbile) de predare.

În continuarea demersurilor de consolidare și diversificare a ofertei educaționale din învățământul superior, MEC a emis, în anul 2024, două ordine care vizează reglementarea cadrului metodologic pentru programele de studii universitare de licență destinate formării inițiale a personalului didactic din învățământul primar și din educația timpurie. Prin OME nr. 7.872 din 20 decembrie 2024, a fost aprobată *Metodologia privind înființarea și organizarea programelor de studii universitare de licență - Pedagogia învățământului primar*. Programul de studii universitare de licență *Pedagogia învățământului primar* are ca obiectiv formarea resursei umane pentru cariera didactică aferentă învățământului primar, respectiv pentru învățământul obligatoriu cu durata de cinci ani, care cuprinde clasa pregătitoare și clasele I-IV. Ordinul prevede restructurarea cadrului curricular al programelor de studii universitare de licență din acest domeniu, planul de învățământ fiind structurat pe următoarele direcții principale: a) elemente fundamentale de cunoaștere a domeniului pedagogiei învățământului primar; b) aprofundarea didacticii și a practicii pedagogice specifice; c) elemente de cercetare, analiză și management al grupelor de elevi.

De asemenea, prin OME nr. 7.841 din 20 decembrie 2024, a fost aprobată *Metodologia privind înființarea și organizarea programelor de studii universitare de licență - Educație timpurie*. Programul de studii universitare de licență *Educație timpurie* are ca scop formarea personalului didactic pentru nivelurile antepreșcolar și preșcolar, respectiv pentru educația copiilor cu vârste între 3 luni și 6 ani. Și în acest caz, ordinul stabilește restructurarea cadrului curricular, planul de învățământ fiind organizat pe următoarele domenii de formare: a) elemente fundamentale de cunoaștere a domeniului educației timpurii; b) curriculum, didactici și practică pedagogică în domeniul educației timpurii; c) elemente de cercetare în științele educației.

În cursul anului 2025, a fost elaborat și revizuit cadrul național strategic privind profesionalizarea carierei didactice în învățământul preuniversitar, prin adoptarea unor acte normative și proceduri specifice menite să consolideze dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. Un document central în acest sens îl constituie OMEC nr. 3.986/05.05.2025, prin care a fost aprobată Metodologia-cadru privind tipurile de programe destinate dezvoltării carierei didactice, asigurarea calității acestora și sistemul de acumulare a creditelor ECTS pentru personalul didactic din învățământul preuniversitar. În baza acestei metodologii, a fost elaborată și aprobată o serie de proceduri specifice care reglementează domenii-cheie: acreditarea programelor de dezvoltare profesională continuă (Procedura nr. 29.810/31.07.2025), implementarea acestora și certificarea rezultatelor (Procedura nr. 29.611/24.07.2025 și anexele aferente), precum și recunoașterea și echivalarea competențelor dobândite în credite profesionale transferabile ECTS (Procedura nr. 30.271/20.08.2025, împreună cu anexele corespunzătoare). Aceste reglementări asigură un cadru unitar, transparent și coerent pentru formarea, evaluarea și certificarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice.

În perioada mai-august 2025, a fost consolidat cadrul metodologic necesar organizării și funcționării Rețelei Naționale a Școlilor de Aplicație (RNSA), un instrument esențial pentru formarea practică a viitorilor profesori și pentru dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice. Prin OMEC nr. 4.063/20.05.2025, a fost aprobată Metodologia-cadru privind înființarea, organizarea și funcționarea unităților de învățământ preuniversitar cu statut de unități de aplicație, care stabilește criteriile și mecanismele de selecție, coordonare și evaluare a acestor instituții. Ulterior, prin OMEC nr. 6.049/28.08.2025, a fost aprobată componența Rețelei Naționale a Școlilor de Aplicație pentru anul școlar 2025-2026, consolidând astfel parteneriatele între universități și unitățile de învățământ preuniversitar în vederea asigurării unui mediu formativ de calitate pentru stagii de practică pedagogică și activități inovatoare în educație.

În contextul evoluției în cariera didactică, prin definitivarea în învățământ și obținerea gradelor didactice II și I, în sesiunea 2025 s-au înregistrat rezultate semnificative la nivel național. Astfel, 5.185 de cadre didactice și 60 de maiștri instructori din învățământul preuniversitar au promovat examenul pentru obținerea gradului didactic II, iar 3.585 de cadre didactice și 37 de maiștri instructori au promovat examenul de acordare a gradului didactic I. De asemenea, 46 de cadre didactice au obținut gradul didactic I în baza titlului științific de doctor, conform prevederilor legale în vigoare. În ceea ce privește definitivarea în învățământ, dintr-un total de 9.970 de candidați înscriși, 6.126 de cadre

didactice au promovat examenul național de definitivare în învățământul preuniversitar, consolidându-și astfel statutul profesional.

Tabel 74. Situația privind numărul de candidați care au promovat examenul național pentru definitivare în învățământul preuniversitar, sesiunea 2025

Județ	Nr. candidați înscriși	Nr. candidați promovați	Procent de promovabilitate (raportat la nr. candidați prezenți)
AB	172	116	75%
AG	253	154	67%
AR	210	124	65%
B	1178	740	73%
BC	270	175	71%
BH	305	193	69%
BN	189	120	68%
BR	112	69	71%
BT	170	109	74%
BV	352	226	72%
BZ	139	80	69%
CJ	505	352	77%
CL	100	45	55%
CS	124	56	52%
CT	336	192	66%
CV	123	79	66%
DB	158	103	75%
DJ	263	159	70%
GJ	97	65	76%
GL	200	137	77%
GR	128	62	60%
HD	156	96	68%
HR	172	110	69%
IF	323	181	67%
IL	106	58	62%
IS	536	370	77%
MH	119	59	67%
MM	255	176	76%
MS	254	157	68%
NT	218	124	62%
OT	130	77	66%
PH	282	190	72%
SB	319	182	64%
SJ	124	62	55%
SM	164	96	64%

SV	383	240	70%
TL	65	31	61%
TM	461	269	64%
TR	62	31	61%
VL	150	83	67%
VN	120	73	68%
VS	187	105	65%

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației și Cercetării

Dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, în anul școlar 2024 - 2025

În ceea ce privește dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, în anul școlar 2024-2025, au fost înregistrate progrese importante în diversificarea și extinderea ofertei de formare. Astfel, au fost acreditate 102 de programe de dezvoltare profesională continuă destinate personalului didactic, incluse în Registrul național al programelor pentru dezvoltare profesională continuă acreditate și avizate 67 de programe complementare de formare continuă. Cele 169 de programe acreditate și avizate au abordat o gamă variată de domenii tematice, dintre care: pedagogia digitală, blended-learning și utilizarea inteligenței artificiale în educație, managementul clasei și prevenirea bullying-ului, strategii de predare integrată, educația pentru drepturile copilului, competențe TIC, educația copiilor cu cerințe educaționale speciale, proiectarea și abilitarea curriculară, consilierea și orientarea școlară, managementul și leadershipul educațional, educația nonformală și informală, reziliența școlară, educația pentru sănătate, egalitatea de șanse și de gen, educația parentală și dezvoltarea durabilă. La nivel național, 65.611 de cadre didactice au participat și au fost certificate în cadrul acestor programe de formare.

În scopul realizării în bune condiții, în termenele stabilite prin actele normative în vigoare (metodologii, note, proceduri interne și de sistem), a tuturor demersurilor privind finalizarea variantelor de subiecte și ale baremelor de evaluare și de notare pentru evaluările, examenele și concursurile naționale, MEC a constituit grupuri de lucru - formate din creatorii de itemi, precum și grupuri de lucru formate din profesori care au realizat verificarea itemilor și a subiectelor/testelor și baremelor/caietelor cadrului didactic (697 de cadre didactice). Pentru noii membri ai grupurilor de lucru, MEC a asigurat pregătirea metodico-științifică.

MEC a asigurat consultanță în activitățile metodice derulate de unele inspectorate școlare și Case ale Corpului Didactic, în vederea perfecționării personalului didactic în realizarea proceselor de evaluare curentă a progresului școlar. Totodată, a asigurat, în format online, formarea membrilor comisiilor de evaluare pe discipline / specializări, în vederea aplicării unitare a baremelor de evaluare și de notare pentru examenele naționale.

Înaintea procesului de evaluare a proiectelor de manuale școlare s-a realizat, conform *Metodologiei de evaluare a calității proiectelor de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar*, instruirea specifică a experților cooptați (cadre didactice din învățământul preuniversitar), în funcție de atribuțiile acestora.

Proiecte de dezvoltare profesională și evoluție în cariera didactică

Profesionalizarea carierei didactice - PROF

I. Asigurarea sustenabilității proiectului în perioada de referință

În anul școlar 2024-2025, proiectul „Profesionalizarea carierei didactice - PROF", derulat în perioada 01.04.2021 - 31.12.2023, a intrat în etapa de sustenabilitate, conform prevederilor din cererea de finanțare. Acțiunile din această perioadă au vizat menținerea și valorificarea rezultatelor obținute în implementare, din perspectiva a patru direcții principale: resurse umane implicate, resurse materiale rezultate, capacitate tehnică consolidată și transferabilitatea rezultatelor.

a) Sustenabilitatea resurselor umane implicate

Implementarea proiectului a contribuit semnificativ la dezvoltarea competențelor cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, susținând furnizarea unor servicii educaționale de calitate, centrate pe nevoile elevilor. Cu un număr de aproximativ 33.400 de beneficiari direcți (cadre didactice care au finalizat programele de formare continuă acreditate în perioada de implementare), proiectul a consolidat capacitatea sistemului educațional, în special la nivelul celor 100 de baze de practică pedagogică, al liceelor pedagogice și al altor unități de învățământ selectate ca școli de aplicație.

Personalul implicat din cadrul MEC, al caselor corpului didactic și al universităților partenere (11 CCD și 4 universități) asigură transferabilitatea rezultatelor prin aplicarea metodologiilor, instrumentelor și procedurilor dezvoltate în cadrul proiectului, contribuind astfel la consolidarea sistemului de formare continuă la nivel național. Programele pentru dezvoltare profesională continuă, acreditate în cadrul proiectului, au fost implementate și în perioada 01.01.2024-31.12.2024, perioada de acreditare a programelor acoperind întreaga perioadă de sustenabilitate a proiectului. Continuarea activităților de formare după finalizarea proiectului garantează extinderea beneficiilor către alte comunități educaționale, la nivel local, județean și regional.

b) Sustenabilitatea resurselor materiale rezultate

În calitate de beneficiar al proiectului, MEC deține responsabilitatea asigurării utilizării și actualizării rezultatelor proiectului. Toate produsele realizate (metodologii, instrumente, resurse educaționale și ghiduri) sunt disponibile în format electronic pe site-urile instituționale și sunt actualizate periodic. În anul școlar 2024-2025, rezultatele proiectului PROF au fost promovate și valorificate în cadrul grupurilor de lucru, dezbaterilor publice și conferințelor tematice, precum și în procesul de inițiere și elaborare a unor noi proiecte cu finanțare externă. În aceste activități au fost implicate cadre didactice din învățământul universitar și preuniversitar, foști experți în cadrul proiectului, cu experiență relevantă în domeniul formării și dezvoltării carierei didactice.

c) Sustenabilitatea capacității instituționale

Proiectul PROF a oferit instituțiilor de învățământ din România un cadru de referință pentru dezvoltarea unei culturi a calității și pentru consolidarea capacității instituționale. Resursele educaționale și instrumentele dezvoltate în cadrul proiectului au devenit repere metodologice utilizate în formarea continuă și în procesele de management educațional. Dotările realizate pentru partenerii implicați (echipamente de videoconferință, laptopuri, mobilier modern și alte resurse didactico-materiale) contribuie la îmbunătățirea infrastructurii educaționale și la creșterea calității procesului de învățare.

d) Transferabilitatea rezultatelor

Activitățile derulate în perioada de sustenabilitate s-au concentrat asupra transferului rezultatelor proiectului la nivel sistemic, implicând toate categoriile de personal din învățământul preuniversitar: cadre didactice, personal de sprijin și personal cu funcții de conducere, îndrumare și control. Aceste acțiuni au generat schimbări comportamentale și atitudinale pozitive la nivelul beneficiarilor direcți și indirecți: elevi, părinți, comunitate și parteneri educaționali.

Programele de formare continuă dezvoltate în cadrul proiectului reprezintă un instrument durabil de consolidare a competențelor în domeniul mentoratului și dezvoltării carierei didactice, facilitând diseminarea expertizei dobândite în comunitățile de învățare. Expertiza acumulată de participanți contribuie la creșterea calității actului educațional și la multiplicarea rezultatelor prin efect de cascadă, la nivel local și regional.

Resursele educaționale elaborate în cadrul proiectului sunt disponibile public pe site-ul proiectului și pe platformele partenerilor, fiind actualizate periodic de către experții PROF fără costuri suplimentare. Programele de formare acreditate au fost integrate în ofertele instituțiilor partenere, asigurând continuitatea și extinderea impactului. Membrii grupurilor-țintă formați în cadrul proiectului acționează în prezent ca agenți ai schimbării, promovând inovarea, colaborarea și dezvoltarea profesională sustenabilă în comunitatea educațională, atât la nivel local, cât și național.

II. Principalele demersuri integrative realizate la nivelul MEC asociate perioadei de sustenabilitate

- ✓ MEC a valorificat *Profilul de competențe al profesorului* și *Standardele de formare continuă pe etape de carieră didactică*, elaborate în cadrul proiectului, în documentul legislativ OME nr. 7.386/11.11.2024 pentru aprobarea *Profilului și standardelor profesionale ale cadrului didactic din învățământul preuniversitar, pe etape de carieră și pe niveluri de învățământ*.
- ✓ De asemenea, MEC a realizat actualizarea și introducerea unor ocupații corespunzătoare funcțiilor didactice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 198/2023, inclusiv pentru noua funcție de *Profesor pentru educație timpurie*, în baza procedurilor legale de înscriere în nomenclatorul COR, cu depunerea fișelor descriptive și aprobarea oficială de către Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale.
- ✓ MEC a continuat să elaboreze și să actualizeze cadrul strategic pentru profesionalizarea carierei didactice în învățământul preuniversitar, reglementând tipurile de programe pentru dezvoltarea carierei, asigurarea calității acestora și sistemul de acumulare a creditelor ECTS. Aceste programe se bazează pe standardele profesionale și profilul de competențe ale cadrelor didactice, adaptate rolurilor didactice și nivelului de învățământ.
- ✓ În martie 2025, *Registrul național al profesorilor mentori din învățământul preuniversitar* a fost actualizat, asigurând transparență și acces la date actualizate privind mentorii din învățământul preuniversitar.
- ✓ A fost actualizată *Lista programelor complementare naționale* (iunie 2025), astfel încât să fie disponibile informații complete despre programele de formare continuă, accesibile prin platformele oficiale ale ministerului.
- ✓ MEC a elaborat și pus la dispoziție 4 programe CDS (Curriculum la Decizia Școlii) pentru liceu, împreună cu 4 ghiduri metodologice pentru aceste discipline opționale: *Educație digitală și abilități media, Strategii metacognitive, Educație incluzivă și dezvoltarea gândirii critice, Managementul emoțiilor*. Aceste resurse, disponibile pe site-ul proiectului PROF, oferă suport

metodologic și didactic profesorilor, contribuind la dezvoltarea competențelor digitale, personale, sociale, cetățenești, antreprenoriale și culturale ale elevilor.

- ✓ În anul 2024, a fost elaborat Studiul de diagnoză și prognoză privind „Starea sistemului de formare a cadrelor didactice" - cercetare longitudinală 2015-2025.
- ✓ Programele de formare dezvoltate și acreditate în cadrul proiectului PROF au fost integrate în ofertele de formare ale caselor corpului didactic pentru anul școlar 2024-2025, fiind avizate de MEC. Aceste oferte includ metodologii de identificare a nevoilor de formare, strategii instituționale și indicatori de performanță, implementați în colaborare cu inspectoratele școlare.
- ✓ În anul școlar 2024-2025, toate unitățile de învățământ preuniversitar de stat au constituit Comisia pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică (CFDCD), conform OME nr. 5.726/06.08.2024, în aplicarea art. 128 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 198/2023. CFDCD are rolul de a cartografia nevoile de formare continuă ale cadrelor didactice, de a monitoriza evoluția în carieră, de a organiza activități de mentorat și de a gestiona sistemul de acumulare a creditelor, contribuind la creșterea calității procesului educațional și la progresul școlar al elevilor.
- ✓ La nivelul celor 15 parteneri ai proiectului, în perioada de referință a primului an de sustenabilitate, au fost proiectate, organizate și desfășurate a serie de activități care au avut ca obiectiv promovarea, diseminarea și operaționalizarea rezultatelor proiectului, dar și transferarea bunelor practici și a lecțiilor învățate în comunitățile profesionale constituite la nivelul proiectului. Aceste demersuri au constat în implementarea programelor acreditate în cadrul proiectului, organizarea de ateliere/workshop-uri /conferințe/simpozioane etc între CCD-uri - DPPD - Universități din regiune, organizarea de ateliere/workshop-uri/ conferințe/ simpozioane/ etc. între CCD-uri - BPP-uri - Școli de aplicație din regiune etc.

Pedagogie digitală pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar

În cadrul Investiției 8, *Program de formare continuă a personalului didactic*, prin apelul „Pedagogie digitală pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar", finanțat prin PNRR, se urmărește dezvoltarea și implementarea programelor de formare continuă autorizate de MEC, destinate cadrelor didactice din învățământul preuniversitar de stat, în vederea consolidării competențelor digitale și a competențelor de pedagogie digitală.

În octombrie 2024, au fost semnate 18 contracte de finanțare, cu o valoare totală contractată de 83,99 mil. euro. Perioada de implementare a proiectelor este cuprinsă între 22 octombrie 2024 și 31 martie 2026. Cele 18 proiecte finanțate au ca obiectiv formarea și dezvoltarea competențelor digitale și de pedagogie digitală pentru un număr total de 97.150 de cadre didactice, conform cererilor de finanțare aprobate. De asemenea, proiectele prevăd crearea și publicarea unui număr estimat de 49.163 de RED-uri experimentale. Beneficiarii direcți ai apelului sunt reprezentați de: 5 asociații/organizații neguvernamentale, 1 Casă a Corpului Didactic, 11 universități de stat și 1 universitate privată, alături de parteneri: 3 asociații, 22 CCD-uri, 1 universitate de stat și 1 universitate privată.

Până în luna august 2025, toate cele 18 proiecte au înregistrat progrese semnificative, astfel:

- ✓ au fost acreditate 29 de programe de formare, modulele incluse fiind aliniate la standardul european DigCompEdu - competențe digitale pentru profesori;
- ✓ a fost selectat grupul țintă (70.000 de cadre didactice);

- ✓ s-au desfășurat activitățile de formare (15.000 de cadre didactice în curs de formare, respectiv 5.000 de cadre didactice care au finalizat formarea).

Durata programului de formare acreditat este între 84-100 de ore, cursul desfășurându-se pe o perioadă de minim 5 săptămâni în format online sincron și asincron.

CAPITOLUL VII. FINANȚAREA ȘI INFRASTRUCTURA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

Finanțarea sistemului de învățământ preuniversitar

Pentru învățământul preuniversitar, respectiv programul educație preuniversitară, execuția bugetului de stat aferentă anului 2024 este de 41.222.172.569 lei.

Finanțarea unităților de învățământ preuniversitar se realizează prin finanțarea de bază, finanțarea complementară și finanțarea specială. Autoritățile administrației publice locale pot aloca, din venituri proprii, fonduri destinate participării la finanțarea de bază şi la finanțarea complementară a unităților de învățământ preuniversitar de stat. Finanțarea de bază se acordă în funcție de costul standard per antepreșcolar/preșcolar/elev, stabilit anual. Pentru anul 2025, costul standard aferent unităților de învățământ considerate defavorizate a fost majorat cu 25%. Pentru asigurarea finanțării de bază a învățământului preuniversitar în anul 2025, au fost elaborate: Hotărârea Guvernului nr. 281/2025 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 68/2024 privind aprobarea normelor metodologice pentru determinarea costului standard per antepreşcolar/preşcolar/elev, pentru finanțarea de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat și Hotărârea Guvernului nr. 282/2025 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 69/2024 privind aprobarea normelor metodologice pentru determinarea costului standard per antepreşcolar/preşcolar/elev, pentru finanțarea de bază a unităților de învățământ preuniversitar particular şi confesional acreditate şi autorizate fără taxă. Modificările aduse de aceste acte normative vizează următoarele componente:

a) costul standard per antepreșcolar/preșcolar/elev pentru cheltuielile cu salariile, sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale în bani, stabilite prin lege, precum și contribuțiile aferente acestora pentru unitățile de învățământ, inclusiv stabilirea valorii costului standard pentru coeficientul 1. Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar (CNFIP) a determinat valoarea costului standard per antepreșcolar/preșcolar/elev pentru coeficientului 1 aferentă "cheltuielilor cu salariile", în anul 2025, în cuantum de 9.620 lei. Această valoare reflectă impactul majorărilor salariale aplicate personalului didactic auxiliar (cu excepția funcțiilor prevăzute în Anexa nr. 1 la Legea nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare) și personalului nedidactic în anul 2024, conform prevederilor art. 1 alin. (1) din *Ordonanța de urgență nr. 53/2024 privind măsuri referitoare la salarizarea personalului din unele sectoare de activitate bugetară, precum şi reglementarea unor aspecte organizatorice.*
b) costul standard per antepreșcolar/preșcolar/elev pentru cheltuielile cu formarea continuă și cheltuielile cu bunuri și servicii, inclusiv stabilirea valorii costului standard pentru coeficientul 1. CNFIP a determinat valoarea costului standard per antepreșcolar/preșcolar/elev pentru

coeficientul 1 aferentă "cheltuielilor cu formarea continuă și cheltuielilor cu bunuri și servicii", în anul 2025, în cuantum de 704 lei.

Conform prevederilor art. 108 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, Metodologia-cadru de acordare a burselor se aprobă, la propunerea CNFIP, prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

În anul școlar 2024-2025, s-au acordat în continuare prime pentru cariera didactică profesorilor din învățământul preuniversitar de stat din România, în baza OUG nr. 58/2023 și a măsurilor aferente din Programul Educație și Ocupare 2021-2027. Primele au rămas în cuantum de 1.500 lei/an școlar pentru cadrele didactice și didactice auxiliare din învățământul preuniversitar de stat, sub formă de sprijin pe card (voucher) pentru dezvoltare profesională și nevoi didactice individuale, cu reguli de utilizare și justificare similare celor din anul precedent. Astfel, în toamna lui 2024, au fost operate încărcări pentru tranșa aferentă anului anterior, pe baza activității din 2023-2024, iar cardurile puteau fi utilizate pe tot parcursul anului școlar 2024-2025, în funcție de condițiile operatorului.

În vederea aplicării reglementărilor solicitate de OUG nr. 41/2025, a fost analizat stadiul actual al investițiilor și reformelor aferente Componentei 15 Educație pentru elaborarea și înaintarea spre aprobare de către Guvernul României a Memorandumului cu tema: Autorizarea continuării contractelor/ deciziilor/ ordinelor de finanțare/contractelor de achiziție/procedurilor de achiziție care intră sub incidența prevederilor OUG nr.41/2025 pentru instituirea unor măsuri în domeniul gestionării investițiilor finanțate din Planul național de redresare și reziliență și din fonduri publice naționale, aflate în responsabilitatea Ministerului Educației și Cercetării din cadrul Componentelor 15 Educație și 9 Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare.

Strategia Națională de Educație Financiară (SNEF) pentru perioada 2024 - 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 378/2024, conturează viziunea României privind educația financiară pentru următorii ani și conține exemple de acțiuni specifice care vor fi întreprinse până în anul 2030. Obiectivele SNEF sunt centrate, printre altele, pe creșterea gradului de educație financiară prin formarea de competențe specifice în rândul copiilor și tinerilor cu vârste de până la 25 de ani, în acord cu cadrul comun al UE/OECD-INFE de competențe financiare pentru copii și tineret, publicat pe 2 octombrie 2023. În anul școlar 2024-2025, Ministerul Educației și Cercetării și partenerii săi, Ministerul Finanțelor (MF), Banca Națională a României, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Asociația Română a Băncilor și Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, au organizat activități / proiecte din domeniul educației financiare care au implicat participarea unui număr de circa 52.731 de copii și 3.374 de cadre didactice din grădinițe, precum și a unui număr de circa 217.813 elevi și 12.030 de cadre didactice din învățământul preuniversitar. A continuat implementarea curriculumului obligatoriu pentru disciplina "Educație socială - Educație economico-financiară", care se studiază la clasa a VIII-a începând cu anul școlar 2020-2021, precum și a curriculumului opțional care conține elemente de educație financiară, la scară națională, conform datelor din tabelul de mai jos:

Situația disciplinelor opționale în domeniul educației financiare, la nivel național	Nr. unități școlare		Nr. elevi		Nr. cadre didactice	
Total	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban
	118	215	3.578	10.334	162	296
	333		13.912		458	

Asigurarea şi modernizarea bazei materiale

MEC prin Unitatea de Management al Proiectelor pentru Modernizarea Rețelei Școlare și Universitare (UMPMRSU) implementează 2 (două) proiecte cu finanțare externă rambursabilă:

1. **Proiectul privind Reforma Educației Timpurii în România (PRET)**

Obiectivele proiectului sunt: dezvoltarea infrastructurii școlare prin construirea de clădiri noi pentru 399 de grădinițe care funcționează în clădiri ce nu mai prezintă siguranță în exploatare, în clădiri ce fac obiectul retrocedărilor sau în spații inadecvate pentru acest tip de educație și dotarea cu mobilier a acestora, precum și creșterea calității educației preșcolare prin formarea cadrelor didactice și dotarea cu materiale educaționale. Perioada de implementare: 2007 - 2026, valoarea proiectului: 114.354.724 euro. Din cele 388 de grădinițe construite până în prezent, în perioada 2024-2025, au fost finalizate și dotate cu mobilier 19 grădinițe.

2. **Proiectul Școli mai Sigure, Incluzive și Sustenabile**

Obiectivul principal al proiectului constă în modernizarea infrastructurii școlare, prin reabilitarea, consolidarea și/sau construirea unor școli noi, selectate din zonele cu cel mai mare risc seismic din România, în vederea îmbunătățirii rezilienței, eficienței energetice și a mediului de învățare pentru elevi și profesori precum și a creșterii capacității instituționale de a investi în infrastructura educațională durabilă. Perioada de implementare: 2021 - 2027, valoarea proiectului: 100 mil. euro.

Prin proiect se vor realiza:

- Executarea lucrărilor de construcție la unitățile de învățământ selectate, în vederea creării unei infrastructuri moderne, rezistente la cutremure și alte dezastre naturale, precum și creșterea siguranței în exploatare,
- Dotarea acestor școli cu mobilier modern și flexibil, cu echipamente digitale pentru sălile de clasă, în vederea îmbunătățirii calității procesului de învățământ, precum și cu materiale educaționale care vor permite stimularea capacității de învățare,
- Formarea cadrelor didactice pentru îmbunătățirea aptitudinilor digitale și înțelegerea unor metode moderne alternative care vor încuraja participarea activă a elevilor la activitățile în echipă, învățare socială și vor prezenta sensibilitate la motivațiile și diferențele individuale ale elevilor,
- Acordarea de sprijin instituțional autorităților locale pentru accesarea fondurilor europene care vor fi disponibile în vederea realizării investițiilor de modernizare a infrastructurii școlare,
- Formarea elevilor și a cadrelor didactice, precum și sensibilizarea comunităților prin promovarea de acțiuni care pot fi întreprinse pentru a consolida reziliența la dezastre și schimbările climatice, pentru a îmbunătăți modul de pregătire și reacție în caz de dezastre și pentru a evidenția oportunități de creștere a durabilității, cum ar fi reducerea deșeurilor, recoltarea apei, utilizarea și conservarea energiei etc.

În perioada 2024-2025:

- se află în execuție lucrări de construire la 9 școli din județele Iași, Vaslui și municipiul București,
- sunt în procedură de licitație pentru execuția lucrărilor alte 2 școli din municipiul București și județul Iași,
- au fost montate un număr de 17 școli modulare (provizorii) în care se va desfășura activitatea educațională pe durata construirii noilor școli din localitățile selectate în proiect.

Investiții finanțate din PNRR

În vederea îmbunătățirii infrastructurii școlare și digitalizării spațiilor de învățământ, Ministerul Educației și Cercetării a lansat 3 apeluri de proiecte, după cum urmează:

1. "Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ și a unităților conexe",
2. "Dotarea cu laboratoare inteligente a unităților de învățământ secundar superior, a palatelor și cluburilor copiilor",
3. "Dotarea cu laboratoare de informatică și ateliere de practică a unităților de învățământ din rețeaua învățământului profesional și tehnic".

Aceste apeluri de proiecte au vizat 4 investiții incluse în Componenta C15. Educație a PNRR, respectiv:

- Investiția 9 - Asigurarea echipamentelor și a resurselor tehnologice digitale pentru unitățile de învățământ;
- Investiția 11 - Asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele de științe/cabinetele școlare;
- Investiția 13 - Echiparea laboratoarelor informatice din școlile de educație și formare profesională;
- Investiția 14 - Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic.

În ceea ce privește Investiția 9 - Asigurarea echipamentelor și a resurselor tehnologice digitale pentru unitățile de învățământ - indicatorii asumați prevăd dotarea cu laboratoare de informatică a cel puțin 4.300 de unități de învățământ și unități conexe, dotarea sălilor de clasă/grupă cu resurse tehnologice și echipamente IT în minimum 3.600 de unități de învățământ și dotarea a cel puțin 1.100 de laboratoare inteligente. Realizarea indicatorilor este asigurată prin contractele semnate în cadrul primelor două apeluri menționate anterior: "Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ și a unităților conexe" și "Dotarea cu laboratoare inteligente a unităților de învățământ secundar superior, a palatelor și cluburilor copiilor".

În cadrul primului apel, "Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ și a unităților conexe", pentru Investiția 9, au fost semnate 2.506 contracte, din care 3 au fost încetate unilateral prin notificarea beneficiarilor în temeiul OUG 41/2025. Cele 2.503 contracte, rămase în implementare, prevăd dotarea a 4.378 de unități de învățământ și unități conexe cu laboratoare de informatică și dotarea sălilor de clasă/grupă din 5.766 de unități de învățământ și unități conexe.

În cadrul celui de-al doilea apel "Dotarea cu laboratoare inteligente a unităților de învățământ secundar superior, a palatelor și cluburilor copiilor" au fost semnate 1.113 contracte de finanțare, dintre care 1 contract a fost reziliat la solicitarea beneficiarului, iar 18 contracte au fost încetate unilateral în baza OUG

41/2025. Se află în implementare 1.094 de proiecte (1.052 de licee de stat și 42 de licee particulare), prin care vor fi dotate 1.113 laboratoare inteligente în licee, palate și cluburi ale copiilor. Conform datelor din platforma de raportare și monitorizare, au fost dotate: 3.166 de unități de învățământ și unități conexe cu laboratoare de informatică, sălile de clasă/grupă din 4.176 de unități de învățământ și unități conexe și 1.073 de laboratoare inteligente.

În ceea ce privește Investiția 11 - Asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele de științe/cabinetele școlare - indicatorii stabiliți prevăd: dotarea a 75.000 de săli de clasă cu mobilier și dotarea a 10.000 de laboratoare, cabinete școlare și săli de sport. Realizarea indicatorilor este asigurată prin cele 2.519 contracte semnate în cadrul primului apel „Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ și a unităților conexe". Dintre acestea, 2.516 contracte se află în implementare, 3 fiind încetate unilateral conform OUG 41/2025.
Conform datelor existente în platforma de raportare și monitorizare, au fost dotate cu mobilier 53.908 săli de clasă/grupă și 7.547 de laboratoare, cabinete și săli de sport.

În ceea ce privește Investiția 13 - Echiparea laboratoarelor informatice din școlile de educație și formare profesională și Investiția 14 - Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic, acestea sunt implementate prin primul și al treilea apel de proiecte: "Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ și a unităților conexe" și "Dotarea cu laboratoare de informatică și ateliere de practică a unităților de învățământ din rețeaua învățământului profesional și tehnic". Indicatorii inițiali pentru fiecare investiție au fost: 900 de unități de învățământ IPT dotate cu laboratoare de informatică, respectiv 900 de unități de învățământ IPT dotate cu ateliere de practică. Având în vedere interesul redus al potențialilor beneficiari, deși au fost lansate două apeluri succesive, indicatorii au fost reduși la 500 de unități de învățământ IPT dotate, pentru fiecare investiție, în urma renegocierii PNRR. Se află în implementare 335 de contracte de finanțare, dintre care 224 de contracte au fost semnate în cadrul primului apel și 111 contracte în cadrul celui de-al doilea apel. Au fost dotate 426 de laboratoare de informatică (350 în cadrul primului apel și 76 în cadrul celui de-al doilea apel) și 516 ateliere de practică (357 în primul apel și 169 în al doilea apel).

În cadrul investiției I7, au fost lansate trei apeluri de proiecte, două gestionate de AFIR și un apel competitiv gestionat de MEC.
În cadrul apelului *„Dezvoltarea rețelei de școli verzi"* se finanțează prin investiția I10 reabilitarea unor unități de învățământ și construirea altora noi, în vederea dobândirii de către acestea a statutului de „școală verde". Au fost contractate 54 de proiecte, 33 de proiecte sunt în stadiu avansat al lucrărilor de execuție, iar 21 de proiecte sunt propuse spre denunțare unilaterală, respectiv suspendare.

CAPITOLUL VIII. DIGITALIZAREA PROCESELOR EDUCAȚIONALE

În anul școlar 2024-2025, în cele două sesiuni ale examenului național de bacalaureat, respectiv în cadrul evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, s-a organizat și realizat evaluarea digitalizată a

lucrărilor scrise. Evaluarea digitalizată a lucrărilor examenelor naționale a fost generalizată și implementată cu rezultate care au demonstrat beneficii importante pentru procesul de evaluare/corectare.

Avantajele principale includ:

- eliminarea transportului fizic al lucrărilor și reducerea costurilor;
- automatizarea borderourilor și a proceselor administrative;
- reducerea timpului de evaluare;
- redistribuirea automată a lucrărilor cu diferențe mari de notare;
- scăderea riscului de eroare umană;
- posibilitatea analizelor detaliate ale rezultatelor pe itemi, elevi sau școli.

Lucrările sunt scanate în sala de examen, în prezența candidatului și încărcate în platforma digitală, unde sunt secretizate automat. Repartizarea către profesorii evaluatori, cadre didactice din alte județe, se face aleatoriu. Au fost elaborate ghiduri pentru toți utilizatorii platformei (asistenți, membri ai comisiei, evaluatori). Evaluarea digitalizată nu modifică subiectele, baremele sau criteriile de notare, ci optimizează gestionarea și corectarea lucrărilor. Prin această măsură, MEC asigură transparență, echitate și eficiență în procesele examenelor naționale. Pentru o mai bună fundamentare a deciziei privind contestarea notei obținute la evaluarea inițială, a fost introdusă prevederea de a permite vizualizarea lucrărilor după afișarea rezultatelor inițiale și înainte de contestații, atât la evaluarea națională, cât și la bacalaureat. Depunerea contestației nu este condiționată de vizualizarea lucrării. Vizualizarea lucrărilor s-a realizat în centrele de examen.

Pentru anul școlar 2025-2026, MEC a aprobat Ordinul privind organizarea și desfășurarea Evaluării Naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a (EN VIII) în anul școlar 2025-2026, și Ordinul privind organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat - 2026. Documentele conțin, în anexe, calendarele de desfășurare a examenelor. Alături de calendarele examenelor de evaluare națională și bacalaureat, sunt publicate și calendarele simulărilor examenelor naționale, respectiv evaluare națională și bacalaureat. Calendarele de desfășurare sunt disponibile în anexele celor două documente.

Investiția 15 - „Școala online: Dezvoltarea Platformei de Evaluare și realizarea de conținut digital", parte a Componentei 15 - Educație din PNRR, are în vedere digitalizarea procesului educațional prin dezvoltarea unei platforme naționale de evaluare și elaborarea de resurse educaționale digitale. În cadrul acestei investiții, Ministerul Educației și Cercetării a demarat proiectul „4E-Education - Dezvoltarea Platformei de Evaluare și realizarea de conținut digital".

Proiectul a beneficiat de o alocare financiară totală eligibilă de 464.776.991 lei. Pentru implementarea activităților pregătitoare, au fost achiziționate servicii de consultanță destinate elaborării procedurilor de achiziție pentru platforma digitală și resursele educaționale digitale.

În calitate de partener în cadrul proiectului, CNCE a desfășurat activitățile specifice prevăzute inițial, contribuind la realizarea următoarelor livrabile:

- Metodologia de dezvoltare a RED pentru evaluare și susținerea procesului de învățare;
- Metodologia de validare a itemilor de evaluare și a testelor create prin platforma de evaluare și realizare de conținut digital în cadrul proiectului „4E-Education";

- Metodologia referitoare la crearea și dezvoltarea băncii de itemi în cadrul proiectului „4E-Education".

În contextul evaluării gradului de maturitate tehnică și operațională a investițiilor PNRR și a renegocierii acestuia cu COM, a fost eliminată finanțarea pentru Investiția I15, apreciindu-se că aceasta nu poate fi finalizată până la termenul limită impus (31 august 2026). Ca urmare, finanțarea proiectului „4E-Education", a fost transferată către o nouă sursă de finanțare, respectiv către Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare.

Profesorii metodiști ai Centrului pentru Formarea Continuă în Limba Germană, Mediaș (CFCLG) au organizat cursuri de formare în vederea îmbunătățirii competențelor digitale ale cadrelor didactice pentru toate nivelurile de învățământ preuniversitar. Aceste activități s-au axat atât pe dezvoltarea competențelor de utilizare a echipamentelor, cât și pe dezvoltarea competențelor în utilizarea softului și a aplicațiilor educaționale.

CAPITOLUL IX. ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

În anul școlar 2024-2025, situația elevilor care învățau în limba maternă și situația elevilor care studiau limba maternă, istoria și tradițiile minorităților naționale s-a prezentat astfel:

Forma de învățământ	Limbile materne	Județe
Învățământ în limba maternă	11 - maghiară, germană, romani, ucraineană, slovacă, sârbă, croată, italiană, bulgară, cehă, turcă	Alba, Arad, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Buzău, Caraș-Severin, Cluj, Constanța, Covasna, Harghita, Hunedoara, Ilfov, Maramureș, Mureș, Olt, Sălaj, Satu-Mare, Sibiu, Suceava, Timiș și municipiul Bucureşti
Studiul limbii materne	14 - romani, neogreacă, rusă, turcă, ucraineană, polonă, cehă, croată, sârbă, maghiară, germană, bulgară, slovacă, armeană	39 de județe și municipiul București

Sursa: Baze de date interne ale Ministerului Educației și Cercetării

Aplicarea cadrului normativ în învățământul în limbile minorităților naționale

În anul școlar 2024-2025, au fost continuate activitățile de elaborare și revizuire a curriculumului pentru învățământul în limbile minorităților naționale. Au fost finalizate planurile-cadru pentru învățământul liceal cu predare în limbile minorităților naționale, pentru forma de învățământ cu frecvență zi, acoperind 23 de specializări și calificări profesionale, precum și planurile-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență seral /frecvență redusă, pentru filiera teoretică, toate profilurile și specializările, pentru clasele

a IX-a - a XIII-a. De asemenea, se află în curs de elaborare programa școlară pentru disciplina opțională „Istoria, robia și deportarea romilor", destinată ofertării la nivel național pentru învățământul gimnazial și liceal, în conformitate cu prevederile art. 88 alin. (5) și (7) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023. Elaborarea se realizează în cadrul grupului de lucru constituit la nivelul Ministerului Educației și Cercetării, în colaborare cu Centrul Național de Cultură a Romilor - Romano-Kher, precum și cu reprezentanți ai organizațiilor prevăzute de lege.

A fost monitorizată aplicarea metodologiilor specifice învățământului în limbile minorităților naționale, în principal a celei privind predarea Limbii și literaturii materne, a Limbii și literaturii române în unitățile cu predare în limba maternă, a Istoriei și tradițiilor minorităților naționale și a Educației muzicale în limba maternă. De asemenea, acolo unde a fost necesar, alte metodologii au fost completate cu prevederi referitoare la organizarea și funcționarea învățământului în limbile minorităților naționale.
A fost monitorizată aplicarea programei școlare pentru disciplina opțională „Educație interculturală" și a programei revizuite pentru disciplina opțională „Drepturile omului", precum și aplicarea prevederilor privind promovarea diversității în curriculumul național. Totodată, a fost urmărită respectarea procedurii de avizare a auxiliarelor didactice declarate conforme, în acord cu Metodologia-cadru aprobată prin OMEN nr. 5062/2017.

Evaluări și examene naționale

În colaborare cu Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, a fost coordonată activitatea de asigurare a cadrelor didactice pentru elaborarea subiectelor pentru evaluările și examenele naționale (EN cl. II, EN cl. IV, EN cl. VI, EN cl. VIII și Bacalaureat), pentru elevii care frecventează unități de învățământ cu predare în limba maternă. De asemenea, au fost selectați profesorii traducători pentru evaluările și examenele naționale (EN II, EN IV, EN VI, EN VIII, Bacalaureat și Definitivat), precum și pentru concursurile de ocupare a posturilor didactice. Pentru pregătirea elevilor în vederea susținerii examenelor naționale, au fost publicate online modelele de teste în limbile minorităților naționale. Au fost elaborate și actualizate programele pentru examenele de definitivare și titularizare în învățământ, pentru educatoare, învățători și profesori de limba maternă, respectiv pentru disciplina *Istoria și tradițiile minorităților naționale.*
Astfel, au fost elaborate și puse la dispoziția unităților de învățământ instrumentele necesare derulării evaluărilor standardizate pentru elevii din unitățile cu predare în limba maternă. Pentru evaluările naționale de la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a, au fost realizate câte două variante de teste pentru Limba maternă (în limbile cehă, croată, germană, italiană, maghiară, romani, sârbă, slovacă și ucraineană), iar testele pentru Matematică și explorarea mediului, respectiv Matematică și științe ale naturii, au fost traduse în limbile minorităților, conform necesarului identificat în sistem.
Pentru Evaluarea Națională de la finalul clasei a VIII-a, au fost elaborate câte cinci variante de subiecte, cu bareme și borderouri de evaluare, inclusiv modele de subiecte publicate pe platforma www.subiecte.edu.ro. Acestea au fost disponibile pentru Limba și literatura maternă (maghiară, germană, sârbă, slovacă, italiană, romani, ucraineană și croată), precum și pentru Limba și literatura română, în cazul secțiilor cu predare în limba maghiară. Subiectele pentru proba de Matematică au fost traduse în șapte limbi materne, în funcție de solicitările inspectoratelor școlare.

În cadrul Examenului național de bacalaureat, au fost elaborate și transmise variante de subiecte, bareme și borderouri pentru probele scrise și pentru proba de competențe lingvistice în limba maternă. Pentru proba de competențe lingvistice au fost utilizate 211 bilete de examen pentru limbile maghiară, germană, sârbă, slovacă, ucraineană, italiană, turcă și croată. Pentru probele scrise, au fost elaborate 150 de variante de subiecte, dintre care:

- 30 de variante pentru Limba și literatura română (secțiile cu predare în limba maghiară),
- 54 de variante pentru Limba și literatura maternă,
- 50 de variante pentru Matematică și Istorie (traduse în funcție de solicitările inspectoratelor),
- 128 de variante pentru disciplinele din aria științifică și socio-umană, în funcție de programă și solicitări.

Pentru examenul de definitivare și concursul de ocupare a posturilor didactice, au fost elaborate 72 de variante de subiecte pentru disciplinele asociate Limbii și literaturii materne, precum și pentru disciplinele religioase aferente comunităților maghiară, reformată și unitariană. În plus, au fost asigurate traducerile subiectelor în limbile minorităților naționale, în total 291 de variante de subiecte, în funcție de înscrierile din sistem.

Olimpiade și concursuri școlare

În anul școlar 2024-2025, s-au desfășurat 18 olimpiade școlare naționale pentru elevii aparținând minorităților naționale, pentru limbile: maghiară, germană, slovacă, ucraineană, romani, turcă, rusă, sârbă, cehă, croată, neogreacă, italiană și polonă. Olimpiadele, atât etapa națională, cât și cea internațională, s-au derulat conform calendarului aprobat prin ordin al ministrului, iar pentru acestea au fost revizuite regulamentele specifice. De asemenea, au fost organizate 23 de concursuri școlare finanțate și 19 nefinanțate, adresate elevilor din cadrul învățământului în limbile minorităților naționale, conform Calendarului competițiilor.

De asemenea, au fost organizate întâlniri față în față și online (consfătuiri și videoconferințe) în lunile septembrie și octombrie 2024, cu actorii implicați în aplicarea legislației specifice învățământului în limbile minorităților naționale, în vederea armonizării practicilor educaționale.

Repere metodologice și manuale școlare în limbile minorităților naționale

Au fost puse la dispoziția cadrelor didactice Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului, elaborate de Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, în vederea sprijinirii planificării și organizării procesului de predare-învățare-evaluare. Documentele includ și secțiunea dedicată disciplinei Limba și literatura maternă și sunt accesibile pe site-ul dedicat.

În conformitate cu legislația în vigoare, pentru elevii aparținând minorităților naționale sunt asigurate manuale școlare, elaborate direct în limba de predare a minorităților naționale sau traduse din limba română. Manualele sunt disponibile online și pot fi vizualizate pe platforma dedicată (www.manuale.edu.ro). Astfel, toți elevii din unitățile de învățământ cu predare în limba maternă au acces liber la resurse educaționale în format digital.

În anul școlar 2024-2025, au fost traduse manuale alternative pentru 25 de titluri destinate claselor a VI-a și a VII-a, pentru utilizare în unitățile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale.

A continuat activitatea de evaluare a mijloacelor de învățământ în vederea omologării și utilizării acestora în sistemul de învățământ preuniversitar. Comisiile de evaluare funcționează pe niveluri de învățământ,

discipline și domenii de pregătire, analizând corectitudinea științifică și calitatea materialelor, în conformitate cu criteriile prevăzute de legislația aplicabilă.

Pentru perioada septembrie-decembrie 2024, evaluarea s-a realizat pe baza criteriilor de conformitate prevăzute în OMEN nr. 5061/2017. Începând cu ianuarie 2025, evaluarea mijloacelor de învățământ s-a realizat pe baza criteriilor noi, dezvoltate pentru fiecare disciplină/domeniu educațional, având în vedere: concordanța cu programele școlare, corectitudinea conținutului științific, construcția pedagogică și abordarea didactică, organizarea conținutului în vederea formării competențelor prevăzute de curriculum. Listele cu mijloacele de învățământ avizate sunt publicate pe site-ul ministerului. În anul școlar 2024-2025, au fost evaluate 29 de titluri, dintre care 9 au fost omologate (8 în perioada septembrie-decembrie 2024, potrivit OMEN nr. 5061/2017, și 1 în perioada ianuarie-august 2025, potrivit ordinului nr. 7442/2024). Pentru aceeași perioadă au fost neomologate 20 de titluri.

Măsuri privind educația elevilor de etnie romă

În anul școlar 2024-2025, au fost continuate măsurile specifice destinate sprijinirii accesului, participării și succesului școlar al elevilor de etnie romă, precum și dezvoltării resurselor umane care activează în învățământul în limba romani. În acest sens, au fost implementate următoarele:

- Acordarea de locuri distincte pentru elevii romi la admiterea în învățământul liceal și profesional. Astfel, au fost admiși 4.464 de elevi în clasa a IX-a, dintre care 3.446 în învățământul liceal și 1.018 în învățământul profesional și dual, pentru anul școlar 2024-2025.
- Organizarea de grădinițe estivale în vederea facilitării tranziției spre învățământul primar pentru copiii romi care nu au frecventat grădinița, în parteneriat cu inspectoratele școlare județene, autoritățile locale, unități de învățământ și organizații neguvernamentale (Salvați Copiii, Asociația OvidiuRo ș.a.).
- Continuarea predării limbii romani cu un număr de 3-4 ore/săptămână la clasele I-XII și a disciplinei *Istoria și tradițiile romilor* cu 1 oră/săptămână la clasele a VI-a și a VII-a, în 39 de județe. În anul școlar 2024-2025, limba romani a fost studiată de 19.566 de elevi (157 în învățământul preșcolar, 11.764 în învățământul primar, 7.212 în învățământul gimnazial și 433 în învățământul liceal), iar disciplina *Istoria și tradițiile romilor* a fost studiată de 4.284 de elevi.
- Continuarea măsurilor pentru predarea limbii romani la nivel preșcolar, la clasele pregătitoare, la clasele I-IV și la nivel gimnazial, în vederea consolidării competențelor lingvistice și culturale.
- Susținerea formării inițiale a cadrelor didactice din domeniu, prin alocarea a 17 locuri bugetate la specializarea *Limba și literatura romani* în cadrul Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, pentru pregătirea viitorilor profesori și specialiști în limba romani.

Perfecționarea cadrelor didactice

Au fost desfășurate activități de formare continuă pentru cadrele didactice care predau în limbile minorităților naționale, în colaborare cu inspectoratele școlare județene, casele corpului didactic, instituții de învățământ superior și parteneri internaționali, astfel:

- Limba maghiară: activități de formare organizate de inspectoratele școlare județene și casele corpului didactic, în parteneriat cu Universitatea „Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca, inclusiv prin extensiile acesteia din Odorheiu Secuiesc, Satu Mare, Târgu-Mureș și Târgu Secuiesc.
- Limba slovacă: organizarea de cursuri de perfecționare în Slovacia, în conformitate cu programul interministerial de cooperare în domeniul educației. Au fost derulate două cursuri de către Centrul

Metodic al Universității Matej Bel din Banská Bystrica și un curs de către Studia Academica Slovaca (Universitatea Comenius, Bratislava), cu participarea cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial.

- Limba cehă: activități de formare organizate în cadrul Programului de susținere a patrimoniului cultural ceh în străinătate (2021-2025), adoptat prin Hotărârea Guvernului Republicii Cehe nr. 924/14.09.2020.
- Limba ucraineană: activități de perfecționare derulate de inspectoratele școlare, casele corpului didactic și universități, inclusiv Universitatea „Babeș-Bolyai" (extensia Sighetu Marmației), Universitatea „Ștefan cel Mare" din Suceava și Universitatea din București.
- Limba turcă: formare organizată de inspectorate, de casele corpului didactic, de Universitatea „Ovidius" din Constanța și de instituții partenere din Turcia (Istanbul), cu participarea a peste 30 de cadre didactice.
- Limba rusă maternă: activități de perfecționare organizate de inspectoratele școlare județene și Casa Corpului Didactic Tulcea.
- Limba polonă maternă: activități anuale de formare derulate în colaborare cu Centrul ORPEG Lublin, inclusiv cu posibilitatea participării la cursuri de vară în Lublin, pentru cadrele didactice din județul Suceava, conform colaborării încheiate cu Centrul de Învățământ pentru Diaspora de la Lublin.

În anul școlar 2024-2025, Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Maghiară a derulat trei tipuri de programe de formare:

- ✓ programe pentru dezvoltare în cariera didactică de specialitate (5 programe de specialitate, în cadrul cărora au fost formate 88 de persoane din toate județele țării);
- ✓ programe complementare pentru dezvoltare în cariera didactică, (3 programe complementare, în cadrul cărora au fost formate 64 de persoane);
- ✓ programe pentru dezvoltare în cariera didactică de abilitare funcțională (89 de programe, desfășurate în cadrul a 132 de activități de formare, fiind formate 3.000 de persoane).

Tematicile programelor de formare continuă, la nivelul CFCLM, au vizat digitalizarea învățământului, programe de formare acreditate despre digitalizare în cadrul proiectelor PNRAS, dezvoltarea și întărirea rezilienței în cariera didactică, oferirea de linii directoare metodologice și metodice pentru: predarea diferitelor discipline, management și cultură organizațională. În urma analizei nevoilor exprimate de personalul didactic, pentru anul școlar 2025-2026, CFCLM a pregătit o ofertă de 98 de programe de formare, pentru a asigura accesul continuu la formare relevantă și actualizată. Totodată, în cadrul proiectului PNRR/2024/C15/ME/13 - *Formarea profesioniștilor din educația timpurie*, au fost acreditate două programe de formare destinate instituțiilor cu limba de predare maghiară, ambele aprobate prin OMEC nr. 3.216/2025, unul pentru personalul didactic de predare și unul pentru personalul didactic auxiliar și administrativ.

În anul școlar 2024-2025, Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană (CFCLG) Mediaș a organizat activități de pregătire și perfecționare pentru cadrele didactice care predau în limba germană la nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal, precum și pentru cadrele didactice care predau limba germană ca limbă maternă sau ca limbă modernă. Programele de formare au avut loc atât în format online, cât și cu prezență fizică, fiind incluse în *Caietul Program pentru anul școlar 2024-2025* și publicate pe site-ul instituției.

Formarea cadrelor didactice a vizat inclusiv pregătirea profesorilor înscriși pentru obținerea gradelor didactice și pentru participarea la concursul național de ocupare a posturilor didactice. În total, în anul de referință au fost organizate 99 de activități de formare, la care au participat 2.217 de cadre didactice, astfel:

- la nivel preșcolar, 21 de activități, cu 463 de participări;
- la nivel primar, 22 de activități, cu 385 de participări;
- pentru disciplina Limba germană, 26 de activități, cu 536 de participări;
- pentru discipline predate în limba germană, 14 activități, cu 188 de participări;
- alte activități cu profil complementar care au însumat 16 sesiuni de formare, cu 645 de participări.

Pe lângă activitățile de formare, au continuat demersurile de consiliere didactică prin intermediul Centrului de Documentare și Informare „Lernwerkstatt", precum și diseminarea periodică a resurselor metodice și a actualizărilor de practică pedagogică prin revista Zett, newsletterele CFCLG și platforma centrului. Cadrele metodiste ale centrului au contribuit, de asemenea, la procesul de elaborare și traducere a materialelor educaționale utilizate în învățământul cu predare în limba germană.

În ceea ce privește conținutul programelor de formare din anul școlar 2024-2025, o direcție importantă a urmărit integrarea principiilor dezvoltării durabile, protecția mediului, reducerea inegalităților în educație, utilizarea eficientă a resurselor și promovarea economiei circulare.

CAPITOLUL X. DIMENSIUNEA INTERNAȚIONALĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR ȘI PROCESUL DE ADERARE LA ORGANIZAȚIA PENTRU COOPERARE ȘI DEZVOLTARE ECONOMICĂ

Spațiul European al Educației

În anul școlar 2024-2025, au fost negociate și adoptate următoarele documente la nivel european cu relevanță în domeniul învățământului preuniversitar, potrivit agendei propuse de Președințiile rotative ale Consiliului UE și în conformitate cu legislația națională:

- Concluzii ale Consiliului privind parteneriatele strategice în educație și formare (document adoptat în cadrul Consiliului Educație din 24 noiembrie 2024);
- Concluzii ale Consiliului privind practicile incluzive, centrate pe elev, în educația și îngrijirea timpurie și în educația școlară (document adoptat în cadrul Consiliului Educație din 12 mai 2025).

Cadrul normativ pentru românii de pretutindeni și cetățeni străini a fost revizuit, după cum urmează:

- OME nr. 6.051/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind acordarea burselor românilor de pretutindeni care studiază în unitățile de învățământ preuniversitar de stat din România;
- OMEC nr. 6.035/2025 pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului educației nr. 5.516/2024 privind organizarea și desfășurarea anului pregătitor de limba română pentru cetățenii străini;
- OMEC nr. 5.545/2025 privind aprobarea cuantumului taxei de participare la cursul de inițiere în limba română, respectiv la sesiunea de evaluare a competențelor lingvistice în limba română pentru străinii adulți care au dobândit un drept de ședere în România, precum și pentru cetățenii

statelor membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elveției.

Procesul de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)

- *România a primit avizul formal al OCDE în domeniul politicilor educaționale*

În cadrul procesului de aderare la OCDE, România a primit, în data de 19 decembrie 2024, Avizul formal *(formal opinion)* din partea Comitetului OCDE pentru Politici educaționale (*Education Policy Committee*), ca urmare a evaluării țării noastre în acest Comitet. Această etapă confirmă încheierea procesului de evaluare și alinierea politicilor României la standardele promovate de OCDE în domeniul educației și al competențelor.

- *Lansarea Raportului OCDE „Education & Skills" pentru România*

În data de 27 mai 2025, Ministerul Educației și Cercetării a organizat lansarea Raportului OCDE pentru România în educație „Educație și competențe în România" (Education & Skills). Lansarea raportului marchează finalizarea etapelor parcurse pentru evaluarea pregătirii României în vederea aderării la OCDE (domeniul educației).

- *România este parte a raportului anual OCDE „Education at a Glance" pentru al treilea an consecutiv*

La data de 9 septembrie 2025, a avut loc lansarea ediției 2025 a publicației OCDE „Education at a Glance". Publicația oferă o imagine detaliată asupra sistemelor de educație din întreaga lume, furnizând date internaționale comparative din 38 de state OCDE și țări partenere. Datele prezentate în raport vor constitui un fundament solid pentru elaborarea și implementarea viitoarelor măsuri și politici educaționale, având scopul de a îmbunătăți calitatea procesului educațional, de a reduce decalajele existente și de a susține dezvoltarea sustenabilă a întregului sistem de educație din România.

Documente de cooperare bilaterală sau multilaterală

Pe parcursul anului școlar 2024-2025, au fost semnate următoarele documente de cooperare bilaterală sau multilaterală:

- Al XI-lea Program de aplicare a Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Cipru privind colaborarea culturală, educațională și științifică pentru anii 2024 - 2029, semnat la București, la data de 22 octombrie 2024;
- Memorandum de Înțelegere între Ministerul Educației și Cercetării din România și Ministerul Educației și Reconcilierii Naționale din Saint Vincent și Grenadine privind cooperarea în domeniul educației, semnat la București, la data de 19 aprilie 2025.

Programul Erasmus +

În anul 2024, prin Programul Erasmus+, a fost acordată o finanțare totală de 17,86 milioane de euro pentru 546 de instituții acreditate Erasmus+, respectiv de 1,84 milioane de euro pentru 59 de proiecte de scurtă durată. În cadrul acestor proiecte, 14.020 de elevi și cadre didactice au participat la activități de mobilitate.

De asemenea, 267 de unități de învățământ incluse în PNRAS au fost cooptate de inspectoratele școlare județene în consorțiile acreditate, în vederea implicării în proiecte de mobilitate. Totodată, au fost implementate 22 de proiecte de parteneriat de mică anvergură, cu o finanțare totală de 1,32 milioane de euro, precum și 17 proiecte de parteneriat de cooperare, cu o valoare cumulată de 3,86 milioane de euro. În sectorul învățământului profesional și tehnic, finanțarea acordată în anul 2024 a însumat 25,4 milioane de euro pentru 299 de proiecte derulate de instituții acreditate Erasmus+, respectiv 1,39 milioane de euro

pentru 22 de proiecte de scurtă durată. Numărul total al participanților la mobilități a fost de 12.000 de elevi și cadre didactice. Au fost implementate 13 proiecte de parteneriat de mică anvergură (buget total: 780.000 de euro) și 12 proiecte de cooperare transnațională (buget total: 2,76 milioane de euro).
În anul 2025, finanțarea acordată prin Programul Erasmus+ a fost de 24,01 milioane de euro pentru 581 de instituții acreditate și de 1,27 milioane de euro pentru 60 de proiecte de scurtă durată. Prin intermediul acestor proiecte, 15.407 de elevi și profesori au beneficiat de mobilități educaționale.
Un număr de 163 de unități de învățământ incluse în PNRAS au fost cooptate de inspectoratele școlare județene în consorțiile acreditate, iar 211 de școli au implementat prioritatea privind sustenabilitatea și impactul ecologic în proiectele Erasmus+. În aceeași perioadă, au fost derulate 21 de proiecte de parteneriat de mică anvergură, cu o finanțare totală de 1,2 milioane de euro și 17 proiecte de parteneriat de cooperare, în valoare de 3,99 milioane de euro.
În sectorul învățământului profesional și tehnic, în anul 2025, s-au acordat 34,29 milioane de euro pentru 310 proiecte implementate de instituții acreditate Erasmus+ și 1,9 milioane de euro pentru 29 de proiecte de scurtă durată. În aceste proiecte au participat 12.390 de elevi și profesori. Totodată, 28 de școli incluse în PNRAS au fost integrate de inspectoratele școlare județene în consorțiile acreditate pentru desfășurarea de mobilități. Au fost implementate 13 proiecte de parteneriat de mică anvergură, cu un buget total de 780.000 de euro, și 12 proiecte de cooperare transnațională, totalizând 2,76 milioane de euro.

Cursurile de Limbă, Cultură și Civilizație Românească (LCCR), program destinat copiilor din comunitățile românești din diaspora, au ca obiectiv principal menținerea și consolidarea identității culturale și lingvistice românești în rândul acestora. Programul este organizat de Ministerul Educației și Cercetării, prin intermediul Institutului Limbii Române. În anul școlar 2024-2025, activitățile din cadrul programului s-au derulat exclusiv în străinătate, fiind constituite peste 800 de grupe în 345 de unități de învățământ, cu un efectiv total de aproximativ 10.500 de copii și elevi. Cursurile s-au desfășurat în opt state europene: Spania, Italia, Belgia, Portugalia, Irlanda, Franța, Germania și Regatul Unit al Marii Britanii.

Centrul pentru Formare Continuă în Limba Germană desfășoară o activitate recunoscută la nivel internațional, fiind frecvent menționat în cadrul Comisiei guvernamentale româno-germane pentru problema etnicilor germani din România. Centrul colaborează cu instituții de prestigiu, precum Zentralstelle für das Auslandsschulwesen, Goethe-Institut și Fundația „Donauschwäbische Kulturstiftung", contribuind semnificativ la consolidarea dimensiunii internaționale a educației în limba germană din România.
În cadrul proiectului Erasmus+ „EduMento", centrul a colaborat cu instituții de învățământ și universități din München (Germania), Graz (Austria), precum și cu școli germane din Lisabona (Portugalia), Roma (Italia), Atena (Grecia), Cracovia (Polonia) și Timișoara (România). Proiectul are ca obiectiv dezvoltarea unei aplicații dedicate mentoratului în formarea inițială și continuă, sprijinind formarea profesională și schimbul de bune practici în domeniul educației.

CAPITOLUL XI. SUBDOMENII TRANSVERSALE

Calitatea educației

Calitatea educației în învățământul preuniversitar a fost urmărită de ARACIP prin evaluări externe, monitorizări, dezvoltarea de standarde și instrumente de calitate, precum și prin consolidarea capacității instituționale a actorilor relevanți, în acord cu prioritățile naționale și europene privind echitatea, incluziunea, digitalizarea și relevanța actului educațional.

În cadrul evaluărilor externe, au fost analizate domeniile privind: digitalizarea proceselor educaționale, incluziunea, managementul școlar, reziliența instituțională, predarea în limbile minorităților, infrastructura și echitatea resurselor alocate. Situația se prezintă astfel:

- 265 de unități de învățământ au fost autorizate să funcționeze provizoriu pentru nivelul preșcolar (program normal sau program prelungit) și 142 de unități școlare au îndeplinit standardele pentru a fi acreditate pentru nivelul preșcolar, dintre acestea 62 de unități de învățământ de stat și 80 de unități de învățământ private;
- 79 de unități școlare de nivel liceal tehnologic, inclusiv dual, au fost autorizate provizoriu, fiind acreditate 118 calificări/specializări de nivel liceal;
- 160 de unități școlare de nivel liceal au solicitat evaluare externă periodică;
- au fost soluționate 50 de cereri pentru furnizori de educație timpurie antepreșcolară, 50 de unități școlare fiind înscrise în Registrul național al furnizorilor de educație timpurie antepreșcolară, conform OME nr. 4869/2022 și OMS nr. 2698/2022.

În procesul de acreditare au fost identificate decalaje privind calificarea cadrelor didactice, statutul de titular și resursa umană, în special între mediul rural/urban și între unitățile de stat/private.

De asemenea, s-a constatat persistența inegalităților între mediile favorizate și defavorizate, cu impact asupra accesului la resurse educaționale, laboratoare, resurse umane calificate și infrastructură digitală.

Managementul și guvernanța în învățământul preuniversitar au fost analizate din perspectiva procesului decizional, a transparenței și a participării actorilor educaționali (profesori, elevi, părinți, autorități locale, mediul economic), precum și a modului de distribuire a resurselor și a eficienței operaționale.

Evaluarea a evidențiat o reziliență redusă a școlilor în fața crizelor recente: digitalizare accelerată, schimbări tehnologice și demografice — din cauza structurilor rigide, a dotărilor insuficiente și a disparităților regionale. În evaluările externe, s-au identificat diferențe semnificative în aplicarea curriculumului centrat pe competențe, în special în ceea ce privește dezvoltarea competențelor ȘTIM, alfabetizarea funcțională și utilizarea unui feedback relevant și individualizat. S-au constatat decalaje în dotările laboratoarelor, în disponibilitatea resurselor digitale și în nivelul de specializare al personalului didactic, cu impact asupra echității și calității actului educațional.

Aplicarea principiilor educației incluzive este neuniformă, individualizarea învățării și adaptarea evaluărilor pentru elevii vulnerabili sau cu nevoi educaționale speciale sunt parțial implementate, iar sprijinul școlilor rămâne insuficient.

În liceele tehnologice și duale există o tendință de adaptare la piața muncii, însă calitatea formării practice depinde considerabil de parteneriatele cu agenții economici și de infrastructura școlilor, ceea ce generează variații mari între regiuni. Evaluările externe au evidențiat nevoia de profesionalizare a carierei

didactice, de întărire a culturii de învățare continuă și de creștere a statutului social al profesorului pe baza competenței și a evaluării etice și transparente.

Deși numeroase unități școlare beneficiază de investiții prin PNRR (laboratoare digitale, școli verzi, centre de învățare), persistă discrepanțe semnificative între școli în ceea ce privește infrastructura educațională, calitatea dotărilor și accesul la resurse moderne.

Digitalizarea proceselor educaționale este implementată inegal, fiind axată adesea pe dotări tehnice și mai puțin pe integrarea pedagogică a tehnologiei. Accesul echitabil la echipamente, competențele digitale ale cadrelor didactice și calitatea resurselor digitale rămân provocări majore. Persistă disparități între școlile cu predare în limba română și cele cu predare în limbile minorităților, atât în privința manualelor și resurselor educaționale, cât și în privința încadrării cu personal calificat și a infrastructurii.

Progresele înregistrate la examenele naționale sunt afectate de diferențele socio-economice și regionale. Persistă decalaje între mediul urban și rural și între școlile din zonele favorizate și cele defavorizate, ceea ce limitează echitatea sistemului. Integrarea competențelor de dezvoltare durabilă, a consumului responsabil și a principiilor de economie circulară este incipientă și neuniformă. Promovarea culturii de învățare continuă devine o necesitate în contextul schimbărilor tehnologice accelerate.

Recomandările OCDE evidențiază necesitatea consolidării mecanismelor de evaluare, a monitorizării pe bază de date și a formării cadrelor didactice. ARACIP integrează gradual aceste direcții, implementarea sistemică fiind în curs.

ARACIP a obținut finanțare pentru implementarea proiectului „Educație de calitate prin evaluare școlară (EduCalEv)", cod SMIS 339370, proiect strategic cu impact sistemic, care include o componentă de formare în competențe digitale pentru evaluarea internă și externă, adresată unui număr de 10.000 de cadre didactice de predare, conducere, îndrumare și control.

Prin proiectul EduCalEv, va fi demarat un program amplu de formare a liderilor educaționali și a cadrelor didactice în managementul calității și evaluare internă, cu componentă digitală. În plus, ARACIP derulează activități în calitate de partener în proiectul Su-Etic, vizând dezvoltarea standardelor de calitate în educația timpurie.

Învățarea pe tot parcursul vieții

Implicarea adulților în procesul de învățare înregistrează progrese, însă nivelurile de participare continuă să varieze semnificativ între diferite grupuri populaționale. Rata de participare a persoanelor cu vârste între 25 și 64 de ani la activități de învățare a ajuns la 19,1% în 2022, în creștere față de 5,8% în 2016 și peste obiectivul național stabilit pentru 2030 (17,4%). Cu toate acestea, valoarea rămâne la aproximativ jumătate din media Uniunii Europene, situată la 39,5%.

Prin H.G. nr. 333/2025 a fost aprobată plata contribuției financiare voluntare a României pentru participarea la cel de-al doilea ciclu al Programului de evaluare internațională a competențelor adulților (PIAAC), desfășurat în perioada 2025-2029 sub coordonarea OCDE. Actul normativ stabilește cadrul național de implementare și desemnează consorțiul responsabil de derularea programului, format din Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), Școala Națională pentru Studii Politice și Administrative (SNSPA) și Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS). Hotărârea confirmă angajamentul României de a participa la evaluarea internațională a competențelor adulților și de a consolida baza de date necesară formulării politicilor publice în domeniul educației și formării pe tot parcursul vieții.

În perioada de referință, a continuat implementarea Strategiei Naționale pentru Educația Continuă a Adulților (SNECA) 2024-2030, aprobată prin H.G. nr. 484/2024. A fost finalizat primul ciclu de monitorizare care conferă o perspectivă integrată asupra progreselor realizate, dificultăților întâmpinate și direcțiilor de acțiune necesare în domeniul educației adulților.
De asemenea, componenta legislativă privind educația adulților a cunoscut evoluții semnificative, materializate în adoptarea următoarelor acte normative:

- OMEC nr. 4.148/2025 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea și desfășurarea programelor de studii postuniversitare de formare profesională a adulților;
- OMEC nr. 3.976/2025 pentru aprobarea Metodologiei privind modelele de certificate utilizate, interoperabilitatea registrelor și fluiditatea schimbului de date pentru programele de formare profesională a adulților de nivel 4 și 5 CNC, desfășurate în cadrul instituțiilor de învățământ superior;
- H.G. nr. 513/2025 pentru aprobarea formatului și conținutului actualizat al Cadrului Național al Calificărilor (CNC);
- OMEC nr. 3.534/2025 pentru aprobarea Metodologiei de utilizare a modelelor de certificate gestionate de Centrul de Pregătire Profesională și Training din cadrul Autorității Naționale pentru Calificări;
- OMEC nr. 5.196/2025 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind structura, elaborarea, validarea și aprobarea standardelor de calificare.

Dezvoltare durabilă

În anul școlar 2024-2025, MEC a participat la reuniunile Comitetului Interministerial privind schimbările climatice (CISC), înființat prin H.G. nr. 563 /2022. Operaționalizarea Comitetului este prevăzută în cadrul jalonului 413, Componenta 14 a PNRR (Buna guvernanță), Reforma 2. Toate prioritățile asumate de către MEC, având ca obiectiv integrarea dimensiunii climatice și a principiilor dezvoltării durabile în politicile și intervențiile din sectorul educației, au fost realizate în mod integral.
Sub coordonarea Departamentului pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul Guvernului, în anul 2025, a fost finalizat Raportul 2 de monitorizare a Planului Național de Acțiune pentru implementarea SNDDR 2030. MEC a raportat stadiul privind implementarea ODD 4 care vizează: asigurarea unei educații de calitate, incluzive și echitabile și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții. A fost elaborat un raport care prezintă activitățile derulate în anul 2024.
Ca urmare a demersurilor inițiate de către Academia de Studii Economice din București, cu sprijinul DDD, în anul 2024, a fost înființată o filială a Rețelei de Soluții pentru Dezvoltare Durabilă, SDSN România.
Scopul principal al acestei inițiative este de a sprijini promovarea și implementarea ODD în România, prin mobilizarea universităților, instituțiilor de cercetare și a altor parteneri relevanți. Activitatea SDSN România se axează pe trei direcții strategice: educație și cercetare, soluții inovatoare pentru societate și creșterea gradului de conștientizare asupra importanței dezvoltării durabile.
A continuat implementarea Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030, în concordanță cu obligațiile asumate prin legislația în vigoare. Demersurile au vizat atât aplicarea cadrului normativ aferent Programului Național „Săptămâna verde", cât și consolidarea

educației pentru mediu în curriculumul național, prin integrarea temelor relevante în planurile-cadru și programele școlare. Totodată, au fost menținute acțiunile dedicate implementării politicilor naționale în domeniu: sprijinirea unităților de învățământ în organizarea activităților specifice, utilizarea resurselor și platformelor educaționale și promovarea principiilor dezvoltării durabile și ale responsabilității față de mediu în procesul educațional.

PARTEA a III-a - DIRECȚII DE DEZVOLTARE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR - 2026

Anul 2026 va însemna pentru sistemul de învățământ preuniversitar o etapă de reconstrucție și de reconfigurare strategică, în urma crizei fiscal-bugetare din 2025, etapă esențială pentru consolidarea și modernizarea educației preuniversitare, cu accent pe performanță instituțională, echitate, incluziune și calitatea actului educațional. În logica reformelor propuse ca răspuns la problemele evidențiate în Raportul QX, școala este chemată să devină mai competitivă, mai flexibilă și mai bine conectată la nevoile societății și ale economiei bazate pe cunoaștere. Direcțiile de dezvoltare vizează întărirea rezilienței întregului sistem, utilizarea mai eficientă a resurselor, accelerarea digitalizării și creșterea calității proceselor educaționale, în concordanță cu principiile europene privind incluziunea, excelența și inovarea.

Depășirea crizei fiscal-bugetare presupune trecerea de la măsuri restrictive la politici investiționale inteligente, orientate spre rezultate de învățare. Aceasta implică reașezarea finanțării pe baze predictibile și transparente, corelate cu indicatori de performanță și cu nevoile reale ale elevilor și ale comunităților școlare. Se deschid oportunități pentru restructurarea rețelei școlare, profesionalizarea resursei umane și consolidarea parteneriatelor cu autoritățile locale, mediul economic și societatea civilă. Accentul se mută pe dezvoltarea capacității instituționale a școlilor de a gestiona schimbarea, de a utiliza datele pentru decizie și de a integra coerent competențele-cheie, inclusiv cele digitale și verzi. Sunt vizate tot mai mult mecanisme de sprijin diferențiat pentru elevii vulnerabili, extinderea programelor remediale și a celor de consiliere, precum și utilizarea noilor tehnologii pentru a reduce decalajele de învățare. Astfel, perioada post-criză devine nu doar o fază de stabilizare, ci și una de repoziționare strategică a educației preuniversitare ca vector major de dezvoltare națională.

III. 1 Dezvoltarea educației timpurii

Alocarea de resurse (materiale, financiare și umane) și accentuarea componentei psihologice în educația timpurie egalizează șansele de succes ale copiilor din comunitățile defavorizate și reduc abandonul școlar și analfabetismul funcțional.

- Extinderea și modernizarea rețelei de creșe și grădinițe, în special în comunitățile defavorizate și în mediul rural, corelate cu investițiile prevăzute în Programul de Guvernare și în PNRR, astfel încât să se asigure accesul copiilor la servicii educaționale de calitate încă de la vârste fragede (Programul PRET, programe ale MDLPA ș.a.), inclusiv prin înființarea/extinderea serviciilor standard și complementare de educație timpurie;
- Consolidarea cadrului curricular pentru educația timpurie, în acord cu competențele-cheie vizate la finalul învățământului obligatoriu și cu recomandările europene, prin accent pe dezvoltarea socio-emoțională, alfabetizarea emergentă, competențele ȘTIM timpurii și formarea obiceiurilor de viață sănătoasă:
  - extinderea ofertei naționale pentru activități opționale adresate nivelului de învățământ - educație timpurie, în baza propunerilor transmise de instituții/ organizații inițiatoare;

- menținerea preocupării de a identifica resurse care să permită elaborarea unui ghid pentru aplicarea la clasă a curriculumului pentru educație timpurie, respectiv elaborarea unui ghid de activități educative, având la bază metoda jocului, în colaborare cu parteneri din mediul universitar și societatea civilă.

- Creșterea calității resursei umane în educația timpurie prin programe de formare inițială și continuă, orientate spre pedagogii centrate pe copil, managementul clasei și colaborarea cu familia și comunitatea - continuarea programului național de formare pentru cadrele didactice care lucrează cu copiii antepreșcolari *Abilitare curriculară pentru educație timpurie*, furnizat prin Casele Corpului Didactic, program acreditat de Ministerul Educației și Cercetării, în vederea formării continue a practicienilor din educația antepreșcolară etc.
- Dezvoltarea de programe de sprijin pentru familii (consiliere parentală, informare, parteneriate cu serviciile sociale și de sănătate) pentru a crea un ecosistem de suport în jurul copilului mic;
- Asigurarea unui cadru de monitorizare a dezvoltării copiilor în educația timpurie, cu instrumente adecvate și cu accent pe identificarea și sprijinirea timpurie a copiilor cu risc educațional sau CES;
  - monitorizarea coordonării metodologice a unităților de educație antepreșcolară, care să aibă în vedere acordarea unui suport metodologic constant, consilierea personalului, dezvoltarea comunităților de învățare;
  - realizarea unui raport la nivel național, în baza analizei datelor colectate pe platforma dedicată rapoartelor descriptive de evaluare referitoare la dezvoltarea fizică și la formarea competențelor cognitive și socioemoționale ale copilului, la finalul grupei mari a grădiniței, corespunzător anului școlar 2024-2025.
- Elaborarea de propuneri de acte normative pentru legislația subsecventă Legii nr. 198/2023, după caz, și încurajarea inițiativelor de informare la nivel comunitar privind aplicarea Legii nr. 248/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și alte măsuri de acordare de sprijin educațional pentru copiii proveniți din medii vulnerabile;
- Susținerea și încurajarea colaborării interinstituționale în vederea favorizării participării copiilor antepreșcolari și preșcolari la servicii de educație timpurie prin susținerea parteneriatelor cu instituții și ONG-uri relevante la nivelul educației timpurii; promovarea de schimburi de bune practici la nivel local, județean și național;
- Implementarea proiectelor *Sistem Unitar de Educație Timpurie Incluzivă și de Calitate* (SUETIC) și *Servicii Integrate și Profesioniști în Educația Timpurie*:

  - Dezvoltarea resursei umane din educația timpurie prin susținerea unor programe de formare inițială și continuă cu accent pe formarea abilităților pentru susținerea unei intervenții educaționale incluzive și de calitate și profesionalizarea personalului care monitorizează calitatea serviciilor de educație timpurie pentru copiii sub 3 ani;

  - Susținerea aplicării unitare a Curriculumului pentru educație timpurie și îmbunătățirea calității serviciilor de educație timpurie prin completarea cadrului de asigurare a calității educației timpurii, elaborarea unui set unitar de standarde de calitate pentru programele

de educație timpurie, dezvoltarea de programe de mentorat și elaborarea de ghiduri cu bune practici pentru sprijinirea implementării noului curriculum și a principiilor de bază ale unei educații timpurii incluzive și de calitate, cu accent deosebit pe strategii didactice inovatoare.

III.2 Asigurarea educației incluzive și de calitate, pentru toți copiii

A. Combaterea abandonului școlar

- Finalizarea implementării Programului Național de Reducere a Abandonului Școlar (PNRAS) prin cele 5 apeluri PNRR „Schema de Granturi PNRAS";
- Finalizarea celor 2.253 de proiecte destinate școlilor cu risc mediu și ridicat de abandon școlar, prin care peste 300.000 de elevi beneficiază de activități specifice (materiale de învățare moderne, hrană, activități remediale și extrașcolare, consiliere);
- Derularea de cursuri de formare online pentru utilizatorii Mecanismului de Avertizare Timpurie (MATE) din SIIIR;
- Continuarea implementării programelor sociale și implementarea Programului național „Masă sănătoasă";
- Transferul administrării burselor sociale către instituțiile de asistență socială, pentru reducerea sarcinii birocratice asupra profesorilor;
- Continuarea realizării și promovării de practici incluzive, centrate pe elev și asigurarea resurselor materiale aferente unei educații incluzive, echitabile și de calitate;
- Consolidarea programelor de sprijin pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES);
- Integrarea elevilor din medii defavorizate prin programe remediale și tutorat;
- Realizarea unor instrumente de evaluare în concordanță cu cerințele implementării educației incluzive.

B. Servicii de sprijin educațional

- Susținerea, în continuare, a copiilor aflați temporar în imposibilitatea medicală de a participa la activitățile didactice, în vederea finalizării învățământului obligatoriu, prin programul „Şcoala din spital":
  - deschiderea apelului de selecție pentru înscrierea în Corpul național al profesorilor pentru " Școala din spital";
  - includerea în metodologiile specifice învățământului preuniversitar de prevederi vizând elevii școlarizați în saloane (accesul în clasa a IX-a; transfer ș.a.);
  - includerea profesorilor care predau în saloane în activități de formare organizate prin proiecte specifice.
- Susținerea copiilor cu părinții plecați să lucreze în străinătate, prin ajutor psiho-emoțional și prin asigurarea participării acestora la o educație de calitate;
- Finalizarea proiectului TSI "Policies and Resources for Safe and Supportive Schools" prin definirea instrumentelor, recomandărilor și programelor de formare necesare operaționalizării sprijinului psiho-emoțional în școli și integrării sistematice a stării de bine în politicile educaționale;

- Continuarea proiectului „Practici transformaționale în consilierea și orientarea carierei" (ConsEDU), Cod MySMIS: 339374, finanțat prin Programul Educație și Ocupare (PEO):
  - operaționalizarea echipelor de management și implementare la nivelul beneficiarului și al partenerilor;
  - crearea de mecanisme, metodologii și proceduri pentru dezvoltarea competențelor în COC;
  - analiza nevoilor actuale de formare ale cadrelor didactice diriginți, profesori și consilieri școlari, în ceea ce privește COC;
  - elaborarea de instrumente pentru a facilita intervenția în COC la nivelul unităților de învățământ;
  - demararea procesului de formare a experților naționali în COC.

C. Integrarea elevilor reîntorși din diaspora și a migranților

- Continuarea susținerii copiilor care se înscriu în sistemul de învățământ românesc, ca urmare a întoarcerii în țară a familiilor de români stabiliți în străinătate și integrarea migranților în sistemul de educație prin:
  - menținerea și extinderea hub-urilor educaționale;
  - continuarea cursurilor de inițiere în limba română acolo unde există solicitări;
  - derularea în continuare a programului de formare TLDT (Teaching and Learning in Difficult Times), în parteneriat cu British Council și UNICEF, prin noi serii de formare destinate cadrelor didactice din teritoriu.
- Continuarea implementării, împreună cu Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, Ministerul Sănătății și Agenția Națională pentru Plăți şi Inspecție Socială , a proiectului „Furnizare de servicii integrate în comunitățile rurale - facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de bază eficiente şi de calitate" pentru creșterea incluziunii sociale și reducerea sărăciei, prin dezvoltarea serviciilor comunitare integrate în 2.000 de comunități din mediul rural, pe trei componente: social, sănătate și educațional. Beneficiile asupra grupului țintă (estimat la circa 450.000 beneficiari în total, pe cele trei componente) sunt: creșterea nivelului de educație și participare a persoanelor care beneficiază de servicii comunitare integrate, îmbunătățirea accesului la servicii de consiliere și mediere școlară/logopedie/servicii de sprijin, împreună cu reducerea abandonului școlar.

D. Prevenirea și combaterea segregării și violenței

- Continuarea implementării Planului Național de Combatere a Violenței Școlare și a Procedurii privind managementul cazurilor de violență în mediul școlar;
- Continuarea Programului național de prevenire a violenței „Împreună prindem curaj";
- Formularea de propuneri pentru îmbunătățirea sistemului de indicatori urmăriți anual prin Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR) și baza de date ARACIP, în vederea îmbunătățirii monitorizării și evaluării segregării școlare;
- Continuarea acțiunilor de prevenire și monitorizare a segregării școlare, precum și a acțiunilor de intervenție în cazurile de segregare școlară din unitățile de învățământ preuniversitar.

III.3 Revizuirea curriculumului și realizarea evaluării centrate pe competențe. Educație ȘTIM. Alfabetizare funcțională.

- Parcurgerea etapelor de proces privind planurile - cadru de învățământ liceal pe două trasee: standard și alternativă (mai descentralizat);
- Aprobarea programelor școlare pentru disciplinele obligatorii, parte a trunchiului comun, a disciplinelor obligatorii de specialitate din învățământul liceal și a disciplinelor opționale prevăzute de lege (elaborarea, în cadrul celor 117 grupuri de lucru a unui număr de aproximativ 400 de programe școlare și standarde naționale de evaluare pentru toate disciplinele obligatorii din învățământul liceal);
- Revizuirea, după caz, și aprobarea curriculumului/ planurilor-cadru, pentru educație timpurie, învățământ primar și gimnazial;
- Elaborarea și aprobarea metodologiilor din domeniul curriculumului (de exemplu, noua metodologie pentru CDEOȘ);
- Continuarea dezvoltărilor curriculare propuse în cadrul proiectului *„Reglementări Noi pentru un Curriculum Relevant și Educație Deschisă"* - RECRED:
  - sprijin pentru implementarea Curriculumului național la nivelul învățământului liceal prin elaborarea ghidurilor, auxiliarelor și resurselor educaționale deschise pentru implementarea noului curriculum, pe arii curriculare și discipline de trunchi comun - minim 20 de ghiduri;
  - elaborarea și aprobarea standardelor naționale de evaluare pentru învățământul primar și gimnazial.
- Asigurarea, de către CNCE, prin Serviciul Dezvoltare Curriculum, a elementelor de suport ale curriculumului, inclusiv instrumente de monitorizare a aplicării curriculumului și măsurării obiective a rezultatelor învățării;
- Promovarea noului profil de formare al absolventului către beneficiari și actori în domeniul educației, precum și valorificarea acestuia în dezvoltarea curriculumului național.
- Continuarea proiectului „Mecanisme de intervenție pentru alfabetizare funcțională în învățământul preuniversitar- MIAF":
  - elaborarea reperelor pentru predare-învățare-evaluare, centrate pe alfabetizarea funcțională, precum și a descriptorilor asociați acesteia, pe baza analizelor și studiilor tematice privind alfabetizarea funcțională, în corelație cu competențele din curriculumul național și cadrele de referință ale studiilor internaționale (PIRLS, TIMSS, PISA, ICILS, ICCS), și ținând cont de rezultatele elevilor români la aceste studii, în coordonarea și responsabilitatea IȘE (lunile 1-16 din proiect),
  - dezvoltarea platformei funcționale suport prin realizarea unui spațiu digital pentru derularea programelor de formare și susținerea unor seturi de resurse educaționale suport elaborate ca portofolii finale la certificarea formabililor (lunile 1-48 din proiect),

- elaborarea standardelor, itemilor și testelor de alfabetizare funcțională, corelate cu profilul absolventului învățământului primar, respectiv învățământului gimnazial (lunile 2-16 din proiect).

- Susținerea și promovarea alfabetizării funcționale: literație, alfabetizare matematică, științifică, media, digitală și socială;
- Îmbunătățirea și diversificarea metodelor de predare care vizează alfabetizarea funcțională a elevilor;
- Stimularea implicării elevilor în zona ȘTIM, atât în parcursul educațional, cât și în alegerea unei cariere;
- Formarea și susținerea cadrelor didactice pentru predarea, învățarea, evaluarea și motivarea elevilor în zona ȘTIM;
- Asigurarea infrastructurii, a tehnologiei și a resurselor necesare procesului educațional în domeniul ȘTIM;
- Promovarea de inițiative și parteneriate, axate pe componenta ȘTIM.

III.4 Dezvoltarea învățământului liceal tehnologic, inclusiv dual

- Extinderea infrastructurii și parteneriatelor cu mediul economic pentru formarea dual:
  - finalizarea a 8 campusuri integrate duale din fonduri PNRR;
- Definitivarea dotării cu echipamente pentru atelierele de practică din unitățile de învățământ tehnologic, prin finanțare PNRR;
- Continuarea implementării proiectului „Creșterea relevanței formării profesionale inițiale prin anticiparea nevoilor de formare profesională pentru piața muncii", finanțat din PEO;
- Derularea de acțiuni de creştere a participării operatorilor economici în învățământul tehnologic și dual, la nivel național și regional;
- Revizuirea/actualizarea curriculumului pentru învățământul tehnologic, inclusiv dual, din perspectiva dobândirii de competențe relevante pentru piața muncii; dezvoltarea de noi calificări, respectiv revizuirea/actualizarea calificărilor profesionale;
- Identificarea de noi oportunități de promovare și diseminare a bunelor practici aplicate de unitățile școlare și de operatorii economici în învățământul tehnologic;
- Realizarea unui Compendium de competențe verzi și digitale pentru fiecare nivel de calificare școlarizat (3, 4 și 5 CNC), pe domenii de pregătire profesională;
- Derularea în continuare a competiției școlare *Business Plan*, a competiției școlare *Marca de calitate* ș.a.;
- Întărirea colaborării internaționale prin diverse proiecte la nivel european (ERASMUS +, ș.a.);
- Desfășurarea de activități de informare şi consiliere pentru creşterea participării în învățământul tehnologic și continuarea actualizării platformei de consiliere și informare *Alege-ți drumul*;

- Continuarea formării cadrelor didactice din învățământul tehnologic și dual, prin organizarea de sesiuni pe tematici privind noile tehnologii, în colaborare cu diverși operatori economici.

III. 5 Îmbunătățirea managementului și a guvernanței sistemului de educație. Reziliență.

- Elaborarea metodologiilor pentru concursurile de director și pentru reorganizarea inspectoratelor;
- Organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor de directori din unitățile școlare;
- Lansarea în dezbatere publică a modelului „Școală mentor - școală mentorată";
- Formarea continuă pentru liderii din educație, la nivelul inspectoratelor școlare și a unităților de învățământ - în competențe de management al calității / evaluare internă, cu componentă digitală, prin implementarea Proiectului EduCalEv;
- Utilizarea bazei de date, validate internațional, pentru fundamentarea politicilor educaționale din România;
- Implementarea, monitorizarea și evaluarea măsurilor/acțiunilor ce revin Ministerului Educației și Cercetării din politicile publice proprii, respectiv din Strategiile / Planurile altor ministere sau autorități, pentru perioada 2025-2027;
- Finalizarea Programului național de leadership și management educațional și respectiv a Granturilor pentru unitățile de învățământ pilot;
- Adoptarea de măsuri ferme de prevenire și combatere a fenomenelor de bullying, violență fizică sau verbală, hărțuire pe criterii etnice, religioase, sexuale, morale etc. ;
- Extinderea parteneriatelor pe tematici privind domeniul juridic și combaterea actelor de violență în școală, tematici care să faciliteze elevilor conștientizarea privind drepturile, obligațiile, dar și consecințele propriilor fapte.

III.6 Dezvoltarea carierei didactice

- Finalizarea programului de formare în pedagogie digitală prin care cel puțin 100.000 de profesori vor fi certificați (finanțare din PNRR);
- Implementarea programelor de formare în cadrul proiectelor PNRR: „Formarea profesioniștilor din educația timpurie", „Formarea cadrelor didactice din liceele agricole";
- Derularea noilor programe de formare a profesorilor de liceu pentru abilitarea curriculară (proiectul RECRED);
- Formarea profesională continuă în cadrul a 3 programe de formare a 11.000 de cadre didactice prin implementarea Proiectului EduCalEv;
- Continuarea implementării programelor acreditate în cadrul proiectului PROF, astfel încât să se asigure desfășurarea activităților didactice specifice formării și evoluției în cariera didactică în învățământul preuniversitar, prin mentorat didactic, la nivelul *Comisiei pentru formare şi dezvoltare în cariera didactică* din unitățile de învățământ preuniversitar:
  - *4 programe PROF I - Mentorat de carieră didactică*, având ca furnizori universitățile partenere în cadrul proiectului (P1-P4);

- 4 *programe PROF II - Mentorat de practică pedagogică,* având ca furnizori universitățile partenere în cadrul proiectului (P1-P4);
- 11 programe *PROF III - Management educațional în context mentoral* - 16 credite profesionale transferabile, 64 ore, având ca furnizori CCD partenere în cadrul proiectului (P5-P15);
- 11 programe *PROF IV - Coaching în procesul de predare-învățare-evaluare în context blended-learning* - 16 credite profesionale transferabile, 64 ore, având ca furnizori CCD partenere în cadrul proiectului (P5-P15).

- Implementarea programelor acreditate în cadrul proiectului în vederea asigurării sustenabilității:
  - 4 programe *PROF - Acces în mentoratul didactic,* având ca furnizori universitățile partenere în cadrul proiectului (P1-P4);
  - 11 programe *PROF - Evoluție în mentoratul didactic*, având ca furnizori CCD partenere în cadrul proiectului (P5-P15).
- Organizarea de cursuri de pregătire pentru profesorii din învățământul preșcolar și primar cu predare în limba germană înscriși la gradele didactice și la concursul național de ocupare a posturilor; dezvoltarea competențelor utilizării echipamentelor cât și dezvoltarea competențelor în utilizarea softului și a aplicațiilor educaționale; consilierea cadrelor didactice debutante;
- Formarea continuă a personalului didactic de predare, a celui de conducere, îndrumare și control din sistemul public de învățământ în limba maghiară; derularea de programe de formare de specialitate pentru dezvoltarea carierei personalului didactic în limba maghiară;
- Realizarea analizei de nevoi pentru elaborarea și acreditarea programelor de formare continuă destinate abilitării curriculare a cadrelor didactice care predau la liceu, discipline de trunchi comun;
- Organizarea de cursuri de formare organizate de ILR pentru colaboratorii care predau cursuri de limbă, cultură și civilizație românească (LCCR) și implementarea prevederilor memorandumului privind încheierea de contracte individuale de muncă pentru Corpul instructorilor LCCR.

III. 7 Îmbunătățirea finanțării și infrastructurii sistemului de învățământ preuniversitar

- Reașezarea, după caz, a rețelei școlare și utilizarea eficientă a resurselor;
- Finalizarea construcției și dotarea grădinițelor din Proiectul privind Reforma Educației Timpurii în România (PRET) și a școlilor din Proiectul Școli mai Sigure, Incluzive și Sustenabile;
- Finalizarea dotării și echipării a peste 5.800 de școli, cluburi și palate ale copiilor;
- Definitivarea dotărilor pentru 1.400 de laboratoare inteligente multidisciplinare („Smart Lab") în cadrul a 1.093 de licee;
- Construirea sau reabilitarea primei rețele de școli verzi: 32 de unități la standarde energetice ridicate;

- Înființarea a cel puțin 48 de servicii complementare educaționale (din care 25 în zone defavorizate) pentru aproximativ 2.245 de copii (0-6 ani);
- Continuarea digitalizării mediilor de învățare (școli cu clase de nivel primar, gimnazial și liceal dotate cu echipamente IT) și a optimizării infrastructurii școlare (săli de clasă/săli pentru activități extrașcolare sau sportive și laboratoare/cabinete din sistemul de educație preuniversitar, inclusiv cabinete de asistență psihopedagogică dotate cu mobilier), cu finanțare prin PNRR.

III.8 Digitalizarea proceselor educaționale

- Extinderea formării cadrelor didactice pentru evaluare digitală:

  - continuarea programelor de instruire pentru evaluatori, asistenți și membrii comisiilor de evaluare;

  - introducerea modulelor privind evaluarea digitală în programele de formare inițială și continuă.
- Îmbunătățirea infrastructurii la nivelul centrelor de examen:
  - dotarea suplimentară a unităților cu echipamente IT dedicate scanării;
  - standardizarea fluxurilor tehnice în toate centrele de examen.
- Optimizarea platformei digitale de evaluare:
  - simplificarea interfețelor de utilizare;
  - creșterea vitezei și stabilității sistemului;
  - integrarea unor funcționalități suplimentare pentru analiza rezultatelor.
- Creșterea accesului la date pentru analiză educațională:

  - dezvoltarea instrumentelor de raportare analitică pentru inspectorate și unități de învățământ;

  - utilizarea rezultatelor pentru îmbunătățirea planificării didactice și a intervențiilor remediale.
- Utilizarea instrumentelor digitale pentru învățare activă (proiecte, colaborare, simulări);
- Adaptarea resurselor digitale pentru elevii cu cerințe educaționale speciale;
- Lansarea proiectului PoCIDIF „Sistemul integrat de management al informațiilor în educație" care va generaliza catalogul electronic, managementul școlarității și modulul de evaluare on-line, ceea ce va asigura acces echitabil la infrastructura digitală - fiecare elev și profesor va dispune de echipamente funcționale și internet stabil.

III.9 Susținerea învățământului în limbile minorităților naționale

- Elaborarea programelor școlare pentru învățământul liceal pentru toate filierele și profilurile în limbile minorităților naționale și revizuirea planurilor-cadru pentru învățământul primar și gimnazial;
- Elaborarea, reeditarea și retipărirea de manuale școlare pentru elevii aparținând minorităților naționale;

- Elaborarea de către cadrele didactice din școli/secții cu predare în limbile minorităților naționale a unor resurse educaționale deschise adaptate pentru școli/secții cu predare în limbile minorităților naționale;
- Realizarea unei hărți a unităților de învățământ preuniversitar cu predare în limbi ale minorităților, la toate nivelurile;
- Implementarea, monitorizarea și evaluarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027;
- Organizarea de stagii de formare, seminarii, conferințe și workshop-uri pentru cadrele didactice care predau limba germană (maternă) sau în limba germană la nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal.

III.10 Dimensiunea internațională a învățământului preuniversitar și procesul de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică

- Continuarea cooperării la nivel european în domeniul învățământului preuniversitar, contribuind la dezvoltarea Spațiului European al Educației;
- Participarea la formatele de lucru create la nivel bilateral, regional și internațional pentru implementarea de proiecte comune, dezvoltarea de parteneriate de mobilitate și schimburi de bune practici;
- Implementarea studiului PIAAC în România (în colaborare cu Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Institutul Național de Statistică, Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării și Institutul Național de Cercetare în Domeniul Muncii și Protecției Sociale);
- Continuarea organizării și desfășurării de cursuri de Limbă, Cultură și Civilizație Românească (850 de grupe, în peste 345 de școli) și extinderea acestei rețele în străinătate.

III. 11 Subdomenii transversale

Calitatea educației

- Consolidarea formării profesionale continue a cadrelor didactice prin programe acreditate, axate pe inovație pedagogică și management educațional modern;
- Extinderea utilizării tehnologiei digitale în procesul educațional, pentru creșterea relevanței și atractivității învățării;
- Dezvoltarea competențelor cheie (digitale, civice, sociale, antreprenoriale) pentru pregătirea elevilor în societatea bazată pe cunoaștere;
- Reducerea decalajelor educaționale prin politici diferențiate, centrate pe incluziune, echitate și sprijin compensatoriu;
- Întărirea colaborării între școală, familie și comunitate pentru crearea unui ecosistem educațional durabil;
- Implementarea de instrumente prin care calitatea educației să se măsoare nu doar prin rezultate, ci și prin echitate, relevanță, incluziune, resurse și profesionalismul cadrelor

didactice, aliniate la standarde internaționale, prin intermediul proiectelor EduCalEv și SU-ETIC.

- Continuarea demersului de conectare a ARACIP cu nevoile școlii românești prin: creșterea capacității de comunicare cu beneficiarii de educație și asigurarea transparenței; dezvoltarea culturii calității pe baza nevoilor și direcțiilor promovate de documentele programatice naționale și europene; dezvoltarea instrumentelor pentru evaluarea internă și pentru evaluarea externă a calității educației cu referire la rezultatele învățării; promovarea bunelor practici în asigurarea, evaluarea şi îmbunătățirea calității educației;
- Participarea la proiecte internaționale în domeniul evaluării instituționale în învățământul preuniversitar;
- Formarea continuă şi perfecționarea personalului didactic, în cooperare cu departamentele de pregătire a personalului didactic din cadrul universităților, cu casele corpului didactic și cu inspectoratele școlare.

Învățarea pe tot parcursul vieții

- Promovarea conceptului de învățare continuă prin crearea de parteneriate între instituțiile școlare, mediul economic și societatea civilă;
- Aplicarea curriculumului național astfel încât să susțină formarea competențelor transversale necesare învățării permanente;
- Încurajarea mobilității educaționale și a recunoașterii competențelor dobândite în contexte nonformale și informale;
- Crearea unor programe educaționale flexibile și modulare, accesibile tuturor categoriilor de vârstă;
- Sprijinirea digitalizării educației ca mijloc de extindere a accesului la educația permanentă;
- Implementarea pedagogiei digitale și tehnologiei virtuale pentru dezvoltare personală, pregătirea metodică și didactică și însușirea de tendințe noi în educație și predare, precum și pentru creșterea rezilienței școlare, prin formările desfășurate la nivelul Centrului pentru Formarea Continuă în Limba Maghiară;
- Diversificarea tipurilor de formare, urmărindu-se îmbinarea între formarea profesională și dezvoltarea personală a cadrelor didactice participante, prin formările desfășurate la nivelul Centrului pentru Formarea Continuă în Limba Germană.

Dezvoltare durabilă

- Integrarea principiilor dezvoltării durabile în toate disciplinele școlare, cu accent pe educația ecologică și responsabilitatea socială;
- Promovarea programelor de tip „Școala Verde" și a inițiativelor locale pentru protecția mediului și utilizarea responsabilă a resurselor;
- Stimularea voluntariatului și a implicării civice a elevilor în proiecte comunitare orientate spre sustenabilitate;

- Adaptarea infrastructurii educaționale la standarde de eficiență energetică și siguranță climatică;
- Colaborarea cu autoritățile locale și partenerii sociali pentru implementarea proiectelor educaționale cu impact social și ecologic;
- Formarea unei culturi instituționale bazate pe etică, echitate și respect pentru diversitate;
- Extinderea educației pentru mediu și schimbări climatice, în școli sustenabile;
- Continuarea Planului de acțiune pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 - 2030*, prin care se urmărește integrarea principiilor de dezvoltare durabilă, de educație pentru mediu și schimbări climatice și corelarea obiectivelor cu țintele *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 - 2030*;
- Derularea de acțiuni organizate prin finanțare nerambursabilă, în valoare de 100.000 mii lei, asigurată de Administrația Fondului pentru Mediu (AFM).

ANEXA 1 - ANALIZA RISCURILOR DE SEGREGARE ȘCOLARĂ ÎN SISTEMUL DE EDUCAȚIE DIN ROMÂNIA

Raport național pentru anul școlar 2024-2025[5]

Context

Analiza riscurilor de segregare școlară în sistemul de educație din România prezintă rezultatele primului exercițiu național de monitorizare a segregării școlare din România la nivel preuniversitar, derulat în anul școlar 2024-2025. Exercițiul a fost realizat în baza Ordinului ministrului educației nr. 7.701/2024 privind aprobarea Metodologiei pentru monitorizarea, evaluarea, identificarea, prevenirea și combaterea segregării școlare în învățământul preuniversitar și a prevederilor referitoare la segregare școlară din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare. Scopul exercițiului a fost realizarea unei diagnoze privind situația segregării școlare în învățământul preuniversitar prin identificarea unităților școlare unde există alertă de segregare școlară și, implicit, fundamentarea acțiunilor viitoare pentru combaterea și prevenirea fenomenului nedorit al segregării școlare. Procesul a implicat colectarea de date pentru fiecare elev din România la nivelul fiecărei unități de învățământ, prin platforma SIIIR, sub coordonarea unei echipe a Ministerului Educației și Cercetării cu asistența tehnică a UNICEF și în colaborare cu Comisia Europeană, în cadrul proiectului *„Enhancing the equity of education through preventing and combating school segregation*" finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Suport Tehnic.

Proces și metodologie

Monitorizarea segregării școlare a presupus un efort logistic semnificativ, implicând toate unitățile de învățământ preuniversitar din țară. Acest demers oferă pentru prima dată o imagine de ansamblu la nivel național asupra fenomenului. De asemenea, exercițiul derulat a permis învățarea unor lecții pentru viitoarele runde de monitorizare a segregării școlare.

Fenomenul segregării școlare a fost evaluat la nivelul a trei forme de caracterizare a plasării elevilor în spațiul școlar: la nivel de clădiri (în acele structuri școlare unde cursurile se derulează în minim două clădiri), la nivel de clase (unde există minim un nivel educațional cu minim două clase) și la nivelul ultimelor două bănci (acolo unde sunt minim 25 de elevi în clasă, aranjarea băncilor este tradițională, pe rânduri și nu există o rotire periodică a elevilor în bănci). Astfel, a fost urmărită distribuția în spațiul școlar a elevilor vulnerabili definiți de criteriul apartenenței etnice, criteriul dizabilității/CES, criteriul statutului socioeconomic al familiei (care este operaționalizat prin aspecte precum nivelul educației părinților, situația financiară evaluată prin caracteristica elevului de a fi beneficiar sau nu de bursă socială,

[5] Varianta integrală a raportului se va regăsi pe site-ul www.edu.ro

proveniența din familie monoparentală, elev aflat în grija altor rude decât părinții, elevi care sunt instituționalizați sau în plasament familial), criteriul performanței școlare, respectiv criteriul mediului de rezidență - în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației nr. 7.701/2024. Alerta de segregare școlară a fost convențional stabilită pentru situația în care procentul unei categorii de elevi vulnerabili a depășit cu mai mult de 10% valoarea de referință a unei distribuții echilibrate între spațiile școlare considerate (clădiri, clase, ultimele două bănci). Monitorizarea segregării școlare a vizat toate structurile școlare existente în România cu personalitate juridică și, în mod distinct, fiecare din structurile arondate acestora (dacă a fost cazul), corespunzătoare, în principiu, unei circumscripții școlare. Atunci când o structură școlară cu personalitate juridică a inclus una sau mai multe structuri arondate, analiza segregării școlare la nivel de clădiri, clase sau bănci s-a realizat separat la nivelul fiecărei structuri arondate.

Din start trebuie făcută precizarea că derularea acestui prim exercițiu de monitorizare a segregării școlare din sistemul de educație din România a implicat o coordonare logistică complexă întrucât a necesitat colectarea și centralizarea de date de la nivelul fiecărei unități de învățământ preuniversitar din România (la nivel de structură școlară cu personalitate juridică sau structură arondată corespunzătoare, în principiu, unei circumscripții școlare), pentru fiecare copil/elev înscris în sistemul de educație românesc. În acest sens, a fost pregătit un modul special în SIIIR dedicat monitorizării segregării școlare pentru încărcarea datelor necesare evaluării segregării școlare de la nivelul fiecărei unități de învățământ (de la învățământul ante-preșcolar până la învățământul secundar superior). Fiecare unitate de învățământ preuniversitar a identificat, colectat și încărcat în acest modul SIIIR datele necesare monitorizării segregării școlare. De asemenea, pentru atingerea rezultatelor asumate au fost utilizate și alte seturi de date existente în SIIIR, în alte secțiuni deja existente, folosite pentru alte inițiative și obiective complementare ale sistemului de educație din România (de exemplu asocierea clădirilor la unitățile de învățământ sau asocierea formațiunilor de studiu la clădirile unității de învățământ).

Una din preocupările principale ale echipei coordonatoare a proiectului a fost ca datele necesare să fie completate cu ușurință de către reprezentanții unităților școlare. Procesul de completare a datelor în SIIIR a avut două etape: prima etapă, cea a monitorizării restrânse, a avut ca scop identificarea situațiilor de segregare școlară și a intensității acestora, iar a doua etapă, cea a monitorizării extinse, urmărește documentarea în profunzime a situațiilor în care a fost identificată segregare școlară și intervenții pentru desegregare școlară.

Procesul de colectare a datelor s-a desfășurat într-un context special, suprapunându-se cu dezvoltarea modulului SIIIR dedicat monitorizării segregării școlare, fapt care a generat anumite dificultăți în procesul de raportare. O parte dintre acestea au fost gestionate prin prelungirea perioadelor de colectare a datelor. Inclusiv în prezent, modulul necesită ajustări și optimizări tehnice suplimentare, iar Ministerul Educației și Cercetării depune eforturi consistente pentru a asigura funcționalitatea completă a acestuia până la lansarea monitorizării segregării școlare din anul școlar următor.

În această perspectivă, scorarea de alertă maximală, în lipsa raportării datelor necesare calculării scorului de alertă, poate constitui, pentru exercițiile viitoare de monitorizare anuală a segregării școlare, un punct de referință util pentru a avea o raportare completă a datelor și pentru a evalua progresul realizat în

direcția culegerii, completării și raportării datelor necesare diagnozei segregării școlare de către unitățile de învățământ.

Toate unitățile de învățământ preuniversitar (cu excepția unităților de învățământ postliceal și a unităților care furnizează exclusiv activități didactice extracurriculare) au fost solicitate să completeze datele necesare monitorizării segregării școlare în SIIIR conform indicațiilor metodologice primite. Pe parcursul completării datelor, reprezentanții unităților de învățământ au primit suport și îndrumare metodologică din partea echipei implicate în coordonarea procesului de monitorizare a segregării școlare.

Au existat totuși situații în care datele transmise de unele unități școlare au fost incomplete sau incorecte, ceea ce a făcut imposibilă evaluarea segregării școlare în aceste cazuri. Conform prevederilor Ordinului nr. 7.701 precizate la Art. 61 , alin. 1, "în cazul în care o unitate de învățământ preuniversitar nu raportează, total sau parțial, datele solicitate, aceasta obține în mod automat toate scorurile maxime de risc de segregare (...)". Astfel, structurile școlare aflate în această situație au primit automat scor maxim de alertă privind segregarea. În mod evident, scorul maxim de segregare acordat atunci când datele nu au fost raportate nu surprinde prezența sau absența segregării școlare, ci pur și simplu imposibilitatea monitorizării și documentării complete a segregării școlare în situațiile analizate. Rostul acordării scorului maxim este de a alerta asupra necesității de a corecta situația în viitor și a proteja astfel acuratețea și corectitudinea modului în care este descrisă realitatea fenomenului de segregare școlară, precum și de a motiva unitatea de învățământ de a culege și raporta integral datele solicitate. Efortul depus de unitățile de învățământ pentru completarea acestor date a fost unul semnificativ și merită subliniat.

Unitățile de învățământ special nu au fost incluse în procesul de monitorizare a segregării școlare deoarece, în conformitate cu art. 10 alineatul 3 din Ordinul ministrului educației nr. 7.701/2024 privind aprobarea Metodologiei pentru monitorizarea, evaluarea, identificarea, prevenirea și combaterea segregării școlare în învățământul preuniversitar, "Nu constituie segregare școlară înființarea și funcționarea, în condițiile legii, a unităților de învățământ special".

Constatări principale

De la început trebuie menționat că, la finalul primului exercițiu de raportare, modulul SIIIR dedicat este parțial completat cu datele necesare unei monitorizări robuste a segregării școlare. Un număr semnificativ de unități (603 structuri școlare) nu au furnizat datele necesare pentru calcularea scorurilor de segregare la nivel de clase și aproximativ 90% dintre structurile școlare care au primit scor de alertă de segregare școlară la nivelul băncilor nu au date necesare calculării scorului de segregare școlară, astfel că, în aceste cazuri, așa cum s-a precizat deja, metodologia prevede acordarea automată a scorului maxim de alertă. Cu toate acestea, trebuie menționat că rata de răspuns a unităților de învățământ preuniversitar în procesul de colectare a datelor a fost ridicată, de peste 80% (cu date incomplete/ parțial completate) .

În aceste condiții, considerăm că, în lipsa tuturor datelor necesare, este afectată acuratețea analizei și relevanța sistemică a acesteia, în raport cu situația segregării școlare la nivel de unități de învățământ, de județ sau la nivel național. Situația este de înțeles, având în vedere caracterul de noutate al procesului

pentru personalul din școli și inspectoratele școlare, și în exercițiile viitoare pot fi aduse corecturile necesare, astfel încât toate structurile școlare să poată asigura completarea corectă și completă a datelor necesare și să beneficieze astfel de o evaluare realistă a segregării școlare.

Dacă analizăm datele parțiale existente în modului SIIIR, ca urmare a primului exercițiu de raportare, cele mai frecvente cazuri de segregare școlară, , apar atunci când facem analiza în funcție de criteriul privind: 1) nivelul educațional al părinților elevilor, 2) elevi beneficiari de bursă socială, 3) elevi proveniți din familii monoparentale, 4) elevi romi, 5) elevi cu dizabilități sau 6) elevi proveniți din mediul rural. În aceste situații, poate exista și fenomenul de segregare școlară concomitent în funcție de mai multe criterii (segregare școlară intersecțională) ceea ce poate amplifica riscurile de excluziune educațională. La polul opus, segregarea apare mai puțin pronunțată în cazul elevilor instituționalizați sau aflați în plasament familial, al celor aflați în grija bunicilor sau altor rude, al celor care au frecventat grădinița sau care repetă clasa.

Criteriile socio-economice sunt cele mai frecvente surse de segregare. Cel puțin opt din zece structuri școlare analizate (86,5%) prezintă risc de segregare *pe clase* în funcție de nivelul de educație al părinților; mai mult de jumătate dintre structurile școlare analizate (56,5%) prezintă risc de segregare pe clase pentru elevii beneficiari de bursă socială sau prezintă risc de segregare pe clase pentru elevii proveniți din familii monoparentale (55,7%). Aceste date indică o suprapunere importantă între segregarea școlară, nivelul educației părinților și alte vulnerabilități sociale, precum sărăcia familiei elevului.

Segregarea pe criteriul etnic, delimitând focalizarea asupra situației elevilor romi, rămâne una dintre cele mai vizibile probleme. Aproximativ una din patru școli cu elevi romi prezintă risc de segregare pe clădiri, iar patru din zece structuri școlare prezintă risc de segregare pe clase. La nivel județean, fenomenul segregării la nivel de clădiri a elevilor romi este mai accentuat în județe precum Satu Mare, Mureș, Bihor, Mehedinți, Olt sau Harghita, iar la nivel de clase întâlnim mai des segregare a elevilor romi în județe precum Satu Mare, Mureș, Bihor, Argeș, Călărași sau Giurgiu.

Elevii cu dizabilități sunt, de asemenea, expuși fenomenului de segregare școlară: 23,2% dintre școlile analizate au semnale de alertă de segregare pe clase, iar situația este mai gravă în județe cu populație școlară numeroasă, precum București, Cluj sau Iași.

Totodată, Raportul subliniază că o parte dintre aceste semnale pot fi influențate de practici de organizare a clasei adoptate din considerente funcționale și de sprijin educațional. În special în cazul elevilor cu dizabilități care sunt însoțiți de un adult de sprijin (asistent personal, cadru de sprijin sau părinte), plasarea acestora în ultimele bănci poate fi determinată de necesitatea de a asigura buna desfășurare a activităților didactice și vizibilitatea celorlalți elevi, fără a avea ca scop izolarea sau separarea elevului. În acest context, interpretarea datelor privind distribuția elevilor cu dizabilități în spațiul clasei trebuie realizată cu prudență, având în vedere specificul situațiilor educaționale și nevoia de adaptare a mediului școlar.

Segregarea pe criterii de performanță școlară și rezidență este prezentă în pondere mai redusă, dar cu variații mari între județe.

Concluzii

Raportul de față constituie o perspectivă preliminară și exploratorie a fenomenului segregării școlare în învățământul preuniversitar românesc. Analiza reprezintă, în primul rând, punctul de plecare al unui demers colectiv de transformare a școlii românești într-un spațiu mai incluziv și mai echitabil pentru toți elevii. Valoarea acestuia este dată mai ales prin faptul că introduce, în procesele rutiniere ale școlilor, inspectoratelor școlare și ale Ministerului Educației și Cercetării o nouă dimensiune de raportare, analiză și reflecție - aceea a segregării școlare - cu obiectivul de a elimina din educație aceste practici discriminatorii și non - incluzive. Procesul de colectare de date, care s-a derulat pe perioada unui an școlar, a presupus un efort de conceptualizare, de aprofundare a metodologiei și de raportare care s-a suprapus peste toate celelalte procese de raportare din învățământul preuniversitar. Ca atare, inițierea în anul școlar 2024-2025 a acestui demers de colectare de date poate reprezenta un punct de cotitură pentru învățământul preuniversitar românesc, în sensul consolidării unei educații incluzive de calitate în toate școlile din România. Însoțit de măsuri concrete de prevenție și intervenție în cazurile identificate de segregare școlară, dar și de măsuri sistemice care să pună preșcolarul / elevul și nevoile sale în centrul procesului de educație și formare, acest demers poate constitui, cu adevărat, un catalizator pentru schimbare.

Concluziile rezultate în urma analizei datelor raportate de școli, chiar dacă parțiale, conturează pentru prima dată o potențială imagine, la nivel național, asupra riscului fenomenului, identificând atât limitele de raportare din prezent, cât și principalele tipare de segregare la nivelul structurilor școlare. Ele oferă o bază solidă pentru îmbunătățirea și consolidarea mecanismului anual de monitorizare și pentru formularea de politici educaționale orientate spre echitate și incluziune. Raportul reprezintă, așadar, un prim instrument esențial pentru înțelegerea riscurilor de segregare școlară la nivel național, oferind nu doar date statistice, ci și repere pentru analiză și reflecție, care vor ghida atât politicile publice, cât și acțiunile concrete de la nivelul fiecărei unități de învățământ.

Rezultatele parțiale obținute în urma datelor raportate arată că segregarea școlară la nivelul clădirilor, claselor sau băncilor este un fenomen real și care necesită atenție susținută. Cele mai ridicate niveluri apar atunci când analizăm segregarea școlară a elevilor în funcție de criteriul nivelului educațional al părinților, în cazul elevilor beneficiari de bursă socială, al celor proveniți din familii monoparentale, al elevilor romi, al elevilor cu dizabilități sau în funcție de mediul de rezidență. În aceste situații, datele sugerează existența unor suprapuneri între criterii, ceea ce indică un fenomen intersecțional ce amplifică riscurile de excluziune educațională. La polul opus, segregarea apare mai puțin pronunțată în cazul elevilor instituționalizați sau aflați în plasament familial, al celor aflați în grija bunicilor sau altor rude, al celor care au frecventat grădinița sau care repetă clasa.

În privința segregării școlare la nivelul ultimelor două bănci s-a constatat o pondere foarte ridicată de structuri școlare (aproximativ 90% dintre structurile școlare în cazul cărora s-a înregistrat scor de alertă privind segregarea școlară în ultimele două bănci) pentru care nu s-au încărcat în SIIIR datele necesare calculării scorului de segregare și, în consecință, au primit scor maxim de alertă (10). În următoarea rundă de monitorizare a segregării școlare la nivel național este necesar a se insista pentru completarea datelor necesare evaluării segregării școlare la nivelul ultimelor două bănci.

Un alt rezultat important privește variațiile semnificative dintre județe. Unele județe au ponderi mult mai mari de structuri școlare cu scoruri de alertă, în timp ce altele prezintă situații mai echilibrate. Aceste

diferențe arată că segregarea nu este un fenomen uniform și că măsurile de prevenire și combatere trebuie adaptate la realitățile locale. În acest sens, este necesară o analiză detaliată la nivelul fiecărui județ, împreună cu factorii decizionali locali.

Recomandări

Există un set de opțiuni strategice care pot conduce la creșterea impactului procesului de monitorizare a segregării școlare la nivelul sistemului educațional, în sensul asigurării unui nivel sporit de calitate, incluziune și echitate educațională. Prima dintre acestea este adoptarea "Strategiei naționale pentru desegregare școlară 2026-2035", care conține un plan de acțiuni și măsuri concrete pentru a combate fenomenul segregării școlare și, implicit, pentru a crește nivelul de incluziune și echitate educațională la nivelul sistemul de educație. Această strategie oferă o viziune de ansamblu, pe termen lung, pentru gestionarea și utilizarea rezultatelor procesului de monitorizare în acord cu obiective dezirabile asumate.

O a doua opțiune strategică este dezvoltarea managementului instituțional și creșterea capacității instituționale pentru a crește ponderea școlilor care raportează complet și adecvat datele privind segregarea școlară, cu dezideratul raportării exhaustive în SIIIR a datelor necesare monitorizării segregării școlare. Exercițiul de monitorizare a segregării școlare încheiat în 2025 a facilitat introducerea în SIIIR a unor date necesare evaluării segregării școlare în mod particular și care sunt de asemenea utile pentru fundamentarea politicilor educaționale în general. Aceste date nu existau ca atare în sistem la momentul demarării exercițiului de monitorizare. Astfel, datele din SIIIR din modulul segregare, corelate și cu alte date existente în alte secțiuni ale SIIIR, vor permite decidenților să obțină o imagine fidelă a distribuției elevilor în unități școlare, în clădiri, în clase, în ultimele bănci. Mai mult, aceste date vor putea fi utilizate și pentru alte decizii de politică educațională bazate pe evidențe.

O altă opțiune strategică relevantă se referă la implicarea mai strânsă a actorilor locali relevanți (inspectorate școlare, ONG-uri locale active în domeniul educației) în procesul de monitorizare a segregării școlare astfel încât rolul acestora să crească - atât în etapa de colectare a datelor, cât și în etapa de intervenție, acolo unde sunt constatate cazuri de segregare școlară. Un astfel de rol asumat de actorii instituțional locali, care au o relație directă cu școlile din județ, ar putea spori impactul pe care îl va avea procesul de monitorizare a segregării școlare.

Mai mult decât aceste opțiuni strategice prezentate mai sus, este vital ca procesul să nu se oprească la raportare și să continue cu pași concreți de analiză și măsuri de intervenție punctuală astfel încât desegregarea în școli să reprezinte o practică reală. Conform ordinului care stabilește metodologia de monitorizare a segregării școlare, unitățile școlare în care s-a constatat scor de alertă privind segregarea școlară sunt obligate să elaboreze planuri de desegregare școlară. Aceste planuri de desegregare școlară trebuie realizate în termen de 3 luni de la finalizarea procesului de monitorizare. Tot în această direcție de acțiune, este necesar ca inspectoratele școlare să monitorizeze situațiile punctuale de segregare școlară (inclusiv școlile care nu au furnizat date complete în procesul de monitorizare), să investigheze și să evalueze situațiile constatate. Un astfel de demers ar fi util pentru a identifica particularități care nu pot fi anticipate cu acuratețe în toate cazurile, în derularea procesului de monitorizare a segregării școlare, luând în calcul perspectiva actorilor care activează în școli, "la firul ierbii". Inițiativa ar fi utilă, de asemenea, și în cazul școlilor care au raportat date incomplete în modulul segregare.

O altă perspectivă necesară eforturilor de desegregare școlară poate avea în vedere formarea specifică și sprijin punctual pentru unitățile școlare în vederea prevenirii și combaterii segregării școlare acolo unde s-a constatat scor de alertă. În acest sens, este recomandată urmărirea și consolidare aplicării Ordinului nr. 4.019 din 15 martie 2024 privind aprobarea Metodologiei de înscriere a copiilor în învățământul primar, în mod special Art. 51, alin. 4 "Constituirea formațiunilor de elevi în clasa pregătitoare se face după finalizarea procesului de înscriere, conform calendarului, în baza Procedurii de distribuție aleatorie a elevilor în formațiunile de studiu, aprobate de consiliul de administrație, cu respectarea criteriilor de transparență, echitate, nondiscriminare și incluziune".

Un element esențial pentru succesul intervențiilor îl constituie implicarea comunităților locale și a organizațiilor societății civile care cunosc particularitățile sociale și educaționale din teritoriu. Consolidarea dialogului între școli, inspectorate, autorități locale și partenerii comunitari este cheia pentru elaborarea unor măsuri eficiente și sustenabile de desegregare și incluziune.

În ansamblu, acest raport marchează începutul unui proces instituțional de amploare, prin care segregarea școlară este recunoscută, măsurată și monitorizată anual. Rezultatele prezentate oferă o imagine care, chiar dacă nu reflectă în totalitate realitatea din școli asupra fenomenului segregării, reprezintă un pas important și un punct de inflexiune asupra modului în care Ministerul Educației și Cercetării și decidenții instituționali se raportează la problematica segregării în școli. MEC, prin Comisia Națională pentru Desegregare Școlară și cu sprijinul partenerilor instituționali, naționali și internaționali, își asumă rolul de a transforma aceste date într-un instrument pentru politici publice orientate spre echitate, consolidând astfel școala românească drept un spațiu mai incluziv și mai echitabil pentru toți elevii.

ANEXA 2 - LISTĂ DE ABREVIERI

ANPCDEFP - Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale
APL - Adminitrația Pubică Locală
ARACIP - Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar
BPP - Baze de Practică Pedagogică
CCD - Casele Corpului Didactic
CEDEFOP - Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale
CFCLM - Centrul de Formare Continuă în Limba Maghiară
CFCLG - Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană
CES - Cerințe Educative Speciale
CLDPS - Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social
CNC - Cadrul Național al Calificărilor
CNCE - Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
CNDIPT - Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
CNIPMMR - Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România
COC - Consiliere și orientare în carieră
DDD - Departamentul pentru dezvoltare durabilă din cadrul Guvernului României
DGASPC - Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului
EN - Evaluarea Națională
EUROSTAT - Oficiul de Statistică al Comunităților Europene
HG - Hotărâre de Guvern
INS - Institutul Național de Statistică
IPT - Învățământ Profesional și Tehnic
ISCED - International Standard Classification of Education (Clasificare internațională standard a educației)
ISJ - Inspectorat/inspectorate școlare județene
ISMB - Inspectoratul Școlar al Municipiului București
IT - Information Technology (Tehnologia Informației)
LCCR - Cursurile de Limbă, Cultură și Civilizație Românească
MApN - Ministerul Apărării Naționale
MEC - Ministerul Educației și Cercetării
MEN - Ministerul Educației Naționale
ME - Ministerul Educației
MMSS - Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
OCDE - Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ODD - Obiective de dezvoltare durabilă
OIM - Organizația Internațională pentru Migrație
ONG - Organizație non-guvernamentală

ORPEG - Centrul de Învățământ pentru Diaspora de la Lublin
PEO - Programul Educație și Ocupare
PIAAC -Programului de evaluare internațională a competențelor adulților
PISA - Programme for International Student Assessment (Programul pentru evaluarea internațională a elevilor/ studenților)
PNRAS - Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar
PNRR - Planul Național de Redresare și Reziliență
POCA - Programul Operațional Capacitate Administrativă
POCU - Programul Operațional Capital Uman
RECRED - Reglementări noi pentru un curriculum relevant și educație deschisă
RED - Resurse educaționale deschise
REFERNET - Rețeaua Europeană privind Educația și Formarea Profesională
ROCT - Centrala Rețelei Firmelor de Exercițiu/Întreprinderilor Simulate din România
ROSE - Proiectul privind Învățământul Secundar
SICI - Standing International Conference of Inspectorates (Conferința Internațională Permanentă a Inspectoratelor)
SIIIR - Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România
SNDDR - Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României
SNIE - Sistemul Național de Indicatori pentru Educație
SDSNR - Sustainable Development Solutions Network Romania
ȘTIM -Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică)
TIC - Tehnologia Informației și a Comunicațiilor
UAT - Unități Administrativ Teritoriale
UNESCO - United Nations Education, Science and Culture Organization (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură)
UNICEF - Fondul Internațional al Națiunilor Unite pentru Urgențe ale Copiilor
VET - Vocational Education and Training (Învățământ profesional și tehnic)